SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-88-26

Druk nr 2779

Warszawa, 3 lipca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw.

Jednocześnie, z uwagi na konieczność jak najszybszego uchwalenia projektowanej ustawy w celu wykonania wyroku TSUE, przedstawiam wniosek o skrócenie postępowania z projektem ustawy.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Klimatu i Środowiska.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw[1), 2)]

Art. 1. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2026 r. poz. 663) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zadania starosty, o których mowa w art. 7c, art. 13 ust. 3 pkt 2, art. 16 ust. 1a, art. 22 ust. 2, art. 22a, art. 22c i art. 38a ust. 2, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.”;

2) w art. 6 w ust. 1 w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12–15 w brzmieniu:

„12) etat miąższościowy użytków rębnych – ilość drewna przewidziana do pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębnego wyrażona w metrach sześciennych;

13) etat powierzchniowy użytków przedrębnych – powierzchnia drzewostanów przeznaczonych do użytkowania przedrębnego wyrażona w hektarach;

14) pozyskanie drewna – usunięcie drzewostanu lub drzew z drzewostanu w celu dalszego wykorzystania;

15) lasy komunalne – lasy będące własnością jednostki samorządu terytorialnego oraz lasy, w których jednostka samorządu terytorialnego albo jednostki samorządu terytorialnego posiadają łącznie udział we współwłasności większy niż 50 %.”;

3) w art. 7:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:

---

1) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

2) Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, Dz. Urz. WE L 305 z 08.11.1997, str. 42 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 3, Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447, Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 368, Dz. Urz. UE L 218 z 23.08.2007, str. 15, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 193 oraz Dz. Urz. UE L 111 z 31.03.2021, str. 35).

„1a. Zabrania się pozyskiwania drewna bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, zatwierdzonego uproszczonego planu urządzenia lasu, decyzji określającej zadania z zakresu gospodarki leśnej wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu albo zgody na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej albo niezgodnie z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, zatwierdzonym uproszczonym planem urządzenia lasu, decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej wydaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasu, decyzją zezwalającą na pozyskanie drewna w przypadkach losowych albo zgodą na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej.

1b. Przepisu ust. 1a nie stosuje się w przypadku:

1) działań interwencyjnych niezbędnych do usunięcia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi lub mienia;
2) działań niezbędnych do usunięcia szkód w lasach powstałych w wyniku pożaru lub działania innego żywiołu.

1c. Nadleśniczy niezwłocznie przekazuje właściwemu dyrektorowi regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych informację o działaniach, o których mowa w ust. 1b, w lasach pozostających w zarządzie Lasów Państwowych. Właściwy dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych może wydać polecenie wstrzymania realizacji tych działań. Właściwy dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych niezwłocznie przekazuje otrzymane informacje wraz ze swoim stanowiskiem ministrowi właściwemu do spraw środowiska za pośrednictwem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, zwanego dalej „Dyrektorem Generalnym”.

1d. Minister właściwy do spraw środowiska może nakazać, w drodze decyzji administracyjnej, niezwłoczne wstrzymanie realizacji działań, o których mowa w ust. 1b. Decyzja jest ostateczna. Skargę na tę decyzję albo skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawie wstrzymania realizacji działań, o których mowa w ust. 1b, mogą wnieść także: organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji, oraz reprezentatywna organizacja pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r.

poz. 2232, z późn. zm.[3)]), także w przypadku gdy nie uczestniczyły w tym postępowaniu.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Gospodarka leśna w lasach wpisanych do rejestru zabytków i w lasach, na terenie których znajduje się zabytek wpisany do rejestru zabytków, zabytek objęty inną formą ochrony zabytków, zabytek ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków lub w gminnej ewidencji zabytków, jest prowadzona w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, z uwzględnieniem przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.”;

4) po art. 7 dodaje się art. 7a–7c w brzmieniu:

„Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu na wniosek właściciela lasu dopuszcza się wykonywanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej na podstawie zgody ministra właściwego do spraw środowiska, wyrażonej w drodze decyzji administracyjnej, jeżeli jest to niezbędne do realizacji celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, w szczególności do zachowania trwałości lasu lub jego ochrony, do zapewnienia bezpieczeństwa życia lub zdrowia ludzi, do realizacji działań mających szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa albo do zapobieżenia zniszczeniu lub uszkodzeniu zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub objętego inną formą ochrony zabytków, lub zabytku ujętego w wojewódzkiej ewidencji zabytków, lub w gminnej ewidencji zabytków, w tym dla przeprowadzenia prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy takim zabytku.

2. Właściciel lasu we wniosku, o którym mowa w ust. 1, wskazuje zadania lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, zaplanowane w projekcie planu urządzenia lasu albo określone w zatwierdzonym planie urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane, wraz z uzasadnieniem. Właściciel lasu do wniosku dołącza projekt planu urządzenia lasu i prognozę oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), zwaną dalej „prognozą oddziaływania na środowisko”, jeżeli projekt planu urządzenia lasu wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

[3)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 568 i 2157, z 2021 r. poz. 2445, z 2022 r. poz. 2666, z 2023 r. poz. 1586 i 1723, z 2025 r. poz. 39 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 426.

3. W przypadku wstrzymania wykonania decyzji administracyjnej ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu wniosek właściciela lasu, o którym mowa w ust. 1, nie może obejmować zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej w zakresie, w którym doszło do wstrzymania wykonania tej decyzji.

4. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje wniosek właściciela lasu, o którym mowa w ust. 1, do zaopiniowania przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Opiniowania tego wniosku dokonuje się zgodnie z art. 106 Kodeksu postępowania administracyjnego. Zażalenie na postanowienie, o którym mowa w art. 106 § 5 Kodeksu postępowania administracyjnego, przysługuje wyłącznie właścicielowi lasu. Regionalny dyrektor ochrony środowiska opiniuje wniosek właściciela lasu w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

5. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, opiniując wniosek właściciela lasu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia w szczególności prognozę oddziaływania na środowisko, jeżeli projekt planu urządzenia lasu wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

6. Regionalny dyrektor ochrony środowiska opiniuje negatywnie wniosek, o którym mowa w ust. 1, jeżeli realizacja zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej wskazanych w tym wniosku:

1) naruszy przepisy dotyczące form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 i 426), lub
2) może znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów chronionych, naruszać zakazy w nich obowiązujące lub znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska przyrodnicze, chronione gatunki roślin, zwierząt lub grzybów, lub ich siedliska lub w inny sposób powodować znaczące pogorszenie stanu środowiska.

7. W przypadku gdy zadania lub czynności z zakresu gospodarki leśnej wskazane we wniosku, o którym mowa w ust. 1, obejmują obszar położony we właściwości dwóch lub więcej regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, stosuje się przepisy art. 57 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o dokumencie, rozumie się przez to zgodę ministra właściwego do spraw środowiska na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej.

8. Minister właściwy do spraw środowiska, rozpoznając wniosek właściciela lasu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia w szczególności prognozę oddziaływania na środowisko, jeżeli projekt planu urządzenia lasu wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

9. Minister właściwy do spraw środowiska odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, udzielenia zgody na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, wskazanych we wniosku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

1) regionalny dyrektor ochrony środowiska zaopiniował wniosek negatywnie lub
2) wniosek obejmuje zadania lub czynności z zakresu gospodarki leśnej w zakresie, w którym doszło do wstrzymania wykonania decyzji administracyjnej ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu.

10. W postępowaniu w sprawie zgody ministra właściwego do spraw środowiska na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej stosuje się art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, rozumie się przez to postępowanie w sprawie zgody na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej.

11. Decyzja administracyjna ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zgody na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej jest ostateczna. Skargę na tę decyzję mogą wnieść także: organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania tej zaskarżonej decyzji, oraz reprezentatywna organizacja pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, także w przypadku gdy nie uczestniczyły w tym postępowaniu.

Art. 7b. Do prowadzenia gospodarki leśnej w lasach wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa bez zatwierdzonego uproszczonego planu urządzenia lasu stosuje się przepisy art. 7a, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o planie urządzenia lasu, rozumie się przez to uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Art. 7c. 1. W lasach komunalnych bez zatwierdzonego uproszczonego planu urządzenia lasu na wniosek właściciela lasu dopuszcza się wykonywanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej na podstawie zgody starosty, wyrażonej w drodze decyzji administracyjnej, jeżeli jest to niezbędne do realizacji celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, w szczególności do zachowania trwałości lasu lub jego ochrony, do zapewnienia bezpieczeństwa życia lub zdrowia ludzi, do realizacji działań mających szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa albo do zapobieżenia zniszczeniu lub uszkodzeniu zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub objętego inną formą ochrony zabytków, lub zabytku ujętego w wojewódzkiej ewidencji zabytków, lub w gminnej ewidencji zabytków, w tym dla przeprowadzenia prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy takim zabytku.

2. Właściciel lasu we wniosku, o którym mowa w ust. 1, wskazuje zadania lub czynności z zakresu gospodarki leśnej zaplanowane w projekcie uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych albo określone w zatwierdzonym uproszczonym planie urządzenia lasu dla lasów komunalnych, którego wykonanie zostało wstrzymane. Właściciel lasu do wniosku dołącza projekt uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, jeżeli projekt uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

3. W przypadku wstrzymania wykonania decyzji administracyjnej starosty w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych, wniosek właściciela lasu, o którym mowa w ust. 1, nie może obejmować zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej w zakresie, w którym doszło do wstrzymania wykonania tej decyzji.

4. Starosta przekazuje wniosek właściciela lasu, o którym mowa w ust. 1, do zaopiniowania przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Opiniowania tego wniosku dokonuje się zgodnie z art. 106 Kodeksu postępowania administracyjnego. Zażalenie na postanowienie, o którym mowa w art. 106 § 5 Kodeksu postępowania administracyjnego, przysługuje wyłącznie właścicielowi lasu. Regionalny dyrektor ochrony środowiska opiniuje wniosek właściciela lasu w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

5. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, opiniując wniosek właściciela lasu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia w szczególności prognozę oddziaływania na

środowisko, jeżeli projekt uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

6. Regionalny dyrektor ochrony środowiska opiniuje negatywnie wniosek, o którym mowa w ust. 1, jeżeli realizacja zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej wskazanych w tym wniosku:

1) naruszy przepisy dotyczące form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub

2) może znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów chronionych, naruszać zakazy w nich obowiązujące lub znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska przyrodnicze, chronione gatunki roślin, zwierząt lub grzybów, lub ich siedliska lub w inny sposób powodować znaczące pogorszenie stanu środowiska.

7. Starosta, rozpatrując wniosek właściciela lasu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia w szczególności prognozę oddziaływania na środowisko, jeżeli projekt uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

8. Starosta odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, udzielenia zgody na wykonanie zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, wskazanych we wniosku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

1) regionalny dyrektor ochrony środowiska zaopiniował wniosek negatywnie lub

2) wniosek obejmuje zadania lub czynności z zakresu gospodarki leśnej w zakresie, w którym doszło do wstrzymania wykonania decyzji administracyjnej starosty w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych.

9. W postępowaniu w sprawie zgody na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej stosuje się przepisy art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, rozumie się przez to postępowanie w sprawie zgody na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej.

10. Decyzja administracyjna starosty w sprawie zgody na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej jest ostateczna. Skargę na tę decyzję

mogą wnieść także: organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania tej zaskarżonej decyzji, oraz reprezentatywna organizacja pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, także w przypadku gdy nie uczestniczyły w tym postępowaniu.

11. Starosta niezwłocznie stwierdza wygaśnięcie decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 1, jeżeli dla lasu komunalnego, którego dotyczy ta decyzja, zaczął obowiązywać uproszczony plan urządzenia lasu.

12. Zadania lub czynności wykonane na podstawie decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 1, której wygaśnięcie stwierdzono na podstawie ust. 11, uwzględnia się w realizacji uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych; w takim przypadku uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów komunalnych nie wymaga aneksu.”;

5) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 skreśla się wyrazy „Lasów Państwowych, zwanego dalej „Dyrektorem Generalnym””;

6) w art. 13 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Właściciel lasu nie ponosi odpowiedzialności za wypadki w lesie, w tym za szkodę na osobie lub mieniu będącą skutkiem wypadku, jeżeli wypadek jest następstwem działania sił przyrody lub gdy doszło do niego wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą właściciel lasu nie ponosi odpowiedzialności.”;

7) w art. 18 w ust. 4 uchyla się pkt 2;

8) po art. 18 dodaje się art. 18a–18e w brzmieniu:

„Art. 18a. 1. Projekt planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, jeżeli projekt ten podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, właściciel lasu przekazuje celem zaopiniowania do:

1) dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, na którego obszarze właściwości znajduje się las objęty projektem planu urządzenia lasu – w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz obszarów chronionych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 i 1535 oraz z 2026 r. poz.

445 i 605), a także retencji zlewni oraz w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym;

2) dyrektora parku krajobrazowego albo dyrektora zespołu parków krajobrazowych, na którego obszarze znajduje się las objęty projektem planu urządzenia lasu – w zakresie ochrony lasów cennych ze względu na walory przyrodnicze, historyczne, kulturowe oraz krajobrazowe;

3) rady gminy, na której obszarze znajduje się las objęty projektem planu urządzenia lasu; w przypadku gmin posiadających status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej opinia dotyczy także ochrony warunków naturalnych uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej;

4) organu wojskowego, na którego obszarze właściwości znajduje się las objęty projektem planu urządzenia lasu – w zakresie wpływu na obronność i bezpieczeństwo państwa;

5) dyrektora urzędu morskiego w przypadku projektu planu urządzenia lasu dla lasów na obszarze pasa nadbrzeżnego, z wyjątkiem lasów pasa technicznego administrowanych przez dyrektora urzędu morskiego – w zakresie oddziaływania realizacji tego planu na utrzymanie brzegu morskiego w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa lub ochrony środowiska;

6) wojewódzkiego konserwatora zabytków – w przypadku projektu planu urządzenia lasu dla lasów na obszarach wpisanych do rejestru zabytków i dla lasów, na których terenie znajduje się zabytek wpisany do rejestru zabytków lub zabytek objęty inną formą ochrony zabytków, lub zabytek ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków lub w gminnej ewidencji zabytków, w części dotyczącej tego zabytku.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą przedstawić opinię do projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, jeżeli projekt ten podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku właściciela lasu o opinię. Nieprzedstawienie opinii w tym terminie uznaje się za rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

3. W przypadku gdy projekt planu urządzenia lasu obejmuje obszar właściwości działania więcej niż jednego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, dyrektora urzędu morskiego lub wojewódzkiego konserwatora zabytków, opinię wydaje odpowiednio każdy właściwy miejscowo dyrektor regionalnego zarządu gospodarki

wodnej, dyrektor urzędu morskiego lub wojewódzki konserwator zabytków w zakresie swojej właściwości.

4. W przypadku gdy projekt planu urządzenia lasu obejmuje obszar więcej niż jednego parku krajobrazowego albo zespołu parków krajobrazowych, opinię wydaje odpowiednio każdy właściwy miejscowo dyrektor parku krajobrazowego albo dyrektor zespołu parków krajobrazowych w zakresie swojej właściwości.

5. Do projektu planu urządzenia lasu dołącza się opinię podmiotów, o których mowa w ust. 1, wraz z informacją o sposobie uwzględnienia opinii albo informację o nieprzedstawieniu opinii w terminie.

Art. 18b. 1. Projekt planu urządzenia lasu dla lasów I i II kategorii zagrożenia pożarowego ustalonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 9 ust. 3, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks leśny o powierzchni ponad 300 ha, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w zakresie dotyczącym ochrony przeciwpożarowej.

2. W przypadku gdy projekt planu urządzenia lasu obejmuje obszar więcej niż jednego województwa organem właściwym w sprawie jego uzgodnienia jest komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część kompleksu leśnego, o którym mowa w ust. 1. Uzgodnienie następuje w porozumieniu z pozostałymi komendantami wojewódzkimi Państwowej Straży Pożarnej, na których obszarze właściwości znajduje się ten kompleks.

3. Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu.

4. Uzgodnienie albo odmowa uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu następuje w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie. W przypadku gdy komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej nie wyda postanowienia w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku właściciela lasu o uzgodnienie, uznaje się, że projekt ten został uzgodniony.

5. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej odmawia uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu, jeżeli jego realizacja nie zapewni odpowiedniego poziomu ochrony przeciwpożarowej lasu lub naruszy przepisy z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

6. Do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu tego projektu w zakresie dotyczącym ochrony przeciwpożarowej albo informację o uznaniu projektu za uzgodniony zgodnie z ust. 4.

Art. 18c. 1. Projekt planu urządzenia lasu wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Uzgodnienie obejmuje także prognozę oddziaływania na środowisko do tego planu, o ile ten plan podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

2. W przypadku gdy projekt planu urządzenia lasu obejmuje obszar położony na obszarze dwóch albo więcej województw, do uzgodnienia stosuje się art. 57 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o dokumencie, rozumie się przez to projekt planu urządzenia lasu.

3. Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu.

4. Uzgodnienie albo odmowa uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu następuje w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

5. Jeżeli postanowienie o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu wydał Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, stronie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

6. W przypadku gdy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska albo regionalny dyrektor ochrony środowiska nie wydadzą postanowienia w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku właściciela lasu o uzgodnienie, uznaje się, że projekt ten został uzgodniony.

7. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska albo regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawiają uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu, jeżeli realizacja planu:

1) naruszy przepisy dotyczące form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub
2) może znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów chronionych, naruszać zakazy w nich obowiązujące lub znacząco negatywnie oddziaływać na

siedliska przyrodnicze, chronione gatunki roślin, zwierząt lub grzybów, lub ich siedliska, lub w inny sposób powodować znaczące pogorszenie stanu środowiska.

8. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska albo regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawiają uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu, jeżeli prognoza oddziaływania na środowisko nie spełnia warunków określonych w art. 51 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

9. Do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu albo informację o uznaniu projektu za uzgodniony zgodnie z ust. 6.

Art. 18d. 1. Przy sporządzaniu projektu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej, prowadzonej w sposób powszechny i transparentny.

2. Właściciel lasu informuje o przystąpieniu do sporządzania projektu planu urządzenia lasu przez:

1) zamieszczenie informacji na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do jej prowadzenia;
2) ogłoszenie informacji w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w swojej siedzibie;
3) obwieszczenie w prasie, w tym w prasie wydawanej w wersji elektronicznej, o zasięgu odpowiadającym położeniu lasu objętego projektem planu urządzenia lasu;
4) zamieszczenie informacji na stronie internetowej, którą prowadzi;
5) zamieszczenie informacji na prowadzonym przez siebie profilu lub kanale w mediach społecznościowych, jeżeli prowadzi z ich wykorzystaniem działalność informacyjną.

3. W terminie 30 dni od dnia dokonania ostatniej czynności zgodnie z ust. 2, każdy może wnieść do właściciela lasu postulaty dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej w lasach objętych projektem planu urządzenia lasu.

4. Właściciel lasu, z wyłączeniem osób fizycznych będących użytkownikami wieczystymi lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, wykłada w swojej siedzibie projekt planu urządzenia lasu oraz zamieszcza go na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do jej prowadzenia; właściciel lasu wykłada także dokumenty potwierdzające uzgodnienia i opinie dotyczące tego

projektu, jeżeli są one dostępne w terminie składania uwag i wniosków, oraz prognozę oddziaływania na środowisko, jeżeli projekt planu urządzenia lasu podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

5. Osoba fizyczna będąca użytkownikiem wieczystym lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa przekazuje projekt planu urządzenia lasu, dokumenty potwierdzające uzgodnienia i opinie do tego projektu, jeżeli są one dostępne w terminie składania uwag i wniosków, oraz prognozę oddziaływania na środowisko, jeżeli projekt planu urządzenia lasu podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, nadleśniczemu, na którego obszarze właściwości położony jest las objęty tym projektem. Nadleśniczy wykłada ten projekt, dokumenty potwierdzające uzgodnienia i opinie do tego projektu oraz prognozę oddziaływania na środowisko niezwłocznie po ich otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa oraz zamieszcza je na stronie podmiotowej nadleśnictwa Biuletynu Informacji Publicznej.

6. Niewcześniej niż po upływie 7 dni od dnia wyłożenia i zamieszczenia na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej projektu planu urządzenia lasu właściciel lasu organizuje spotkanie w celu przedstawienia tego projektu i uzasadnienia przyjętych w nim rozwiązań.

7. Każdy może wnieść uwagi do projektu planu urządzenia lasu w terminie wyznaczonym przez właściciela lasu, niekrótszym niż 30 dni od dnia:

1) w którym odbyło się spotkanie, o którym mowa w ust. 6, albo
2) wyłożenia i zamieszczenia tego projektu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej – jeżeli na właścicielu lasu nie ciąży obowiązek zorganizowania spotkania, o którym mowa w ust. 6.

8. Właściciel lasu informuje w sposób określony w ust. 2 o:

1) wyłożeniu i zamieszczeniu projektu planu urządzenia lasu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej;
2) miejscu i terminie spotkania, o którym mowa w ust. 6;
3) sposobie, miejscu i terminie składania uwag.

9. Postulaty, o których mowa w ust. 3, oraz uwagi, o których mowa w ust. 7, mogą być wnoszone:

1) w formie pisemnej, po opatrzeniu ich własnoręcznym podpisem;
2) za pomocą środków komunikacji elektronicznej, po opatrzeniu ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

10. Z partycypacji społecznej przy sporządzaniu projektu planu urządzenia lasu sporządza się raport zawierający:

1) omówienie przeprowadzenia partycypacji społecznej;

2) zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione; w przypadku wniesienia znacznej liczby postulatów lub uwag zestawienie to może mieć charakter łącznego omówienia postulatów lub uwag o zbliżonym charakterze; jeżeli podmiotem wnoszącym postulat lub uwagę jest osoba fizyczna, w zestawieniu nie ujawnia się jej danych osobowych.

11. Przepisów ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5, ust. 4, 6, 7 pkt 1 oraz ust. 8 pkt 2 nie stosuje się do partycypacji społecznej przy sporządzeniu projektu planu urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa będących w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych.

12. Osoba fizyczna będąca użytkownikiem wieczystym lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa może powierzyć obowiązki związane z przeprowadzeniem partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzenia lasu podmiotowi, któremu zleciła sporządzenie planu urządzenia lasu.

Art. 18e. Przepisu art. 18d nie stosuje się przy sporządzaniu planów urządzenia lasu dla lasów:

1) położonych na terenach zamkniętych w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824 oraz z 2025 r. poz. 1019, 1542 i 1792);

2) o powierzchni mniejszej niż 10 ha będących w użytkowaniu wieczystym, dla których sporządza się plany urządzenia lasu, jeżeli plany urządzenia lasu dla tych lasów nie podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.”;

9) w art. 19:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dla lasów:

1) rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,

2) o powierzchni mniejszej niż 10 ha stanowiących własność Skarbu Państwa będących w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych

– zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów określa nadleśniczy w drodze decyzji administracyjnej.”,

b) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów I i II kategorii zagrożenia pożarowego ustalonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 9 ust. 3, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks leśny o powierzchni ponad 300 ha, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w zakresie dotyczącym ochrony przeciwpożarowej. Przepisy art. 18b ust. 2–6 stosuje się, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o planie urządzenia lasu, rozumie się przez to uproszczony plan urządzenia lasu.

7. Przepisy art. 18a, art. 18c, art. 18d ust. 1–4, ust. 7 pkt 2, ust. 8 pkt 1 i 3, ust. 9 i 10 oraz art. 18e stosuje się do projektów uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o planie urządzenia lasu, rozumie się przez to uproszczony plan urządzenia lasu.”;

10) w art. 19c dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2–4 w brzmieniu:

„2. Przedsiębiorca lub osoba reprezentująca przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, składa podmiotowi zlecającemu sporządzenie planu urządzenia lasu oświadczenie w formie pisemnej o spełnieniu wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 2; oświadczenie to nie podlega udostępnieniu.

3. Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

4. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.”;

11) po art. 21a dodaje się art. 21b w brzmieniu:

„Art. 21b. 1. Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek właściciela lasu, plan urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

2. Właściciel lasu, na co najmniej 3 miesiące przed końcem okresu obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, składa do ministra właściwego do spraw środowiska wniosek o zatwierdzenie planu urządzenia lasu.

3. Do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu dołącza się:

1) projekt planu urządzenia lasu;
2) prognozę oddziaływania na środowisko oraz pisemne podsumowanie, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jeżeli projekt planu urządzenia lasu podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
3) opinie do projektu planu urządzenia lasu albo informację o ich nieprzedstawieniu w terminie;
4) postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 18b ust. 4, jeżeli jest wymagane, oraz art. 18c ust. 4, albo informację o uznaniu projektu za uzgodniony w związku z niewydaniem postanowienia w sprawie uzgodnienia tego projektu w terminie, o którym mowa odpowiednio w art. 18b ust. 4 oraz art. 18c ust. 6;
5) raport z partycypacji społecznej, o którym mowa w art. 18d ust. 10;
6) oświadczenie wykonawcy projektu planu urządzenia lasu o spełnieniu wymagań w zakresie wyposażenia technicznego i wielkości potencjału kadrowego niezbędnego do należytego i terminowego wykonywania prac urządzeniowych, o którym mowa w art. 19c ust. 2;
7) dokumenty potwierdzające uzgodnienie, o którym mowa w art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli projekt planu urządzenia lasu podlegał temu uzgodnieniu.

4. Minister właściwy do spraw środowiska zamieszcza na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej wniosek o zatwierdzenie planu urządzenia lasu wraz z załącznikami, o których mowa w ust. 3 pkt 1–5 i 7, z wyłączeniem danych osobowych wnioskodawcy oraz innych osób fizycznych.

5. Stroną postępowania w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu jest właściciel lasu.

6. W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu nie stosuje się przepisów art. 31 Kodeksu postępowania administracyjnego.

7. W terminie 30 dni od dnia zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu wraz z załącznikami, w sposób określony w ust. 4, organizacje społeczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej tego wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, mogą wnosić do ministra właściwego do spraw środowiska uwagi do udostępnionego projektu planu urządzenia lasu.

8. Uwagi wniesione po terminie lub przez podmioty niespełniające warunków, o których mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw środowiska pozostawia bez rozpatrzenia.

9. Minister właściwy do spraw środowiska może przekazać właścicielowi lasu wniesione uwagi w celu przedstawienia stanowiska.

10. Minister właściwy do spraw środowiska rozpatruje wniesione uwagi, a następnie sporządza raport zawierający zestawienie wniesionych uwag wraz z odniesieniem się do nich, który zamieszcza na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej i dołącza do akt sprawy.

11. Minister właściwy do spraw środowiska wzywa właściciela lasu do uzupełnienia lub zmiany projektu planu urządzenia lasu, określając w wezwaniu zakres uzupełnienia lub zmiany projektu oraz termin na ich dokonanie, niekrótszy niż 7 dni, pod rygorem odmowy zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli:

1) projekt planu urządzenia lasu:
   a) jest niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego,
   b) zawiera rozwiązania, które nie zapewniają realizacji celów lub zasad trwale zrównoważonej gospodarki leśnej lub celów ochrony przyrody,
   c) zawiera błędy, które mogą mieć istotny wpływ na wykonanie planu urządzenia lasu, lub wykracza poza zakres właściwy dla planu urządzenia lasu;
2) z przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że projekt planu urządzenia lasu lub działania w nim przewidziane mogą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, a nie zachodzą przesłanki zezwolenia na realizację planu lub działań, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

12. Minister właściwy do spraw środowiska wydaje decyzję administracyjną w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu.

13. Plan urządzenia lasu stanowi załącznik do decyzji administracyjnej w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu.

14. W uzasadnieniu decyzji administracyjnej w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego podaje się informacje o:

1) przeprowadzonej partycypacji społecznej, w tym, w jaki sposób i w jakim zakresie uwzględniono postulaty i uwagi zgłoszone w ramach tej partycypacji;
2) udziale społeczeństwa, o którym mowa w ust. 7, w tym, w jaki sposób i w jakim zakresie uwzględniono uwagi zgłoszone w ramach tego udziału.

15. Minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli:

1) projekt planu urządzenia lasu:
   a) jest niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego,
   b) jest niezgodny z celami lub zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
   c) jest niezgodny ze sposobami realizacji celów ochrony przyrody określonymi w dokumentach, o których mowa w art. 3 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla obszaru, którego dotyczy plan urządzenia lasu,
   d) został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, które mogło mieć istotny wpływ na projekt,
   e) został sporządzony z naruszeniem warunków lub trybu jego sporządzania określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 25 pkt 1,
   f) zawiera błędy, które mogą mieć istotny wpływ na wykonanie planu urządzenia lasu, lub wykracza poza zakres właściwy dla planu urządzenia lasu;
2) z przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że projekt planu urządzenia lasu lub działania w nim przewidziane mogą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, chyba że zachodzą przesłanki zezwolenia na realizację planu lub działań, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
3) właściciel lasu nie uzupełnił lub nie zmienił projektu planu urządzenia lasu w przypadku, o którym mowa w ust. 11.

16. Minister właściwy do spraw środowiska może odmówić zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli opinia dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, dyrektora parku krajobrazowego, dyrektora zespołu parków krajobrazowych, rady gminy, organu wojskowego, dyrektora urzędu morskiego lub wojewódzkiego konserwatora zabytków, o której mowa w art. 18a ust. 2, do projektu planu urządzenia lasu jest negatywna.

17. Minister właściwy do spraw środowiska zamieszcza decyzję administracyjną w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej.

18. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa stosuje się przepisy ust. 2–17, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o planie urządzenia lasu, rozumie się przez to uproszczony plan urządzenia lasu.”;

12) w art. 22:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Starosta, po uzyskaniu opinii właściwego terytorialnie nadleśniczego, zatwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, uproszczony plan urządzenia lasu, z uwzględnieniem przepisów art. 22a.”;

13) po art. 22 dodaje się art. 22a–22c w brzmieniu:

„Art. 22a. 1. Starosta zatwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek właściciela lasu, uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów komunalnych.

2. Właściciel lasu, na co najmniej 3 miesiące przed końcem okresu obowiązywania dotychczasowego uproszczonego planu urządzenia lasu, składa do starosty wniosek o zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu.

3. Projekt uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych wymaga zaopiniowania przez właściwego terytorialnie nadleśniczego. Nadleśniczy przedstawia opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu uproszczonego planu urządzenia lasu. Nieprzedstawienie opinii w terminie uważa się za rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

4. Z wnioskiem do nadleśniczego o przedstawienie opinii występuje właściciel lasu.

5. Do projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych stosuje się przepisy art. 18c ust. 1, 3–9 i art. 18d ust. 1–4 i 6–10, przy czym ilekroć w tych

przepisach jest mowa o planie urządzenia lasu, rozumie się przez to uproszczony plan urządzenia lasu.

6. Stroną postępowania w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych jest właściciel lasu.

7. Do wniosku o zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych dołącza się:

1) projekt uproszczonego planu urządzenia lasu;
2) prognozę oddziaływania na środowisko, raport z partycypacji społecznej, o którym mowa w art. 18d ust. 10, oraz pisemne podsumowanie, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jeżeli projekt uproszczonego planu urządzenia lasu podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
3) opinię nadleśniczego do projektu uproszczonego planu urządzenia lasu albo informację o nieprzedstawieniu opinii w terminie;
4) postanowienie o uzgodnieniu projektu uproszczonego projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 18b ust. 4, jeżeli jest wymagane, oraz art. 18c ust. 4, albo informację o uznaniu projektu za uzgodniony w związku z niewydaniem postanowienia w sprawie uzgodnienia tego projektu w terminie, o którym mowa odpowiednio w art. 18b ust. 4 oraz art. 18c ust. 6;
5) dokumenty potwierdzające uzgodnienie, o którym mowa w art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli projekt uproszczonego planu urządzenia lasu podlegał temu uzgodnieniu.

8. W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych nie stosuje się przepisów art. 31 Kodeksu postępowania administracyjnego.

9. Starosta zamieszcza wniosek o zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych wraz z załącznikami, niezwłocznie po jego otrzymaniu, na swojej stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej.

10. W terminie 30 dni od dnia zamieszczenia wniosku o zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych wraz z załącznikami organizacje społeczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej

24 miesiące przed dniem zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej tego wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, mogą wnosić staroście uwagi do projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych.

11. Uwagi wniesione po terminie lub przez podmioty niespełniające warunków, o których mowa w ust. 10, starosta pozostawia bez rozpatrzenia.

12. Starosta przekazuje właścicielowi lasu wniesione uwagi. Właściciel lasu może przedstawić do nich swoje stanowisko.

13. Starosta rozpatruje wniesione uwagi, a następnie sporządza raport zawierający zestawienie wniesionych uwag wraz z odniesieniem się do nich, który zamieszcza na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej i dołącza do akt sprawy.

14. Starosta wzywa właściciela lasu do uzupełnienia lub zmiany projektu uproszczonego planu urządzenia lasu, określając w wezwaniu zakres uzupełnienia lub zmiany projektu oraz termin na ich dokonanie, niekrótszy niż 7 dni, pod rygorem odmowy zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu, jeżeli:

1) projekt uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych:
   a) jest niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego,
   b) zawiera rozwiązania, które nie zapewniają realizacji celów lub zasad trwale zrównoważonej gospodarki leśnej lub celów ochrony przyrody,
   c) zawiera błędy, które mogą mieć istotny wpływ na wykonanie planu urządzenia lasu, lub wykracza poza zakres właściwy dla planu urządzenia lasu;
2) z przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że projekt uproszczonego planu urządzenia lasu lub działania w nim przewidziane mogą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, a nie zachodzą przesłanki zezwolenia na realizację planu lub działań, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

15. Starosta odmawia zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych, jeżeli:

1) projekt uproszczonego planu urządzenia lasu:
   a) jest niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego,
   b) jest niezgodny z celami lub zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,

c) jest niezgodny ze sposobami realizacji celów ochrony przyrody określonymi w dokumentach, o których mowa w art. 3 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

d) został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, które mogło mieć istotny wpływ na projekt,

e) został sporządzony z naruszeniem warunków lub trybu jego sporządzania określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 25 pkt 1,

f) zawiera błędy, które mogą mieć istotny wpływ na wykonanie uproszczonego planu urządzenia lasu, lub wykracza poza zakres właściwy dla uproszczonego planu urządzenia lasu;

2) z przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że projekt uproszczonego planu urządzenia lasu lub działania w nim przewidziane mogą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, chyba że zachodzą przesłanki zezwolenia na realizację planu lub działań, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

3) właściciel lasu nie uzupełnił lub nie zmienił projektu uproszczonego planu urządzenia lasu w przypadku, o którym mowa w ust. 14.

16. Starosta wydaje decyzję w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o zatwierdzenie tego planu. Uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów komunalnych stanowi załącznik do decyzji administracyjnej w sprawie jego zatwierdzenia. W uzasadnieniu tej decyzji, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, podaje się informacje o:

1) przeprowadzonej partycypacji społecznej, w tym, w jaki sposób i w jakim zakresie uwzględniono postulaty i uwagi zgłoszone w ramach tej partycypacji;

2) udziale społeczeństwa, o którym mowa w ust. 10, w tym, w jaki sposób i w jakim zakresie uwzględniono uwagi zgłoszone w ramach tego udziału.

17. Starosta zamieszcza decyzję administracyjną w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 22b. 1. Decyzja administracyjna ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia:

1) planu urządzenia lasu,

2) uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

– jest ostateczna.

2. Skargę na decyzję administracyjną, o której mowa w ust. 1, mogą wnieść także: organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, prowadząca udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej tej decyzji, oraz reprezentatywna organizacja pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, także w przypadku gdy nie wniosły uwag odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

3. Termin na wniesienie skargi, o której mowa w ust. 2, biegnie od dnia zamieszczenia decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 1, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. Minister właściwy do spraw środowiska niezwłocznie po otrzymaniu skargi na decyzję administracyjną, o której mowa w ust. 2, zamieszcza informację o jej wniesieniu na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej.

5. Organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, prowadząca udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, oraz reprezentatywna organizacja pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, mogą wnieść także skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu oraz w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Art. 22c. 1. Decyzja administracyjna starosty w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych jest ostateczna.

2. Skargę na decyzję administracyjną, o której mowa w ust. 1, mogą wnieść także: organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, prowadząca udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej tej decyzji, oraz reprezentatywna organizacja pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, także w przypadku gdy nie wniosły uwag do projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych.

3. Termin na wniesienie skargi, o której mowa w ust. 2, biegnie od dnia zamieszczenia decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 1, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego starostę w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. Starosta niezwłocznie po otrzymaniu skargi, o której mowa w ust. 2, zamieszcza informację o jej wniesieniu na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej.

5. Organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, prowadząca udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych, oraz reprezentatywna organizacja pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, mogą wnieść także skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez starostę w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych.”;

14) w art. 23:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zmiana planu urządzenia lasu i uproszczonego planu urządzenia lasu może być dokonana aneksem.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1e w brzmieniu:

„1a. Do aneksu planu urządzenia lasu stosuje się przepisy art. 18a–18e i art. 21b ust. 1 i 3–17, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o planie urządzenia lasu, rozumie się przez to aneks planu urządzenia lasu.

1b. Do aneksu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa stosuje się przepisy art. 18a–18c, art. 18d ust. 1–4, 7 pkt 2, ust. 8 pkt 1 i 3, ust. 9 i 10 oraz art. 18e i art. 21b ust. 1 i

3–17, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o planie urządzenia lasu, rozumie się przez to aneks uproszczonego planu urządzenia lasu.

1c. Do aneksu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych stosuje się przepisy art. 19 ust. 6 i art. 22a ust. 1 i 3–17, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o uproszczonym planie urządzenia lasu, rozumie się przez to aneks uproszczonego planu urządzenia lasu.

1d. Do decyzji administracyjnej w sprawie zatwierdzenia aneksu:

1) planu urządzenia lasu,

2) uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

– stosuje się przepisy art. 22b, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o decyzji administracyjnej w sprawie zatwierdzenia: planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, rozumie się przez to decyzję administracyjną w sprawie zatwierdzenia: aneksu planu urządzenia lasu albo aneksu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

1e. Do decyzji administracyjnej starosty w sprawie zatwierdzenia aneksu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych stosuje się przepisy art. 22c, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o decyzji administracyjnej w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych, rozumie się przez to decyzję administracyjną w sprawie zatwierdzenia aneksu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna w nadleśnictwie ponad wielkość określoną w planie urządzenia lasu etatem miąższościowym użytków rębnych może nastąpić tylko w związku ze szkodą, klęską żywiołową lub uzasadnionymi potrzebami obronności państwa.”;

15) po art. 23 dodaje się art. 23a i art. 23b w brzmieniu:

„Art. 23a. Nadleśniczy lub upoważniona przez niego osoba przedstawia informację z wykonania planu urządzenia lasu w lasach będących w zarządzie Lasów Państwowych w poprzednim roku kalendarzowym na terenie gminy na posiedzeniu rady gminy, w terminie do dnia 30 czerwca. Informacja z wykonania planu urządzenia lasu może być

przedmiotem debaty. Przewodniczący rady gminy informuje o debacie niepóźniej niż na 7 dni przed terminem jej przeprowadzenia.

Art. 23b. 1. W terminie 6 miesięcy od końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu właściciel lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa składa ministrowi właściwemu do spraw środowiska analizę gospodarki leśnej prowadzonej na podstawie tego planu.

2. Analiza zawiera informacje o sposobie i stopniu wykonania zadań określonych w planie urządzenia lasu.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734, 1676, 1814, 1818 i 1872) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 24 w § 1a wyrazy „lub art. 97a” zastępuje się wyrazami „ , art. 97a lub art. 158 § 1 i 1a”;

2) w art. 158:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Właściciel lub posiadacz lasu, który dokonuje wyrębu drzewa w należącym do niego lesie albo w inny sposób pozyskuje z tego lasu drewno:

1) bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu, decyzji określającej zadania z zakresu gospodarki leśnej wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu albo zgody na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej,

2) niezgodnie z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, uproszczonym planem urządzenia lasu, decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej wydaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasu, decyzją zezwalającą na pozyskanie drewna w przypadkach losowych albo zgodą na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej

– podlega karze grzywny.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Tej samej karze podlega właściciel lasu, który wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi nie składa ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie 6 miesięcy od końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu, analizy gospodarki leśnej prowadzonej na podstawie tego planu.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426 i 737) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Projekty uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niewchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz dla lasów niebędących lasami komunalnymi w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach i zadania z zakresu gospodarki leśnej, o których mowa w art. 19 ust. 3 i 4 tej ustawy, w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody wymagają uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów i zadań, które mogą mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody w rezerwacie przyrody.”;

2) w art. 28 uchyla się ust. 11a–11d;

3) w art. 105 w ust. 4 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu i uproszczonego planu urządzenia lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) w art. 54 wprowadza się następujące zmiany:

1) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku planów urządzenia lasu, w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2026 r. poz. 663), i uproszczonych planów urządzenia lasu, w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 7 tej ustawy, dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i lasów komunalnych, podlegających strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, uzgodnienie, o którym mowa w art. 18c ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, zastępuje opiniowanie przez organy, o których mowa w art. 57.”;

2) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. W przypadku planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i lasów komunalnych podlegających strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko udział społeczeństwa zapewnia się w ramach partycypacji społecznej na zasadach określonych w art. 18d ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach. W takim przypadku raport z partycypacji społecznej, o którym mowa w art. 18d ust. 10 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, zastępuje uzasadnienie, o którym mowa w art. 42 pkt 2.

2b. Przepisu ust. 2a nie stosuje się do lasów położonych na terenach zamkniętych w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824 oraz z 2025 r. poz. 1019, 1542 i 1792).”.

Art. 5. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 i 1535 oraz z 2026 r. poz. 445 i 605) w art. 240 w ust. 3 po pkt 19 dodaje się pkt 19a w brzmieniu:

„19a) opiniują projekty planów urządzenia lasu, o których mowa w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2026 r. poz. 663), w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz obszarów chronionych, a także retencji zlewni oraz w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym;”.

Art. 6. Plany urządzenia lasu i uproszczone plany urządzenia lasu zatwierdzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone.

Art. 7. 1. Do projektów planów urządzenia lasu, projektów uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz projektów uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 1, przedłożonych do zatwierdzenia i niezatwierdzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz przedłożonych do zatwierdzenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że ich zatwierdzenie następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 21b ust. 1, 5–13, ust. 14 pkt 2, ust. 15 pkt 1 lit. a–c, e oraz f, pkt 2 i 3 oraz ust. 17 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Minister właściwy do spraw środowiska zamieszcza na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej wniosek o zatwierdzenie planu urządzenia lasu wraz z załącznikami.

3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 21b ust. 1, 5–13, ust. 14 pkt 2, ust. 15 pkt 1 lit. a–c, e oraz f, pkt 2 i 3 oraz ust. 17 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o planach urządzenia lasu, rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. Minister właściwy do spraw środowiska zamieszcza na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej wniosek o zatwierdzenie

uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa wraz z załącznikami.

4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 1, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a ust. 1, 6, 8–14, ust. 15 pkt 1 lit. a–c, e oraz f, pkt 2 i 3 oraz ust. 16 pkt 2 i ust. 17 ustawy zmienianej w art. 1.

5. Skargę na decyzję administracyjną, o której mowa w ust. 1, mogą wnieść także:

1) organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, prowadząca udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w:
   a) art. 21b ust. 17 ustawy zmienianej w art. 1 – w przypadku decyzji administracyjnej w sprawie zatwierdzenia planów urządzenia lasu oraz decyzji administracyjnej w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
   b) art. 22a ust. 17 ustawy zmienianej w art. 1 – w przypadku decyzji administracyjnej w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych,
2) reprezentatywna organizacja pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.[4)])

– także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu.

6. Organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, prowadząca udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa albo uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych, oraz reprezentatywna organizacja pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, mogą wnieść także skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania w

---

4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 568 i 2157, z 2021 r. poz. 2445, z 2022 r. poz. 2666, z 2023 r. poz. 1586 i 1723, z 2025 r. poz. 39 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 426.

sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa albo uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 15 w zakresie art. 23b, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

UZASADNIENIE

I. Cel i potrzeba regulacji

Celem regulacji jest usunięcie uchybień wskazanych w wyrokach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – dalej „TSUE": z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 oraz z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie C-441/17.

Wyrokiem w sprawie C-432/21 TSUE w pkt 2 orzekł: „przez zaniechanie przyjęcia wszelkich przepisów ustawodawczych niezbędnych do zapewnienia organizacjom ochrony przyrody możliwości zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności planów urządzenia lasu w rozumieniu przepisów ustawy o lasach, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom spoczywającym na niej na mocy art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43, zmienionej dyrektywą 2013/17, w związku z art. 6 ust. 1 lit. b i art. 9 ust. 2 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus w dniu 25 czerwca 1998 r. i zatwierdzonej w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją Rady 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r.".

Wyrokiem w sprawie C-441/17 TSUE w pkt 1 tiret pierwsze orzekł: Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom spoczywającym na niej „na mocy art. 6 ust. 3 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zmienionej dyrektywą Rady 2013/17/UE z dnia 13 maja 2013 r., przez przyjęcie aneksu do planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Białowieża bez upewnienia się, że aneks ten nie wpłynie niekorzystnie na integralność obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty i obszaru specjalnej ochrony PLC200004 Puszcza Białowieska;".

Obowiązujące przepisy krajowe nie stanowią o sądowej kontroli planów urządzenia lasu.

Obowiązująca procedura sporządzania i zatwierdzania planów urządzenia lasu oraz brak określonej sądowej kontroli planów urządzenia lasu nie dają gwarancji upewnienia się, że plan urządzenia lasu (PUL) nie wpłynie niekorzystnie na integralność obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Obowiązujące przepisy nie regulują formy prawnej zatwierdzenia planu urządzenia lasu ani procedury postępowania przed ministrem właściwym do spraw środowiska, którego przedmiotem jest rozstrzygnięcie w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jak również nie określają kryteriów oceny (weryfikacji) projektu planu urządzenia lasu przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Przepis art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2026 r. poz. 663) – dalej „ustawa o lasach" lub „uol" – wskazuje jedynie, że minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plan urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz uproszczone plany urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Z tego względu forma zatwierdzania planów urządzenia lasu powodowała rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych. Sądy pierwszej instancji uznawały, że akt zatwierdzenia planu urządzenia lasu ma charakter decyzji administracyjnej (por. wyroki WSA w Warszawie: z dnia 30 kwietnia 2009 r., IV SA/Wa 2036/08, z dnia 14 czerwca 2012 r., IV SA/Wa 516/12 i z dnia 28 stycznia 2015 r., IV SA/Wa 2004/14). Z kolei Naczelny Sąd Administracyjny stał na stanowisku, że czynność zatwierdzenia planu urządzenia lasu nie jest decyzją administracyjną ani czynnością lub aktem innym niż decyzja lub postanowienie, podejmowanym przez organ na podstawie art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143) – dalej „p.p.s.a." (por.: wyrok NSA z dnia 12 marca 2014 r., II OSK 2477/12 i postanowienie NSA z dnia 17 października 2017 r., II OSK 2336/17).

Dodatkowo w polskim systemie prawnym funkcjonują dwie kategorie dokumentów planistycznych dotyczących urządzenia lasu, tj.: plan urządzenia lasu (dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa – art. 19 ust. 1 ustawy o lasach) oraz uproszczony plan urządzenia lasu – dalej: „UPUL" (dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa – art. 19 ust. 2 ustawy o lasach). Zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu dokonane przez starostę (art. 22 ust. 2 ustawy o lasach) jest uznawane przez sądy administracyjne za czynność z zakresu administracji publicznej, dotyczącą uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, podlegającą zaskarżeniu na drodze sądowej (art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a.). Oznacza to, że sądy administracyjne w przypadku uproszczonych planów urządzenia lasu posiadają kompetencję do merytorycznej kontroli takich planów (zob. M. Baran, B. Iwańska, Gospodarka leśna prowadzona na podstawie dobrej praktyki leśnej oraz badanie legalności planów urządzenia lasu – glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 2 marca 2023 r., C-432/21, KE przeciwko RP, „Europejski Przegląd Sądowy" 2024, nr 1, str. 41–42). Jednakże przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia aktu zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu przez organizacje społeczne. Zgodnie z art. 50 § 1 p.p.s.a. legitymację do wniesienia skargi posiada organizacja społeczna w zakresie swojej udokumentowanej

statutowej działalności, w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób, jeżeli brała udział w postępowaniu administracyjnym. Zatem organizacja społeczna ma legitymację do złożenia skargi, jeżeli uczestniczyła w danym postępowaniu administracyjnym jako podmiot na prawach strony. Ponieważ do postępowania o zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), dalej „k.p.a.", (w szczególności art. 31), jak też brak przepisów szczególnych umożliwiających udział organizacji społecznych w postępowaniu dotyczącym uproszczonego planu urządzenia lasu, organizacja społeczna nie ma legitymacji do złożenia skargi na akt zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu. Zatem w przypadku kontroli sądowej uproszczonych planów urządzenia lasu organizacje społeczne nie mają możliwości poddania tych planów kontroli sądowej.

Niewystarczające regulacje prawne obowiązują także w obszarze regulującym sporządzanie planu urządzenia lasu, a więc na etapie poprzedzającym przekazanie planu urządzenia lasu do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

Przepisy ustawy o lasach określają okres, na który sporządza się plan urządzenia lasu (art. 18 ust. 1 i 2 uol), ogólne wytyczne dla sporządzającego plan urządzenia lasu (art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 uol), przykładowe elementy planu urządzenia lasu (art. 18 ust. 4 uol), wskazanie podmiotu, na zlecenie i koszt którego sporządza się plan urządzenia lasu (art. 21 ust. 1 pkt 1 i 3 uol), oraz określają, jaki podmiot może wykonywać (sporządzać) plan urządzenia lasu (art. 19c uol). Określenie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu ustawodawca delegował na ministra właściwego do spraw środowiska upoważnieniem zawartym w art. 25 pkt 1 uol. Wydane na tej podstawie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. poz. 1302) określa jedynie czynności inwentaryzacyjne, analityczne oraz planistyczno-prognostyczne, które przeprowadza się przy sporządzaniu planu urządzenia lasu.

Wymienione wyżej obowiązujące przepisy regulujące sporządzanie planu urządzenia lasu nie przewidują realnego udziału i wpływu na treść planu urządzenia lasu organów właściwych w sprawach ochrony przyrody, tj. właściwych dyrektorów ochrony środowiska. W obowiązującym stanie prawnym właściwi dyrektorzy ochrony środowiska uczestniczą w procedurze sporządzania planu urządzenia lasu przy okazji przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm. – dalej „ustawa ooś"). W ramach przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko właściwy dyrektor ochrony środowiska opiniuje projekt planu urządzenia lasu. Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy ooś opinia ta jest brana pod uwagę przez organ opracowujący projekt planu. Opinia ta nie jest wiążąca dla sporządzającego plan urządzenia lasu, w związku z czym nie ma gwarancji, że stanowisko właściwego dyrektora ochrony środowiska zostanie uwzględnione w ostatecznym kształcie planu urządzenia lasu. Procedura nie gwarantuje, że plan urządzenia lasu nie wpłynie niekorzystnie na integralność obszaru Natura 2000. Obecnie dyrektorzy ochrony środowiska nie biorą odpowiedzialności za kształt planu urządzenia lasu. Plany te mogą bowiem zostać obecnie zatwierdzone mimo negatywnej opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Brak ten jest tym bardziej znaczący, że plany urządzenia lasu są, co do zasady, sporządzone przez osoby z wykształceniem leśnym (dziedzina nauk rolniczych), a nie biologicznym czy z zakresu nauk o ziemi i środowisku (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych).

Ponadto opinie wydawane przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska (RDOŚ) mają charakter opisowy i zawierają uwagi o zróżnicowanym charakterze oraz różnym stopniu istotności. Brak jednoznacznego charakteru przedstawionych opinii oraz brak określonej w przepisach procedury odnoszenia się organu do wersji dokumentu uwzględniającej sposób ich uwzględnienia powoduje trudności w interpretacji ostatecznego stanowiska organu ochrony przyrody wobec przyjętej wersji dokumentu.

Na przestrzeni ostatnich lat zaledwie kilkukrotnie organy ochrony przyrody wydawały jednoznacznie negatywne opinie do projektów planów urządzenia lasu, wskazując na możliwe negatywne oddziaływania zaplanowanych działań na obszary Natura 2000. W toku dalszych prac projekty takie były uzupełniane lub zmieniane lub wyjaśniano wątpliwości organów ochrony przyrody. Niemniej jednak w toku procedowania nie powstawała wtórna opinia potwierdzająca uzyskanie porozumienia między wnioskodawcą a organem ochrony przyrody. W związku z powyższym Najwyższa Izba Kontroli (NIK) w ramach wyników kontroli P/24/043 „Tworzenie i zarządzanie obszarami Natura 2000 w Polsce" sformułowała wniosek dotyczący: „*Uwzględniania, w procesie zatwierdzania PUL, stanowisk przedstawianych w opiniach regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, w szczególności w zakresie działań mających lub mogących mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony na obszarach Natura 2000"*, domagając się większej transparentności tego procesu.

Obowiązujące przepisy regulujące sporządzanie planu urządzenia lasu nie zapewniają ponadto możliwości realnego udziału społeczeństwa (w tym organizacji społecznych) na różnych etapach tworzenia planu urządzenia lasu. Należy zauważyć, że obecne rozwiązania prawne umożliwiają udział społeczeństwa jedynie w ramach przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (art. 39–43 w zw. z art. 46 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ooś).

Obowiązujące przepisy nie przewidują regulacji, które umożliwiałyby poddawanie opiniowaniu lub uzgadnianiu projektu planu urządzenia lasu na etapie jego sporządzania przez organy właściwe w specjalistycznych obszarach, w które plan urządzenia lasu ingeruje. Tymczasem rzetelna ocena (weryfikacja) planu urządzenia lasu przez ministra właściwego do spraw środowiska wymaga takiego wyrażenia opinii lub uzgodnienia.

Ponadto brakuje przepisów określających podstawę do realizacji zadań i czynności z zakresu gospodarki leśnej bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu. Tymczasem zapewnienie ciągłości gospodarki leśnej jest konieczne. Gospodarka leśna nie powinna być bowiem utożsamiana jedynie z gospodarką surowcową, gdyż obejmuje także prace istotne przyrodniczo czy społecznie (np. związane z bezpieczeństwem). Sytuacje, o których mowa powyżej, mają miejsce, jeżeli upłynie 10-letni okres obowiązywania planu urządzenia lasu, a prace nad sporządzaniem kolejnego planu urządzenia lasu lub procedura jego zatwierdzenia nadal trwają. Wprowadzenie sądowej kontroli planów urządzenia lasu spowoduje, że brak obowiązującego planu urządzenia lasu wystąpi także w przypadkach, w których sąd uchyli rozstrzygnięcie w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu albo wstrzyma wykonanie rozstrzygnięcia w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu. Brak regulacji w powyższym zakresie dotyczy także braku przepisów sankcjonujących działania podmiotów prowadzących gospodarkę leśną bez obowiązującego planu urządzenia lasu lub wbrew temu planowi; obowiązujące rozwiązania zawarte w ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734, z późn. zm.) – dalej „k.w.” – (art. 158) czy uol (art. 66b) nie są adekwatne. Brakuje również przepisów regulujących prowadzenie gospodarki leśnej bez uproszczonego planu urządzenia lasu, bez decyzji starosty, o której mowa w art. 19 ust. 3 uol, oraz bez określenia zadań przez nadleśniczego na podstawie art. 19 ust. 4 uol. Jednocześnie na gruncie dotychczasowych przepisów zatwierdzenie planu urządzenia lasu na następny okres następuje dopiero po upływie okresu minionego. Wynika to m.in. z art. 18 ust. 4 pkt 2 ustawy o lasach, wedle którego plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności analizę gospodarki leśnej w okresie minionym. Powyższe prowadzi do powstania luki prawnej, ponieważ z jednej strony ustawodawca przyznał ministrowi właściwemu do spraw środowiska instrument prawny w

postaci aktu zatwierdzenia planu urządzenia lasu, uzależniając wywołanie przez ten plan skutków prawnych od jego „akceptacji", a z drugiej – przyjęta praktyka wykładni regulacji prowadzi do przedstawiania planu urządzenia lasu do zatwierdzenia po wyekspirowaniu dotychczasowego. Wynika to z niemożności sporządzenia pełnej analizy gospodarki przeszłej, jako elementu nowego planu urządzenia lasu, przed dopełnieniem się „okresu minionego". Skutkiem tego jest doprowadzenie do sytuacji, gdy właściciel lasu z powodów systemowych nie ma podstawy do prowadzenia gospodarki leśnej na podstawie zatwierdzonego planu urządzenia lasu.

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa sprawuje minister właściwy do spraw środowiska (art. 5 ust. 1 pkt 1 uol). Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej odbywa się na podstawie planów urządzenia lasu (art. 7 ust. 1 uol). Wykonywanie planów urządzenia lasu może być prowadzone przez przedsiębiorcę, który dysponuje wyposażeniem technicznym oraz zatrudnia osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje niezbędne do terminowego i prawidłowego sporządzania planów urządzenia lasu (art. 19c uol) (tzw. przedsiębiorca urządzeniowy). Brakuje natomiast podstaw do weryfikacji spełniania przez wykonawców planów urządzenia lasu warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie wyposażenia technicznego i wielkości potencjału kadrowego niezbędnego do należytego i terminowego wykonywania prac urządzeniowych (Dz. U. poz. 949).

II. Proponowane zmiany i przewidywane skutki

Art. 1 – zmiany w ustawie o lasach

Zmiana w art. 5 w ust. 5

Zmiana ma na celu przesądzenie, że zatwierdzanie przez starostę uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych oraz wydawanie decyzji zezwalających na wybrane zadania lub działania z zakresu gospodarki leśnej (projektowany art. 7c) są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

Dodanie w art. 6 w ust. 1 pkt 12–15

Zmiana polega na zdefiniowaniu pojęć: „etat miąższościowy użytków rębnych", „etat powierzchniowy użytków przedrębnych" i „pozyskanie drewna", które dotychczas były używane w ustawie o lasach, ale nie były zdefiniowane. Ponadto określono znaczenie pojęcia „lasy komunalne", które w związku z wprowadzanymi zmianami zostało zastosowane w treści ustawy.

Zmiany w art. 7

Zgodnie z art. 7 ust. 1 w związku z art. 19 ust. 1 uol trwale zrównoważoną gospodarkę leśną w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa prowadzi się na podstawie planu urządzenia lasu. Natomiast art. 22 ust. 1 uol wskazuje, że plan urządzenia lasu zatwierdza minister właściwy do spraw środowiska. Wobec powyższego istnieją uzasadnione wątpliwości co do dopuszczalności prowadzenia działań w zakresie gospodarki leśnej w przypadku braku zatwierdzonego planu urządzenia lasu. W celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych w dodawanym w art. 7 ust. 1a jednoznacznie wskazano, że zabrania się pozyskiwania drewna bez zatwierdzonej dokumentacji urządzeniowej lub niezgodnie z nią. Wyjątek stanowią przypadki, gdy pozyskanie drewna odbywa się na innej określonej w ustawie podstawie, w tym decyzji określającej zadania z zakresu gospodarki leśnej wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu.

Wprowadzenie zakazu pozyskiwania drewna bez zatwierdzonego odpowiedniego planu lub właściwej decyzji (art. 7 ust. 1a) ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia podstaw prawnych do działań w lasach. Jednakże, aby przepis ten był wykonalny i nie prowadził do paraliżu działań w sytuacjach nadzwyczajnych, jest konieczne jednoczesne określenie wyjątków – co realizuje dodawany ust. 1b w art. 7.

1. Działania interwencyjne niezbędne do usunięcia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, lub mienia

W przypadku stanu bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, lub mienia jest konieczne natychmiastowe działanie. W takich sytuacjach oczekiwanie na zatwierdzenie aneksu do planu urządzenia lasu albo na wydanie decyzji administracyjnej mogłoby prowadzić do ziszczenia się tego zagrożenia i śmierci ludzi lub uszczerbku na zdrowiu, lub powstania szkód w mieniu. Projektowany przepis umożliwi sprawne podjęcie działań, które są niezbędne do usunięcia zagrożenia. Podkreślenia wymaga, że przepis ten znajdzie zastosowanie w przypadku bezpośredniego zagrożenia, a więc wtedy, kiedy bezpośrednim skutkiem niepodjęcia tych działań będzie ziszczenie się tego zagrożenia, czyli śmierć ludzi lub rozstrój ich zdrowia, lub powstanie szkody w mieniu, w tym w lasach.

2. Działania niezbędne do usunięcia szkód w lasach, powstałych w wyniku pożarów lub innych klęsk żywiołowych

Szybka reakcja uzasadniona jest również względami związanymi z utrzymaniem właściwego stanu lasu, w związku z koniecznością szybkiego usuwania szkód wywołanych przez klęski żywiołowe. Dobrym przykładem sytuacji, w której było konieczne podjęcie pilnych działań

gospodarczych na dużą skalę – nieprzewidzianych w obowiązujących dokumentach planistycznych – jest katastrofa z sierpnia 2017 r. W nocy z 11 na 12 sierpnia przez Polskę przeszedł układ burzowy, generujący huraganowe wiatry. W wyniku tego zdarzenia uszkodzonych zostało około 80 tys. hektarów lasów, które wymagały szybkiego uprzątnięcia oraz zagospodarowania pozyskanego surowca.

Jednocześnie zapewniono (projektowany w art. 7 ust. 1c) transparentność i nadzór nad działaniami interwencyjnymi w lasach pozostających w zarządzie Lasów Państwowych, które są wyjątkiem od zasady prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z zatwierdzonymi planami urządzenia lasu. Wprowadzenie obowiązku niezwłocznego informowania przez nadleśniczego właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych pozwala na nadzór nad działaniami nadleśnictw w sytuacjach nadzwyczajnych oraz możliwość wstrzymania działań, jeżeli ich zakres lub sposób realizacji budzi wątpliwości co do legalności lub zasadności. Natomiast zapewniony wymóg przekazywania informacji ministrowi właściwemu do spraw środowiska za pośrednictwem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych wzmacnia kontrolę publiczną i umożliwia reakcję na ewentualne nieprawidłowości. Minister właściwy do spraw środowiska będzie mógł nakazać, w drodze decyzji administracyjnej, niezwłoczne wstrzymanie realizacji tych działań. Decyzja będzie ostateczna. Skargę na tę decyzję albo skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania będzie mogła wnieść także organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli będzie prowadzić udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji, także w przypadku, gdy nie uczestniczyła w tym postępowaniu.

Rozwiązanie to wpisuje się w hierarchiczny nadzór nad działaniami prowadzonymi w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych oraz potrzebę zapewnienia przejrzystości w gospodarowaniu zasobami Skarbu Państwa. Wprowadzenie mechanizmu raportowania i możliwości wstrzymania przez właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych działań minimalizuje ryzyko wykorzystania wyjątków w sposób niezgodny z założonymi celami. W tym zakresie obowiązek przekazywania informacji właściwemu dyrektorowi regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych ma natomiast charakter informacyjny. Model zarządzania w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe funkcjonuje w oparciu o trzy szczeble organizacyjne, z tego względu przewidziano również przekazywanie stosownych informacji dyrektorowi regionalnej dyrekcji. Nie generuje to dla niego dodatkowych obowiązków, lecz zapewnia bieżącą wiedzę o działaniach podejmowanych przez

nadleśnictwa na obszarze jego właściwości. Rozwiązanie to służy zachowaniu właściwego przepływu informacji w strukturze organizacyjnej Lasów Państwowych i nie wymaga nadawania dyrektorowi regionalnemu odrębnych kompetencji w tym zakresie.

Dodanie art. 7a–7c

Wobec braku możliwości prowadzenia prac związanych z pozyskaniem drewna bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, zgodnie z projektowanymi przepisami, nowy plan urządzenia lasu ma trafiać do zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska co najmniej na 3 miesiące przed końcem obowiązywania poprzedniego, tak aby minister zatwierdził plan przed dniem 1 stycznia pierwszego roku jego obowiązywania. Wyeliminowana zostanie zatem istniejąca obecnie luka w obowiązywaniu planu urządzenia lasu wynikająca z konieczności przedkładania planu urządzenia lasu do zatwierdzenia już po wyekspirowaniu dotychczasowego i zminimalizowane ryzyko braku obowiązującego planu urządzenia lasu. Jednakże w sytuacji skierowania planu urządzenia lasu do poprawy występuje ryzyko, że plan urządzenia lasu zostanie zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw środowiska po rozpoczęciu okresu, dla którego plan ten został sporządzony. Niewykluczone jest także, że w związku z projektowanymi zmianami w zakresie umożliwienia kontroli sądowej aktów zatwierdzenia planów urządzenia lasu po wniesieniu do sądu administracyjnego skargi na rozstrzygnięcie ministra właściwego do spraw środowiska sąd, na podstawie art. 61 § 3 p.p.s.a., wyda postanowienie o wstrzymaniu wykonania tego rozstrzygnięcia, aby ostatecznie uchylić to rozstrzygnięcie. Powyższe powoduje ryzyko wystąpienia okresów, w których plan urządzenia lasu nie będzie obowiązywał lub jego wykonalność zostanie wstrzymana.

Jednocześnie istnieje wiele sytuacji, w których zaniechanie działań mieszczących się w definicji gospodarki leśnej może prowadzić lub zwiększać ryzyko jednoznacznie niekorzystnych zjawisk czy procesów zagrażających realizacji określonych w ustawie o lasach zasad i celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. W kontekście bezpieczeństwa narodowego istotne jest również zapewnienie, aby w przypadku braku zatwierdzonego planu urządzenia lasu była możliwa realizacja w lasach działań mających szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa.

W celu zapewnienia możliwości prowadzenia w niezbędnym zakresie gospodarki leśnej (w tym ze względów społecznych, przyrodniczych i obronnych) oraz dla wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych i ewentualnych niekorzystnych ich następstw proponuje się określenie w przepisach prawa, tj. w projektowanym art. 7a i art. 7b uol, możliwości wydania przez ministra

właściwego do spraw środowiska, jako organu sprawującego nadzór nad gospodarką leśną w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa, zgody na prowadzenie gospodarki leśnej w okresie, gdy plan urządzenia lasu nie jest zatwierdzony albo gdy wykonalność rozstrzygnięcia o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu zostanie wstrzymana. Zgoda będzie wyrażana w drodze decyzji administracyjnej wydawanej na wniosek właściciela lasu.

Powyższe pozostawi możliwość zapewnienia realizacji celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w zakresie adekwatnym do konkretnej sytuacji wynikającej z braku zatwierdzonego planu urządzenia lasu. Przepisy projektowanego art. 7a uol zapewniają przy tym podstawę do zbadania wniosku pod kątem braku istotnie negatywnego odziaływania na środowisko (przez opiniowanie przez organy ochrony przyrody) oraz kontrolę społeczną prawidłowego wykonania procedury i zasadności rozstrzygnięcia w postaci możliwości złożenia przez organizacje społeczne skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra właściwego do spraw środowiska. Opiniowania wniosku dokonuje się w trybie art. 106 k.p.a., z tym że zażalenie na postanowienie, o którym mowa w art. 106 § 5 k.p.a., przysługuje wyłącznie właścicielowi lasu, gdyż jest on jedyną stroną postępowania w sprawie zgody na prowadzenie gospodarki leśnej i ma bezpośredni interes prawny w pozytywnym zaopiniowaniu swojego wniosku przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Analogiczne rozwiązania określono również w odniesieniu do lasów objętych uproszczonymi planami urządzenia lasu (lasy komunalne oraz lasy wchodzące w skład Zasobu Własności Skarbu Państwa). Wynika to z faktu, że te kategorie lasu z uwagi na swój publiczny charakter podlegają również adekwatnym wymaganiom mogącym mieć wpływ na możliwość zatwierdzenia lub obowiązywania dokumentacji urządzeniowej.

Dodanie ust. 1a w art. 13

Las charakteryzuje się występowaniem często nieprzewidywalnych zjawisk przyrodniczych, takich jak przewrócenie się drzew na skutek wichury czy odłamanie konarów, których nie sposób całkowicie wyeliminować nawet przy właściwej pielęgnacji drzewostanu. Z tego względu zasadne jest wyłączenie odpowiedzialności właściciela lasu za wypadki w lesie wynikające z działania sił przyrody (naturalnych procesów przyrodniczych), a także za wypadki, do których doszło wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą właściciel lasu nie ponosi odpowiedzialności.

Uchylenie pkt 2 w art. 18 ust. 4

Na gruncie obowiązujących przepisów zatwierdzenie planu urządzenia lasu na następny okres następuje dopiero po upływie okresu minionego. Wynika to m.in. z art. 18 ust. 4 pkt 2 uol, zgodnie z którym plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności analizę gospodarki leśnej w okresie minionym. Powyższe prowadzi do luki prawnej, ponieważ z jednej strony ustawodawca przyznał ministrowi właściwemu do spraw środowiska instrument prawny w postaci aktu zatwierdzenia planu urządzenia lasu, uzależniając wywołanie przez plan urządzenia lasu skutków prawnych od jego „akceptacji", a z drugiej – przyjęta praktyka wykładni obowiązującej regulacji prawnej prowadzi do przedstawiania planu urządzenia lasu do zatwierdzenia po wyekspirowaniu dotychczasowego. Wynika to z braku możliwości sporządzenia pełnej analizy gospodarki przeszłej jako elementu nowego planu przed dopełnieniem się „okresu minionego". Skutkiem jest doprowadzenie do sytuacji, gdy właściciel lasu z niezależnych od siebie powodów systemowych przez pewien okres nie ma podstawy do prowadzenia gospodarki leśnej w oparciu o zatwierdzony plan urządzenia lasu. Uchylenie pkt 2 w art. 18 ust. 4 uol zniesie obowiązek zamieszczania w planie urządzenia lasu analizy gospodarki leśnej w minionym okresie, co umożliwi przedłożenie projektu planu urządzenia lasu do zatwierdzenia przed rozpoczęciem okresu, na który został sporządzony, tj. na dopełnienie terminu określonego w proponowanym brzmieniu art. 21b ust. 2 uol. Jednocześnie nie rezygnuje się z obowiązku przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw środowiska informacji o sposobie i stopniu wykonania zadań określonych w planie urządzenia lasu. Powyższe stanowi ważny element służący do realizacji zadań ministra właściwego do spraw środowiska w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa oraz sprawowanego nadzoru nad wykonaniem zatwierdzonych planów urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa. Zgodnie z projektowanym art. 23b uol właściciel lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa będzie składał ministrowi właściwemu do spraw środowiska analizę gospodarki leśnej w terminie 6 miesięcy od zakończenia okresu obowiązywania planu urządzenia lasu, a więc niezależnie od planu przygotowanego na następny okres.

Dodanie art. 18a–18e

Regulacje przewidziane w art. 18a–18e uol wprowadzają zmiany na etapie sporządzania planu urządzenia lasu.

Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Katalog

podmiotów opiniujących projekt planu urządzenia lasu wyznaczono w oparciu o kryterium posiadanych kompetencji w zakresie określania odpowiedniego sposobu realizacji zasad i celów gospodarki leśnej na danym obszarze. Wyrażenie opinii przez właściwe organy będzie miało charakter fakultatywny.

W dodawanym art. 18b przewidziano, że projekty planów urządzenia lasu dla lasów I i II kategorii zagrożenia pożarowego ustalonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 9 ust. 3 uol, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks leśny o powierzchni ponad 300 ha, będą wymagały uzgodnienia w zakresie dotyczącym ochrony przeciwpożarowej z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej. Aktualnie obowiązek uzgadniania tego rodzaju planów z organami Państwowej Straży Pożarnej wynika z § 39 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r. poz. 822, z późn. zm.). Intencją projektodawcy jest kompleksowe unormowanie procesu sporządzania i zatwierdzania planu urządzenia lasu. W związku z powyższym jest zasadne potraktowanie wyżej wskazanego zakresu jako materii ustawowej. Uzgadnianie będzie odbywało się równolegle do opiniowania projektu dokumentacji planistycznej przez inne organy, zatem nie wydłuży procesu. W praktyce jedynym takim przypadkiem może być sytuacja odmowy uzgodnienia, gdy właściciel lasu skorzysta z uprawnienia do złożenia zażalenia, zgodnie z zasadami określonymi w k.p.a., a następnie skargi do sądu administracyjnego na zasadach wynikających z przepisów p.p.s.a. Wydaje się jednak, że naturalną ścieżką procedowania pozostanie dążenie do uzgodnienia planu, np. przez wyjaśnienie wątpliwości lub uwzględnienie uwag organu uzgadniającego w zakresie wskazanym w uzasadnieniu odmowy uzgodnienia.

Dla regionalnego dyrektora ochrony środowiska w projektowanym art. 18c uol również przewidziano rolę organu uzgadniającego. W obowiązującym stanie prawnym rola dyrektorów ochrony środowiska sprowadza się do wydawania niewiążącej opinii w ramach przeprowadzania strategicznej oceny odziaływania na środowisko, co w ocenie projektodawcy jest niewystarczające. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie – w przeciwieństwie do opinii – ma charakter wiążący, co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści. Kompetentne organy odpowiedzialne za ochronę środowiska muszą brać odpowiedzialność za plan urządzenia lasu w aspekcie przyrodniczym. Aby zapewnić pewność działania i eliminować

obawy o arbitralność działania organów uzgadniających, w projektowanych przepisach wprost określono podstawy odmowy uzgodnienia projektu planu przez dyrektora ochrony środowiska.

Zmiana formy wyrażenia stanowiska przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska w procesie zatwierdzania planów urządzenia lasu wprowadza większą przejrzystość i jednoznaczność odniesienia się organu ochrony przyrody w zakresie określenia, czy planowane działania mogą naruszać przepisy o ochronie przyrody lub negatywnie wpływać na obszary Natura 2000. Uzgodnienie jako forma wiążąca pozwala na skuteczniejsze uwzględnianie uwag organu w dokumentach planistycznych, co odpowiada zarówno na przywołane powyżej wnioski NIK, jak i na wymogi wynikające z orzecznictwa TSUE. W efekcie wzmocnieniu ulegają mechanizmy ochrony środowiska i ograniczone zostaje ryzyko nieprawidłowości w dokumentach planistycznych.

Uzgadnianie planów z RDOŚ, a w przypadku gdy dokument obejmuje obszar więcej niż dwóch województw – z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (GDOŚ), będzie odbywało się równolegle do opiniowania projektu dokumentacji planistycznej przez inne organy, zatem nie wydłuży procesu. W praktyce jedynym takim przypadkiem może być sytuacja odmowy uzgodnienia, gdy właściciel lasu skorzysta z uprawnienia do złożenia zażalenia, zgodnie z zasadami określonymi w k.p.a., a następnie skargi do sądu administracyjnego na zasadach wynikających z przepisów p.p.s.a. Wydaje się jednak, że naturalną ścieżką procedowania pozostanie dążenie do uzgodnienia planu, np. przez wyjaśnienie wątpliwości lub uwzględnienie uwag organu uzgadniającego w zakresie wskazanym w uzasadnieniu odmowy uzgodnienia.

Projektowane przepisy przewidują również zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie urządzenia lasu w sposób bezpośredni (partycypacja społeczna) oraz w sposób pośredni (opiniowanie projektów planu urządzenia lasu przez rady gmin oraz debata nad późniejszym jego wykonywaniem).

Obecnie powierzchnia lasów w Polsce wynosi 9284 tys. ha (dane GUS – stan w dniu 31.12.2023 r.), co odpowiada lesistości 29,6 %. W strukturze własnościowej lasów w Polsce dominują lasy publiczne – 80,8 %. Lasy w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – dalej „PGL LP" – to 77,0 %, stanowiące własność gmin to 0,9 %, pozostałe publiczne 0,9 % – dane wg najnowszego Raportu o stanie lasów w Polsce 2022 (https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/publikacje/informacje-statystyczne-i-raporty/raport-o-stanie-lasow; dostęp: 25 kwietnia 2025 r.).

Lasy, oprócz potrzeb gospodarczych, zaspokajają szereg potrzeb społecznych, takich jak potrzeby rekreacyjne i turystyczne, wpływając korzystnie z punktu widzenia warunków potrzebnych do odpoczynku ludzi i regeneracji. Usługi ekosystemowe lasów są coraz bardziej dostrzegane, zaś ich wartość materialna jest większa niż wartość surowcowa. Jednocześnie brakuje instrumentów zapewniających udział i wpływ społeczeństwa na kształtowanie gospodarki leśnej.

Aktualnie udział społeczeństwa w procesie sporządzania planu urządzenia lasu w przypadku planów podlegających strategicznej ocenie odziaływania na środowisko jest realizowany w zakresie przewidzianym w ustawie ooś, a dla lasów w zarządzie PGL LP – na mocy wewnętrznego aktu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (aktualnie: zarządzenie nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji urządzania lasu" w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe). Zgodnie z nową Instrukcją urządzania lasu na etapie formułowania założeń do projektu planu urządzenia lasu regionalna dyrekcja Lasów Państwowych jest zobowiązana do zorganizowania spotkania dla wszystkich zainteresowanych stron (w tym przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, społeczności lokalnej i organizacji pozarządowych), nazywanego naradą urządzeniową. Następnie, po zakończeniu inwentaryzacji (zwanej taksacją lasu – § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu), na etapie prac planistyczno-prognostycznych regionalna dyrekcja Lasów Państwowych jest zobowiązana do zorganizowania kolejnego spotkania dla zainteresowanych stron (w tym przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, społeczności lokalnej i organizacji pozarządowych), nazywanego naradą projektu planu.

Projektowane zmiany mają na celu zapewnienie, na poziomie przepisów powszechnie obowiązujących, aktywnego uczestnictwa obywateli w procesie podejmowania decyzji dotyczących urządzenia lasu. Stąd też proponuje się wprowadzenie obowiązku zapewnienia możliwości partycypacji społecznej w procesie tworzenia wszystkich planów urządzenia lasu. Pozwoli to osobom sporządzającym plan urządzenia lasu lepiej poznać potrzeby społeczne, ale też wytłumaczyć społeczeństwu własne działania. Zapewnienie partycypacji społecznej będzie dotyczyć nie tylko sporządzania planów urządzenia lasu (dla lasów będących własnością Skarbu Państwa), lecz także sporządzania uproszczonych planów urządzenia lasu (dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz dla lasów komunalnych będących własnością jednostek samorządu terytorialnego). Ma to na celu zwiększenie wpływu społeczeństwa na urządzanie nie tylko lasów będących własnością Skarbu Państwa, ale także

lasów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego, które z założenia pełnią istotną rolę społeczną (dostarczyciela usług ekosystemowych). Lasy komunalne, mimo że nie należą do Skarbu Państwa, mają charakter dobra publicznego, zarządzanego przez wspólnotę samorządową. W związku z tym ich funkcjonowanie powinno uwzględniać w większym stopniu również interes społeczny, środowiskowy i lokalny oraz podlegać kontroli społecznej. Z tego względu jest uzasadnione, aby w odniesieniu do lasów komunalnych stosować podobne wymagania w zakresie przejrzystości i udziału społeczeństwa w procesie planowania gospodarki leśnej, jak w przypadku lasów Skarbu Państwa. Uzupełnienie w projekcie przepisów odnoszących się do UPUL dla lasów komunalnych jest zatem w pełni uzasadnione i spójne z celami projektowanej nowelizacji.

Zapewnienie partycypacji społecznej nie będzie dotyczyć lasów prywatnych. Nie wyklucza to jednak udziału społeczeństwa w opiniowaniu projektów uproszczonych planów urządzenia lasu dla tych lasów w przypadku, gdy będą one podlegać strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z przepisami ustawy ooś. Wówczas udział społeczeństwa w opracowywaniu tych planów będzie odbywał się na zasadach określonych w ustawie ooś.

Zgodnie z proponowanymi zmianami właściciel lasu Skarbu Państwa (w rozumieniu ustawy o lasach) będzie przeprowadzał partycypację społeczną, której celem będzie umożliwienie społeczeństwu udziału w procesie sporządzania projektu planu urządzenia lasu. Partycypacja społeczna będzie przeprowadzana w sposób powszechny i transparentny. Powszechność polega na tym, że każdy może uczestniczyć w tej partycypacji i zgłaszać swoje postulaty lub uwagi na zasadach określonych w projektowanym art. 18d. Z kolei transparentność partycypacji społecznej zapewnić mają nałożone na właścicieli lasów obowiązki: informowania o kolejnych etapach prac nad projektem pul, udostępniania projektu pul w taki sposób, aby każdy zainteresowany mógł się z nim zapoznać (umieszczanie w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) i wykładanie w siedzibie), wyjaśniania zaplanowanych zadań i działań (przez organizację spotkania po opracowaniu projektu pul) oraz odniesienia się do zgłoszonych postulatów i uwag przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione, a w jakim nie i dlaczego. Osoby i podmioty zainteresowane będą mogły składać zarówno postulaty na etapie przystąpienia do opracowywania dokumentu, jak i uwagi do już sporządzonego i wyłożonego projektu planu urządzenia lasu. Zadbano o to, aby informacja w tym zakresie była szeroko dostępna i wykorzystywała również nowoczesne i szeroko wykorzystywane narzędzia komunikacji. W tym celu zobowiązano właściciela lasu m.in. do wykorzystania komunikacji za pomocą platform internetowych w zakresie prowadzonych przez siebie stron internetowych i mediów

społecznościowych. Powyższe pozwoli na dotarcie z informacją do zdecydowanie szerszej grupy odbiorców zainteresowanych procesem tworzenia planów urządzenia lasu. Projekty planów urządzenia lasu wraz ze stosownymi dokumentami będą wykładane do publicznego wglądu w siedzibie właściciela lasu oraz zamieszczane w BIP, jeżeli właściciel jest obowiązany do udostępniania informacji w BIP. Wyjątkiem są tu osoby fizyczne będące użytkownikami wieczystymi lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa, które nie posiadają ogólnie dostępnej siedziby i nie są zobowiązane do prowadzenia strony internetowej. W tym przypadku, w celu dochowania ogólnie obowiązującej zasady partycypacji społecznej, dokumenty będą wykładane w siedzibie właściwego terytorialnie nadleśnictwa PGL LP, wyłączając konieczność udostępnienia projektów w inny sposób. Aby nie pojawiły się wątpliwości interpretacyjne, doprecyzowano również, że osoba fizyczna będąca użytkownikiem wieczystym lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa może powierzyć obowiązki związane z przeprowadzeniem działań z zakresu partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzenia lasu podmiotowi, któremu zleciła sporządzenie planu urządzenia lasu.

Dodatkowo, w okresie wyłożenia planu urządzenia lasu, zobowiązano właściciela lasu do zorganizowania spotkania z zainteresowanymi w celu wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości i udzielenia odpowiedzi na pytania. Rozwiązanie to może ograniczyć liczbę składanych uwag do planu. Okres wyłożenia projektu planu urządzenia lasu oraz składania uwag do planu nie jest ściśle określony. Wskazano jednak, że jest to minimum 7 dni przed terminem ww. spotkania konsultacyjnego (w celu umożliwienia wcześniejszego zapoznania się zainteresowanych z projektem) oraz niekrócej niż 30 dni, licząc od dnia, w którym odbyło się spotkanie (co umożliwi składanie uwag po spotkaniu, jeżeli wyjaśnienia udzielone w czasie spotkania nie zostaną przyjęte). W celach dokumentacyjnych z przeprowadzonej partycypacji sporządza się raport.

Projektowane przepisy dotyczące partycypacji społecznej nie wynikają wprawdzie wprost z wyroku TSUE w sprawie C-432/21, niemniej jednak przez wzmocnienie standardów współpracy z interesariuszami w procesie przygotowywania dokumentacji urządzeniowej są zgodne z celami Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus w dniu 25 czerwca 1998 r. W ten sposób projekt przyczynia się do jeszcze pełniejszego wykonania wyżej wymienionego wyroku. Jednocześnie zapewnienie konstruktywnego dialogu w ramach partycypacji społecznej na etapie tworzenia dokumentacji urządzeniowej zwiększa szansę na wypracowanie dokumentów, które potem nie będą kwestionowane przed sądami

administracyjnymi. W tym kontekście partycypacja społeczna może przyczynić się do sprawniejszego procedowania planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu.

Zmiany w art. 19

Zgodnie z zasadą proporcjonalności, w celu zachowania odpowiedniej proporcji między środkiem, jakim jest ograniczenie praw i wolności, a celem, rozumianym jako szeroko pojęty interes publiczny w przypadku niektórych kategorii lasów, ustawa o lasach przewiduje wyłączenie zasady określonej we wprowadzeniu do wyliczenia w art. 7 ust. 1 uol, zgodnie z którą trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu. Powyższe wiąże się z szeregiem wymagań dotyczących procesu sporządzania planów urządzenia lasu (w zakresie szerokiego opiniowania i uzgadniania projektów tych dokumentów, rozszerzonej partycypacji społecznej w procesie sporządzania tych planów, terminu złożenia wniosku o ich zatwierdzenie). Wobec powyższego z obowiązku prowadzenia gospodarki leśnej na podstawie planu urządzenia lasu wyłączono lasy stanowiące własność Skarbu Państwa o powierzchni mniejszej niż 10 ha, jednocześnie będące w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych. Jest to uzasadnione małą powierzchnią tych lasów i brakiem możliwości organizacyjnych właściwych dla właścicieli lasu o charakterze instytucjonalnym. Ta bardzo szczególna kategoria lasów będzie podlegać regulacjom przewidzianym dotychczas dla lasów Skarbu Państwa rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, tj. zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów określać będzie nadleśniczy.

Zmiana w art. 19 ust. 6 uol przewiduje z kolei, że również uproszczone plany urządzenia lasu dla lasów I i II kategorii zagrożenia pożarowego ustalonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 9 ust. 3 uol, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks leśny o powierzchni ponad 300 ha, będą wymagały uzgodnienia, w zakresie dotyczącym ochrony przeciwpożarowej, z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej. Aktualnie obowiązek uzgadniania tego rodzaju planów z organami Państwowej Straży Pożarnej wynika z § 39 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. Zgodnie z intencją projektodawcy projektowane przepisy mają na celu kompleksowe unormowanie procesu sporządzania i zatwierdzania planu urządzenia lasu. W związku z powyższym jest zasadne potraktowanie wyżej wskazanego zakresu jako materii ustawowej.

Wymagania dotyczące partycypacji społecznej będą dotyczyć także lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu, dla których sporządza się uproszczone plany urządzenia lasu (wyjątek zgodnie z art. 19 ust. 4 uol to lasy rozdrobnione o powierzchni do 10 ha, wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, dla których zadania z zakresu gospodarki leśnej określa nadleśniczy na podstawie inwentaryzacji stanu lasów). Jeżeli istnieją przesłanki do sporządzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (nie są to lasy rozdrobnione o powierzchni do 10 ha), to jako lasy stanowiące własność Skarbu Państwa powinny być również objęte wymaganiami dotyczącymi partycypacji społecznej.

Zmiana art. 19c

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 19c uol wykonywanie planów urządzenia lasu może być prowadzone przez przedsiębiorcę, który dysponuje wyposażeniem technicznym oraz zatrudnia osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje niezbędne do terminowego i prawidłowego sporządzania planów urządzenia lasu (tzw. przedsiębiorca urządzeniowy). W obowiązującym stanie prawnym zarówno zlecający sporządzenie planu urządzenia lasu, jak i minister właściwy do spraw środowiska na etapie zatwierdzenia planu urządzenia lasu nie posiadają instrumentów pozwalających zweryfikować, czy przedsiębiorca, który wykonuje projekt planu urządzenia lasu, faktycznie spełnia przesłanki określone w ww. przepisie.

Z powyższych względów, w ocenie projektodawcy, jest zasadne zobowiązanie takiego przedsiębiorcy do złożenia oświadczenia, w formie pisemnej pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o spełnieniu wymagań w zakresie wyposażenia technicznego i wielkości potencjału kadrowego niezbędnego do należytego i terminowego wykonywania prac urządzeniowych, określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 25 pkt 2 uol. Oświadczenie przedsiębiorca składa podmiotowi zlecającemu wykonanie planu urządzenia lasu. Oświadczenie to nie podlega udostępnieniu. Podmiot składający wniosek o zatwierdzenie planu urządzenia lasu załącza oświadczenie do wniosku.

Załączenie ww. oświadczenia do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu jest weryfikowane przez ministra właściwego do spraw środowiska na etapie zatwierdzania planu urządzenia lasu, przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu.

Zmiana art. 21b

Przepis ten kompleksowo reguluje procedurę postępowań prowadzonych z wniosków o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. Procedura ta obecnie nie jest regulowana. Do tej pory nie

określono też formy, w jakiej minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plany urządzenia lasu. W tym zakresie zaproponowano oparcie się na istniejących rozwiązaniach określonych dla postępowań administracyjnych w k.p.a., wprowadzając konieczne odstępstwa i dodatkowe elementy wyłącznie w zakresie wynikającym ze szczególnego charakteru regulowanego postępowania. Wobec powyższego w projektowanym art. 21b ust. 1 uol określono wprost, że minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek właściciela lasu, plan urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz uproszczony planu urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Proponowane w art. 21b ust. 2 uol zobowiązanie właściciela lasu do złożenia wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu co najmniej na 3 miesiące przed końcem okresu obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu jest możliwe w związku z wyłączeniem z zakresu planu analizy gospodarki leśnej w minionym okresie i pozwala na jego zatwierdzenie przed dniem 1 stycznia pierwszego roku jego obowiązywania.

W projektowanym art. 21b ust. 4 uol określono obowiązek udostępniania w BIP treści wniosku wraz z załączoną dokumentacją, na którą – zgodnie z projektowanym art. 21b ust. 3 pkt 1–5 i 7 uol – składają się: projekt planu urządzenia lasu, prognoza oddziaływania na środowisko oraz pisemne podsumowanie, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy ooś, jeżeli projekt planu urządzenia lasu podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 18b ust. 4, jeżeli jest wymagane, oraz art. 18c ust. 4, albo informacja o uznaniu projektu za uzgodniony w związku z niewydaniem postanowienia w sprawie uzgodnienia tego projektu w terminie, o którym mowa odpowiednio w art. 18b ust. 4 oraz art. 18c ust. 6, a także opinie do projektu planu urządzenia lasu, raport z partycypacji społecznej oraz dokumenty potwierdzające uzgodnienie, o którym mowa w art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”, jeżeli są wymagane. Zaproponowane brzmienie art. 21b ust. 3 pkt 7 uol rozwiązuje kwestię dokumentów, które są wymagane w zależności od specyfiki obiektu, dla którego sporządzono plan. Celem regulacji jest zapewnienie transparentności procesu zatwierdzania projektu planu urządzenia lasu oraz umożliwienie zapoznania się z całością aktualnej dokumentacji (również po poprawkach wynikających z opiniowania i uzgadniania projektu) organizacjom społecznym oraz reprezentatywnym organizacjom pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018

r. poz. 2232, z późn. zm.), które stosownie do treści projektowanego art. 21b ust. 7 uol mogą w trakcie procedury rozpatrywania wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu zgłaszać uwagi do udostępnionego projektu planu urządzenia lasu. Ponieważ plan urządzenia lasu wpływa na dostępność surowca drzewnego na rynku (podaż drewna), a tym samym na działalność gospodarczą, zasadne jest, aby prawa, które będą przysługiwać organizacjom społecznym, przysługiwały również reprezentatywnym organizacjom pracodawców (regulacja ta nie stanowi zatem wprost wykonania wyroku TSUE).

W toku postępowania minister właściwy do spraw środowiska, w razie stwierdzenia takiej potrzeby, może dodatkowo wystąpić o stanowisko właściciela lasu do wniesionych uwag (projektowany art. 21b ust. 9 uol). Element ten jest fakultatywny, gdyż ww. organizacje mogą ponownie wnosić uwagi, które nie zostały uwzględnione na etapie sporządzania projektu, a co do których wykonawca odniósł się już w raporcie z partycypacji społecznej, lub mieć charakter, który nie wymaga takiego stanowiska. Zgodnie z wyżej wskazaną dbałością o transparentność postępowania, w myśl projektowanego art. 21b ust. 10 uol, w BIP na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska będzie zamieszczane również zestawienie wniesionych uwag, wraz z odniesieniem się do nich, oraz podjęte przez ministra rozstrzygnięcie w formie decyzji administracyjnej.

Projektowany art. 21b ust. 5 uol przewiduje, że stroną postępowania w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Decyzja o zatwierdzeniu dokumentacji urządzeniowej oddziałuje bowiem na jego prawa i obowiązki. Jednocześnie w projektowanym art. 21b ust. 6 uol przewidziano wyłączenie stosowania art. 31 k.p.a. w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu. Takie wyłączenie uzasadnia specjalny tryb udziału właściwych organizacji społecznych w procesie sporządzania planu urządzania lasu. Przede wszystkim, jak wskazywano powyżej, zapewniono społeczeństwu i właściwym organizacjom społecznym szeroki udział na etapie tworzenia planu urządzenia lasu oraz dodatkowo możliwość wypowiedzenia się na etapie postępowania w sprawie jego zatwierdzenia. Ponadto projekt ustawy przyznaje tym organizacjom w dodawanym art. 22b uol prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Dalej w projektowanych art. 21b ust. 11–17 uol uregulowano kwestie sposobu rozstrzygania w sprawach o zatwierdzenie planów urządzenia lasu, jak również, w myśl projektowanego art. 21b ust. 18 uol, uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Po pierwsze określono podstawowy termin rozpatrzenia wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu na 3 miesiące od dnia jego otrzymania, co jest odstępstwem od generalnych reguł w zakresie terminów na załatwienie spraw przewidzianych w

k.p.a. Jednakże, biorąc pod uwagę, że okres obowiązywania planów urządzenia lasu rozpoczyna się od dnia 1 stycznia, zasada ta koresponduje z określonym w projektowanym art. 21b ust. 2 uol terminem złożenia wniosku pod kątem zapewnienia ciągłości podstawy prawnej do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Minister właściwy do spraw środowiska albo zatwierdza plan urządzenia lasu, albo odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, przy czym odmowa może mieć charakter obligatoryjny (projektowany art. 21b ust. 15 uol) lub fakultatywny (projektowany art. 21b ust. 16 uol). Minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu jest niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego (nie tylko przepisami ustawy o lasach, ale także innymi przepisami, w szczególności przepisami dotyczącymi form ochrony przyrody czy przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.)), jest niezgodny z celami lub zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej lub celami ochrony przyrody, został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, został sporządzony z naruszeniem warunków lub trybu jego sporządzania określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 25 pkt 1 uol, jeżeli naruszenie to miało istotny wpływ na projekt, zawiera istotne błędy lub wykracza poza zakres właściwy dla planu urządzenia lasu, z przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że projekt planu urządzenia lasu lub działania w nim przewidziane mogą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, chyba że zachodzą przesłanki zezwolenia na realizację planu lub działań, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody, lub gdy właściciel lasu nie uzupełnił lub nie zmienił projektu planu urządzenia lasu mimo wezwania do tego. Przy czym w zakresie wymogu zgodności PUL z celami ochrony przyrody uszczegółowiono w przepisie, że przesłanką odmowy zatwierdzenia PUL będzie niezgodność ze sposobami realizacji celów ochrony przyrody określonymi w dokumentach, o których mowa w art. 3 pkt 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody, np. niezgodność projektu PUL z programami ochrony gatunków.

Wezwanie do uzupełnienia lub zmiany projektu w wyznaczonym terminie daje możliwość poprawienia projektu w ramach jednego postępowania, co możliwie najprostszymi środkami może prowadzić do pozytywnego załatwienia sprawy. Z kolei minister właściwy do spraw środowiska może odmówić zatwierdzenia planu urządzenia lasu w przypadku przedstawienia negatywnej opinii do projektu planu urządzenia lasu przez: dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, dyrektora parku

krajobrazowego, dyrektora zespołu parków krajobrazowych, rady gminy, organu wojskowego, dyrektora urzędu morskiego lub wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Zmiana art. 22

W związku z wprowadzanymi zmianami oraz projektowanymi przepisami przewiduje się uchylenie ust. 1 w art. 22 oraz nadanie nowego brzmienia ust. 2 w tym artykule. W ust. 2 doprecyzowano, że w przypadku lasów niebędących własnością Skarbu Państwa uproszczone plany urządzenia lasu są zatwierdzane przez starostę w drodze decyzji administracyjnej. Obowiązujące przepisy ustawy o lasach nie precyzują formy zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, co w praktyce skutkuje różnorodnymi sposobami realizacji tego obowiązku przez starostów, np. w formie zarządzeń. Jednocześnie wskazano, że przepisy te nie mają zastosowania do uproszczonych planów urządzenia lasu sporządzanych dla lasów komunalnych – kwestia ich zatwierdzania została uregulowana odrębnie w projektowanym art. 22a.

Dodanie art. 22a

W proponowanym art. 22a uol stanowi się, że starosta zatwierdza uproszczony plan urządzenia lasu w drodze decyzji administracyjnej dla lasów komunalnych (ust. 1), a właściciel lasu jest stroną postępowania (ust. 6). Jednocześnie – analogicznie jak w odniesieniu do regulacji dotyczącej planów urządzenia lasu – również w przypadku uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych – w projektowanym art. 22a ust. 8 uol przewidziano wyłączenie stosowania art. 31 k.p.a. w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu. Takie wyłączenie uzasadnia specjalny tryb udziału właściwych organizacji społecznych w procesie sporządzania uproszczonego planu urządzania lasu. Organizacjom społecznym oraz reprezentatywnym organizacjom pracodawców przyznano prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego (projektowany art. 22c uol) oraz możliwość składania uwag do projektu uproszczonego planu urządzenia lasu w ramach postępowania w sprawie jego zatwierdzenia (na zasadach określonych w projektowanym art. 22a ust. 9–13) – analogicznie do zasad stanowionych dla planów urządzenia lasu.

Projekt ustawy przewiduje, że wszczęcie postępowania o zatwierdzenie planu urządzenia lasu jest uzależnione od złożenia wniosku właściciela lasu wraz z niezbędnymi załącznikami, który to właściciel również wcześniej musi zadbać o uzyskanie właściwych opinii i uzgodnień (projektowany art. 22a ust. 3 i 5 uol). Zaprojektowano również rozwiązania omawiane wcześniej dla wniosków o zatwierdzenie planów urządzenia lasu kierowanych do właściwego

ministra, tj. w zakresie odmówienia zatwierdzenia dokumentu czy występowania o jego uzupełnienie lub zmianę.

Uproszczone plany urządzenia lasu również mogą podlegać strategicznej ocenie odziaływania na środowisko, jeżeli zaistnieją przesłanki określone w ustawie ooś. W takim przypadku istotą jest zbadanie wpływu tego dokumentu na środowisko i jego elementy. Dlatego w celu wzmocnienia roli organu ochrony przyrody, tożsamo do planów urządzenia lasu, opiniowanie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska zastępuje się formą wiążącą, tj. uzgodnieniem.

Lasy komunalne stanowią szczególną kategorię, gdyż są to lasy publiczne, mimo że nie stanowią własności Skarbu Państwa. Wobec tego często są przedmiotem dużego zainteresowania wobec ważnej roli, jaką pełnią dla lokalnego społeczeństwa. Z tej też przyczyny, w przypadku lasów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego, również przyznano organizacjom społecznym oraz reprezentatywnym organizacjom pracodawców prawo do uczestniczenia w postępowaniu na specjalnych zasadach – możliwość kierowania uwag do projektu uproszczonego planu urządzenia lasu w celu rozpatrzenia przez organ zatwierdzający (projektowany art. 22a ust. 10 uol). Intencją proponowanych rozwiązań jest zmniejszenie liczby wnoszonych skarg przez uprawnione podmioty na decyzje zatwierdzające uproszczone plany urządzenia lasu, skoro zostanie stworzone forum rozważania postulatów na wcześniejszym etapie.

Dodanie art. 22b

Podstawę prawną kontroli sądowej rozstrzygnięć ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu zapewniono, określając, że zatwierdzenie następuje w drodze decyzji administracyjnej. W ten sposób realizuje się konstytucyjne gwarancje dotyczące prawa do sądu dla strony postępowania. Jednakże z uwagi na fakt, że dla właściwych organizacji społecznych przewidziano specjalny tryb uczestniczenia w postępowaniach dotyczących zatwierdzania planów urządzenia lasu i związane z tym wyłączenie ich udziału na prawach strony (wyłączenie art. 31 k.p.a.), proponuje się dodanie art. 22b uol, który w ust. 2 realizuje wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 w zakresie możliwości sądowej kontroli planów urządzenia lasu przez właściwe organizacje społeczne. Projekt przewiduje, że skargę wnosi się w terminie liczonym od dnia udostępnienia decyzji w BIP, który został przewidziany jako platforma informacyjna w zakresie prowadzonych postępowań dla wszystkich zainteresowanych procesem (projektowany art. 22b ust. 3 uol). W BIP ma być umieszczana również informacja o wniesionej skardze (projektowany art. 22b ust. 4 uol). Wprawdzie skarga

przysługuje na decyzję zatwierdzającą plan urządzenia lasu, niemniej jednak plan urządzenia lasu jest załącznikiem do tej decyzji. Ponadto, ze względu na określone w projekcie przesłanki obligatoryjnej odmowy zatwierdzenia planu urządzenia lasu, przy rozpatrywaniu skargi sąd, oceniając zgodność decyzji z prawem, będzie musiał przeanalizować sam plan urządzenia lasu. Dla przykładu: jeżeli w skardze zostanie podniesiony zarzut, że plan urządzenia lasu jest niezgodny z celami lub zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, a mimo to minister zatwierdził plan urządzenia lasu, to wojewódzki sąd administracyjny będzie musiał dokonać oceny planu urządzenia lasu, aby ustalić, czy ta przesłanka odmowy zatwierdzenia planu urządzenia lasu istniała czy też nie.

Jednocześnie normą określoną w projektowanym art. 22b ust. 1 uol odstąpiono od zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego w przypadku zatwierdzania przez właściwego ministra planów urządzenia lasu (co w istocie stanowi o rezygnacji z możliwości wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ministra). Rozwiązanie to jest zgodne z art. 15 k.p.a., który stanowi, że postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Właściwe organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców będą mogły wnieść także skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu oraz w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Dodanie art. 22c

Projektowany przepis przewiduje możliwość sądowej kontroli uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych przez organizacje społeczne, a ponadto realizuje konstytucyjne gwarancje dotyczące prawa do sądu. Aktualnie doktryna i orzecznictwo sądów administracyjnych jednoznacznie uznają rozstrzygnięcie starosty w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu za czynność z zakresu administracji publicznej, dotyczącą uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, podlegającą zaskarżeniu na drodze sądowej (art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a.), przy czym uprawnienie to nie przysługuje organizacjom społecznym. Projektowana regulacja przyznaje legitymację m.in. organizacji społecznej powołującej się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed dniem zamieszczenia w BIP wniosku o zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych, do złożenia skargi

na zasadach analogicznych do tych wprowadzanych w przypadku skargi na decyzję ministra właściwego do spraw środowiska zatwierdzającą plan urządzenia lasu lub uproszczony plan urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Właściwe organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców będą mogły wnieść także skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez starostę w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych.

Zmiana w art. 23

Zmiana ma na celu stosowanie procedury przewidzianej dla sporządzenia i zatwierdzania planów urządzenia lasu oraz uproszczonych planów urządzenia lasu, a także sądowej kontroli planów urządzenia lasu oraz uproszczonych planów urządzenia lasu również w odniesieniu do aneksowania planów urządzenia lasu oraz uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych. Brak takiej regulacji generowałby ryzyko omijania nowych, wprowadzanych projektowaną ustawą zasad, przez wprowadzanie zmian do pierwotnego planu urządzenia lasu aneksem.

Dodanie art. 23a

Proponowany w art. 23a uol obowiązek przedstawienia przez nadleśniczego informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym na terenie gminy na posiedzeniu rady gminy, w terminie do dnia 30 czerwca, wraz z możliwością przeprowadzenia debaty w tym zakresie, stanowi element partycypacji społecznej w procesie zarządzania gospodarką leśną, które to zagadnienie szerzej omówiono w uzasadnieniu do projektowanego art. 18d uol.

Dodanie art. 23b

Przepis ten jest następstwem wyłączenia z zakresu planu urządzenia lasu analizy gospodarki leśnej w minionym okresie, którą omówiono w uzasadnieniu do uchylenia pkt 2 w art. 18 ust. 4 uol. Złożenie do ministra właściwego do spraw środowiska analizy będzie wymagane niezależnie, w terminie 6 miesięcy od końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu, jako element nadzoru, o którym mowa w aktualnym brzmieniu art. 22 ust. 4 uol.

Art. 2 – zmiany w k.w.

Każdy właściciel lasu ma prawo do czerpania korzyści ze swojej własności; prawo to podlega na mocy art. 64 Konstytucji RP ochronie i może być ograniczone wyłącznie w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza jego istoty. Jednocześnie lasy niezależnie od formy własności, pełniąc ważne funkcje publiczne, podlegają powszechnej ochronie. Te dwa elementy wymagają

zrównoważenia, ponieważ władze publiczne są zobowiązane do prowadzenia polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74 Konstytucji RP), a ochrona środowiska, zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, może uzasadniać pewne ograniczenia praw i wolności konstytucyjnych. Ograniczenia prawa własności właścicieli lasów zostały więc ustanowione (zgodnie z brzmieniem art. 64 ust. 3 Konstytucji RP) w konkretnych przepisach ustawowych. W tym zakresie w art. 5 i art. 7 ust. 1 ustawy o lasach ustanowiono przepisy, zgodnie z którymi gospodarka leśna, niezależnie do formy własności lasu, podlega nadzorowi i prowadzona jest na podstawie właściwych dokumentów planistycznych. Powyższe ma zapewnić zachowanie zasad i realizację celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jako elementu bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Mając powyższe na uwadze, projektowana zmiana w art. 24 § 1a k.w. wprowadza określone w art. 158 tej ustawy czyny naruszające podstawy systemu nadzoru właściwych organów nad gospodarką leśną do katalogu wykroczeń, dla których zastosowanie ma podwyższony limit maksymalnej wysokości grzywny, tj. do 30 000 zł.

Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 158 k.w. na katalog ww. czynów składa się pozyskanie we własnym lesie drewna, ale bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu, decyzji określającej zadania z zakresu gospodarki leśnej wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu albo zgody na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, jak też niezgodnie z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, uproszczonym planem urządzenia lasu, decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej wydaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasu, decyzją zezwalającą na pozyskanie drewna w przypadkach losowych albo zgodą na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej (§ 1), jak również niewypełnienie obowiązku w zakresie złożenia ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie 6 miesięcy od końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu, analizy gospodarki leśnej prowadzonej na podstawie tego planu (§ 1a).

Art. 3 – zmiany w ustawie o ochronie przyrody

Zmiana w art. 13 w ust. 3b

Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 13 ust. 3b uol „Projekty planów urządzenia lasu, uproszczonych planów urządzenia lasu i zadania z zakresu gospodarki leśnej, o których mowa w art. 19 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody wymagają uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów lub zadań, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody rezerwatu przyrody.”. Ponieważ projekt ustawy wprowadza obowiązek uzgadniania wszystkich planów

urządzenia lasu oraz uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego, nie jest konieczne ponowne określanie tego obowiązku w ustawie o ochrony przyrody dla uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego. Dlatego też zmiana zakłada, że uzgodnienia wymagają projekty uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niebędących własnością jednostek samorządu terytorialnego.

Uchylenie w art. 28 ust. 11a–11d

Mając na uwadze, że zakres uzgodnienia planu urządzenia lasu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska na podstawie projektowanego art. 18c ustawy o lasach pokrywa się z zakresem uzgodnienia, o którym mowa w art. 28 ust. 11a–11d ustawy o ochronie przyrody (pogorszenie stanu środowiska, w szczególności wskutek znacząco negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszarów chronionych, naruszania zakazów w nich obowiązujących, lub znacząco negatywnego oddziaływania na siedliska przyrodnicze, chronione gatunki roślin, zwierząt lub grzybów, lub ich siedliska), przepisy art. 28 ust. 11a–11d ustawy o ochronie przyrody są zbędne.

Art. 4 – zmiany w ustawie ooś

Dodawany art. 54 ust. 1a ustawy ooś przewiduje, że dla planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, które podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, uzgodnienie w rozumieniu ustawy ooś zastępuje opiniowanie przez organy, o których mowa w art. 57 tej ustawy. Przyjęte rozwiązanie ma charakter porządkujący, zapewniający spójność regulacyjną między przepisami ustawy ooś a projektem zmiany ustawy o lasach.

Mając na względzie projekt zmiany ustawy o lasach, należy podkreślić, że projektowana regulacja nie prowadzi do ograniczenia skuteczności systemu ochrony środowiska – przeciwnie, wzmacnia pozycję organu ochrony przyrody, który w ramach projektowanej procedury uzyskuje rzeczywisty wpływ na zatwierdzenie dokumentów planistycznych. Odmowa uzgodnienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska ma charakter wiążący i skutkuje niedopuszczalnością przekazania projektu planu do zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Projektowany art. 54 ust. 2a ustawy ooś wprowadza natomiast przepis szczególny dla planów urządzenia lasu oraz uproszczonych planów urządzenia lasu sporządzanych dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i lasów komunalnych, które

podlegają strategicznej ocenie na środowisko. W odniesieniu do tych dokumentów udział społeczeństwa zapewnia się zgodnie z art. 18d ustawy o lasach, a raport z partycypacji społecznej zastępuje uzasadnienie, o którym mowa w art. 42 pkt 2 ustawy ooś.

Projektowana zmiana wynika z potrzeby dostosowania przepisów ustawy ooś do modelu partycypacji społecznej, przewidzianego w projekcie zmiany ustawy o lasach. Wskazany model partycypacji społecznej obejmuje szereg działań, w tym: obowiązek informacyjny właściciela lasu o przystąpieniu do sporządzania projektu planu (realizowany m.in. przez BIP, ogłoszenia lokalne, stronę internetową lub media społecznościowe), możliwość składania postulatów i uwag – zarówno po ogłoszeniu o rozpoczęciu prac, jak i po wyłożeniu projektu planu – organizację spotkania w celu przedstawienia projektu oraz obowiązek sporządzenia raportu zawierającego zestawienie zgłoszonych stanowisk wraz z odniesieniem się do nich.

Raport z partycypacji społecznej – jako dokument kończący procedurę – nie tylko zawiera elementy wymagane w art. 42 pkt 2 ustawy ooś (informację o uwagach i odniesieniu się do nich), ale również dokumentuje cały przebieg procesu konsultacyjnego, obejmującego działania informacyjne, zebranie stanowisk i ich analizę.

Zastępuje on zatem uzasadnienie, o którym mowa w art. 42 pkt 2 ustawy ooś, w sposób zapewniający pełniejszą informację i większą przejrzystość, zgodnie z zasadą udziału społeczeństwa w sprawach dotyczących środowiska. W konsekwencji dokument ten – jako bardziej rozbudowany – w pełni realizuje cel uzasadnienia, o którym mowa w art. 42 pkt 2, a także wzmacnia transparentność i jakość procesu planistycznego.

Art. 5 – zmiany w ustawie – Prawo wodne

W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne w art. 240 w ust. 3 po pkt 19 dodaje się pkt 19a przewidujący, że regionalne zarządy gospodarki wodnej będą opiniować projekty planów urządzenia lasu w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz obszarów chronionych, a także retencji zlewni oraz w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym.

Art. 6 – przepisy przejściowe

Wobec istotnych zmian, obejmujących zakres, warunki i tryb sporządzania dokumentacji urządzeniowej dla lasów, art. 6 projektowanej ustawy potwierdza, że wszystkie plany urządzenia lasu i uproszczone plany urządzenia lasu zatwierdzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone.

Art. 7 – przepisy przejściowe

Zgodnie z projektowanym przepisem do dokumentów sporządzonych i przedłożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia w życie ustawy, a także do dokumentów złożonych w terminie 6 miesięcy od tego dnia, stosowane będą dotychczasowe przepisy w zakresie procedury sporządzania dokumentacji urządzeniowej (np. dotychczasowe przepisy uol oraz ustawy ooś). Jednocześnie ich zatwierdzanie będzie następowało w drodze decyzji administracyjnej.

Wprowadzenie takiego rozwiązania jest uzasadnione istotnymi zmianami wprowadzanymi przez ustawę, które nakładają nowe obowiązki na właścicieli lasów na etapie sporządzania planów urządzenia lasu oraz uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych. Zmiany te obejmują m.in. kwestie udziału społeczeństwa w procesie tworzenia dokumentacji oraz konieczność uzyskania w zdecydowanie szerszym zakresie opinii lub uzgodnień od organów właściwych w specjalistycznych obszarach, których plan dotyczy.

Zastosowanie nowych wymagań do wszystkich planów niezatwierdzonych w dniu wejścia w życie ustawy, w tym również do projektów zaawansowanych, dla których złożono już wniosek lub które są na końcowym etapie przygotowania, skutkowałoby koniecznością ich dostosowania do nowych przepisów. Taki obowiązek prowadziłby do istotnych opóźnień w składaniu dokumentów. Oszacowano, że czas potrzebny na dostosowanie dokumentacji mógłby wynieść nawet do 6 miesięcy.

Projektowany art. 7 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1 przewiduje zakaz pozyskiwania drewna bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, zatwierdzonego uproszczonego planu urządzenia lasu albo decyzji określającej zadania z zakresu gospodarki leśnej, wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu.

W związku z tym w okresie niezbędnym na dostosowanie dokumentacji do nowych wymagań mogłoby dojść do czasowego wstrzymania prowadzenia gospodarki leśnej na znacznych obszarach kraju. Taka sytuacja stwarzałaby ryzyko istotnych zakłóceń na rynku surowca drzewnego oraz trudności w realizacji zawartych umów na prace leśne.

W celu uniknięcia takich skutków zaproponowano, aby dokumenty, które nie zostaną złożone w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, były już przygotowywane zgodnie z nowymi wymaganiami. Natomiast w odniesieniu do projektów zaawansowanych, których dostosowanie do nowych przepisów mogłoby opóźnić ich złożenie, przewidziano możliwość stosowania przepisów dotychczasowych – w celu zapewnienia ciągłości prowadzenia gospodarki leśnej. Przygotowanie projektu planu urządzenia lasu wymaga bowiem znacznego nakładu pracy i czasu,

a co za tym idzie także nakładów finansowych. Przygotowywanie tych projektów rozpoczyna się na wiele miesięcy przed ich przedłożeniem do zatwierdzenia przez ministra, a zatem jest konieczny okres przejściowy, w którym już przygotowane albo będące na ukończeniu projektu planów będą mogły być przedłożone zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami.

Należy podkreślić, że odstępstwo to nie dotyczy procedury zatwierdzania dokumentów ani prawa do wniesienia skargi.

Jednocześnie projekt ustawy przewiduje natychmiastowe wejście w życie przepisów wykonujących wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, w zakresie zapewnienia udziału właściwych organizacji społecznych w postępowaniu o zatwierdzenie dokumentów oraz możliwości ich zaskarżania do sądów.

Proponowane rozwiązanie stanowi kompromis, który równoważy potrzebę zapewnienia ciągłości gospodarki leśnej z koniecznością wdrożenia nowych standardów proceduralnych wynikających z prawa unijnego.

Art. 8 – przepis o wejściu w życie projektowanej ustawy

Przepis określa termin wejścia w życie projektowanej ustawy na 30 dni od dnia ogłoszenia. Zgodnie z art. 7 projektowanej ustawy do planów przedłożonych przed dniem wejścia w życie ustawy i do 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie będzie się stosować przepisy dotychczasowe, gdyż ze względu na długotrwałość procesu opracowywania planów urządzenia lasu czy uproszczonych planów urządzenia lasu nie będzie możliwe ich dostosowanie do nowych przepisów. Przedłożone po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy plany będą natomiast zatwierdzane zgodnie z nowymi przepisami. Okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy pozwoli na dostosowanie opracowywanych projektów planów do nowych wymagań.

Wyjątkiem w odniesieniu do przewidzianego terminu wejścia w życie projektowanej ustawy jest termin wejścia w życie art. 1 pkt 15 w zakresie art. 23b dotyczącego obowiązku przedłożenia analizy gospodarki leśnej w minionym okresie w terminie 6 miesięcy od końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu (1 stycznia 2027 r.). Konieczność rozdzielenia powyższych terminów jest naturalną konsekwencją uchylenia pkt 2 w art. 18 ust. 4 uol i zniesienia obowiązku zamieszczania w planie urządzenia lasu analizy gospodarki leśnej w minionym okresie (co umożliwi przedłożenie projektu planu urządzenia lasu do zatwierdzenia przed rozpoczęciem okresu, na który został sporządzony, tj. dopełnienie terminu określonego

w proponowanym brzmieniu art. 21b ust. 2 uol.). Projekty planów urządzenia lasu na lata 2027–2036 składane do zatwierdzenia po 6 miesiącach od dnia wejścia w życie ustawy zgodnie z projektowanymi przepisami nie będą już zawierały analizy gospodarki leśnej w minionym okresie. Przedmiotowe analizy muszą więc zostać przedłożone w terminie 6 miesięcy od końca okresu obowiązywania dotychczasowych planów urządzenia lasu, które wyekspirują 31 grudnia 2026 r. – co gwarantuje wejście w życie dotyczącego tego przepisu z dniem 1 stycznia 2027 r.

III. Pozostałe informacje

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. W zakresie swojej regulacji dokonuje wdrożenia art. 6 ust. 3 dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102) w związku z art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej, art. 216 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 6 ust. 1 lit. b oraz art. 9 ust. 2 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus w dniu 25 czerwca 1998 r. w sprawie dostępu do informacji dotyczących środowiska (brak możliwości zakwestionowania przed sądem planów urządzenia lasu), zgodnie z wyrokiem TSUE z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Projekt aktu nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców, podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej i nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Klimatu i Środowiska **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Mikołaj Dorożała – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Magdalena Bukowska – dyrektor Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa, tel. (22) 36 92 550, e-mail: Magdalena.Bukowska@klimat.gov.pl Zbigniew Sepioł – radca prawny w Departamencie Leśnictwa i Łowiectwa, tel. (22) 36 91 050, e-mail: Zbigniew.Sepiol@klimat.gov.pl	**Data sporządzenia** 1 czerwca 2026 r. **Źródło** – pkt 2 wyroku z dnia 2 marca 2023 r. Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej także „TSUE" lub „Trybunał") sprawa C-432/21, środowisko – prowadzenie gospodarki leśnej – sądowa kontrola planów urządzenia lasu, – wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r. TSUE sprawa C-441/17 w części środowisko – odpowiednia ocena oddziaływania na obszar **Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów** UD61

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Istotą problemu jest uchybienie wskazane w wyroku TSUE z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, środowisko – prowadzenie gospodarki leśnej, sądowa kontrola planów urządzenia lasu.

Wyrokiem tym TSUE w pkt 2 orzekł:

„poprzez zaniechanie przyjęcia wszelkich przepisów ustawodawczych niezbędnych do zapewnienia organizacjom ochrony przyrody możliwości zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności planów urządzenia lasu w rozumieniu przepisów ustawy o lasach, **Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom spoczywającym na niej** na mocy art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43, zmienionej dyrektywą 2013/17, w związku z art. 6 ust. 1 lit. b i art. 9 ust. 2 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus w dniu 25 czerwca 1998 r. i zatwierdzonej w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją Rady 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r.".

Ponadto istotą problemu jest uchybienie wskazane w wyroku z dnia 17 kwietnia 2018 r. TSUE w sprawie C-441/17 w części dotyczącej odpowiedniej oceny oddziaływania na obszar.

Wyrokiem tym TSUE w pkt 1 tiret pierwsze orzekł:

„na mocy art. 6 ust. 3 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zmienionej dyrektywą Rady 2013/17/UE z dnia 13 maja 2013 r., poprzez przyjęcie aneksu do planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Białowieża bez upewnienia się, że aneks ten nie wpłynie niekorzystnie na integralność obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty i obszaru specjalnej ochrony PLC200004 Puszcza Białowieska;".

Obowiązujące przepisy krajowe nie pozwalają na sądową kontrolę planów urządzenia lasu.

Obowiązująca procedura sporządzania i zatwierdzania planów urządzenia lasu oraz brak sądowej kontroli planów urządzenia lasu nie daje gwarancji, że plan urządzenia lasu nie wpłynie niekorzystnie na integralność obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Obowiązujące przepisy nie regulują formy prawnej zatwierdzenia planu urządzenia lasu, zwanego dalej także „PUL", procedury postępowania przed ministrem właściwym do spraw środowiska, którego przedmiotem jest rozstrzygnięcie w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jak również nie określają kryteriów oceny (weryfikacji) projektu planu urządzenia lasu przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Obowiązujące przepisy przewidują jedynie opiniowanie planów urządzenia lasu przez właściwych regionalnych dyrektorów ochrony środowiska. Mając na uwadze, że opinia nie jest wiążąca dla sporządzającego plan urządzenia lasu, nie ma gwarancji, że stanowisko organów właściwych w zakresie ochrony przyrody zostanie uwzględnione w ostatecznym kształcie planu urządzenia lasu. Obecnie dyrektorzy ochrony środowiska nie biorą odpowiedzialności za kształt planu urządzenia lasu. Plany te mogą obecnie zostać zatwierdzone mimo negatywnej opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Brak ten jest tym bardziej znaczący, że plany urządzenia lasów są zasadniczo sporządzone przez osoby z wykształceniem leśnym (dziedzina nauk rolniczych), a nie biologicznym lub z zakresu nauk o ziemi i środowisku (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych). Powoduje to, że procedura nie gwarantuje, że plan urządzenia lasu nie wpłynie niekorzystnie na integralność obszaru Natura 2000.

Należy zauważyć, że obecne rozwiązania prawne umożliwiają udział społeczeństwa w ramach przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (art. 39–43 w zw. z art. 46 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), zwanej dalej „ustawą ooś"). Rozwiązania te ograniczają się jedynie do możliwości zgłaszania uwag. Brakuje przepisów, które gwarantowałyby należyty przepływ informacji między uczestnikami procesu tworzenia planu urządzenia lasu i społeczeństwem. Rozwój rozwiązań w zakresie komunikacji pozwoliłby osobom sporządzającym plan urządzenia lasu lepiej poznać potrzeby społeczne, ale też wytłumaczyć społeczeństwu własne działania.

Brak dotychczas również przepisów powszechnie obowiązujących o prezentowaniu wykonania planu urządzenia lasu na forum rady gminy. Brakuje ustawowego forum, na którym leśnicy mogliby wyjaśniać lokalnej społeczności prowadzoną przez nich gospodarkę leśną, jak też odnieść się do ewentualnych wątpliwości. Potrzeby w zakresie stworzenia instytucjonalnego forum poznania, zaprezentowania i wyjaśnienia lokalnej gospodarki leśnej oraz osiągnięć pracowników Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (PGL LP) wyrażane są zarówno przez leśników, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, jak też przedstawicieli organizacji społecznych i mieszkańców.

Obowiązujące przepisy (poza wyżej wskazanym opiniowaniem przez właściwych regionalnych dyrektorów ochrony środowiska) nie przewidują regulacji, które umożliwiałyby poddawanie opiniowaniu projektu planu urządzenia lasu przez właściwe organy na etapie sporządzania planu urządzenia lasu w specjalistycznych obszarach, w które prowadzenie gospodarki leśnej ingeruje. Rzetelna ocena (weryfikacja) przez ministra właściwego do spraw środowiska planu urządzenia lasu wymaga na etapie sporządzania planu urządzenia lasu opinii do projektu planu urządzenia lasu – również w innych specjalistycznych obszarach, w które plan urządzenia lasu ingeruje. Dotyczy to gospodarowania lasami:

1) na obszarze pasa nadbrzeżnego, dla których plan nie jest sporządzany przez dyrektora urzędu morskiego,
2) na obszarze ochrony warunków naturalnych uzdrowiska lub obszarze ochrony uzdrowiskowej,
3) w zakresie oddziałującym na ochronę wód powierzchniowych i głębinowych, retencji zlewni, w szczególności na obszarach wododziałów i na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych, ochrony wód podziemnych oraz obszarów chronionych w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.) – zwanej dalej „Prawem wodnym", a także w zakresie ochrony przed powodzią, w szczególności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
4) cennymi ze względu na walory krajobrazowe,
5) w zakresie wpływu na bezpieczeństwo państwa,
6) na obszarach wpisanych do rejestru zabytków i lasami, na terenie których znajduje się zabytek wpisany do rejestru zabytków lub zabytek objęty inną formą ochrony zabytków, lub zabytek ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków, lub w gminnej ewidencji zabytków.

Ponadto brakuje przepisów regulujących prowadzenie gospodarki leśnej w lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu. Tymczasem jest konieczne zapewnienie ciągłości gospodarki leśnej, która nie powinna być utożsamiana jedynie z gospodarką surowcową, gdyż obejmuje także prace istotne przyrodniczo czy społecznie (np. związane z bezpieczeństwem). Takie sytuacje mają miejsce, jeżeli upłynie 10-letni okres obowiązywania planu urządzenia lasu, a prace nad sporządzaniem planu urządzenia lasu lub procedura jego zatwierdzenia nadal trwają. Wprowadzenie sądowej kontroli planów urządzenia lasu spowoduje, że brak obowiązującego planu urządzenia lasu wystąpi w przypadkach, w których sąd uchyli rozstrzygnięcie w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu albo wstrzyma wykonanie rozstrzygnięcia w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu. Brak regulacji w powyższym zakresie dotyczy także braku adekwatnych przepisów sankcjonujących działania podmiotów prowadzących gospodarkę leśną bez obowiązującego planu urządzenia lasu, o ile przepisy szczególne nie zezwalają na prowadzenie wybranych działań, w przypadku braku obowiązującego planu urządzenia lasu – uzupełniono obowiązujące rozwiązania zawarte w ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734, z późn. zm.) – zwanej dalej „k.w." (art. 158), czyniąc je adekwatnymi w kontekście konkretnych naruszeń, które mogą mieć miejsce. Brakuje również przepisów regulujących prowadzenie gospodarki leśnej bez uproszczonego planu urządzenia lasu.

Wykonywanie planów urządzenia lasu może być prowadzone przez przedsiębiorcę, który dysponuje wyposażeniem technicznym oraz zatrudnia osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje niezbędne do terminowego i prawidłowego sporządzania planów urządzenia lasu (art. 19c ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach – Dz. U. z 2026 r. poz. 663 – zwanej dalej „ustawą o lasach") – zwanego dalej „przedsiębiorcą urządzeniowym". Przedsiębiorca urządzeniowy jest zatem jednym z kluczowych podmiotów w całym procesie planowania urządzenia lasu. Prawidłowe przygotowanie planu urządzenia lasu determinuje na kolejnym etapie rozstrzygnięcie ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, a także wpływa na późniejszy etap kontroli sądowej. W obowiązującym stanie prawnym zarówno zlecający sporządzenie planu urządzenia lasu, jak i minister właściwy do spraw środowiska na etapie zatwierdzenia planu urządzenia lasu nie posiadają instrumentów pozwalających zweryfikować, czy przedsiębiorca, który wykonuje projekt planu urządzenia lasu, faktycznie spełnia przesłanki przewidziane w ww. przepisie.

Kontrola sądowa planów urządzenia lasu dotyczy funkcjonowania w polskim systemie prawnym dwóch kategorii dokumentów planistycznych dotyczących urządzenia lasu, tj.: PUL (dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa – art. 19 ust. 1 ustawy o lasach) oraz uproszczonego planu urządzenia lasu – zwanego dalej także „UPUL" (dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa – art. 19 ust. 2 ustawy o lasach).

Zatwierdzenie UPUL dokonane przez starostę (art. 22 ust. 2 ustawy o lasach) jest uznawane przez sądy administracyjne za czynność z zakresu administracji publicznej, dotyczącą uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, podlegającą zaskarżeniu na drodze sądowej (art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143) – zwanej dalej „p.p.s.a."). Oznacza to, że sądy administracyjne w przypadku uproszczonych planów urządzenia lasu posiadają kompetencję do merytorycznej kontroli takich planów (także z perspektywy obowiązków wynikających z art. 6 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102) (zob. M. Baran, B. Iwańska, Gospodarka leśna prowadzona na podstawie dobrej praktyki leśnej oraz badanie legalności planów urządzenia lasu – glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości z 2 marca 2023 r., C-432/21, KE przeciwko RP, „Europejski Przegląd Sądowy" 2024, nr 1, str. 41–42). Jednakże przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia aktu zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych przez organizacje społeczne. Zgodnie z art. 50 § 1 p.p.s.a. legitymację do wniesienia skargi posiada organizacja społeczna w zakresie jej statutowej działalności, w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób, jeżeli brała udział w postępowaniu administracyjnym. Zatem organizacja społeczna ma legitymację do złożenia skargi, jeżeli uczestniczyła w danym postępowaniu administracyjnym jako podmiot na prawach strony. Ponieważ w aktualnym stanie faktycznym do postępowania o zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) – zwanej dalej „k.p.a.", organizacja społeczna nie ma legitymacji do złożenia skargi na akt zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu.

Lasy komunalne, mimo że nie należą do Skarbu Państwa, mają charakter dobra publicznego, zarządzanego przez wspólnotę samorządową. W związku z tym ich funkcjonowanie powinno uwzględniać w większym stopniu również interes społeczny, środowiskowy i lokalny oraz podlegać kontroli społecznej. Z tego względu uzasadnione jest, aby w odniesieniu do lasów komunalnych stosować podobne wymagania w zakresie przejrzystości i udziału społeczeństwa w procesie planowania gospodarki leśnej jak w przypadku lasów Skarbu Państwa.

Zatem w przypadku kontroli sądowej planów urządzenia lasu oraz uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych problemem, który wymaga rozwiązania, jest umożliwienie właściwym organizacjom społecznym poddania tych planów efektywnej kontroli sądowej pod względem merytorycznym i formalnym ich legalności.

Średnio co roku powstają 43 plany urządzenia lasu (od 29 do 51 rocznie) dla nadleśnictw PGL LP, które powinny zostać zatwierdzone przez ministra do spraw środowiska (429 nadleśnictw, plan urządzenia lasu obowiązuje 10 lat). Okres od wpłynięcia wniosku do ministra właściwego do spraw środowiska o zatwierdzenie planu urządzenia lasu do dnia zatwierdzenia planu urządzenia lasu wynosi od 3 do 6 miesięcy.

Ponadto powstają plany urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa poza zarządem Lasów Państwowych. W ostatnich latach minister właściwy do spraw środowiska zatwierdził takich planów: w 2021 r. – 29 szt.; w 2022 r. – 6 szt., w 2023 r. – 19 szt.; średnia za trzy lata – 18 szt. Okres od wpłynięcia wniosku do ministra właściwego do spraw środowiska o zatwierdzenie planu urządzenia lasu do dnia zatwierdzenia planu urządzenia lasu wynosi od 2 do 6 miesięcy.

Dużą zmiennością roczną charakteryzuje się liczba wniosków o zatwierdzenie aneksów do planów urządzenia lasu. Jest to determinowane chociażby korelacją z losowym charakterem zdarzeń klęskowych w lasach. W 2021 r. zatwierdzono 22 aneksy, w 2022 r. – 12 aneksów, w 2023 r. – 15 aneksów; średnia za trzy lata – 16 szt. Czas rozpatrywania wniosków o zatwierdzenie aneksu jest podobny jak czas rozpatrywania wniosków o zatwierdzenie planu.

Liczba uproszczonych planów urządzenia lasu zatwierdzonych w latach 2013–2021 przez ministra właściwego do spraw środowiska wyniosła 10. W latach 2022–2023 minister właściwy do spraw środowiska nie zatwierdził żadnego uproszczonego planu urządzenia lasu.

Zgodnie z danymi GUS na koniec 2023 r. w Polsce było 84 tys. ha lasów będących własnością gmin – mniej niż 1% powierzchni wszystkich lasów w Polsce. Jednakże liczba takich lasów na terenie poszczególnych starostw, a więc i liczba sporządzanych i zatwierdzanych dla nich uproszczonych planów urządzenia lasu, może bardzo się różnić. Na podstawie analizy danych zawartych w Banku Danych o Lasach wynika, że lasy komunalne są silnie rozdrobnione. Dla rozdrobnionych lasów o powierzchni do 10 ha, które nie są własnością Skarbu Państwa, zadania z zakresu gospodarki leśnej są określane decyzją starosty, wydawaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasów (w takich przypadkach nie sporządza się uproszczonych planów urządzenia lasu). Wobec powyższego około 50% opracowań dotyczących tych lasów stanowią inwentaryzacje stanu lasów, a nie uproszczone plany urządzenia lasu. W Banku Danych o Lasach znajdują się informacje o lasach komunalnych pochodzące z około 450 uproszczonych planów urządzenia lasu – zatwierdzonych w ciągu ostatnich 10 lat. Biorąc pod uwagę, że dane te obejmują około 55% powierzchni lasów

komunalnych raportowanej przez GUS, można szacować, że w rzeczywistości liczba takich opracowań z ostatniej dekady wynosi około 800. Wobec tego średnio rocznie powstaje około 80 nowych opracowań w skali kraju.

Ponadto dotychczasowa interpretacja art. 35 ust. 1 ustawy o lasach prowadziła często do przypisywania nadleśniczemu odpowiedzialności za wszystkie wypadki związane ze stanem lasu, co w praktyce skutkowało niesprawiedliwym obciążeniem służby leśnej za zdarzenia, którym realnie nie można było zapobiec. Konieczna jest zatem interwencja legislacyjna w tym zakresie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Z uwagi na to, że wyrok TSUE w sprawie C-432/21 wskazał, że uchybienie Rzeczypospolitej Polskiej polega na „zaniechaniu przyjęcia wszelkich przepisów ustawodawczych", jedyne rekomendowane rozwiązanie problemu to zmiana przepisów ustawowych umożliwiająca kontrolę sądową planów urządzenia lasu, a w tym celu ich zaskarżania do sądu administracyjnego.

Podstawę prawną kontroli sądowej rozstrzygnięć ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu zapewniono, określając, że zatwierdzenie następuje w drodze decyzji administracyjnej. W ten sposób realizuje się konstytucyjne gwarancje dotyczące prawa do sądu dla strony postępowania. Jednakże z uwagi na fakt, że dla organizacji społecznych przewidziano specjalny tryb uczestniczenia w postępowaniach dotyczących zatwierdzania planów urządzenia lasu i związane z tym wyłączenie ich udziału na prawach strony (wyłączenie art. 31 k.p.a.), proponuje się dodanie art. 22b ustawy o lasach, który w ust. 2 realizuje wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 w zakresie możliwości sądowej kontroli planów urządzenia lasu przez właściwe organizacje społeczne.

Uszczegółowienia wymaga proces sporządzania planu urządzenia lasu przez:

1) zapewnienie realnego udziału (partycypacji) społeczeństwa na etapie tworzenia planu urządzenia lasu;
2) wprowadzenie uzgodnień i opiniowania w specjalistycznych obszarach, w które plan urządzenia lasu ingeruje, w szczególności uzgodnienia ze strony organów odpowiedzialnych za ochronę środowiska;
3) zapewnienie transparentności procesu tworzenia planów urządzenia lasów, w tym dostępności materiałów z tego procesu.

Uregulowania wymaga prowadzenie gospodarki leśnej w lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu oraz sankcjonowanie działań osób podejmujących działania bez obowiązującej dokumentacji lub wbrew niej.

I. Rekomendowane zmiany w zakresie procedury sporządzania planu urządzenia lasu

1. Włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu:

1) w zakresie ochrony przeciwpożarowej – uzgodnienie projektu planu urządzenia lasu z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej – w przypadku projektu planu urządzenia lasu dla lasów I i II kategorii zagrożenia pożarowego, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks leśny o powierzchni ponad 300 ha;
2) w zakresie ochrony przyrody – uzgodnienie projektu planu urządzenia lasu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a w określonych przypadkach – z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (GDOŚ);
3) w zakresie oddziałującym na ochronę wód powierzchniowych, retencji zlewni, w szczególności na obszarach wododziałów i na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych, ochrony wód podziemnych oraz obszarów chronionych w rozumieniu Prawa wodnego, a także w zakresie ochrony przed powodzią, w szczególności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią – opiniowanie projektu planu urządzenia lasu przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
4) w zakresie oddziałującym na lasy cenne ze względu na walory krajobrazowe, walory przyrodnicze, historyczne i kulturowe – opiniowanie projektu planu urządzenia lasu przez dyrektora parku krajobrazowego;
5) w zakresie oddziałującym na obszar ochrony warunków naturalnych uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej – opiniowanie planu urządzenia lasu przez radę gminy posiadającą status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej;
6) w zakresie wpływu na bezpieczeństwo państwa – opiniowanie planu przez organ wojskowy, na obszarze właściwości którego znajduje się las objęty projektem planu urządzenia lasu;
7) w zakresie lasów na obszarze pasa nadbrzeżnego, dla którego planu urządzenia lasu nie sporządza dyrektor urzędu morskiego – opiniowanie planu urządzenia lasu przez dyrektora urzędu morskiego,
8) w przypadku lasów na obszarach wpisanych do rejestru zabytków i dla lasów, na terenie których znajduje się zabytek wpisany do rejestru zabytków lub zabytek objęty inną formą ochrony zabytków, lub zabytek ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków, lub w gminnej ewidencji zabytków – opiniowanie przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Uzgodnienie planu urządzenia lasu przez właściwego dyrektora ochrony środowiska następuje w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania wniosku o uzgodnienie w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie

odpowiednio do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli uzgodnienie następuje z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska). Powyższa konstrukcja uzgodnienia w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, obowiązuje obecnie w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 i 426) – zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody" (art. 28 ust. 11a–11d).

Katalog podmiotów, z którymi ma być uzgadniany lub które mogą opiniować projekt planu urządzenia lasu, wyznaczono w oparciu o kryterium posiadanych kompetencji w zakresie określania odpowiedniego sposobu realizacji zasad i celów gospodarki leśnej na danym obszarze.

Zmiany dotyczące uzgadniania planów urządzenia lasu z regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska wymagają zmiany także w ustawie o ochronie przyrody.

2. Włączenie społeczeństwa bezpośrednio i pośrednio w proces sporządzania planu urządzenia lasu:

1) bezpośrednio – zapewnienie partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu urządzenia lasu przez wprowadzenie obowiązkowych konsultacji społecznych przed przystąpieniem do sporządzenia dokumentu i po jego opracowaniu, w tym w drodze organizacji spotkania dla wszystkich zainteresowanych stron dotyczącego sporządzonego projektu;
2) pośrednio – wprowadzenie możliwości zaopiniowania projektu planu urządzenia lasu przez każdą radę gminy, na terenie której znajduje się las, dla którego sporządza się plan urządzenia lasu, oraz rozpatrywania corocznych sprawozdań nadleśniczego przez rady gminy z udziałem zainteresowanych organizacji społecznych i mieszkańców gminy z wykonania planu urządzenia lasu.

3. Zapewnienie transparentności procesu sporządzania planów urządzenia lasów, w tym dostępności materiałów z tego procesu.

II. Rekomendowane zmiany w zakresie weryfikacji i zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra właściwego do spraw środowiska

1. Ze względu na wątpliwości prawne, jaki charakter ma obecnie zatwierdzanie planów urządzenia lasu przez ministra właściwego do spraw środowiska, jest konieczne wyraźne rozstrzygnięcie, że zatwierdzenie to następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Określenie procedury rozpatrywania przez ministra właściwego do spraw środowiska wniosków o zatwierdzenie planu urządzenia lasu:

1) publikacja wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu wraz z dokumentacją w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP);
2) 30-dniowy termin na uwagi w sprawie ustalenia udostępnionego planu urządzenia lasu przez organizacje społeczne i reprezentatywne organizacje pracodawców;
3) rozpatrzenie wniesionych uwag, a następnie sporządzenie ich zestawienia zawierającego odniesienie się do nich (ewentualne przekazanie właścicielowi lasu wniesionych uwag w celu przedstawienia stanowiska);
4) ewentualne wezwanie właściciela lasu do uzupełnienia lub zmiany projektu planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu jest niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, zawiera istotne błędy lub wykracza poza zakres właściwy dla planu urządzenia lasu, lub proponowane rozwiązania nie zapewniają realizacji celów lub zasad trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, lub celów ochrony przyrody;
5) wydanie decyzji w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu lub decyzji odmawiającej zatwierdzenia planu urządzenia lasu;
6) zamieszczenie decyzji w BIP.

3. Zapewnienie transparentności procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu, w tym dostępności materiałów z tego procesu:

1) publikacja przez ministra właściwego do spraw środowiska wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa wraz z niezbędną dokumentacją w BIP;
2) publikacja przez ministra właściwego do spraw środowiska decyzji w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu wraz z dokumentacją w BIP.

4. Umożliwienie organizacjom społecznym i reprezentatywnym organizacjom pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) uczestnictwa w procesie weryfikacji przez ministra właściwego do spraw środowiska planu urządzenia lasu, w tym formułowania uwag w terminie 30 dni od zamieszczenia projektu PUL w Biuletynie Informacji Publicznej.

Akt zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska planu urządzenia lasu w drodze decyzji administracyjnej oznacza stosowanie przepisów k.p.a. do procedury zatwierdzania.

III. Rekomendowane rozwiązania w zakresie sądowej kontroli planów urządzenia lasu

1. Przedmiot skargi – decyzja ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu.

2. Podmiot uprawniony do wniesienia skargi – organizacja społeczna powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez minimum 24 miesiące przed dniem zamieszczenia decyzji administracyjnej ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu w BIP na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu, oraz reprezentatywna organizacja pracodawców, a ponadto zgodnie z zasadami ogólnymi wynikającymi z przepisów p.p.s.a. – każdy, kto ma w tym interes prawny, prokurator i Rzecznik Praw Obywatelskich.

3. Zakres skargi – pełny, tj. zarówno w odniesieniu do planów urządzenia lasu będących własnością Skarbu Państwa objętych zakresem zastosowania art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej (art. 9 ust. 2 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzonej w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r – Dz. U. z 2003 r. poz. 706, z późn. zm. – zwanej dalej „Konwencją z Aarhus"), jak i w odniesieniu do planów urządzenia lasu będących własnością Skarbu Państwa nieobjętych zakresem zastosowania art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej. Skarga może obejmować zarówno zarzuty naruszenia przepisów postępowania (np. o partycypacji społecznej lub procedury postępowania przed ministrem właściwym do spraw środowiska), jak i przepisów materialnych (np. niezgodność projektu planu urządzenia lasu z przepisami dotyczącymi form ochrony przyrody). Właściwe organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców będą mogły wnieść także skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu oraz w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

4. Termin wniesienia skargi – 30 dni od dnia zamieszczenia decyzji w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu w Biuletynie Informacji Publicznej. Plan urządzenia lasu stanowi załącznik do decyzji.

IV. Rekomendowane rozwiązania w zakresie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych

1. Określenie formy zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych przez starostę – decyzja administracyjna.
2. Przyznanie organizacjom społecznym oraz reprezentatywnym organizacjom pracodawców prawa do skargi do sądu na decyzję zatwierdzającą uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów komunalnych, a także skargi na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania.
3. W wypadku lasów komunalnych wskazanie, że wszczęcie postępowania o zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu uzależnione jest od złożenia wniosku właściciela lasu wraz z niezbędnymi załącznikami; właściciel również wcześniej musi zadbać o uzyskanie właściwych opinii i uzgodnień.
4. W przypadku uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych projekt przewiduje procedurę wezwania właściciela lasu do uzupełnienia lub zmiany projektu oraz określa przesłanki odmowy jego zatwierdzenia przez starostę.
5. Wzmocnienie merytorycznej weryfikacji projektu przez wprowadzenie wiążącego uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.
6. W przypadku lasów komunalnych przyznanie organizacjom społecznym oraz reprezentatywnym organizacjom pracodawców prawa do uczestniczenia w postępowaniu na specjalnych zasadach – kierowanie uwag do projektu uproszczonego planu urządzenia lasu w celu rozpatrzenia przez organ zatwierdzający.

V. Rekomendowane rozwiązania w zakresie uproszczonych planów urządzenia lasu

Uproszczone plany urządzenia lasu dla lasów I i II kategorii zagrożenia pożarowego, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks leśny o powierzchni ponad 300 ha, będą, na mocy ustawy, wymagać uzgodnienia z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w zakresie dotyczącym ochrony przeciwpożarowej.

VI. Rekomendowane rozwiązanie w zakresie uregulowania prowadzenia gospodarki leśnej bez obowiązującego planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu; sankcjonowanie wykonywania czynności niedozwolonych

W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu albo w lasach z zatwierdzonym planem urządzenia lasu lub uproszczonym planem urządzenia lasu, których wykonanie zostało wstrzymane, prowadzenie gospodarki leśnej będzie możliwe na podstawie decyzji administracyjnej wydanej odpowiednio przez ministra właściwego do spraw środowiska albo starostę, w przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli wykonanie wybranych zadań i czynności jest niezbędne do realizacji celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, w szczególności do zachowania trwałości lasu lub jego ochrony, do zapewnienia bezpieczeństwa życia lub zdrowia ludzi, do realizacji działań mających szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa albo do zapobieżenia zniszczeniu lub uszkodzeniu zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub objętego inną formą ochrony zabytków, lub zabytku ujętego w wojewódzkiej ewidencji zabytków, lub w gminnej ewidencji zabytków, w tym dla przeprowadzenia prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy takim zabytku. Obligatoryjną przesłanką odmowy wyrażenia zgody jest w szczególności sytuacja, w której wniosek o udzielenie zgody na wykonanie wybranych zadań lub czynności zostanie negatywnie zaopiniowany przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska albo Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Kolejną przesłanką odmowy wyrażenia zgody będzie ujęcie we wniosku o jej wydanie zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, w zakresie, w którym doszło do wstrzymania wykonania decyzji administracyjnej zatwierdzającej pul albo upul.

Niezależnie od powyższego projektowany art. 7 ust. 1b przewiduje wyjątki od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1a, dla działań interwencyjnych niezbędnych do usunięcia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi lub mienia oraz dla działań niezbędnych do usunięcia szkód w lasach powstałych w wyniku pożaru lub działania innego żywiołu.

W lasach, dla których podstawą prowadzenia gospodarki leśnej jest decyzja starosty, o której mowa w art. 19 ust. 3 ustawy o lasach, albo określenie zadań przez nadleśniczego, o którym mowa w art. 19 ust. 4 ustawy o lasach, nie można prowadzić gospodarki leśnej bez tej decyzji albo ustalenia zadań.

Oczekiwanym efektem rozwiązań zaproponowanych w powyższych punktach jest usunięcie uchybienia wskazanego w pkt 2 wyroku TSUE w sprawie C-432/21.

Oczekiwanym efektem zmiany w przepisach w zakresie sporządzania i ustalania planów urządzenia lasu oraz możliwości ich sądowej kontroli jest stworzenie procedury odpowiedniej oceny oddziaływania na obszar, tj. gwarancji upewnienia się, że plan urządzenia lasu nie wpłynie niekorzystnie na integralność obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty, a tym samym usunięcie uchybienia wskazanego w pkt 1 tiret pierwsze wyroku TSUE w sprawie C-441/17 w części dotyczącej odpowiedniej oceny oddziaływania na obszar.

Projekt ustawy urzeczywistnia też zobowiązania konstytucyjne. Sprzyja, zgodnie z preambułą Konstytucji RP, realizacji zobowiązania przekazania przyszłym pokoleniom wszystkiego, co cenne z ponad tysiącletniego dorobku, w tym przypadku dorobku leśnego i przyrodniczego. Wzmacnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, co odpowiada dyspozycji art. 5 Konstytucji RP. Proponowane rozwiązania stanowią wypełnienie obowiązku prowadzenia przez władze publiczne polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom, ochrona środowiska jest bowiem obowiązkiem tych władz (art. 74 ust. 1 i 2 Konstytucji RP). Zaproponowane rozwiązania partycypacyjne stanowią wypełnienie obowiązku wspierania działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska (art. 74 ust. 4 Konstytucji RP). Z kolei wprowadzenie udziału samorządu terytorialnego w zakresie planowania urządzenia lasów koresponduje z tym, że zgodnie z art. 16 ust. 2 Konstytucji RP samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej. Zapewnienie kontroli sądowo-administracyjnej aktów dotyczących urządzenia lasów realizuje konstytucyjne wymogi prawa do sądu i sądowej kontroli administracji publicznej (art. 45 ust. 1 w zw. z art. 77 ust. 2 i art. 184 Konstytucji RP).

Projekt ustawy wypełnia w aspekcie zapewnienia drogi administracyjnej i sądowej w sprawach planowania urządzenia lasów zobowiązanie ciążące na Rzeczypospolitej Polskiej wynikające z art. 9 Konwencji z Aarhus. Projekt ustawy, przewidując wprowadzenie partycypacji społecznej, koresponduje ponadto z zobowiązaniami zawartymi w art. 6 w zw. z art. 7 Konwencji z Aarhus – w odniesieniu do planowania urządzenia lasów.

Planowane narzędzia interwencji to zmiany w przepisach ustawy o lasach, ustawy o ochronie przyrody, k.w. oraz ustawy – Prawo wodne.

Wprowadzane projektem wymagania w stosunku do wszystkich planów urządzenia lasu i niektórych uproszczonych planów urządzenia lasu w pewnym zakresie wypełniają już rozwiązania wymagane w przypadku dokumentów podlegających strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Wobec powyższego w zakresie planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, dla których w ustawie o lasach określono obowiązek uzgadniania z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i przeprowadzenie partycypacji społecznej, opinie i uzasadnienie zawierające informacje o sposobie uwzględnienia uwag – wynikające ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zastępuje się odpowiednio uzgodnieniem i raportem z partycypacji społecznej.

VII. Rekomendowane rozwiązanie w zakresie wyłączenia odpowiedzialności właściciela lasu

Projektuje się art. 13 ust. 1a ustawy o lasach, którego celem jest wyłączenie odpowiedzialności właściciela lasu za wypadki w lesie, w tym za szkodę na osobie lub mieniu będącą skutkiem wypadku, jeżeli wypadek jest następstwem działania sił przyrody albo gdy doszło do niego wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą właściciel lasu nie ponosi odpowiedzialności. W związku z definicją właściciela lasu w ustawie o lasach (art. 6 ust. 1 pkt 3), która obejmuje także osoby fizyczne będące zarządcami lasu, regulacja odnosić się będzie również do nadleśniczego, który zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 2a ustawy o lasach bezpośrednio zarządza lasami, gruntami i innymi nieruchomościami Skarbu Państwa, pozostającymi w zarządzie Lasów Państwowych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W krajach postkomunistycznych plany urządzenia lasu są najczęściej wydawane decyzją administracyjną, natomiast w państwach skandynawskich mają charakter dobrowolny. W 2006 r. UE przyjęła rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Unii (Dz. Urz. UE L 264 z 25.07.2006, str. 13, z późn. zm.), które nakłada na instytucje i organy UE obowiązek przestrzegania zobowiązań zawartych w Konwencji z Aarhus. Konwencja ta obliguje do publicznego dostępu do informacji o środowisku.

Austria

Federalna ustawa o lasach z 1975 r. (Forstgesetz 1975, BGBl 440/1975 zm. BGBl I 56/2016) przewiduje tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego lasów (forstliche Raumpläne), które obejmują:

a) plany rozwoju lasów (Waldentwicklungspläne), uregulowane w § 9 ww. ustawy,

b) plany stref zagrożonych (Gefahrenzonenpläne), uregulowane w § 11 ww. ustawy.

Ustawa o lasach nie przewiduje możliwości zaskarżania tych planów.

Czechy

Ustawa o lasach i o zmianie niektórych innych ustaw (Zákon č. 289/1995 Sb. o lesích a o změně některých zákonů (Lesní zakon) przewiduje tworzenie następujących dokumentów dotyczących gospodarki leśnej:

a) regionalne plany rozwoju lasu (§ 23 czeskiej ustawy o lasach) – zatwierdzane przez Ministra Rolnictwa; określają one metodologiczne instrukcje i zasady gospodarki leśnej; mają zasięg regionalny,

b) plany zarządzania lasami (§ 24 czeskiej ustawy o lasach) – opracowywane przez właściciela lasu i zatwierdzane przez organ państwowej administracji leśnej; zasięg lokalny; określają maksymalną liczbę drzew, jaka może być usunięta z danego obszaru w danym okresie,

c) wytyczne zarządzania lasem (§ 25 czeskiej ustawy o lasach) – wydawane przez państwową administrację leśną; zasięg lokalny; określają maksymalną liczbę drzew, jaka może być usunięta z danego obszaru w danym okresie.

Ustawa o lasach ani inne przepisy nie wskazują, w jakiej formie prawnej przyjmowane są te plany.

Regionalne plany rozwoju lasu mają jedynie charakter wytycznych metodologicznych i trudno je uznać za środek natury ogólnej. W związku z tym nie podlegają weryfikacji w drodze sądowej ani administracyjnej. Plan zarządzania lasem oraz wytyczne zarządzania lasem są wiążące dla właściciela lasu.

Najwyższy Sąd Administracyjny w orzeczeniu z dnia 12 grudnia 2008 r. (2 As 64/2008-122) stwierdził, że o ile sam plan zarządzania lasem nie ma charakteru decyzji administracyjnej, to akt zatwierdzający ten plan już taką decyzją (aktem indywidualnym) jest. Oznacza to, że decyzja zatwierdzająca plan może być zaskarżona na zasadach określonych w § 65 ust. 1 kodeksu sądownictwa administracyjnego (przepis ten dotyczy kwestionowania decyzji indywidualnych).

Prawo do zaskarżenia planów urządzenia lasu do sądu przysługuje zasadniczo tylko właścicielom lasów i podmiotom przetwarzającym plany. Od 2026 r. wejdzie w życie nowelizacja ustawy o lasach, która jasno określi, że jedynie właściciel lasu i podmiot przetwarzający plany będą uznawani za oficjalne strony postępowania zatwierdzającego.

Osoby fizyczne i prawne, których prawa, prawnie chronione interesy lub obowiązki mogą zostać bezpośrednio naruszone, mogą zgłaszać uwagi, które są rozpatrywane podczas rozprawy końcowej (zazwyczaj ustnej).

Niemcy

Tworzenie planów dotyczących gospodarki leśnej jest w Niemczech obowiązkowe, ale tylko dla lasów państwowych – istnieje zatem możliwość ich zaskarżania do sądu po uprzednim odwołaniu w ministerstwie wydającym decyzję administracyjną.

W przypadku lasów należących do właścicieli prywatnych (stanowiących ok. 47 % wszystkich lasów w Niemczech) sporządzenie planu może być warunkiem uzyskania publicznego dofinansowania działań związanych z gospodarką leśną.

W przypadku lasów publicznych plany takie mogą być sporządzane przez organy administrujące nimi, ale stanowią wówczas wewnętrzne akty tych organów. Plany te nie mają określonej formy prawnej i nie podlegają zaskarżaniu.

Litwa

Plan urządzenia lasu ma charakter decyzji administracyjnej – istnieje zatem możliwość jego zaskarżenia do sądu po uprzednim odwołaniu w organie wydającym decyzję administracyjną.

Słowacja

Ustawa z dnia 23 czerwca 2005 r. o lasach (Zákon z 23. júna 2005 o lesoch, 326/2005 Z.z.) przewiduje tworzenie planów dotyczących gospodarki leśnej w § 41.

Zgodnie z § 41 ust. 13 tej ustawy plany takie przyjmowane są w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez organ państwowej administracji leśnej. Zgodnie z § 67 słowackiej ustawy o lasach do postępowań tych mają zastosowanie ogólne przepisy postępowania administracyjnego.

„Zainteresowana społeczność" może skarżyć do sądu administracyjnego indywidualne decyzje administracyjne – § 178 ust. 3 kodeksu postępowania sądowoadministracyjnego (Zákon z 21. mája 2015 Správny súdny poriadok, 162/2015 Z. z.).

Prawo do udziału w postępowaniach w sprawie decyzji zatwierdzających plan gospodarki leśnej mają zgodnie z § 67 ust. 4 i 5 słowackiej ustawy o lasach „stowarzyszenia z osobowością prawną", które zgłoszą organowi chęć uczestnictwa. Tym samym stowarzyszenia te stają się uprawnione do złożenia skargi na wydaną decyzję.

Finlandia

W Finlandii gospodarka leśna i użytkowanie lasów reguluje ustawa o lasach. Ustawa ta (ust. 2) ma zastosowanie do gospodarki leśnej i użytkowania lasów na obszarach zaliczonych do gruntów leśnych. Opisuje także, w jakich sytuacjach lub kiedy ustawa o lasach nie ma zastosowania. Do obszarów chronionych stosuje się ustawę o ochronie przyrody. Za obszary ochrony przyrody odpowiada Ministerstwo Środowiska.

Ustawa o lasach nie wymaga planów urządzenia lasu, jednak w art. 4a ustawy o lasach opisano, co w tym przypadku oznacza plan leśny.

Zgodnie z art. 14 ustawy o lasach właściciele lasów są zobowiązani do złożenia w Fińskim Centrum Leśnym deklaracji użytkowania lasu, która ma charakter powiadomienia, a nie zezwolenia, niepóźniej niż 10 dni i niewcześniej niż trzy lata przed rozpoczęciem wycinki. Na podstawie zgłoszenia Nadleśnictwo jest w stanie zapewnić, że na terenie nie obowiązują żadne ograniczenia w użytkowaniu.

Najlepsze praktyki w zakresie zrównoważonej gospodarki leśnej są oferowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Leśnictwa fińskim właścicielom lasów i profesjonalistom w ramach usługi i stanowią część wdrażania krajowej strategii leśnej. Celem Najlepszych Praktyk w zakresie gospodarki leśnej jest ogólny zrównoważony rozwój i większy dobrostan wynikający z lasów.

Najlepsze praktyki zrównoważonej gospodarki leśnej to zbiór wytycznych dla właścicieli lasów dotyczących zarządzania lasami. Najlepsze praktyki oferują alternatywy dla gospodarki leśnej oraz informacje na temat ich skutków. Powszechnie stosowane najlepsze praktyki mają charakter dobrowolny i uzupełniają krajowe przepisy dotyczące lasów o praktyczne wytyczne.

Najlepsze praktyki w zakresie zrównoważonej gospodarki leśnej są definiowane we współpracy z szerokim gronem badaczy zajmujących się lasami, środowiskiem i klimatem, ekspertami i użytkownikami informacji.

Szwecja

Z powodu dobrowolności planów urządzenia lasu nie ma możliwości zaskarżenia planu jako całości. Istnieje możliwość zaskarżenia pojedynczych działań, które są w sprzeczności z prawem ochrony środowiska w momencie ich rozpoczęcia.

Należy zaznaczyć, że w żadnym kraju stosunek powierzchni obszarów leśnych zarządzanych przez państwową jednostkę do całkowitej powierzchni leśnej nie jest tak wysoki jak w Polsce (Polska 77% lasów zarządzanych bezpośrednio przez PGL LP, Słowacja 45%, Czechy 47%, z czego 92% jest oddana w zarząd podmiotów prywatnych na podstawie umów, Austria 10%, Finlandia 30%, Szwecja 14%). Struktura własnościowa lasów ma przełożenie na prowadzenie gospodarki leśnej, w związku z czym dokonywanie analizy porównawczej do innych krajów nie jest miarodajne, albowiem rozwiązania przyjęte w innych krajach dotyczą nieporównywalnych stanów faktycznych.

W innych krajach (poza Polską) nie zostały zidentyfikowane prace nad zmianami przepisów umożliwiającymi zaskarżanie PUL w związku z wyrokiem TSUE.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty zarządzające lasami Skarbu Państwa	429 nadleśnictw PGL LP 171 podmiotów – osoby fizyczne i prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które w latach 2013–2022 złożyły do ministra właściwego do spraw środowiska wnioski o zatwierdzenie planu urządzenia lasu	Dane własne	– obowiązek uzgadniania planów urządzenia lasu z regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska / Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska; – obowiązek wystąpienia o opinię dyrektorów urzędów morskich, dyrektorów regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, rad gmin, dyrektorów parków krajobrazowych, organów wojskowych; – obowiązek zapewnienia aktywnego udziału społeczeństwa w procesie sporządzania planu urządzenia lasu (partycypacja społeczna); – możliwość złożenia skargi na decyzję w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu; – publikacja decyzji w sprawie zatwierdzenia planu

			urządzenia lasu w Biuletynie Informacji Publicznej.
Podmioty zarządzające lasami będącymi własnością jednostek samorządu terytorialnego	własność gmin 0,9% powierzchni lasów, pozostałe publiczne 1,0% – wg najnowszego Raportu o stanie lasów w Polsce 2022	Główny Urząd Statystyczny – Rocznik Statystyczny Leśnictwa	– obowiązek zapewnienia aktywnego udziału społeczeństwa w procesie sporządzania planu urządzenia lasu – partycypacja społeczna; – obowiązek skierowania do uzgodnienia projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego przez właściwego terytorialnie regionalnego dyrektora ochrony środowiska
Organizacje społeczne	Brak danych		– prawo do aktywnego udziału w procesie sporządzania i zatwierdzania planu urządzenia lasu; – prawo do skargi na decyzję ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu; – prawo do zgłaszania zastrzeżeń w sprawie uproszczonego planu urządzenia lasu w przypadku lasów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego; – prawo do skargi do sądu administracyjnego na decyzję starosty w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu
Wojewódzkie sądy administracyjne Naczelny Sąd Administracyjny	16 1	Główny Urząd Statystyczny, rocznik statystyczny	W przypadku wojewódzkich sądów administracyjnych: – rozpatrywanie skarg wniesionych na decyzję w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, Naczelny Sąd Administracyjny – rozpatrywanie środków zaskarżenia w ww. sprawach
minister właściwy do spraw środowiska	1		– prowadzenie postępowań w sprawie zatwierdzania planu urządzenia lasu; – prowadzenie postępowań w sprawie zgód na wykonanie wybranych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej w okresie

			braku zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo gdy wykonalność rozstrzygnięcia o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu zostanie wstrzymana; – udział w postępowaniach sądowo-administracyjnych, których przedmiotem jest rozpatrywanie skarg wniesionych na decyzję w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu
regionalni dyrektorzy ochrony środowiska Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	16 1	https://www.gov.pl/web/gdos/rdos	– uzgadnianie projektów planu urządzenia lasu; – uzgadnianie projektów uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego i podlegających strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko; – opiniowanie wniosków o wyrażenie zgody na wykonywanie zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej w lasach bez planu urządzenia lasu lub bez uproszczonego planu urządzenia lasu
dyrektorzy urzędów morskich	2	Główny Urząd Statystyczny, rocznik statystyczny	Opiniowanie planu urządzenia lasu z właściwym dyrektorem urzędu morskiego dla lasów na obszarze pasa nadbrzeżnego, dla którego dyrektor urzędu morskiego nie sporządza planu urządzenia lasu
dyrektorzy regionalni zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	11	https://www.gov.pl/web/wody-polskie/struktura-organizacyjna	Opiniowanie planów urządzenia lasu w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz obszarów chronionych w rozumieniu Prawa wodnego, a także retencji zlewni, w szczególności na obszarach wododziałów i na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych oraz w zakresie ochrony przed powodzią, w szczególności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią
dyrektorzy parków krajobrazowych	125	Główny Urząd Statystyczny, rocznik statystyczny	Opiniowanie planów urządzenia lasu w zakresie ochrony lasów cennych ze

			względu na walory krajobrazowe, historyczne, przyrodnicze i kulturowe
wojewódzcy konserwatorzy zabytków	16	https://www.gov.pl/web/kultura/konserwatorzy-zabytkow	Opiniowanie planów urządzenia lasu w przypadku lasów na obszarach wpisanych do rejestru zabytków i dla lasów, na terenie których znajduje się zabytek wpisany do rejestru zabytków lub zabytek objęty inną formą ochrony zabytków, lub zabytek ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków, lub w gminnej ewidencji zabytków
rady gmin	2396 – dotyczy gmin, na terenie których znajdują się lasy Skarbu Państwa	Główny Urząd Statystyczny, Bank danych lokalnych	– opiniowanie projektów planu urządzenia lasu, w tym opiniowanie planów urządzenia lasu dla lasów oddziałujących na obszar posiadający status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej; – wysłuchanie corocznej informacji nadleśniczego z wykonania planu urządzenia lasu
Starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu	314 starostów i 66 prezydentów miast na prawach powiatu	Główny Urząd Statystyczny, rocznik statystyczny	– zatwierdzanie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych w drodze decyzji administracyjnej, – obowiązek zapewnienia możliwości zgłaszania wniosków i zastrzeżeń do projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu komunalnego na etapie wyłożenia projektu planu przez starostę, w przypadku lasów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego; – przygotowanie odpowiedzi na skargę i przesłanie do sądu administracyjnego wraz z aktami w przypadku złożenia skargi na decyzję starosty w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych; – wydawanie zgód na wykonanie zadań lub czynności w zakresie gospodarki leśnej w okresie, gdy wykonalność

			rozstrzygnięcia o zatwierdzeniu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych zostanie wstrzymana
Przedsiębiorcy urządzeniowi	Brak danych		Obowiązek złożenia oświadczenia w formie pisemnej o spełnieniu wymagań w zakresie wyposażenia technicznego i wielkości potencjału kadrowego niezbędnego do należytego i terminowego wykonywania prac urządzeniowych
Organy wojskowe	Brak danych		Opiniowanie planów urządzenia lasu w zakresie wpływu na obronność i bezpieczeństwo państwa

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.) i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny".

Projekt został skierowany do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania w sierpniu 2024 r. Z uwagi na liczne uwagi i zmiany wprowadzone do projektu w czerwcu 2025 r. został on ponownie skierowany do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

Projekt w ramach konsultacji publicznych (10 dni) otrzymali:

1) Polskie Towarzystwo Leśne biuro@ptl.pl;
2) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa sitlid@ibles.waw.pl;
3) Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych im. Mieczysława Wierzbickiego biuro@splgoluchow.pl;
4) Polski Związek Pracodawców Leśnych biuro@pzpl.org.pl;
5) Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego biuro@pigpd.pl;
6) Centrum Ochrony Mokradeł cmok@bagna.pl;
7) ClientEarth Prawnicy dla Ziemi info.warszawa@clientearth.org;
8) Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze media@przyrodnicze.org;
9) „Fundacja Dzika Polska" adam.bohdan@wp.pl;
10) Fundacja EkoRozwoju biuro@eko.org.pl;
11) Fundacja Frank Bold krakow@frankbold.org;
12) Fundacja Greenmind kontakt@greenmind.pl;
13) Fundacja Lasy i Obywatele kontakt@lasyiobywatele.pl;
14) Fundacja na Rzecz Prawnej Ochrony Zwierząt i Kontroli Obywatelskiej „LEX NOVA" ag.fundacja.lex.nova@gmail.com;
15) Fundacja Nasza Ziemia fundacja@naszaziemia.pl;
16) Fundacja Niech Żyją! kontakt@niechzyja.pl;
17) Fundacja Psubraty kontakt@psubraty.pl;
18) Fundacja The Climate Lab projekty@theclimatelab.org;
19) Green REV Insitute kontakt@greenrev.org;
20) Greenpeace Polska info.poland@greenpeace.org;
21) Humane Society Intrenational Polska commspolska@hsi.org;
22) Klub Przyrodników kp@kp.org.pl;
23) Koalicja Klimatyczna sekretariat@koalicjaklimatyczna.org;

24) Koalicja Ratujmy Rzeki koalicja@ratujmyrzeki.pl;
25) Komitet Ochrony Orłów kontakt@koo.org.pl;
26) Małopolskie Towarzystwo Ornitologiczne sekretariat@mto-kr.pl;
27) Nauka dla przyrody info@naukadlaprzyrody.pl;
28) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków biuro@otop.org.pl;
29) Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła" office@zrodla.org;
30) Podkarpackie Towarzystwo Przyrodników Wolne Rzeki kontakt@wolnerzeki.pl;
31) „Polska Zielona Sieć" info@zielonasiec.pl;
32) Polski Komitet Krajowy IUCN biuro@iucn.org.pl;
33) Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków sekretariat@ptop.org.pl;
34) Pracownia na rzecz Wszystkich Istot biuro@pracownia.org.pl;
35) PTOP Salamandra biuro@salamandra.org.pl;
36) Polski Związek Zrzeszeń Leśnych pzzl@pzzl.pl;
37) Stowarzyszenie Społeczno-Przyrodnicze MOST biuro@mostedu.pl;
38) Krameko sp. z o.o. sekretariat@krameko.com.pl;
39) Taxus UL sp. z.o.o. biuro@grupa-taxus.pl.

Projekt został przekazany do zaopiniowania (10 dni) do następujących podmiotów:

1) Rzecznika Praw Obywatelskich;
2) Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego;
3) Prezesa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
4) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
5) Związku Powiatów Polskich.

Z uwagi na to, że zakres projektu nie dotyczy zadań związków zawodowych, projekt nie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne związki zawodowe.

Projekt podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców.

W dniu 20.08.2025 r. oraz 23.02.2026 r. projekt został wysłany do ponownego zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949). Dnia 25.03.2026 r. KWRiST wydała negatywną opinię o projekcie.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostały omówione w raporcie z konsultacji, zawierającym zestawienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący, który został udostępniony w BIP, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny".

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0–10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Narodowy Fundusz Zdrowia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Narodowy Fundusz Zdrowia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Narodowy Fundusz Zdrowia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Część 41 budżetu państwa – Środowisko.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	**OBSŁUGA ZADANIA W MINISTERSTWIE KLIMATU I ŚRODOWISKA** Plany urządzenia lasu (PUL) są to obszerne dokumenty, zawierające część opisową nadleśnictwa (kwestie gospodarcze, opisy powierzchni, opisy przyrodnicze), część taksacyjną (szczegółowy opis każdego wydzielenia leśnego, np. skład gatunkowy, wiek drzewostanu, zabiegi do wykonania), część dotyczącą działań (zabiegi gospodarcze na 10 lat), stanowiącą podstawę do określenia wysokości etatu rębnego, sposobu odnowień. Można przyjąć, że średnio dokumentacja PUL to około 500 stron do szczegółowego przeanalizowania. Dodatkowo PUL zawiera około kilkadziesiąt opracowań mapowych. Aby móc wypełnić obowiązki związane z rozbudowanym postępowaniem weryfikacji projektów PUL oraz kontroli sądowej rozstrzygnięć w sprawach zatwierdzenia PUL, jak również wydawaniem zgód na realizację zadań w okresie braku planu urządzenia lasu lub gdy jego wykonanie zostało wstrzymane przez sąd, jest konieczne utworzenie dodatkowych 4 etatów w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. **Realizacja zadań wynikających z projektu ustawy w Ministerstwie Klimatu i Środowiska** Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plany urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz uproszczone plany urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Corocznie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska (MKiŚ) wpływa około 80 (w przedziale 60–100) wniosków o zatwierdzenie dokumentacji urządzeniowej – średnio 43 wnioski dotyczące zatwierdzenia PUL dla nadleśnictw PGL Lasy Państwowe oraz podobna liczba wniosków łącznie dotyczących lasów Skarbu Państwa niebędących w zarządzie PGL LP i aneksów do planów. Liczba wniosków o zatwierdzenie przez ministra uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) jest niewielka i wynosi 1–2 opracowania rocznie. Obecnie w MKiŚ zadania związane z zatwierdzaniem planów urządzenia lasu realizuje dwóch pracowników, przy czym zakres ten zajmuje około połowy ich czasu pracy. W związku z tym można przyjąć, że w aktualnym stanie prawnym realizacja tego zadania wymaga jednego pełnego etatu. Istotne jest jednak to, że obecnie wnioski o zatwierdzenie planów wpływają do MKiŚ równomiernie przez cały rok, a minister właściwy do spraw środowiska nie jest zobowiązany do ich rozpatrzenia w określonym terminie. Tymczasem zgodnie z projektowanym art. 21b ust. 2 i 12 właściciel lasu, na co najmniej 3 miesiące przed końcem obowiązywania dotychczasowego planu, składa wniosek o zatwierdzenie nowego planu, a minister wydaje decyzję w tej sprawie w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku. Plany urządzenia lasu są sporządzane na okres 10 lat, który zawsze rozpoczyna się 1 stycznia i kończy 31 grudnia ostatniego roku obowiązywania. W związku z powyższym po wejściu w życie projektowanych przepisów jest oczekiwane, że co do zasady wnioski będą procedowane w IV kwartale roku. Oznacza to czterokrotną

intensyfikację prac w krótkim czasie i będzie wymagało zmiany organizacji pracy w komórce odpowiedzialnej za ich prowadzenie.

Dodatkowo projekt ustawy nakłada nowe obowiązki na etapie rozpatrywania wniosku o zatwierdzenie PUL przez ministra właściwego do spraw środowiska, takie jak:

- anonimizacja wniosku wraz z załącznikami w celu publikacji w BIP,
- rozpatrywanie uwag i wniosków zgłoszonych na etapie procedowania,
- sporządzenie raportu zawierającego zestawienie uwag i odniesienie się do nich,
- fakultatywne przekazanie uwag właścicielowi lasu w celu przedstawienia stanowiska oraz analiza tego stanowiska.

Nowością będą również działania związane z:

- postępowaniami sądowymi dotyczącymi decyzji zatwierdzających PUL,
- decyzjami administracyjnymi dotyczącymi zgody na działania w zakresie gospodarki leśnej w lasach bez zatwierdzonego PUL (projektowany art. 7a ust. 1),
- postępowaniami sądowymi dotyczącymi decyzji z art. 7a ust. 1.

Ich pracochłonność jest trudna do oszacowania, gdyż zależy od decyzji podejmowanych przez niezależne podmioty (np. sądy administracyjne, organizacje społeczne). Niemniej, na podstawie dotychczasowych doświadczeń, można spodziewać się intensywnego wykorzystania nowych rozwiązań.

Niezależnie od planowanej reorganizacji działań w zakresie spraw dotyczących zatwierdzania PUL i realizacji ich w ramach posiadanego budżetu nie można wykluczyć, że w przyszłości będzie niezbędne zwiększenie zatrudnienia w MKiŚ.

OBSŁUGA ZADAŃ W GENERALNEJ DYREKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I REGIONALNYCH DYREKCJACH OCHRONY ŚRODOWISKA

Projekt ustawy nakłada nowe zadania na regionalnych dyrektorów ochrony środowiska (RDOŚ) i Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) w postaci uzgadniania wszystkich PUL na terenie całego kraju, bez znaczenia, czy PUL będą miały wpływ na formy ochrony przyrody. Dla nadleśnictw położonych na obszarach wykraczających poza obszar więcej niż dwóch województw PUL będzie uzgadniany przez GDOŚ. Według szacunku GDOŚ będzie uzgadniał PUL dla około 9% nadleśnictw. W kompetencjach RDOŚ będzie zatem 91%. Uzgodnienia te będą następowały w drodze postanowień. Zażalenia na postanowienia RDOŚ będą rozpatrywane przez GDOŚ. Ponadto na postanowienie GDOŚ skarżącym będzie przysługiwała skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego za pośrednictwem GDOŚ, który będzie przygotowywać również odpowiedź na skargę do WSA.

Biorąc pod uwagę konflikty społeczne związane z leśnictwem, założyć należy, że nawet więcej niż 50% postanowień może być zaskarżanych, gdyż będą mogły odwoływać się obydwie strony konfliktu: nadleśnictwo i organizacje pozarządowe.

Nierozłącznym elementem PUL jest program ochrony przyrody. Opracowanie programu ochrony przyrody, który z definicji ma kompleksowo opisywać stan środowiska w nadleśnictwie, wymaga wykonania szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej, zgodnie z instrukcją sporządzenia programu ochrony przyrody (pochodzącą jeszcze z lat 90. XX w.). Analiza tego dokumentu będzie wymagała szczególnej uwagi, zwłaszcza, że zapisy programu ochrony przyrody powinny wpisywać się w ustalone zabiegi gospodarcze, co oznacza, że ustalenia gospodarcze muszą być spójne z wymogami ochrony gatunków roślin, grzybów i zwierząt, w tym objętych tzw. ochroną strefową oraz siedlisk przyrodniczych.

Łącznie analizie (PUL wraz z programem ochrony przyrody) będą podlegać tysiące stron dokumentacji. Szacunkowo jeden PUL jest analizowany w dyrekcjach ochrony środowiska przez miesiąc do dwóch miesięcy. Do tego należy doliczyć czas na wizyty terenowe i spotkania, przy czym można założyć, że w większości PUL zaistnieje konieczność wizyty terenowej. Można też założyć konieczność co najmniej 3–4 spotkań roboczych dotyczących wyjaśniania regulacji PUL. W zależności od złożoności PUL spotkań może być więcej. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że uzgodnienie lub nieuzgodnienie projektów ww. dokumentów będzie się wiązało z potrzebą wykonania wieloaspektowej, rzetelnej analizy, uwzgledniającej potrzeby ochrony różnych form ochrony przyrody zlokalizowanych na danym terenie, w tym uwzględnienie regulacji dokumentów planistycznych ustanowionych dla poszczególnych form ochrony przyrody, w szczególności dla obszarów Natura 2000. Może to wpłynąć na czasochłonność takiej analizy i może spowodować, iż nie będzie możliwe uzgadnianie projektów przez jedną osobę w tym samym czasie.

Każda zmiana PUL będzie objęta tą samą procedurą. Dodatkowo nie można pominąć kwestii kontroli przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystania zasobów i składników przyrody.

Na podstawie aktualnego średniego wpływu w ostatnich 3 latach do wszystkich RDOŚ spraw związanych z planami urządzenia lasu (średnio wpłynęło 105, głównie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – sooś) oszacowano, że do jednej RDOŚ wpłynie średnio 7 spraw dotyczących uzgodnienia PUL w ciągu roku. Plany urządzenia lasu obejmują większe obszary (średnia powierzchnia nadleśnictwa wynosi 17,5 tys. ha), w których granicach znajduje się wiele form ochrony przyrody (w tym rezerwatów przyrody oraz gatunków podlegających ochronie).

Ponadto nowym zadaniem dla dyrektorów ochrony środowiska będzie uzgadnianie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego. Zadanie to będzie realizowane w ramach etatów przeznaczonych dla PUL.

Procent zażaleń na postanowienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów będących własnością samorządu terytorialnego jest trudny do oszacowania. Przyjmując jednak, że na rozstrzygnięcie regionalnego dyrektora ochrony środowiska zażalenie będzie mógł złożyć właściciel lasu lub organizacja społeczna, to należy założyć, że prawdopodobnie co najmniej w 20% przypadków sprawy uzgodnień trafią do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Podobnie jak w przypadku MKiŚ realizacja nowych zadań będzie się odbywać w ramach dostępnych środków właściwej części budżetowej. Niewykluczone, że rzeczywisty wymiar obciążeń będzie wymagał w przyszłości wzmocnienia kadrowego GDOŚ lub RDOŚ – terminowość realizacji nowych obowiązków nałożonych projektowaną regulacją będzie podlegała bieżącej analizie.

Przewidywana wysokość dochodów JST z tytułu udziału w podatku PIT (w mln zł) w latach:

2026 – 0,127

2027 – 0,169

2028 – 0,188

2029 – 0,200

2030 – 0,212

2031 – 0,224

2032 – 0,236

2033 – 0,248

2034 – 0,260

2035 – 0,272

2036 – 0,284

Razem: 2,42

<u>Analiza pracochłonności starostów w zakresie nowych zadań przewidzianych w projekcie</u>

Zgodnie z obowiązującymi przepisami starosta już obecnie realizuje zadania związane z zatwierdzaniem uproszczonych planów urządzenia lasu dla wszystkich lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Projekt ustawy przewiduje istotne zmiany jedynie w odniesieniu do uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych (własność gmin), które stanowią mniej niż 1% powierzchni wszystkich lasów w Polsce. Na podstawie analizy danych zawartych w Banku Danych o Lasach – hurtowni danych gromadzącej, przetwarzającej i udostępniającej informacje o lasach wszystkich form własności na terenie Polski – wynika, że lasy komunalne są silnie rozdrobnione. Dla rozdrobnionych lasów o powierzchni do 10 ha, które nie są własnością Skarbu Państwa, zadania z zakresu gospodarki leśnej są określane decyzją starosty, wydawaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasów (w takich przypadkach nie sporządza się uproszczonych planów urządzenia lasu). Wobec powyższego około 50% opracowań dotyczących tych lasów stanowią inwentaryzacje stanu lasów, a nie uproszczone plany urządzenia lasu.

W Banku Danych o Lasach znajdują się informacje o lasach komunalnych pochodzące z około 450 uproszczonych planów urządzenia lasu – zatwierdzonych w ciągu ostatnich 10 lat. Biorąc pod uwagę, że dane te obejmują około 55% powierzchni lasów komunalnych raportowanej przez GUS, można szacować, że w rzeczywistości liczba takich opracowań z ostatniej dekady wynosi około 800. Wobec tego średnio rocznie powstaje około 80 nowych opracowań w skali

kraju, co przekłada się na przeciętnie 0,2 sprawy dotyczącej zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu przypadającej na jedno starostwo lub miasto na prawach powiatu rocznie. Oznacza to więc przeciętnie 2 takie sprawy na jedno starostwo w perspektywie dziesięcioletniej (uproszczone plany urządzenia lasu tworzone są na okres 10 lat).

Rzeczywisty wpływ zmian dla starostów – czynniki ograniczające

Z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, że rzeczywisty wpływ projektowanych zmian będzie jeszcze niższy. Wynika to z różnic w uwarunkowaniach między lasami komunalnymi a lasami Skarbu Państwa – zarówno pod względem powierzchni, jak i wartości przyrodniczych. Lasy komunalne często są niewielkimi, młodymi lasami zlokalizowanymi w miastach, co ogranicza ich znaczenie przyrodnicze i potencjał do sporów na tym tle (prawo do skargi projektuje się dla organizacji społecznych powołujących się na swoje cele statutowe).

Według projektu dodatkowa praca w sprawach dotyczących: planów urządzenia lasu dla lasów Skarbu Państwa (minister właściwy do spraw klimatu i środowiska) oraz uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych – niestanowiących własności Skarbu Państwa (właściwy starosta) dotyczy:

1) szacowanego wzrostu pracochłonności obsługi jednego wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych – o około 25%, ze względu na nowe obowiązki;
2) szacowanej ilości postępowań sądowych dotyczących decyzji zatwierdzających plany urządzenia lasu lub uproszczone plany urządzenia lasu dla lasów komunalnych, wynikających z projektowanej możliwości ich zaskarżania przez organizacje społeczne oraz organizacje pracodawców;
3) szacowanej ilości nowego rodzaju prowadzonych postępowań administracyjnych w sprawach decyzji dotyczących zgody na działania z zakresu gospodarki leśnej w lasach, dla których nie zatwierdzono planu urządzenia lasu – tj. działań zaplanowanych w projekcie uproszczonego planu urządzenia lasu lub określonych w zatwierdzonym uproszczonym planie, którego wykonanie zostało wstrzymane;
4) szacowanej ilości postępowań sądowych dotyczących wskazanych w pkt 3 decyzji o zgodę na działania z zakresu gospodarki leśnej w lasach bez zatwierdzonego uproszczonego planu urządzenia lasu.

W ocenie wpływu projektu na obciążenie nowymi zadaniami w MKiŚ uwzględniono fakt, że prowadzone sprawy dotyczą planów urządzenia lasu dla ponad 77% powierzchni lasów w Polsce. Dokumenty te już obecnie bywają przedmiotem sporów, wniosków, debat dotyczących sposobu zarządzania i ochrony ich wartości przyrodniczych i społecznych. Docelowo mogą stać się przedmiotem zaskarżania do sądów. W przypadku lasów komunalnych, które – jak wskazano wcześniej – stanowią mniej niż 1% wszystkich lasów w Polsce, skala ich oddziaływania na środowisko naturalne jest proporcjonalnie ograniczona. Wynika to nie tylko z ich niewielkiej powierzchni, ale także ze specyfiki lokalizacji i charakterystyki tych terenów. Lasy komunalne najczęściej powstają jako elementy zagospodarowania przestrzeni miejskiej lub podmiejskiej.

Wnioski

W odniesieniu do niewielkiej powierzchni lasów komunalnych i niskiej częstotliwości sporządzania planów skala dodatkowej pracochłonności pozostaje nieznaczna – mniej niż 0,01 etatu na jedno starostwo. Wobec tego w przypadku przeciętnego starostwa nowe zadania z uwagi na marginalny charakter będą realizowane w ramach dotychczasowych limitów.

<u>Analiza przewidywanej liczby spraw dotyczących:</u>

– wniosków o uzgodnienie planów urządzenia lasu dla nadleśnictw PGL LP kierowanych do regionalnych dyrekcji ochrony środowiska (RDOŚ) oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ),

– wniosków o zatwierdzenie planów dla nadleśnictw PGL LP kierowanych do Ministerstwa Klimatu i Środowiska (MKiŚ), dla lasów zarządzanych przez PGL LP.

Tabela nr 1. Przewidywana liczba spraw dotyczących uzgadniania przez RDOŚ/GDOŚ PUL dla nadleśnictw PGL LP (**w nawiasie podano liczbę, gdzie RDOŚ pełni rolę współpracującego z RDOŚ/GDOŚ wiodącym**)

RDOŚ	**W roku: 2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**2035**	RAZEM
	PUL 2027–2036	**2028–2037**	**2029–2038**	**2030–2039**	**2031–2040**	**2032–2041**	**2033–2042**	**2034–2043**	**2035–2044**	**2036–2045**	

Białystok	1 (+1)	4	4	2	0	4	2	1	2	2	**22 (+1)**
Bydgoszcz	3 (+1)	3	0	1 (+2)	0	3 (+1)	2 (+1)	2	3 (+1)	6	**23 (+6)**
Gdańsk	2 (+3)	3 (+2)	3 (+1)	5 (+1)	3	3 (+1)	4	1	3 (+4)	3	**30 (+12)**
Gorzów Wlkp.	5 (+1)	2	2	4	6	1	1 (+2)	2 (+4)	7 (+1)	3 (+3)	**33 (+11)**
Katowice	3 (+1)	2 (+1)	2	3 (+1)	0 (+1)	1 (+1)	3 (+2)	1	2 (+1)	3 (+1)	**20 (+9)**
Kielce	2 (+1)	4	2	1 (+1)	0	2	2	1	1 (+1)	1	**16 (+3)**
Kraków	0	2 (+1)	2	3	0	3	2 (+1)	1	1 (+2)	5	**19 (+4)**
Lublin	1	3	1	6	1	0	1 (+1)	4	3	1 (+1)	**21 (+2)**
Łódź	8 (+1)	1	0	0 (+1)	0 (+1)	1	2 (+2)	1 (+3)	1	2	**16 (+8)**
Szczecin	6 (+1)	4 (+1)	5	4 (+1)	3 (+1)	3 (+2)	2 (+1)	3 (+4)	4 (+1)	7 (+1)	**41 (+13)**
Olsztyn	6 (+1)	3	3	6	1	0	3	6 (+2)	6 (+1)	2	**36 (+4)**
Opole	1 (+1)	1	2 (+1)	0 (+2)	4	1	1	2 (+1)	1	0 (+2)	**13 (+7)**
Poznań	2 (+1)	4 (+1)	5	1	3	6 (+1)	6 (+2)	9 (+1)	1 (+8)	2 (+1)	**39 (+15)**
Rzeszów	5	3	4	0 (+3)	3	3	4 (+1)	2	3	4 (+2)	**31 (+6)**
Warszawa	2	2 (+4)	2 (+2)	1 (+2)	1 (+1)	3	5 (+1)	5	5 (+1)	4 (+1)	**30 (+12)**
Wrocław	2	2	5	5 (+1)	4 (+3)	1	1	5	6	3 (+1)	**34 (+5)**
GDOŚ	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	**5**
SUMA OPINII	**50**	**43**	**42**	**43**	**29**	**35**	**42**	**46**	**50**	**49**	**429**
SUMA WSPÓŁP.	**13**	**10**	**4**	**15**	**7**	**6**	**14**	**15**	**21**	**13**	**118**

Z uwagi na fakt, że prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej stanowi podstawowe zadanie PGL LP, procedura opracowywania planów urządzenia lasu dla nadleśnictw ma charakter uporządkowany i systemowy. Dzięki temu jest możliwe przewidywanie z dużą dokładnością liczby spraw związanych z planami urządzenia lasu dla nadleśnictw PGL LP, które w przyszłości będą obsługiwane przez właściwe organy.

Należy jednak mieć na uwadze, że analiza dotycząca planów urządzenia lasu dla PGL LP nie uwzględnia znacznej liczby spraw związanych z dokumentacją dla lasów Skarbu Państwa pozostających poza zarządem PGL LP oraz aneksów do planów urządzenia lasu. Co roku do Ministerstwa Klimatu i Środowiska wpływa około 80 wniosków o zatwierdzenie dokumentacji urządzeniowej (w przedziale 60–100), z czego średnio 43 dotyczą zatwierdzenia PUL dla nadleśnictw PGL LP, a podobna liczba odnosi się do lasów Skarbu Państwa niezarządzanych przez PGL LP oraz do aneksów.

W związku z powyższym całkowita liczba spraw dotyczących planów urządzenia lasu w kolejnych latach nie jest możliwa do precyzyjnego oszacowania – inne jednostki zarządzające lub użytkujące lasy Skarbu Państwa sporządzają dokumentację urządzeniową w sposób niesystematyczny, a liczba aneksów zależy od występowania zdarzeń o charakterze losowym.

Obecnie w strukturze PGL LP funkcjonuje 429 nadleśnictw. Plany urządzenia lasu są sporządzane zasadniczo na okres 10 lat, co oznacza, że średnio powstaje ponad 40 takich dokumentów rocznie. W praktyce jednak ta liczba nie jest rozłożona równomiernie – każdego roku opracowywanych jest od 29 do 50 planów urządzenia lasu dla nadleśnictw PGL LP.

Zgodnie z projektowanymi przepisami dokumenty te mają być uzgadniane i zatwierdzane w roku poprzedzającym pierwszy rok ich obowiązywania. W przypadku gdy realizacja dokumentu obejmuje obszar dwóch województw, organem właściwym do uzgadniania jest regionalny dyrektor ochrony środowiska, na którego obszarze właściwości znajduje się większa część terenu objętego dokumentem, ale uzgadnianie odbywa się w porozumieniu z drugim zainteresowanym RDOŚ. Natomiast gdy plan obejmuje obszar więcej niż dwóch województw, organem właściwym do uzgadniania PUL będzie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (dotyczy to 5 nadleśnictw).

Obciążenie poszczególnych regionalnych dyrekcji ochrony środowiska również nie jest równomierne. W dziesięcioletnim cyklu zaangażowanie jednostek – uwzględniając również współpracę w ramach właściwości dla mniejszej części terenu objętego dokumentem – waha się od 19, 20 spraw odpowiednio dla RDOŚ w Kielcach i Opolu do 54 spraw (dla RDOŚ w Szczecinie i Poznaniu). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono w powyższej tabeli.

	<u>Szacunkowa liczba postępowań dotyczących decyzji w sprawie zgody na działania z zakresu gospodarki leśnej w lasach, dla których nie zatwierdzono planu urządzenia lasu (projektowane przepisy art. 7a–7c)</u> Postępowania z wniosków o wydanie decyzji w sprawie zgody na działania z zakresu gospodarki leśnej w lasach, dla których nie zatwierdzono planu urządzenia lasu (projektowany art. 7a), stanowią nowe zadania ministra właściwego do spraw środowiska wynikające z projektowanej ustawy. Szacowanie ich liczby jest trudne, ponieważ zależy od decyzji podejmowanych przez niezależne podmioty – takie jak sądy administracyjne, organizacje społeczne, właściciele lasów czy organy ochrony przyrody – w odpowiedzi na złożone i dotąd bezprecedensowe sytuacje prawne i faktyczne. Wnioski te będą składane przede wszystkim w przypadkach przedłużającej się procedury sporządzania planu urządzenia lasu, w tym na etapie uzyskiwania uzgodnień z RDOŚ/GDOŚ, a także w sytuacjach, gdy właściwy sąd wstrzyma wykonanie decyzji ministra właściwego do spraw środowiska zatwierdzającej plan. Mimo trudności związanych z prognozowaniem, na podstawie dotychczasowych doświadczeń (dyskusje prowadzone na poziomie roboczym, trudności w opiniowaniu) przewiduje się intensywne korzystanie z nowych przepisów. Analiza spraw z poprzednich lat pozwala oszacować, że rocznie może wpłynąć około dziesięciu takich wniosków. W tym zakresie uwzględniono dane dotyczące liczby opinii RDOŚ, których treść – w subiektywnej i retrospektywnej ocenie projektodawcy – wskazywała na możliwość braku uzgodnienia na poziomie pierwszej instancji, gdyby obowiązywał wówczas projektowany stan prawny. Dodatkowo wzięto pod uwagę liczbę spraw, w których organizacje społeczne zgłaszały sprzeciw wobec zatwierdzenia PUL przez ministra właściwego do spraw środowiska. Należy jednak zaznaczyć, że w pierwszym roku obowiązywania ustawy liczba ta może być znacznie wyższa, co będzie wynikać z opóźnień w zatwierdzaniu PUL, których okres obowiązywania rozpocznie się w roku wejścia w życie nowych przepisów. Kwestia ta ma swoje źródło w wieloletniej praktyce ukształtowanej na gruncie dotychczasowego stanu prawnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0–10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt będzie miał wpływ na funkcjonowanie PGL LP. Wiąże się to z wprowadzeniem partycypacji społecznej oraz obowiązków z tym związanych. Projekt zakłada uregulowanie partycypacji społecznej na każdym etapie sporządzania planu urządzenia lasu na poziomie ustawy, a nie tylko Instrukcji urządzenia lasu. Projekt uszczegóławia konsultacje społeczne, przy czym zbieranie uwag w formie pisemnej, ustnej do protokołu lub elektronicznej jest obowiązkowe. Obowiązek informowania o konsultacjach społecznych w prasie, BIP, Internecie. Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych. Sporządzenie raportu z realizacji partycypacji społecznej. Mając na uwadze, że już obecnie PGL LP prowadzi działalność informacyjną i edukacyjną na szeroką skalę, w tym od niedawna na forum gmin, a nowa						

		Instrukcja Urządzenia Lasu – obowiązująca od 1 stycznia 2024 r. – przewiduje udział społeczności lokalnej i NGO w procesie sporządzania projektów planów urządzenia lasu (narada urządzeniowa oraz narada projektu planu urządzenia lasu), uregulowanie partycypacji społecznej na poziomie przepisów ustawowych nie powinno istotnie zwiększyć zadań PGL LP. Wpływ na podaż surowca został omówiony w ostatniej części niniejszego pkt OSR.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt ustawy wprowadza możliwość składania uwag w sprawie wyłożonego projektu uproszczonego planu urządzenia lasu przez organizacje społeczne i reprezentatywne organizacje pracodawców oraz wprowadza możliwość wnoszenia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na decyzje starosty zatwierdzające uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów komunalnych. Wpływ na podaż surowca został omówiony w ostatniej części niniejszego pkt OSR.
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Brak wpływu.
Niemierzalne	obywatele	Proponowane rozwiązania zwiększą udział społeczeństwa w sporządzaniu planów urządzenia lasu oraz umożliwią sądową kontrolę rozstrzygnięć ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia tych planów oraz rozstrzygnięć starostów w sprawie zatwierdzenia uproszczonych planów urządzenia lasu. Przyczyni się to do wzmocnienia możliwości udziału społeczeństwa w procesie planowania gospodarki leśnej w Polsce. Mieszkańcy uzyskają zarówno możliwość partycypacji indywidualnej w procesie tworzenia projektu planu urządzenia lasu, jak też na forum rad gmin, które będą opiniować projekty planów urządzenia lasów. Ponadto członkowie zainteresowanej społeczności będą mogli oddziaływać na kształt planów urządzenia lasów, działając w organizacjach społecznych. Informacje związane z partycypacją społeczną będą publicznie dostępne, zaś informacja o procesie partycypacji społecznej poza tradycyjnymi formami komunikacji będzie także prezentowana np. w mediach społecznościowych. Przyjęte rozwiązanie tworzy forum umożliwiające poznanie i zbliżenie perspektyw m.in. leśników, lokalnych mieszkańców, przyrodników i przedsiębiorców. Zwiększy to trwałość i społeczną akceptowalność przyjmowanych rozwiązań.
	Możliwość prowadzenia gospodarki leśnej, w tym zapewnienia dostaw drewna w przypadku braku planu urządzenia lasu lub wstrzymania wykonania planu urządzenia lasu	W pierwszej kolejności należy zauważyć, że w obowiązującym stanie prawnym zatwierdzenie planu urządzenia lasu na następny okres następuje dopiero po upływie okresu obowiązywania PUL. Wynika to m.in. z art. 18 ust. 4 pkt 2 ustawy o lasach, zgodnie z którym PUL powinien zawierać w szczególności analizę gospodarki leśnej w okresie „minionym". W konsekwencji wnioski o zatwierdzenie PUL są składane w pierwszym kwartale pierwszego roku po wyekspirowaniu PUL. Proces zatwierdzania PUL trwa od 3 do 6 miesięcy, co powoduje, że gospodarka leśna jest prowadzona na terenie danego nadleśnictwa bez zatwierdzonego PUL przez około połowę pierwszego roku, na który został sporządzony PUL. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według PUL, co powoduje, że w przypadku braku PUL, w tym w okresie między poprzednim a nowym PUL, jest możliwe podejmowanie tylko niezbędnych czynności. W świetle powyższych wyjaśnień, już obecnie w okresie między wygaśnięciem dotychczasowego PUL a zatwierdzeniem następnego, prowadzenie gospodarki leśnej może zostać ograniczone tylko do niezbędnych czynności, a tym samym może wystąpić ograniczona podaż drewna. Rozwiązania przyjęte w projekcie ustawy rozwiązują wyżej opisane problemy.

		Po pierwsze zostaje wprowadzony termin na złożenie wniosku o ustalenie PUL (co najmniej na trzy miesiące przed końcem okresu obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu). To rozwiązanie powoduje, że prace nad sporządzeniem PUL powinny się rozpocząć rok wcześniej, niż ma to miejsce obecnie (tabela w pkt 8). W konsekwencji podmioty sporządzające PUL będą mogły już w pierwszym kwartale ostatniego roku obowiązywania dotychczasowego PUL składać gotowe projekty PUL do ustalenia przez ministra właściwego do spraw środowiska. PUL będzie mógł zatem zostać ustalony już przed rozpoczęciem okresu jego obowiązywania. Po drugie w sytuacji, w której PUL z różnych względów nie zostanie zatwierdzony przed rozpoczęciem okresu jego obowiązywania, albo w lasach z ustalonym planem urządzenia lasu, którego wykonalność została wstrzymana, prowadzenie gospodarki leśnej będzie możliwe po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw środowiska na wykonanie wybranych zadań i czynności, zaplanowanych w projekcie urządzenia lasu lub ustalonych w planie urządzenia lasu, którego wykonalność została wstrzymana. Zgoda będzie wydawana w szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli wykonanie wybranych zadań i czynności jest niezbędne do realizacji celów prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Wydanie zgody będzie poprzedzone opinią właściwego dyrektora ochrony środowiska pod względem ochrony środowiska. Prowadzenie gospodarki leśnej, w tym pozyskanie drewna, będzie zatem możliwe (za zgodą ministra), o ile wykonanie wybranych zadań i czynności nie będzie budzić wątpliwości co do ich zgodności z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Jest to sytuacja podobna do obecnej, w której nadleśnictwa prowadzą gospodarkę leśną bez zatwierdzonego PUL, ale po przeprowadzonej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Po trzecie zaskarżenie decyzji zatwierdzającej PUL do sądu administracyjnego nie jest równoznaczne ze wtrzymaniem jej wykonania. Zgodnie z art. 61 § 3 p.p.s.a. sąd, na wniosek skarżącego, może wydać postanowienie o wstrzymaniu wykonania decyzji w sprawie zatwierdzenia PUL (co w praktyce oznacza wstrzymanie wykonania PUL), jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo wyrządzenia znacznej szkody lub spowodowania trudnych do odwrócenia skutków. Z powyższych względów projektodawca nie przewiduje braku możliwości prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów lub zmniejszonej podaży tego surowca. Projektowane zmiany minimalizują bowiem ryzyko, że ze względu na brak zatwierdzonych PUL lub UPUL nie będzie można prowadzić gospodarki leśnej.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. poz. 1302) sporządzenie planu urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa zleca właściciel lasu (zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy o lasach pod pojęciem właściciela lasu rozumie się osobę fizyczną lub prawną będącą właścicielem albo użytkownikiem wieczystym lasu oraz osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będącą posiadaczem samoistnym, użytkownikiem, zarządcą lub dzierżawcą lasu), a w przypadku lasów będących w zarządzie PGL LP – dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.

Zatwierdzony plan urządzenia lasu jest podstawą do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej przez właściciela lasu.

Proponowane rozwiązania nakładają na podmioty zarządzające lasami Skarbu Państwa nowe obowiązki związane ze sporządzeniem planu urządzenia lasu:

1) skierowanie projektu planu urządzenia lasu do zaopiniowania przez radę każdej gminy, na terenie której znajduje się las, dla którego sporządza się plan urządzenia lasu; w przypadku gmin posiadających status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej opinia powinna dotyczyć także ochrony warunków naturalnych uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej;
2) umożliwienie aktywnego udziału społeczeństwu w procesie sporządzania planu urządzenia lasu – partycypacja społeczna;
3) zaopiniowanie planu urządzenia lasu przez właściwego dyrektora urzędu morskiego dla lasów na obszarze pasa nadbrzeżnego;
4) uzgodnienie projektu planu urządzenia lasu w zakresie ochrony przyrody z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska lub Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska;
5) zaopiniowanie planu urządzenia lasu przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz obszarów chronionych w rozumieniu Prawa wodnego, a także retencji zlewni, w szczególności na obszarach wododziałów i na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych oraz w zakresie ochrony przed powodzią, w szczególności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;
6) zaopiniowanie planu urządzenia lasu przez dyrektora parku krajobrazowego w zakresie ochrony lasów cennych ze względu na walory krajobrazowe, przyrodnicze, kulturowe i historyczne;
7) zaopiniowanie planu urządzenia lasu przez organ wojskowy, na obszarze właściwości którego znajduje się las objęty projektem planu urządzenia lasu, jeżeli las ten jest położony w pasie o szerokości 5 km od granicy państwa i jest objęty decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa – w zakresie wpływu na bezpieczeństwo państwa.

Proponowane rozwiązania nakładają na jednostki samorządu terytorialnego nowe obowiązki związane ze sporządzeniem uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych:

1) umożliwienie aktywnego udziału społeczeństwu w procesie sporządzania uproszczonego planu urządzenia lasu – partycypacja społeczna;
2) uzgodnienie projektu uproszczonego planu urządzenia lasu w zakresie ochrony przyrody z właściwym terytorialnie regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Umożliwienie organizacjom społecznym złożenia skargi na rozstrzygnięcie w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych jest dodatkową procedurą.

Przedsiębiorcy urządzeniowi – obowiązek złożenia oświadczenia w formie pisemnej o spełnieniu wymagań w zakresie wyposażenia technicznego i wielkości potencjału kadrowego niezbędnego do należytego i terminowego wykonywania prac urządzeniowych.

Plan urządzenia lasu (PUL) – sporządzanie, weryfikacja, zatwierdzanie, kontrola sądowa – porównanie.

Szczegółowe porównanie przedstawia załącznik do OSR.

Etap	Jak jest	Jak będzie
Sporządzanie projektu planu urządzenia lasu	Informacja o przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i zapewnienie możliwości składania uwag na etapie prac wstępnych oraz na etapie wyłożenia do publicznego wglądu projektu oraz opiniowanie przez RDOŚ jest zapewnione prawnie tylko w	Informacja o przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i zapewnienie możliwości składania postulatów na etapie prac wstępnych zapewnione jest dla wszystkich planów urządzenia lasu. Po pracach wstępnych, wyłonieniu wykonawcy projektu, pracach inwentaryzacyjnych i

	przypadku PUL, dla których jest wymagane przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ze względu na analizę gospodarki leśnej, jako element PUL na następny okres, zakończenie prac możliwe jest niewcześniej niż w I kwartale pierwszego roku obowiązywania PUL	analitycznych, sporządzeniu projektu do końca III kwartału dziesiątego roku obowiązywania każdego PUL przeprowadza się uzgadnianie projektu PUL z dyrektorami ochrony środowiska; opiniowanie projektu PUL przez: dyrektorów urzędów morskich, rady gmin, dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, dyrektorów parków krajobrazowych, organy wojskowe, jak również partycypacja społeczna w zakresie udostępnienia projektu PUL w celu umożliwienia składania postulatów i uwag do projektu PUL i zorganizowanie spotkania z zainteresowanymi
Złożenie wniosku o zatwierdzenie PUL	I kwartał roku po wygaśnięciu obowiązywania PUL	do końca III kwartału dziesiątego roku obowiązywania PUL
Zatwierdzenie / ustalenie planu urządzenia lasu przez ministra właściwego do spraw środowiska	Zatwierdzenie planu urządzenia lasu wynosi średnio 3–6 miesięcy	Zatwierdzenie PUL do końca dziesiątego roku obowiązywania poprzedniego PUL
Sądowa kontrola planu urządzenia lasu	brak	Skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu	Środowisko naturalne: Wprowadzenie rozwiązań zwiększających udział społeczeństwa w sporządzaniu planów urządzenia lasu oraz możliwości sądowej kontroli rozstrzygnięć ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia tych planów oraz rozstrzygnięć starostów w sprawie zatwierdzenia uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych przyczyni się do zwiększenia dbałości o środowisko naturalne przez właścicieli lasu i organy państwowe, a także umożliwi partycypację społeczeństwa w decydowaniu o kształcie środowiska naturalnego na terenie lasów. Ponadto kontrola sądowa pozwoli na uzyskanie pewności, że plan urządzenia lasu i uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów komunalnych nie jest sprzeczny z prawem. Sądy (powszechne, administracyjne lub wojskowe) 1. Średnio co roku powstają 43 plany urządzenia lasu (od 29 do 51 rocznie) dla nadleśnictw PGL LP, które powinny zostać zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw środowiska (429 nadleśnictw, plan urządzenia lasu obowiązuje 10 lat). Planowane do zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska w kolejnych latach plany urządzenia lasu sporządzone przez PGL LP: 48 w 2025 r., 54 w 2026 r., 43 w 2027 r., 42 w 2028 r., 43 w 2029 r., 29 w 2030 r., 35 w 2031 r. Ponadto powstają plany urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa poza zarządem Lasów Państwowych. W ostatnich latach minister właściwy do spraw środowiska zatwierdził takich planów: W 2021 r. – 29 szt.; w 2022 r. – 6 szt., w 2023 r.– 19 szt.; średnia za trzy lata – 18 szt.

	Brak danych pozwalających oszacować, ilu właścicieli złoży w następnych latach wnioski o ustalenie planu urządzenia lasu (niektórzy właściciele nie sporządzają planów urządzenia lasu, ponieważ nie prowadzą gospodarki leśnej). Dużą zmiennością roczną charakteryzuje się również liczba wniosków o zatwierdzenie aneksów do planów urządzenia lasu. Jest to determinowane chociażby korelacją z losowym charakterem zdarzeń klęskowych w lasach. W 2021 r. zatwierdzono 22 aneksy, w 2022 r. zatwierdzono 12 aneksów, w 2023 r. – 15 aneksów; średnia za trzy lata – 16 szt. aneksów. Powyższe liczby pokazują maksymalną skalę wpływu nowych spraw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (ok. 77 nowych spraw przy założeniu, że od każdego rozstrzygnięcia w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu zostanie złożona skarga). 2. Rocznie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska wpływa 100–200 pism (skarg, petycji, wniosków) informujących o nieprawidłowym prowadzeniu gospodarki leśnej. Zasadność zarzutów zostaje potwierdzona sporadycznie. Dlatego też przewiduje się, że zawiadomienia w sprawie ukarania za prowadzenie gospodarki leśnej związanej z pozyskaniem drewna bez planu urządzenia lasu albo niezgodnie z tym planem będą składane do właściwego miejscowo regionalnie sądu powszechnego w liczbie kilku rocznie. 3. W przypadku uproszczonych planów urządzenia lasu skarga na akt zatwierdzenia uproszonego planu urządzenia lasu przez starostę do wojewódzkiego sądu administracyjnego przysługuje już obecnie. Zmiany zakładają rozszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do wniesienia skargi. Wg informacji dostępnej na stronie WSA w Warszawie https://bip.warszawa.wsa.gov.pl/1275/778/informacja-o-dzialalnosci-wsa-w-warszawie-w-2023-r.html w 2023 r. do wojewódzkiego sądu administracyjnego w Warszawie wpłynęło 26 496 spraw. Z tego względu, a także mając na uwadze, że podana liczba możliwych skarg do sądu jest górnym limitem i w związku z tym jest mało prawdopodobne, że skargi w tej ilości zostaną złożone, zwiększenie wolumenu nowych spraw wpływających do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wynikające z projektowanych zmian, będzie znikome w stosunku do ogólnego wpływu skarg do sądu.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 15 w zakresie art. 23b, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

Termin ten jest uzasadniony koniecznością przygotowania urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska oraz urzędu obsługującego Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnych dyrektorów ochrony środowiska do zwiększonego zakresu zadań związanych z weryfikacją wniosków o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. Pozwoli również na przygotowanie zarządów lasów Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego do umożliwienia partycypacji społecznej w procesie sporządzania nowych planów urządzenia lasu oraz uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu. Bieżącemu monitoringowi będą podlegały w szczególności następujące dane/wskaźniki: liczba skarg do sądów administracyjnych, liczba/powierzchnia nadleśnictw, dla których brak obowiązujących PUL.

Istotą regulacji jest usunięcie wskazanego w wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 uchybienia w zakresie uniemożliwienia organizacjom społecznym kwestionowania przed sądem planów urządzenia lasu. Usunięcie uchybienia nastąpi z chwilą wejścia w życie przepisów umożliwiających właściwym organizacjom społecznym złożenie skargi do sądu umożliwiającej kontrolę pod względem merytorycznym i formalnym legalności planów urządzenia lasu, ponieważ w tym momencie zacznie obowiązywać przepis będący podstawą prawną do wniesienia skargi do sądu. W przypadku realizacji wyroku TSUE z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie C-441/17 w części dotyczącej odpowiedniej oceny oddziaływania na obszar usunięcie uchybienia nastąpi z chwilą wejścia w życie przepisów zobowiązujących podmioty sporządzające plany urządzenia lasu do uzgodnienia tych planów z regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska / Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Tabela – procedura.

Plan urządzenia lasu (PUL), uproszczony plan urządzenia lasu (UPUL) dla lasów będących w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP) oraz UPUL dla lasów komunalnych – sporządzanie, weryfikacja, zatwierdzanie i kontrola sądowa – porównanie przepisów

Lp.	Element zmiany	Stan obecny („jak jest")	Projektowana zmiana („jak będzie")
1.	Art. 6 – słowniczek ustawowy	Zakres definicji w art. 6 kończy się na pkt 11. Część terminów używanych w ustawie (np. etaty użytków, pozyskanie drewna) nie była dotąd ustawowo zdefiniowana; brak pojęcia „lasów komunalnych".	Dodano pkt 12–15, wprowadzając definicje etatu miąższościowego użytków rębnych, etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, pozyskania drewna i lasów komunalnych.
2.	Art. 7 ust. 1a i 1d – zakaz pozyskiwania bez PUL	Brak przepisu zabraniającego pozyskania drewna bez zatwierdzonego PUL lub UPUL – luka prawna.	Pozyskiwanie drewna bez PUL lub UPUL albo niezgodnie z nimi – zakazane, chyba że ustawa stanowi inaczej. Wyjątki od zasady ogólnej to działania wynikające z bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi lub mienia oraz usuwania szkód powstałych w wyniku klęsk żywiołowych – zapewniono transparentność i nadzór nad tymi działaniami. Przewiduje się decyzję ministra w sprawie wstrzymania ww. działań oraz legitymację wybranych organizacji społecznych i reprezentatywnych organizacji pracodawców do jej zaskarżenia.
3.	Art. 7 ust. 3 – uzgodnienia z konserwatorem	Uzgodnienia z konserwatorem zabytków wymagane wyłącznie dla zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru.	Rozszerzenie – uzgodnienie z konserwatorem wymagane dla wszystkich form ochrony zabytków (rejestr, ewidencje).
4.	Projektowane art. 7a–7c tworzą nową procedurę administracyjną, która wypełnia lukę występującą w przypadku braku zatwierdzonego planu urządzenia lasu (PUL/UPUL) lub zawieszenia jego wykonalności. Przewidują elastyczne i kontrolowane środowiskowo mechanizmy zgody na ograniczone działania gospodarcze, z udziałem organów ochrony przyrody – przewidziano prawo właściwych organizacji społecznych do wniesienia skargi do sądu administracyjnego. Rozwiązanie dotyczy lasów Skarbu Państwa, ZWRSP i komunalnych.		
5.	Art. 18 ust. 4 pkt 2 – analiza gospodarki leśnej w minionym okresie	Plan urządzenia lasu musi zawierać analizę gospodarki leśnej za okres miniony, co uniemożliwia jego zatwierdzenie przed końcem obowiązywania poprzedniego planu.	Analiza gospodarki leśnej za okres miniony nie będzie elementem planu – zostanie przedstawiona osobno po zakończeniu obowiązywania planu (projektowany art. 23b), co umożliwi wcześniejsze zatwierdzenie nowego planu.
6.	Art. 18a – obowiązek uzyskania opinii przy sporządzaniu projektu PUL	Brak ustawowego obowiązku uzyskiwania opinii od podmiotów zewnętrznych przy sporządzaniu projektu planu urządzenia lasu. Uzyskuje się opinię RDOŚ wyłącznie dla PUL podlegających strategicznej ocenie odziaływania na środowiska na podstawie odrębnych przepisów.	Wprowadzenie możliwości uzyskania opinii od ściśle wskazanych w ustawie podmiotów, w tym: regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, rad gmin, dyrektorów parków krajobrazowych lub zespołów parków krajobrazowych, organów wojskowych (w przypadkach określonych ustawą), dyrektorów urzędów morskich (dla lasów w pasie nadbrzeżnym) oraz wojewódzkich konserwatorów zabytków. Brak opinii w terminie 60 dni uznawany będzie za rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

Lp.	Element zmiany	Stan obecny („jak jest”)	Projektowana zmiana („jak będzie”)
7.	Art. 18b – obowiązek uzgodnienia projektu PUL z komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej	Aktualnie obowiązek uzgadniania tego rodzaju planów z organami Państwowej Straży Pożarnej wynika z § 39 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r. poz. 822, z późn. zm.).	Intencją projektodawcy jest kompleksowe unormowanie procesu sporządzania i zatwierdzania planu urządzenia lasu. W związku z powyższym zasadne jest potraktowanie wyżej wskazanego zakresu jako materii ustawowej.
8.	Art. 18c – obowiązek uzgodnienia projektu PUL z RDOŚ	Regionalny dyrektor ochrony środowiska opiniuje PUL wyłącznie w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na zasadach które określa ustawa ooś.	Projekt wprowadza obowiązek uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w drodze postanowienia. Uzgodnienie będzie miało charakter wiążący, a jego odmowa będzie mogła nastąpić wyłącznie w przypadkach wyraźnie określonych w ustawie, takich jak zagrożenie dla przyrody lub niespełnienie wymogów wynikających z przepisów o ocenach oddziaływania na środowisko. Niewydanie postanowienia w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku traktowane będzie jako uzgodnienie planu. Na postanowienie w sprawie uzgodnienia lub jego odmowy będzie przysługiwało zażalenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W obu przypadkach możliwa będzie także skarga do sądu administracyjnego.

Lp.	Element zmiany	Stan obecny („jak jest”)	Projektowana zmiana („jak będzie”)
9.	Art. 18d – wprowadzenie obowiązku zapewnienia partycypacji społecznej przy sporządzaniu planów urządzenia lasu	Udział społeczeństwa w opracowywaniu planów urządzenia lasu nie jest wymagany przepisami ustawy o lasach. Jest realizowany jedynie w przypadku planów podlegających strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (zgodnie z ustawą ooś) lub na podstawie wewnętrznych regulacji Lasów Państwowych.	Projektowana zmiana wprowadza obowiązek zapewnienia partycypacji społecznej przy sporządzaniu projektu planu urządzenia lasu na poziomie ustawowym. Właściciel lasu, z wyłączeniem osób fizycznych będących użytkownikami wieczystymi lasów Skarbu Państwa, będzie zobowiązany do poinformowania o rozpoczęciu prac nad planem przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej (jeżeli jest do tego zobowiązany), ogłoszenie jej w sposób przyjęty w danej miejscowości lub w siedzibie, publikację w prasie drukowanej lub elektronicznej, a także na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych, o ile są prowadzone. Po upublicznieniu informacji każdy będzie mógł w terminie 30 dni zgłosić, postulaty dotyczące gospodarki leśnej. Następnie właściciel lasu wyłoży projekt planu do publicznego wglądu albo zamieści go w Biuletynie Informacji Publicznej, a niewcześniej niż po 7 dniach zorganizuje spotkanie z zainteresowanymi w celu omówienia dokumentu. Konieczne będzie również poinformowanie o wyłożeniu planu, terminie spotkania oraz zasadach składania uwag, które będzie można przekazać pisemnie lub elektronicznie, w terminie niekrótszym niż 30 dni od dnia spotkania. Z przebiegu partycypacji sporządzany będzie raport zawierający podsumowanie działań, zestawienie zgłoszonych opinii i uwag wraz z odpowiedziami. W przypadku dużej liczby zgłoszeń dopuszczalne będzie ich zbiorcze omówienie. W przypadku osób fizycznych będących użytkownikami wieczystymi lasów Skarbu Państwa ograniczono obowiązki informacyjne i organizacyjne. Projekt planu będzie przekazywany do nadleśniczego, który wyłoży go w siedzibie nadleśnictwa i zamieści w Biuletynie Informacji Publicznej. Osoby te mogą powierzyć realizację obowiązków związanych z partycypacją społeczną wykonawcy planu.
10.	Art. 18e – wyłączenie stosowania przepisów o partycypacji społecznej w określonych przypadkach	Przepisy ustawy o lasach nie przewidują obowiązku zapewnienia partycypacji społecznej przy sporządzaniu planów urządzenia lasu, więc nie istnieją również regulacje dotyczące wyjątków od tego obowiązku.	Projektowana regulacja przewiduje dwa wyjątki od obowiązku zapewnienia partycypacji społecznej przy sporządzaniu planów urządzenia lasu. Po pierwsze przepisów art. 18d nie będzie stosowało się do planów opracowywanych dla lasów położonych na terenach zamkniętych w rozumieniu ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, czyli terenach o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa. Po drugie wyłączone są lasy o powierzchni mniejszej niż 10 ha, dla których sporządza się plany urządzenia lasu, będące w użytkowaniu wieczystym, jeżeli plany urządzenia tych lasów nie podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

Lp.	Element zmiany	Stan obecny („jak jest”)	Projektowana zmiana („jak będzie”)
11.	Art. 19 ust. 4 – rozszerzenie wyłączenia z obowiązku prowadzenia gospodarki leśnej na podstawie planu urządzenia lasu	Z obowiązku sporządzania planu urządzenia lasu wyłączone są jedynie lasy rozdrobnione do 10 ha wchodzące w skład ZWRSP – zadania dla nich określa nadleśniczy na podstawie inwentaryzacji stanu lasów.	Projekt przewiduje wyłączenie także lasów stanowiących własność Skarbu Państwa o powierzchni mniejszej niż 10 ha, które pozostają w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych. Dla takich lasów zadania z zakresu gospodarki leśnej również będzie określał nadleśniczy w oparciu o inwentaryzację stanu lasu, bez konieczności sporządzania planu urządzenia lasu.
12.	Art. 19 ust. 7 – odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących planów urządzenia lasu do uproszczonych planów dla lasów ZWRSP	Brak przepisów nakazujących stosowanie procedur dotyczących uzgadniania, partycypacji społecznej i wyjątków do uproszczonych planów urządzenia lasu sporządzanych dla lasów ZWRSP.	Projektowana zmiana przewiduje odpowiednie stosowanie procedur dotyczących uzgadniania, partycypacji społecznej i wyjątków do uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów ZWRSP. Oznacza to, że również przy sporządzaniu takich planów wymagane będzie uzyskanie opinii wskazanych instytucji, uzgodnienie z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz przeprowadzenie partycypacji społecznej – z uwzględnieniem odpowiednich wyjątków i ograniczeń.
13.	Art. 19c – wprowadzenie obowiązku składania oświadczenia przez wykonawcę planu urządzenia lasu	Brak podstawy prawnej umożliwiającej weryfikację przez zlecającego ani przez ministra właściwego do spraw środowiska, czy przedsiębiorca wykonujący plan posiada wymagane kwalifikacje oraz odpowiednie wyposażenie techniczne.	Przedsiębiorca wykonujący plan urządzenia lasu będzie zobowiązany do złożenia pisemnego oświadczenia o spełnieniu wymagań technicznych i kadrowych określonych w przepisach wykonawczych. Oświadczenie składane będzie pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia i będzie zawierać stosowną klauzulę. Oświadczenie przekazywane będzie podmiotowi zlecającemu sporządzenie planu.

14.	Art. 21b – wprowadzenie formalnej procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu i uproszczonego planu dla ZWRSP	Obowiązujące przepisy ustawy o lasach nie przewidują procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra właściwego do spraw środowiska.	Projektowana zmiana polega na dodaniu nowego art. 21b, który wprowadza procedurę administracyjną zatwierdzania planów urządzenia lasu dla lasów Skarbu Państwa oraz uproszczonych planów dla lasów ZWRSP. Minister właściwy do spraw środowiska będzie zatwierdzał plan w drodze decyzji administracyjnej na wniosek właściciela lasu, złożony co najmniej trzy miesiące przed końcem obowiązywania dotychczasowego planu. Do wniosku obowiązkowo będzie załączany projekt planu urządzenia lasu, prognoza oddziaływania na środowisko oraz pisemne podsumowanie, jeżeli projekt podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, uzgodnienia i opinie dotyczące projektu planu, raport z przebiegu partycypacji społecznej, oświadczenie wykonawcy projektu o spełnieniu wymagań technicznych i kadrowych oraz inne dokumenty, jeśli są wymagane przepisami odrębnymi. Minister będzie zamieszczał wniosek wraz z załącznikami w Biuletynie Informacji Publicznej. Stroną postępowania będzie wyłącznie właściciel lasu, a w postępowaniu nie będą stosowane przepisy art. 31 KPA, co oznacza, że organizacje społeczne nie będą mogły występować z żądaniem dopuszczenia do udziału w postępowaniu na prawach strony. Projekt przewiduje jednak, że organizacje społeczne, które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed datą zamieszczenia wniosku w BIP, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców będą mogły w terminie 30 dni od daty publikacji wniosku wnosić uwagi i wnioski do projektu planu urządzenia lasu. Minister będzie mógł przekazać wniesione uwagi właścicielowi lasu do zajęcia stanowiska, a następnie rozpatrzyć je i sporządzić raport z ich zestawieniem i odniesieniem się do każdej z nich. Raport publikowany będzie w BIP i dołączany do akt sprawy. Jeśli projekt planu będzie niezgodny z prawem, nie będzie realizował celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej lub ochrony przyrody, zawierał istotne błędy, wykraczał poza dopuszczalny zakres albo z oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może znacząco szkodzić obszarom Natura 2000, a brak podstaw do jego realizacji, minister będzie wzywał właściciela do uzupełnienia lub zmiany projektu, wyznaczając co najmniej 7 dni, pod rygorem odmowy zatwierdzenia. Decyzja zapadnie w ciągu 3 miesięcy od złożenia wniosku, a plan będzie stanowił załącznik do decyzji i będzie publikowany w BIP. Minister obligatoryjnie będzie odmawiał zatwierdzenia, jeśli projekt będzie naruszał przepisy, zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, przepisy o partycypacji społecznej, przepisy wykonawcze, zawierał istotne błędy lub zagrażał obszarom Natura 2000. Będzie mógł też odmówić zatwierdzenia w przypadku negatywnej opinii:

Lp.	Element zmiany	Stan obecny („jak jest”)	Projektowana zmiana („jak będzie”)
			regionalnego zarządu gospodarki wodnej PGWWP, dyrektora parku krajobrazowego, rady gminy, organu wojskowego, dyrektora urzędu morskiego czy wojewódzkiego konserwatora zabytków. Decyzję w sprawie zatwierdzenia PUL minister będzie zamieszczał na BIP. Przepisy te będą stosowane również do uproszczonych planów dla lasów ZWRSP.
15.	Art. 22a – zatwierdzanie uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych	Nie ma wyodrębnionej regulacji dotyczącej zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów komunalnych. Obecnie art. 22 ust. 2 ogólnie stanowi, że starosta zatwierdza uproszczony plan urządzenia lasu po uzyskaniu opinii nadleśniczego – dotyczy to wszystkich lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa.	Starosta będzie zatwierdzał uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów komunalnych w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek właściciela lasu. Projekt planu będzie musiał zostać zaopiniowany przez nadleśniczego i uzgodniony z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Wniosek i dokumenty zamieszczane będą w BIP, a organizacje społeczne i reprezentatywne organizacje pracodawców będą mogły wnosić uwagi. Po ich rozpatrzeniu starosta będzie mógł zatwierdzić plan, wezwać do jego uzupełnienia lub odmówić zatwierdzenia.
16.	Art. 22b – zatwierdzanie planu urządzenia lasu i uproszczonego planu dla ZWRSP przez ministra	Brak regulacji dotyczącej trybu i formy zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra. Ustawa nie określa, czy zatwierdzenie następuje w drodze decyzji administracyjnej ani kto może składać skargę na takie rozstrzygnięcie.	Decyzja ministra w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu dla lasów ZWRSP będzie decyzją ostateczną. Skargę do sądu administracyjnego będą mogły wnieść właściwe organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców, nawet jeśli nie brały wcześniej udziału w postępowaniu. Termin do wniesienia skargi liczony będzie od dnia zamieszczenia informacji o decyzji w BIP. Właściwe organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców będą mogą wnieść także skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu oraz w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład ZWRSP. Regulacja wdroży wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, który potwierdził prawo właściwych organizacji społecznych do skutecznej sądowej kontroli planów urządzenia lasu w kontekście Konwencji z Aarhus i prawa unijnego.
17.	Art. 22c – zatwierdzanie uproszczonego planu dla lasów komunalnych przez starostę	Obowiązujące przepisy nie przewidują osobnej regulacji dotyczącej charakteru decyzji starosty zatwierdzającej uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów komunalnych ani kręgu podmiotów uprawnionych do złożenia skargi.	Decyzja administracyjna starosty zatwierdzająca uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów komunalnych będzie ostateczna. Skargę do sądu administracyjnego będą mogły wnieść właściwe organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców, nawet jeśli nie zgłaszały uwag w toku postępowania. Informacja o wniesieniu skargi zamieszczana będzie w BIP. Regulacja ta wdroży wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, który potwierdził prawo właściwych organizacji społecznych do skutecznej sądowej kontroli uproszczonych planów urządzenia lasu w kontekście Konwencji z Aarhus i prawa unijnego.

Lp.	Element zmiany	Stan obecny („jak jest”)	Projektowana zmiana („jak będzie”)
18.	Art. 23 – zmiana planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu (aneksy)	Zmiana planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu może być dokonana aneksem, z zastrzeżeniem niektórych przypadków (np. zwiększenia pozyskania drewna po klęsce żywiołowej). Przepisy nie określają procedury zatwierdzania aneksu – odsyłają jedynie do art. 22.	Zachowano zasadę, że zmiana planu będzie mogła zostać dokonana aneksem, ale określono szczegółowe procedury. Do aneksu planu będą stosowane odpowiednio przepisy dotyczące procedury sporządzania i zatwierdzania planu – w tym uzgodnienia, udział społeczeństwa, decyzja administracyjna, tryb zaskarżenia. Osobno określono, jakie przepisy będą stosowane do aneksów dla planów: głównych, dla ZWRSP oraz dla lasów komunalnych. Ujednolica się tym samym reżim proceduralny dla aneksowania wszystkich typów planów urządzenia lasu.
19.	Art. 23a – informacja roczna z wykonania planu urządzenia lasu	Nie istnieje obowiązek systematycznego przedstawiania radom gmin informacji o realizacji planów urządzenia lasu, co ogranicza lokalny nadzór i partycypację.	Nadleśniczy lub osoba upoważniona będzie przedstawiać do 30 czerwca każdego roku radzie gminy informację z wykonania planu urządzenia lasu na jej terenie w poprzednim roku. Rada będzie mogła przeprowadzić debatę nad przedstawioną informacją. Przewodniczący rady poinformuje o debacie co najmniej 7 dni wcześniej. Przepis ma na celu zwiększenie transparentności i partycypacji społecznej w gospodarce leśnej.
20.	Art. 23b – analiza wykonania planu po zakończeniu jego obowiązywania	Analiza wykonania planu urządzenia lasu stanowiła część nowego planu. Nie funkcjonował obowiązek niezależnego złożenia analizy po zakończeniu planu.	Właściciel lasu Skarbu Państwa będzie zobowiązany do złożenia ministrowi środowiska analizy gospodarki leśnej prowadzonej na podstawie planu – w terminie 6 miesięcy od zakończenia okresu obowiązywania planu. Analiza będzie zawierała informacje o sposobie i stopniu wykonania zadań określonych w planie. Ma to umożliwić skuteczniejszy nadzór i ocenę realizacji celów gospodarki leśnej.

RAPORT Z KONSULTACJI
projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw (UD61)

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 i z 2026 r. poz. 160) i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt został przekazany do konsultacji publicznych dwukrotnie: pierwotnie – pismem z dnia 9 sierpnia 2024 r., a ponownie – z uwagi na zasadniczy zakres zmian wprowadzonych do projektu – pismem z dnia 2 czerwca 2025 r. (w tym samym dniu został udostępniony w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny).

W ramach ponownych konsultacji publicznych projekt przekazano następującym podmiotom, wyznaczając 10-dniowy termin na zgłaszanie uwag:

1) Polskie Towarzystwo Leśne,
2) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa,
3) Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych im. Mieczysława Wierzbickiego,
4) Polski Związek Pracodawców Leśnych,
5) Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego,
6) Centrum Ochrony Mokradeł,
7) ClientEarth Prawnicy dla Ziemi,
8) Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze,
9) „Fundacja Dzika Polska”,
10) Fundacja EkoRozwoju,
11) Fundacja Frank Bold,
12) Fundacja Greenmind,
13) Fundacja Lasy i Obywatele,
14) Fundacja na Rzecz Prawnej Ochrony Zwierząt i Kontroli Obywatelskiej „LEX NOVA”,
15) Fundacja Nasza Ziemia,
16) Fundacja Niech Żyją!,
17) Fundacja Psubraty,
18) Fundacja The Climate Lab,
19) Green REV Institute,
20) Greenpeace Polska,
21) Humane Society International Polska,
22) Kluba Przyrodników,
23) Koalicja Klimatyczna,
24) Koalicja Ratujmy Rzeki,
25) Komitet Ochrony Orłów,
26) Małopolskie Towarzystwo Ornitologiczne,
27) Nauka dla przyrody,
28) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków,
29) Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”,
30) Podkarpackie Towarzystwo Przyrodników Wolne Rzeki,
31) „Polska Zielona Sieć”,

32) Polski Komitet Krajowy IUCN,
33) Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków,
34) Pracownia na rzecz Wszystkich Istot,
35) PTOP Salamandra,
36) Polski Związek Zrzeszeń Leśnych,
37) Stowarzyszenie Społeczno-Przyrodniczego MOST,
38) Krameko sp. z o.o.,
39) Taxus UL sp. z o.o.

Podobnie jak na etapie konsultacji publicznych projekt został przekazany do zaopiniowania dwukrotnie: pierwotnie – pismem z dnia 9 sierpnia 2024 r. oraz ponownie (z uwagi na zasadniczy zakres zmian wprowadzonych do projektu) – pismem z dnia 2 czerwca 2025 r. (w dniu 2 czerwca 2025 r. został udostępniony w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny"). W ramach ponownego opiniowania projekt przekazano następującym podmiotom, wyznaczając 10-dniowy termin na zgłaszanie uwag:":

1) Rzecznik Praw Obywatelskich,
2) Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego,
3) Prezes Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej,
4) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
5) Związek Powiatów Polskich,
6) Państwowa Rada Ochrony Przyrody,

Projekt został także przekazany (21 dni) do następujących reprezentatywnych organizacji pracodawców:

1) Pracodawcy RP,
2) Konfederacja Lewiatan,
3) Związek Rzemiosła Polskiego,
4) Związek Pracodawców Business Centre Club,
5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
6) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
7) Polskie Towarzystwo Gospodarcze.

Projekt został również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. W dniu 26 marca 2026 r. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego wyraziła negatywną opinię do projektu ustawy.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), dlatego nie podlegał opiniowaniu przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), wobec czego nie wymagał zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Uwagi do projektu w ramach ponownych konsultacji publicznych zgłosiły następujące podmioty:

1) Stowarzyszenie Leśne Sprawy,
2) Inicjatywa Las Młochowski,
3) Eko-Logiczna Lubelszczyzna,
4) Fundacja Alarm dla Klimatu,

5) Gminni Aktywiści,
6) Fundacja Greenpeace Polska,
7) Green REV Institute,
8) Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody,
9) Ratujmy kleszczowskie wąwozy,
10) Inicjatywa Dzikie Karpaty,
11) Wspólny Las,
12) Towarzystwo Przyrodnicze „KAWKA”,
13) Natural Forest Foundation,
14) Mała i Rozlewisko, Daniel Petryczkiewicz,
15) LOT Wrota Karpat Wschodnich,
16) Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury,
17) Kwitnąca Otulina,
18) Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA,
19) Szepcząca z Drzewami,
20) Fundacja alter eko,
21) Fundacja Szkatułka,
22) Fundacja Dzika Klinika – Centrum Pomocy dla Dzikich Zwierząt,
23) Fundacja Bycie w Lesie,
24) Stowarzyszenie Dziki Buk – Koalicja Las Jest Nasz,
25) Opolskie Towarzystwo Przyrodnicze,
26) Stowarzyszenie Żywica,
27) Teraz Lasy,
28) Fundacja GAP Polska,
29) Ratujmy Las Mokrzański,
30) Fundacja Dzika Polska,
31) Las Tenczynek,
32) Akcja Ratunkowa dla Krakowa,
33) Stowarzyszenie Prawo do Przyrody,
34) Magdalena Nykiel ZOOEDUKACJA Zwierzęta bez tajemnic,
35) Stowarzyszenie Multiform,
36) Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Wspólna Ziemia”,
37) Fundacja Czarna Owca Pana Kota,
38) Stowarzyszenie Społeczno-Przyrodnicze M.O.S.T.,
39) Fundacja i ruch społeczny Rodzice dla Klimatu,
40) Fundacja Niech Żyją!,
41) Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze,
42) Stowarzyszenie Olszówka,
43) Jakub Lenkiewicz – Wspólny Las Grupa Uzdrowiskowa,
44) Stowarzyszenie Atmosfera,
45) Fundacja Fidelis Siluas,
46) Stowarzyszenie Okolica,
47) Spółdzielnia Leśnych Praktyków – Waldpark Zabrze-Rokitnica,
48) Fundacja Mysikrólik Na Pomoc Dzikim Zwierzętom,
49) Fundacja Edukacji Leśnej Drzewice,
50) Zielone Wiadomości,
51) Fundacja Zielone Światło,
52) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków,

53) Fundacja Przestrzeń do życia,
54) Ratujmy Las Mrozowski,
55) Stowarzyszenie Jurajski Ruch Społeczny Jurasto,
56) Fundacja dla Biebrzy,
57) Fundacja Noga w łapę,
58) Fundacja Szklane Pułapki,
59) Fundacja Strefa Zieleni,
60) Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Lasów i Zwierząt „Duchy Lasu”,
61) Inicjatywa na Rzecz Lasów Mysłowickich,
62) Stowarzyszenie Zielone Jaworzno,
63) Rodzice dla Klimatu – Niezależny ruch społeczny i Fundacja Rodzice dla Klimatu,
64) Inicjatywa Ratujmy Las Kotowicki,
65) Fundacja Alarm dla Klimatu,
66) Stowarzyszenie Ochrony Sów,
67) Fundacja FOTA4Climate,
68) Stowarzyszenie „Lokalsi dla Puszczy”,
69) Zielona Fala Poznań,
70) Fundacja Frank Bold,
71) Stowarzyszenie Stołeczne Towarzystwo Ochrony Ptaków,
72) Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot,
73) Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka,
74) Stowarzyszenie Okolica,
75) Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427,
76) Stowarzyszenie Prawo do Przyrody,
77) Stowarzyszenie MULTIFORM,
78) Fundacja Lasy i Obywatele,
79) Koalicja organizacji pozarządowych Fundacji Frank Bold, Fundacji „ClientEarth Prawnicy dla Ziemi”, Fundacji Greenpeace Polska, Pracowni na rzecz Wszystkich Istot, Ogólnopolskie Towarzystwa Ochrony Ptaków,
80) Związek Leśników Polskich Regionu Zachodniopomorskiego,
81) Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego,
82) Klub Przyrodników,
83) Związek Leśników Polskich w RP,
84) Polskie Towarzystwo Leśne,
85) Stowarzyszenie Ruch Obrony Lasów (ROLP).

Uwagi do projektu w ramach ponownego opiniowania zgłosiły następujące podmioty:
1) Państwowa Rada Ochrony Przyrody – Komisja ds. Prawa Ochrony Przyrody,
2) Rzecznik Praw Obywatelskich.

Szczegółowe uwagi ww. podmiotów oraz stanowisko organu wnioskującego wobec uwag stanowią załączniki do niniejszego raportu.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt nie wymagał przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

3. **Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku**

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Załączniki:
1. Tabela uwag z konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem organu wnioskującego,
2. Tabela uwag z opiniowania wraz ze stanowiskiem organu wnioskującego.

ZAŁĄCZNIK DO RAPORTU Z KONSULTACJI
Uwagi
do projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody
(numer UD61 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)
KONSULTACJE PUBLICZNE

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1	Stowarzyszenie Leśne Sprawy / Inicjatywa Las Młochowski	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy. W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: “Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio.”	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.).		Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami, odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
2		Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21) wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści: “Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uooś przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uooś stosuje się odpowiednio.”	Uwaga nieuwzględniona Projekt zapewnia prawidłowe wdrożenie Konwencji z Aarhus w zakresie dokumentów będących podstawą do prowadzenia gospodarki leśnej. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji ekologicznych jako strony postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.		niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Przede wszystkim projekt zapewnia wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na dokumentach o charakterze planistycznym, przewidując kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Przewidziano także prawo dla wybranych organizacji społecznych do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych uwag do projektu PUL. Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL.
3		Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych, kończących postępowania w sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę praw właściciela lasu. Brak

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.		uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu uzgadniającego. Plany urządzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący, co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
4		Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: “[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. “Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada”.	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami, odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					(JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
5		Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: “zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione”. Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.
6		Proponowane 22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)” słowami “powołujące się na swoje cele statutowe	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności". Dodanie po słowach "także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu" słów: "oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu"	ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami, odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
7		Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus. W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.
8		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców, podczas gdy orgaanizacje ekologiczne powinny mieć przyznany status strony zgodnie z art. 44 uooś. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić wybrane organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego” nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu wybranym organizacjom społecznym i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
9		Proponowany art. 22 ust. 14	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	słów "opinia dyrektora regionalnego" do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
10		Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy przejściowe, zgodnie z którymi zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także "części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska" dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...] 2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy	– w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	
11		Proponowane art.22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l.)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności".	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami, odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					(JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
12		Proponowany art. 22 ust. 6 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie art. 22 ust. 6 treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) i dopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w rozsądnym terminie. Termin ten

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega rozpatrzeniu w drodze postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL, ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny (tak jak aktualne przestaną być

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega na możliwości składania uwag do projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu.
13		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL powinien być możliwie szeroki i każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić wybrane organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego” nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu wybranym organizacjom społecznym i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
14		Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywną przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
15		Przepisy dot. partycypacji społecznej i udziału społeczeństwa	Niezależnie od uwag podniesionych wyżej postulujemy zasadnicze zmodyfikowanie przepisów dot. partycypacji, w celu zapewnienia rzeczywistego, a nie tylko pozornego, udziału społeczeństwa kształtowaniu gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu.	Propozycje brzmienia przepisów. Ich numeracja wymaga odpowiedniego dostosowania do ostatecznej wersji projektu, który przedstawi MKiŚ. Jednocześnie dostosowania będą wymagać inne przepisy zaproponowane przez	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy wprowadza kompleksowy system partycypacji społecznej przy tworzeniu planów urządzenia lasu. Procedura ta zapewnia udział społeczeństwa na etapie opracowywania planu,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				MKiŚ przepisy dot. partycypacji społecznej. **Rozdział 1** **Przepisy ogólne** **Art. 6 ust. 1** 15) partycypacja społeczna - udział interesariuszy w prowadzeniu gospodarki leśnej, zapewniany w szczególności przez prawo petycji, udział w konsultacjach społecznych i udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych, w celu zwiększenia przejrzystości, efektywności i akceptacji społecznej sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. **Rozdział 2** **Gospodarka leśna** **Art. 7** 3a. Gospodarkę leśną prowadzi się z zapewnieniem możliwości partycypacji społecznej, która uwzględnienia zasady: 1) dobrej wiary, 2) powszechności, 3) przejrzystości, 4) responsywności, 5) koordynacji, 6) przewidywalności, 7) poszanowania interesu ogólnego. **Rozdział 2a** **Partycypacja społeczna** **Art. 14c.**	umożliwiając każdej osobie fizycznej i prawnej, a także jednostkom samorządu terytorialnego oraz organizacjom społecznym i gospodarczym, składanie uwag i wniosków do projektu planu urządzenia lasu. Projekt przewiduje ogłoszenie o rozpoczęciu sporządzania planu (w BIP, prasie, mediach społecznościowych i w sposób zwyczajowo przyjęty), a także obowiązek wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Przewidziano także obowiązkowe spotkanie z interesariuszami oraz obowiązek sporządzenia raportu z przebiegu partycypacji społecznej, zawierającego odniesienie się do każdej zgłoszonej uwagi i postulatu. Projekt zapewnia również transparentność procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra – w tym obowiązek udostępnienia wniosku o zatwierdzenie planu wraz z załącznikami na BIP oraz obowiązek odniesienia się przez ministra do uwag zgłoszonych przez organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie i reprezentatywne organizacje pracodawców. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają przejrzystość procesu planowania gospodarki leśnej oraz

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1. Zapewnienie partycypacji społecznej polega w szczególności na: 1) umożliwieniu interesariuszom udziału w procedurach dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się, zadawania pytań, wnoszenia uwag oraz zastrzeżeń, składania wniosków, 2) stworzeniu narzędzi dla interesariuszy, dzięki którym będą mogli wykonywać swoje uprawnienia, w szczególności opartych na dostępnych technologiach cyfrowych, w tym e-platformach, sondażach online, mapach online i innych podobnych rozwiązaniach, 3) zebraniu informacji i poznaniu potrzeb, pomysłów i innych stanowisk interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej, 4) braniu pod uwagę informacji i stanowisk, o których mowa w pkt 3 w toku procedur dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, 5) prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o istocie, celach, zasadach i sposobach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z zachowaniem hierarchii jej celów, o	odpowiednie możliwości udziału społeczeństwa, bez nadmiernego komplikowania procedur administracyjnych i ryzyka ich paraliżu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				której mowa w art. 7 ust. 1, w tym produkcyjnych i pozaprodukcyjnych usługach ekosystemowych świadczonych przez lasy, w szczególności dotyczących ochrony bioróżnorodności, retencja wody, pochłaniania dwutlenku węgla oraz funkcji społecznych, kulturowych i rekreacyjnych oraz stosowanych rębniach, zabiegach pielęgnacyjnych lub sanitarnych i innych czynnościach podejmowanych w ramach gospodarki leśnej, 6) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami w ramach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz umożliwieniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, 7) proaktywnym upublicznianiu informacji i danych o lasach i gospodarce leśnej. 2. Partycypację społeczną prowadzi się: 1) w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240); 2) z poszanowaniem jawności i sprawności prowadzonych procedur; 3) z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku i z wykorzystaniem cyfrowych, interaktywnych map i wizualizacji, a także innych narzędzi, o których mowa w ust. 1 pkt 2, informacji dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanego planu urządzenia lasu. 3. Partycypacja społeczna realizowana jest w szczególności przez: 1) udział w konsultacjach społecznych, 2) składanie petycji, 3) udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych. **Art. 14e** Interesariuszami są w szczególności: 1) osoby fizyczne, przy czym w przypadku osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych prawo do partycypacji społecznej przysługuje bez zgody przedstawiciela ustawowego; 2) osoby prawne;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3) jednostki organizacyjne, w tym stowarzyszenia, niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną; 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, jednostki pomocnicze, organy doradcze oraz konsultacyjne; 5) organy władzy publicznej. **Art. 14g** 1. Formami konsultacji społecznych są: 1) zbieranie uwag, wniosków i postulatów; 2) spotkania otwarte, panele eksperckie lub warsztaty; 3) spotkania plenerowe lub spacery studyjne, zorganizowane na obszarze, którego dotyczą konsultacje; 4) ankiety lub geoankiety; 5) wywiady, prowadzenie punktu konsultacyjnego lub dyżurów. 2. Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej formy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5. 3. Dopuszcza się przeprowadzenie konsultacji społecznych również w innych formach niż określone w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4. Uwagi, wnioski i postulaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. 5. Konsultacje społeczne w zakresie form, o których mowa w ust. 1 pkt 4, prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Konsultacje te można prowadzić w szczególności za pomocą formularzy udostępnionych przez podmiot prowadzący konsultacje na jego stronie internetowej, a także w innej formie, jeżeli zostanie ona określona przez ten podmiot w ogłoszeniu o rozpoczęciu konsultacji społecznych. 6. Konsultacje społeczne przeprowadza się każdorazowo przez okres co najmniej 30 dni. 7. Konsultacji społecznych nie prowadzi się w lipcu, sierpniu ani grudniu. 8. O prowadzeniu konsultacji społecznych zawiadamia się z co	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				najmniej tygodniowym wyprzedzeniem: 1) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914); 2) przez wywieszenie ogłoszenia w widocznych miejscach na terenach objętych sporządzanym planem urządzania lasu lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w szczególności przy miejscach gromadzenia się lub poruszania się ludności; 3) przez udostępnienie informacji na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwych gmin; 4) w internetowych serwisach społecznościowych prowadzonych oraz wykorzystywanych przez podmiot prowadzący konsultacje, oraz 5) w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. 9. Z czynności przeprowadzanej w ramach konsultacji społecznych sporządza się protokół zawierający informacje o sposobie zawiadomienia, formie konsultacji, udziale interesariuszy, zgłaszanych uwagach, wnioskach i postulatach oraz sposobie ich rozpatrzenia wraz	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				z uzasadnieniem ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia. **Art. 14h** Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji społecznych, o których mowa w art. 14g, w tym wyznaczania ich terminów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zapewnienia dostępu osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Art. 14i** 1. Interesariusze mogą złożyć petycję do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. 2. Przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia lub zaniechania działania mieszczącego się w zakresie zadań lub kompetencji adresata petycji. 3. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia jej złożenia. 4. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				w ust. 3, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3. 5. Interesariuszom wnoszącym petycję przysługuje skarga do ministra właściwego do spraw środowiska w przypadkach: 1) nierozpatrzenia petycji w terminie, lub 2) załatwienia petycji w sposób nieuwzględniający szczególnych walorów przyrodniczych lub szczególnych funkcji społecznych obszarów, których dotyczy, hierarchii celów gospodarki leśnej, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub zasad partycypacji społecznej, o których mowa w art. 7 ust. 3a. 6. Na rozstrzygnięcie skargi, o której mowa w ust. 5, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). 7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do petycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). **Art. 14j**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1. Interesariusze mogą brać udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych Lasów Państwowych. 2. Odpowiednie jednostki organizacyjne Lasów Państwowych zawiadamiają interesariuszy o planowanym spotkaniu, o którym mowa w ust. 1 w sposób określony w art. 14g ust. 7 pkt 3 i 4 z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. 3. Interesariusze mają prawo zabierać głos w trakcie spotkania, a także zgłaszać ustnie lub na piśmie uwagi i wnioski dotyczące tematu spotkania oraz jego przebiegu. **Art. 14k** 1. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane do proaktywnego publikowania informacji o gospodarce leśnej na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej. 2. Dyrekcja Generalna publikuje dane i informacje o: 1) planie prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu na kolejny rok dla wszystkich nadleśnictw, 2) badaniach opinii społecznej zlecanych przez Lasy Państwowe, 3) lasach o wzmocnionych funkcjach przyrodniczych i społecznych, w tym mapy oraz wykaz danych.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3. Regionalne dyrekcje publikują dane i informacje o: 1) pełnej dokumentacji projektowanych planów urządzenia lasu, 2) istniejącej dokumentacji przyrodniczej, obejmującej w szczególności operaty glebowo-siedliskowe, opracowania fitosocjologiczne, badania i inwentaryzacje przyrodnicze. 4. Nadleśnictwa publikują dane i informacje o: 1) planowanych w kolejnym roku kalendarzowym zadaniach i sposobach prowadzenia gospodarki leśnej - do końca maja roku poprzedzającego wdrożenie zadań, 2) historii prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu w obowiązującym planie urządzenia lasu, 3) wnioskach społecznych dotyczących gospodarki leśnej, 4) wszystkich funduszach przekazywanych przez nadleśnictwo na cele społeczne, 5) ujęciach wody na terenie nadleśnictwa. 5. Lasy Państwowe przy publikacji informacji wykorzystują formaty plików umożliwiające maszynowy odczyt danych. 6. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				streszczenie w języku niespecjalistycznym. **Art. 14l** 1. Z realizacji partycypacji społecznej nadleśniczy co roku, do końca marca, sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport zawierający informacje o: 1) zastosowanych metodach zapewniających możliwość partycypacji społecznej, 2) interesariuszach biorących udział w partycypacji społecznej, 3) zgłaszanych przez interesariuszy potrzebach, 4) informacjach, stanowiskach i pomysłach dotyczących urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim a) zostały uwzględnione wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia, oraz b) nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem ich nieuwzględnienia, 5) prowadzonych działaniach edukacyjnych i informacyjnych. 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23a ust. 1. **Rozdział 4** **Plan urządzenia lasu** **Art. 18**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4. Plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności: 4) wykaz, w formacie umożliwiającym jego maszynowy odczyt, projektowanych cięć, zawierający w szczególności formy i rodzaje projektowanych rębni wraz z uzasadnieniem; 5) mapę przeglądową cięć, w formacie umożliwiającym jej maszynowy odczyt, wraz z oznaczonymi rębniami i procentem miąższości drewna do pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu; 6) streszczenie planu w języku niespecjalistycznym, zawierające w szczególności zakres planowanych zadań, wraz z umiejscowieniem ich na mapie, oraz przedstawienie zagadnień w formie graficznej. 5. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej, co najmniej przez przeprowadzenie konsultacji społecznych. 6. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, że: 1) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 tej ustawy przez organy wymienione w art. 57 tej ustawy zastępuje się uzgodnieniem projektu planu urządzenia lasu na podstawie art. 18b; 2) udział społeczeństwa w opracowaniu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 2 tej ustawy zastępuje się partycypacją społeczną, w tym konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi zgodnie z art. 14g; 3) art. 48 tej ustawy nie stosuje się. **Art. 18a** 1. Konsultacje społeczne przeprowadza się przed sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu, a także po opublikowaniu projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne ponawia się w przypadku wprowadzenia istotnych zmian do projektu planu urządzenia lasu, które nie były przedmiotem konsultacji społecznych. 2. Przez istotną zmianę, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1) zwiększenie etatu miąższościowego użytków rębnych lub etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, również w ramach oddziałów lub ich części wydzielonych na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej; 2) modyfikację stosowanych zabiegów lub rębni, gdy może to prowadzić w miejscu, którego modyfikacja dotyczy zwiększenia pozyskania drewna. 3. Przy konsultacjach społecznych projektu planu urządzania lasu przez dyżury, o których mowa w art. 14g ust. 1 pkt 5, rozumie się dyżury autorów projektu planu urządzania lasu. 4. Raport z realizacji partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzania lasu dołącza się do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. **Art. 22a** (proponowany art. 22 ust. 14 w projekcie ustawy) 6. Minister właściwy do spraw środowiska: 1) odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli: a) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami lub zasadami prowadzenia gospodarki leśnej lub wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, lub	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				b) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z przepisami prawa, lub c) stwierdzi naruszenie procedury przeprowadzenia partycypacji społecznej, lub d) stwierdzi inne naruszenie procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, lub e) do projektu planu urządzenia lasu nie załączono wymaganych opinii, uzgodnień lub raportu z realizacji partycypacji społecznej;	
1	Eko-Logiczna Lubelszczyzna	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy. W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: “Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio.”	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.).		gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami, odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
2		Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21) wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści: “Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu.	Uwaga nieuwzględniona Projekt zapewnia prawidłowe wdrożenie Konwencji z Aarhus w zakresie dokumentów będących podstawą do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji ekologicznych jako strony postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.	Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uooś przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uooś stosuje się odpowiednio.”	prowadzenia gospodarki leśnej. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Przede wszystkim projekt zapewnia wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na dokumentach o charakterze planistycznym, przewidując kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody. Przewidziano także prawo wybranych organizacji społecznych do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych uwag do projektu PUL. Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL.
3		Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych, kończących postępowania w sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.		organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę praw właściciela lasu. Brak uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu uzgadniającego. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący, co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
4		Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: “[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. “Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada”.	Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
5		Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: “zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione”. Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
6		Proponowane 22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności". Dodanie po słowach "także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu" słów: "oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu"	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
7		Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus.	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.
8		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców, podczas gdy organizacje ekologiczne powinny mieć przyznany status strony zgodnie z art. 44 uooś. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić wybrane organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego” nie znajduje

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu wybranym organizacjom społecznym i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
9		Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
10		Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy przejściowe, zgodnie z którymi

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także "części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska" dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...]	zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 – w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
11		Proponowane art.22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l.)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)” słowami “powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności”.	postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
12		Proponowany art. 22 ust. 6 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie art. 22 ust. 6 treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) i dopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w rozsądnym terminie. Termin ten musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega rozpatrzeniu w drodze postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL, ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny (tak jak aktualne przestaną być opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega na możliwości składania uwag do projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu.
13		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL powinien być możliwie szeroki i każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić wybrane organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić" słowami "każdy może wnieść".	których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego" nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu wybranym organizacjom społecznym i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
14		Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywną przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
15		Przepisy dot. partycypacji społecznej i udziału społeczeństwa	Niezależnie od uwag podniesionych wyżej postulujemy zasadnicze zmodyfikowanie przepisów dot. partycypacji, w celu zapewnienia rzeczywistego, a nie tylko pozornego, udziału społeczeństwa kształtowaniu gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu.	Propozycje brzmienia przepisów. Ich numeracja wymaga odpowiedniego dostosowania do ostatecznej wersji projektu, który przedstawi MKiŚ. Jednocześnie dostosowania będą wymagać inne przepisy zaproponowane przez MKiŚ przepisy dot. partycypacji społecznej. **Rozdział 1** **Przepisy ogólne** **Art. 6 ust. 1** 15) partycypacja społeczna - udział interesariuszy w prowadzeniu gospodarki leśnej, zapewniany w szczególności przez prawo petycji, udział w konsultacjach społecznych i udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych, w celu zwiększenia przejrzystości, efektywności i akceptacji społecznej sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. **Rozdział 2** **Gospodarka leśna** **Art. 7** 3a. Gospodarkę leśną prowadzi się z zapewnieniem możliwości partycypacji społecznej, która uwzględnienia zasady: 1) dobrej wiary,	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy wprowadza kompleksowy system partycypacji społecznej przy tworzeniu planów urządzenia lasu. Procedura ta zapewnia udział społeczeństwa na etapie opracowywania planu, umożliwiając każdej osobie fizycznej i prawnej, a także jednostkom samorządu terytorialnego oraz organizacjom społecznym i gospodarczym, składanie uwag i wniosków do projektu planu urządzenia lasu. Projekt przewiduje ogłoszenie o rozpoczęciu sporządzania planu (w BIP, prasie, mediach społecznościowych i w sposób zwyczajowo przyjęty), a także obowiązek wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Przewidziano także obowiązkowe spotkanie z interesariuszami oraz obowiązek sporządzenia raportu z przebiegu partycypacji społecznej, zawierającego odniesienie się do każdej zgłoszonej uwagi i postulatu. Projekt zapewnia również transparentność procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra – w tym obowiązek udostępnienia wniosku o

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) powszechności, 3) przejrzystości, 4) responsywności, 5) koordynacji, 6) przewidywalności, 7) poszanowania interesu ogólnego. **Rozdział 2a** **Partycypacja społeczna** **Art. 14c.** 1. Zapewnienie partycypacji społecznej polega w szczególności na: 1) umożliwieniu interesariuszom udziału w procedurach dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się, zadawania pytań, wnoszenia uwag oraz zastrzeżeń, składania wniosków, 2) stworzeniu narzędzi dla interesariuszy, dzięki którym będą mogli wykonywać swoje uprawnienia, w szczególności opartych na dostępnych technologiach cyfrowych, w tym e-platformach, sondażach online, mapach online i innych podobnych rozwiązaniach, 3) zebraniu informacji i poznaniu potrzeb, pomysłów i innych stanowisk interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej, 4) braniu pod uwagę informacji i stanowisk, o których mowa w pkt 3	zatwierdzenie planu wraz z załącznikami na BIP oraz obowiązek odniesienia się przez ministra do uwag zgłoszonych przez organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie i reprezentatywne organizacje pracodawców. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają przejrzystość procesu planowania gospodarki leśnej oraz odpowiednie możliwości udziału społeczeństwa, bez nadmiernego komplikowania procedur administracyjnych i ryzyka ich paraliżu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				w toku procedur dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, 5) prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o istocie, celach, zasadach i sposobach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z zachowaniem hierarchii jej celów, o której mowa w art. 7 ust. 1, w tym produkcyjnych i pozaprodukcyjnych usługach ekosystemowych świadczonych przez lasy, w szczególności dotyczących ochrony bioróżnorodności, retencja wody, pochłaniania dwutlenku węgla oraz funkcji społecznych, kulturowych i rekreacyjnych oraz stosowanych rębniach, zabiegach pielęgnacyjnych lub sanitarnych i innych czynnościach podejmowanych w ramach gospodarki leśnej, 6) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami w ramach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz umożliwieniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				7) proaktywnym upublicznianiu informacji i danych o lasach i gospodarce leśnej. 2. Partycypację społeczną prowadzi się: 1) w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240); 2) z poszanowaniem jawności i sprawności prowadzonych procedur; 3) z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku i z wykorzystaniem cyfrowych, interaktywnych map i wizualizacji, a także innych narzędzi, o których mowa w ust. 1 pkt 2, informacji dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanego planu urządzenia lasu. 3. Partycypacja społeczna realizowana jest w szczególności przez: 1) udział w konsultacjach społecznych, 2) składanie petycji, 3) udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych. **Art. 14e**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Interesariuszami są w szczególności: 1) osoby fizyczne, przy czym w przypadku osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych prawo do partycypacji społecznej przysługuje bez zgody przedstawiciela ustawowego; 2) osoby prawne; 3) jednostki organizacyjne, w tym stowarzyszenia, niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną; 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, jednostki pomocnicze, organy doradcze oraz konsultacyjne; 5) organy władzy publicznej. **Art. 14g** 1. Formami konsultacji społecznych są: 1) zbieranie uwag, wniosków i postulatów; 2) spotkania otwarte, panele eksperckie lub warsztaty; 3) spotkania plenerowe lub spacery studyjne, zorganizowane na obszarze, którego dotyczą konsultacje; 4) ankiety lub geoankiety; 5) wywiady, prowadzenie punktu konsultacyjnego lub dyżurów.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2. Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej formy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5. 3. Dopuszcza się przeprowadzenie konsultacji społecznych również w innych formach niż określone w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2. 4. Uwagi, wnioski i postulaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. 5. Konsultacje społeczne w zakresie form, o których mowa w ust. 1 pkt 4, prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Konsultacje te można prowadzić w szczególności za pomocą formularzy udostępnionych przez podmiot prowadzący konsultacje na jego stronie internetowej, a także w innej formie, jeżeli zostanie ona określona przez ten podmiot w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ogłoszeniu o rozpoczęciu konsultacji społecznych. 6. Konsultacje społeczne przeprowadza się każdorazowo przez okres co najmniej 30 dni. 7. Konsultacji społecznych nie prowadzi się w lipcu, sierpniu ani grudniu. 8. O prowadzeniu konsultacji społecznych zawiadamia się z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem: 1) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914); 2) przez wywieszenie ogłoszenia w widocznych miejscach na terenach objętych sporządzanym planem urządzania lasu lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w szczególności przy miejscach gromadzenia się lub poruszania się ludności; 3) przez udostępnienie informacji na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwych gmin; 4) w internetowych serwisach społecznościowych prowadzonych oraz wykorzystywanych przez podmiot prowadzący konsultacje, oraz	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				5) w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. 9. Z czynności przeprowadzanej w ramach konsultacji społecznych sporządza się protokół zawierający informacje o sposobie zawiadomienia, formie konsultacji, udziale interesariuszy, zgłaszanych uwagach, wnioskach i postulatach oraz sposobie ich rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia. **Art. 14h** Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji społecznych, o których mowa w art. 14g, w tym wyznaczania ich terminów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zapewnienia dostępu osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Art. 14i** 1. Interesariusze mogą złożyć petycję do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. 2. Przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia lub zaniechania działania mieszczącego się w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zakresie zadań lub kompetencji adresata petycji. 3. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia jej złożenia. 4. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 3, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3. 5. Interesariuszom wnoszącym petycję przysługuje skarga do ministra właściwego do spraw środowiska w przypadkach: 1) nierozpatrzenia petycji w terminie, lub 2) załatwienia petycji w sposób nieuwzględniający szczególnych walorów przyrodniczych lub szczególnych funkcji społecznych obszarów, których dotyczy, hierarchii celów gospodarki leśnej, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub zasad partycypacji społecznej, o których mowa w art. 7 ust. 3a. 6. Na rozstrzygnięcie skargi, o której mowa w ust. 5, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). 7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do petycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). **Art. 14j** 1. Interesariusze mogą brać udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych Lasów Państwowych. 2. Odpowiednie jednostki organizacyjne Lasów Państwowych zawiadamiają interesariuszy o planowanym spotkaniu, o którym mowa w ust. 1 w sposób określony w art. 14g ust. 7 pkt 3 i 4 z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. 3. Interesariusze mają prawo zabierać głos w trakcie spotkania, a także zgłaszać ustnie lub na piśmie uwagi i wnioski dotyczące tematu spotkania oraz jego przebiegu. **Art. 14k** 1. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane do proaktywnego publikowania informacji o gospodarce leśnej na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej. 2. Dyrekcja Generalna publikuje dane i informacje o:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1) planie prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu na kolejny rok dla wszystkich nadleśnictw, 2) badaniach opinii społecznej zlecanych przez Lasy Państwowe, 3) lasach o wzmocnionych funkcjach przyrodniczych i społecznych, w tym mapy oraz wykaz danych. 3. Regionalne dyrekcje publikują dane i informacje o: 1) pełnej dokumentacji projektowanych planów urządzenia lasu, 2) istniejącej dokumentacji przyrodniczej, obejmującej w szczególności operaty glebowo-siedliskowe, opracowania fitosocjologiczne, badania i inwentaryzacje przyrodnicze. 4. Nadleśnictwa publikują dane i informacje o: 1) planowanych w kolejnym roku kalendarzowym zadaniach i sposobach prowadzenia gospodarki leśnej - do końca maja roku poprzedzającego wdrożenie zadań, 2) historii prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu w obowiązującym planie urządzenia lasu, 3) wnioskach społecznych dotyczących gospodarki leśnej,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4) wszystkich funduszach przekazywanych przez nadleśnictwo na cele społeczne, 5) ujęciach wody na terenie nadleśnictwa. 5. Lasy Państwowe przy publikacji informacji wykorzystują formaty plików umożliwiające maszynowy odczyt danych. 6. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym. **Art. 14l** 1. Z realizacji partycypacji społecznej nadleśniczy co roku, do końca marca, sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport zawierający informacje o: 1) zastosowanych metodach zapewniających możliwość partycypacji społecznej, 2) interesariuszach biorących udział w partycypacji społecznej, 3) zgłaszanych przez interesariuszy potrzebach, 4) informacjach, stanowiskach i pomysłach dotyczących urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim a) zostały uwzględnione wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia, oraz	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				b) nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem ich nieuwzględnienia, 5) prowadzonych działaniach edukacyjnych i informacyjnych. 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23a ust. 1. **Rozdział 4** **Plan urządzenia lasu** **Art. 18** 4. Plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności: 4) wykaz, w formacie umożliwiającym jego maszynowy odczyt, projektowanych cięć, zawierający w szczególności formy i rodzaje projektowanych rębni wraz z uzasadnieniem; 5) mapę przeglądową cięć, w formacie umożliwiającym jej maszynowy odczyt, wraz z oznaczonymi rębniami i procentem miąższości drewna do pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu; 6) streszczenie planu w języku niespecjalistycznym, zawierające w szczególności zakres planowanych zadań, wraz z umiejscowieniem ich na mapie, oraz przedstawienie zagadnień w formie graficznej. 5. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu zapewnia się	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				możliwość partycypacji społecznej, co najmniej przez przeprowadzenie konsultacji społecznych. 6. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, że: 1) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 tej ustawy przez organy wymienione w art. 57 tej ustawy zastępuje się uzgodnieniem projektu planu urządzenia lasu na podstawie art. 18b; 2) udział społeczeństwa w opracowaniu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 2 tej ustawy zastępuje się partycypacją społeczną, w tym konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi zgodnie z art. 14g; 3) art. 48 tej ustawy nie stosuje się. **Art. 18a** 1. Konsultacje społeczne przeprowadza się przed sporządzeniem projektu planu	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				urządzenia lasu, a także po opublikowaniu projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne ponawia się w przypadku wprowadzenia istotnych zmian do projektu planu urządzenia lasu, które nie były przedmiotem konsultacji społecznych. 2. Przez istotną zmianę, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności: 1) zwiększenie etatu miąższościowego użytków rębnych lub etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, również w ramach oddziałów lub ich części wydzielonych na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej; 2) modyfikację stosowanych zabiegów lub rębni, gdy może to prowadzić w miejscu, którego modyfikacja dotyczy zwiększenia pozyskania drewna. 3. Przy konsultacjach społecznych projektu planu urządzania lasu przez dyżury, o których mowa w art. 14g ust. 1 pkt 5, rozumie się dyżury autorów projektu planu urządzania lasu. 4. Raport z realizacji partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzania lasu dołącza się do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Art. 22a (proponowany art. 22 ust. 14 w projekcie ustawy) 6. Minister właściwy do spraw środowiska: 1) odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli: a) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami lub zasadami prowadzenia gospodarki leśnej lub wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, lub b) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z przepisami prawa, lub c) stwierdzi naruszenie procedury przeprowadzenia partycypacji społecznej, lub d) stwierdzi inne naruszenie procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, lub e) do projektu planu urządzenia lasu nie załączono wymaganych opinii, uzgodnień lub raportu z realizacji partycypacji społecznej;	
3	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych, kończących postępowania w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.		sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę praw właściciela lasu. Brak uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu uzgadniającego. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący, co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
4	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: “[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. “Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada”.	Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
5	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: “zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione”. Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.		
6	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowane 22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności". Dodanie po słowach "także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu" słów: "oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu"	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
7	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowany art. 22 ust. 6	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus.	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		oraz art. 22a ust. 10 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.
8	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców, podczas gdy organizacje ekologiczne powinny mieć przyznany status strony zgodnie z art. 44 uooś. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić wybrane organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					„każdego” nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu wybranym organizacjom społecznym i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
9	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów "opinia dyrektora regionalnego" do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
10	Fundacja Alarm dla Klimatu	Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także "części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska" dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...]	przejściowe, zgodnie z którymi zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 – w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
11	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowane art.22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l.)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności”.	postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
12	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowany art. 22 ust. 6 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie art. 22 ust. 6 treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
13	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL powinien być możliwie szeroki i każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić wybrane organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego” nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu wybranym organizacjom społecznym i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
14	Fundacja Alarm dla Klimatu	Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		oraz art. 22 ust. 15 u.l.	społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywną przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
15	Fundacja Alarm dla Klimatu	Przepisy dot. partycypacji społecznej i udziału społeczeństwa	Niezależnie od uwag podniesionych wyżej postulujemy zasadnicze zmodyfikowanie przepisów dot. partycypacji, w celu zapewnienia rzeczywistego, a nie tylko pozornego, udziału społeczeństwa kształtowaniu gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu.	Propozycje brzmienia przepisów. Ich numeracja wymaga odpowiedniego dostosowania do ostatecznej wersji projektu, który przedstawi MKiŚ. Jednocześnie dostosowania będą wymagać inne przepisy zaproponowane przez MKiŚ przepisy dot. partycypacji społecznej. **Rozdział 1** **Przepisy ogólne** **Art. 6 ust. 1** 15) partycypacja społeczna - udział interesariuszy w prowadzeniu gospodarki leśnej, zapewniany w szczególności przez prawo petycji, udział w konsultacjach społecznych i udział	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy wprowadza kompleksowy system partycypacji społecznej przy tworzeniu planów urządzenia lasu. Procedura ta zapewnia udział społeczeństwa na etapie opracowywania planu, umożliwiając każdej osobie fizycznej i prawnej, a także jednostkom samorządu terytorialnego oraz organizacjom społecznym i gospodarczym, składanie uwag i wniosków do projektu planu urządzenia lasu. Projekt przewiduje ogłoszenie o rozpoczęciu sporządzania planu (w BIP, prasie, mediach społecznościowych i w sposób

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych, w celu zwiększenia przejrzystości, efektywności i akceptacji społecznej sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. **Rozdział 2** **Gospodarka leśna** **Art. 7** 3a. Gospodarkę leśną prowadzi się z zapewnieniem możliwości partycypacji społecznej, która uwzględnienia zasady: 1) dobrej wiary, 2) powszechności, 3) przejrzystości, 4) responsywności, 5) koordynacji, 6) przewidywalności, 7) poszanowania interesu ogólnego. **Rozdział 2a** **Partycypacja społeczna** **Art. 14c.** 1. Zapewnienie partycypacji społecznej polega w szczególności na: 1) umożliwieniu interesariuszom udziału w procedurach dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się, zadawania pytań, wnoszenia uwag oraz zastrzeżeń, składania wniosków,	zwyczajowo przyjęty), a także obowiązek wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Przewidziano także obowiązkowe spotkanie z interesariuszami oraz obowiązek sporządzenia raportu z przebiegu partycypacji społecznej, zawierającego odniesienie się do każdej zgłoszonej uwagi i postulatu. Projekt zapewnia również transparentność procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra – w tym obowiązek udostępnienia wniosku o zatwierdzenie planu wraz z załącznikami na BIP oraz obowiązek odniesienia się przez ministra do uwag zgłoszonych przez organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie i reprezentatywne organizacje pracodawców. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają przejrzystość procesu planowania gospodarki leśnej oraz odpowiednie możliwości udziału społeczeństwa, bez nadmiernego komplikowania procedur administracyjnych i ryzyka ich paraliżu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) stworzeniu narzędzi dla interesariuszy, dzięki którym będą mogli wykonywać swoje uprawnienia, w szczególności opartych na dostępnych technologiach cyfrowych, w tym e-platformach, sondażach online, mapach online i innych podobnych rozwiązaniach, 3) zebraniu informacji i poznaniu potrzeb, pomysłów i innych stanowisk interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej, 4) braniu pod uwagę informacji i stanowisk, o których mowa w pkt 3 w toku procedur dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, 5) prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o istocie, celach, zasadach i sposobach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z zachowaniem hierarchii jej celów, o której mowa w art. 7 ust. 1, w tym produkcyjnych i pozaprodukcyjnych usługach ekosystemowych świadczonych przez lasy, w szczególności dotyczących ochrony bioróżnorodności, retencja wody, pochłaniania dwutlenku węgla oraz funkcji społecznych, kulturowych i rekreacyjnych oraz stosowanych rębniach, zabiegach pielęgnacyjnych lub sanitarnych i	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				innych czynnościach podejmowanych w ramach gospodarki leśnej, 6) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami w ramach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz umożliwieniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, 7) proaktywnym upublicznianiu informacji i danych o lasach i gospodarce leśnej. 2. Partycypację społeczną prowadzi się: 1) w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240); 2) z poszanowaniem jawności i sprawności prowadzonych procedur; 3) z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku i z wykorzystaniem cyfrowych, interaktywnych map i wizualizacji, a także innych narzędzi, o których mowa w ust. 1 pkt 2, informacji dotyczących gospodarki leśnej, w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanego planu urządzenia lasu. 3. Partycypacja społeczna realizowana jest w szczególności przez: 1) udział w konsultacjach społecznych, 2) składanie petycji, 3) udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych. **Art. 14e** Interesariuszami są w szczególności: 1) osoby fizyczne, przy czym w przypadku osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych prawo do partycypacji społecznej przysługuje bez zgody przedstawiciela ustawowego; 2) osoby prawne; 3) jednostki organizacyjne, w tym stowarzyszenia, niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną; 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, jednostki pomocnicze, organy doradcze oraz konsultacyjne; 5) organy władzy publicznej. **Art. 14g** 1. Formami konsultacji społecznych są:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1) zbieranie uwag, wniosków i postulatów; 2) spotkania otwarte, panele eksperckie lub warsztaty; 3) spotkania plenerowe lub spacery studyjne, zorganizowane na obszarze, którego dotyczą konsultacje; 4) ankiety lub geoankiety; 5) wywiady, prowadzenie punktu konsultacyjnego lub dyżurów. 2. Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej formy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5. 3. Dopuszcza się przeprowadzenie konsultacji społecznych również w innych formach niż określone w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2. 4. Uwagi, wnioski i postulaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. 5. Konsultacje społeczne w zakresie form, o których mowa w ust. 1 pkt 4, prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej, w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Konsultacje te można prowadzić w szczególności za pomocą formularzy udostępnionych przez podmiot prowadzący konsultacje na jego stronie internetowej, a także w innej formie, jeżeli zostanie ona określona przez ten podmiot w ogłoszeniu o rozpoczęciu konsultacji społecznych. 6. Konsultacje społeczne przeprowadza się każdorazowo przez okres co najmniej 30 dni. 7. Konsultacji społecznych nie prowadzi się w lipcu, sierpniu ani grudniu. 8. O prowadzeniu konsultacji społecznych zawiadamia się z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem: 1) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914); 2) przez wywieszenie ogłoszenia w widocznych miejscach na terenach objętych sporządzanym planem urządzania lasu lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w szczególności przy miejscach gromadzenia się lub poruszania się ludności;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3) przez udostępnienie informacji na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwych gmin; 4) w internetowych serwisach społecznościowych prowadzonych oraz wykorzystywanych przez podmiot prowadzący konsultacje, oraz 5) w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. 9. Z czynności przeprowadzanej w ramach konsultacji społecznych sporządza się protokół zawierający informacje o sposobie zawiadomienia, formie konsultacji, udziale interesariuszy, zgłaszanych uwagach, wnioskach i postulatach oraz sposobie ich rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia. **Art. 14h** Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji społecznych, o których mowa w art. 14g, w tym wyznaczania ich terminów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zapewnienia dostępu osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Art. 14i** 1. Interesariusze mogą złożyć petycję do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. 2. Przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia lub zaniechania działania mieszczącego się w zakresie zadań lub kompetencji adresata petycji. 3. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia jej złożenia. 4. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 3, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3. 5. Interesariuszom wnoszącym petycję przysługuje skarga do ministra właściwego do spraw środowiska w przypadkach: 1) nierozpatrzenia petycji w terminie, lub 2) załatwienia petycji w sposób nieuwzględniający szczególnych walorów przyrodniczych lub szczególnych funkcji społecznych obszarów,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				których dotyczy, hierarchii celów gospodarki leśnej, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub zasad partycypacji społecznej, o których mowa w art. 7 ust. 3a. 6. Na rozstrzygnięcie skargi, o której mowa w ust. 5, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). 7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do petycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). **Art. 14j** 1. Interesariusze mogą brać udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych Lasów Państwowych. 2. Odpowiednie jednostki organizacyjne Lasów Państwowych zawiadamiają interesariuszy o planowanym spotkaniu, o którym mowa w ust. 1 w sposób określony w art. 14g ust. 7 pkt 3 i 4 z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. 3. Interesariusze mają prawo zabierać głos w trakcie spotkania, a także zgłaszać ustnie lub na piśmie	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				uwagi i wnioski dotyczące tematu spotkania oraz jego przebiegu. **Art. 14k** 1. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane do proaktywnego publikowania informacji o gospodarce leśnej na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej. 2. Dyrekcja Generalna publikuje dane i informacje o: 1) planie prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu na kolejny rok dla wszystkich nadleśnictw, 2) badaniach opinii społecznej zlecanych przez Lasy Państwowe, 3) lasach o wzmocnionych funkcjach przyrodniczych i społecznych, w tym mapy oraz wykaz danych. 3. Regionalne dyrekcje publikują dane i informacje o: 1) pełnej dokumentacji projektowanych planów urządzenia lasu, 2) istniejącej dokumentacji przyrodniczej, obejmującej w szczególności operaty glebowo-siedliskowe, opracowania fitosocjologiczne, badania i inwentaryzacje przyrodnicze. 4. Nadleśnictwa publikują dane i informacje o: 1) planowanych w kolejnym roku kalendarzowym zadaniach i	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				sposobach prowadzenia gospodarki leśnej - do końca maja roku poprzedzającego wdrożenie zadań, 2) historii prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu w obowiązującym planie urządzenia lasu, 3) wnioskach społecznych dotyczących gospodarki leśnej, 4) wszystkich funduszach przekazywanych przez nadleśnictwo na cele społeczne, 5) ujęciach wody na terenie nadleśnictwa. 5. Lasy Państwowe przy publikacji informacji wykorzystują formaty plików umożliwiające maszynowy odczyt danych. 6. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym. **Art. 14l** 1. Z realizacji partycypacji społecznej nadleśniczy co roku, do końca marca, sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport zawierający informacje o: 1) zastosowanych metodach zapewniających możliwość partycypacji społecznej, 2) interesariuszach biorących udział w partycypacji społecznej, 3) zgłaszanych przez interesariuszy potrzebach,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4) informacjach, stanowiskach i pomysłach dotyczących urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim a) zostały uwzględnione wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia, oraz b) nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem ich nieuwzględnienia, 5) prowadzonych działaniach edukacyjnych i informacyjnych. 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23a ust. 1. **Rozdział 4** **Plan urządzenia lasu** **Art. 18** 4. Plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności: 4) wykaz, w formacie umożliwiającym jego maszynowy odczyt, projektowanych cięć, zawierający w szczególności formy i rodzaje projektowanych rębni wraz z uzasadnieniem; 5) mapę przeglądową cięć, w formacie umożliwiającym jej maszynowy odczyt, wraz z oznaczonymi rębniami i procentem miąższości drewna do pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				6) streszczenie planu w języku niespecjalistycznym, zawierające w szczególności zakres planowanych zadań, wraz z umiejscowieniem ich na mapie, oraz przedstawienie zagadnień w formie graficznej. 5. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej, co najmniej przez przeprowadzenie konsultacji społecznych. 6. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, że: 1) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 tej ustawy przez organy wymienione w art. 57 tej ustawy zastępuje się uzgodnieniem projektu planu urządzenia lasu na podstawie art. 18b; 2) udział społeczeństwa w opracowaniu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 2 tej ustawy zastępuje się partycypacją społeczną, w tym konsultacjami	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społecznymi przeprowadzonymi zgodnie z art. 14g; 3) art. 48 tej ustawy nie stosuje się. **Art. 18a** 1. Konsultacje społeczne przeprowadza się przed sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu, a także po opublikowaniu projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne ponawia się w przypadku wprowadzenia istotnych zmian do projektu planu urządzenia lasu, które nie były przedmiotem konsultacji społecznych. 2. Przez istotną zmianę, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności: 1) zwiększenie etatu miąższościowego użytków rębnych lub etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, również w ramach oddziałów lub ich części wydzielonych na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej; 2) modyfikację stosowanych zabiegów lub rębni, gdy może to prowadzić w miejscu, którego modyfikacja dotyczy zwiększenia pozyskania drewna. 3. Przy konsultacjach społecznych projektu planu urządzania lasu	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przez dyżury, o których mowa w art. 14g ust. 1 pkt 5, rozumie się dyżury autorów projektu planu urządzania lasu. 4. Raport z realizacji partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzania lasu dołącza się do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. **Art. 22a** (proponowany art. 22 ust. 14 w projekcie ustawy) 6. Minister właściwy do spraw środowiska: 1) odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli: a) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami lub zasadami prowadzenia gospodarki leśnej lub wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, lub b) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z przepisami prawa, lub c) stwierdzi naruszenie procedury przeprowadzenia partycypacji społecznej, lub d) stwierdzi inne naruszenie procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, lub e) do projektu planu urządzenia lasu nie załączono wymaganych opinii, uzgodnień lub raportu z realizacji partycypacji społecznej;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy. W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.).	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: “Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio.”	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
2	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21) wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji ekologicznych jako strony	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści: "Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uooś przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uooś stosuje się odpowiednio."	Uwaga nieuwzględniona Projekt zapewnia prawidłowe wdrożenie Konwencji z Aarhus w zakresie dokumentów będących podstawą do prowadzenia gospodarki leśnej. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.		432/21) i ten wyrok wykonuje. Przede wszystkim projekt zapewnia wybranym organizacjom społecznym zapewnia wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na dokumentach o charakterze planistycznym, przewidując kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody. Przewidziano także prawo organizacji do wniesienia skargi do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych uwag do projektu PUL. Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL.
3	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych, kończących postępowania w sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę praw właściciela lasu. Brak uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu uzgadniającego. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący, co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
4	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: “[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. “Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada”.	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa –

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
5	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: “zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione”. Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.
6	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowane 22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)” słowami “powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności". Dodanie po słowach "także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu" słów: "oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu"	postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
7	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus. W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
8	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców, podczas gdy organizacje ekologiczne powinny mieć przyznany status strony zgodnie z art. 44 uooś. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego” nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
9	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści:	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
10	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także “części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy przejściowe, zgodnie z którymi zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 – w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	środowiska" dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...] 2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu.	z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	
11	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowane art.22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l.)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności".	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
12	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowany art. 22 ust. 6 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie art. 22 ust. 6 treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) i dopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w rozsądnym terminie. Termin ten musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					rozpatrzeniu w drodze postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL, ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny (tak jak aktualne przestaną być opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					na możliwości składania uwag do projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu.
13	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL powinien być możliwie szeroki i każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić" słowami "każdy może wnieść".	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego" nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
14	Leszek Kędzior w imieniu	Proponowany art. 22 ust. 14	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywną przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	słów "opinia dyrektora regionalnego" do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
15	Leszek Kędzior w imieniu nieformalnej grupy Gminni Aktywiści	Przepisy dot. partycypacji społecznej i udziału społeczeństwa	Niezależnie od uwag podniesionych wyżej postulujemy zasadnicze zmodyfikowanie przepisów dot. partycypacji, w celu zapewnienia rzeczywistego, a nie tylko pozornego, udziału społeczeństwa kształtowaniu gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu.	Propozycje brzmienia przepisów. Ich numeracja wymaga odpowiedniego dostosowania do ostatecznej wersji projektu, który przedstawi MKiŚ. Jednocześnie dostosowania będą wymagać inne przepisy zaproponowane przez MKiŚ przepisy dot. partycypacji społecznej. **Rozdział 1** **Przepisy ogólne** **Art. 6 ust. 1** 15) partycypacja społeczna - udział interesariuszy w prowadzeniu gospodarki leśnej,	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy wprowadza kompleksowy system partycypacji społecznej przy tworzeniu planów urządzenia lasu. Procedura ta zapewnia udział społeczeństwa na etapie opracowywania planu, umożliwiając każdej osobie fizycznej i prawnej, a także jednostkom samorządu terytorialnego oraz organizacjom społecznym i gospodarczym, składanie uwag i wniosków do projektu planu urządzenia lasu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zapewniany w szczególności przez prawo petycji, udział w konsultacjach społecznych i udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych, w celu zwiększenia przejrzystości, efektywności i akceptacji społecznej sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. **Rozdział 2** **Gospodarka leśna** **Art. 7** 3a. Gospodarkę leśną prowadzi się z zapewnieniem możliwości partycypacji społecznej, która uwzględnienia zasady: 1) dobrej wiary, 2) powszechności, 3) przejrzystości, 4) responsywności, 5) koordynacji, 6) przewidywalności, 7) poszanowania interesu ogólnego. **Rozdział 2a** **Partycypacja społeczna** **Art. 14c.** 1. Zapewnienie partycypacji społecznej polega w szczególności na: 1) umożliwieniu interesariuszom udziału w procedurach dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się, zadawania pytań, wnoszenia uwag	Projekt przewiduje ogłoszenie o rozpoczęciu sporządzania planu (w BIP, prasie, mediach społecznościowych i w sposób zwyczajowo przyjęty), a także obowiązek wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Przewidziano także obowiązkowe spotkanie z interesariuszami oraz obowiązek sporządzenia raportu z przebiegu partycypacji społecznej, zawierającego odniesienie się do każdej zgłoszonej uwagi i postulatu. Projekt zapewnia również transparentność procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra – w tym obowiązek udostępnienia wniosku o zatwierdzenie planu wraz z załącznikami na BIP oraz obowiązek odniesienia się przez ministra do uwag zgłoszonych przez organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie i reprezentatywne organizacje pracodawców. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają przejrzystość procesu planowania gospodarki leśnej oraz odpowiednie możliwości udziału społeczeństwa, bez nadmiernego komplikowania procedur administracyjnych i ryzyka ich paraliżu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				oraz zastrzeżeń, składania wniosków, 2) stworzeniu narzędzi dla interesariuszy, dzięki którym będą mogli wykonywać swoje uprawnienia, w szczególności opartych na dostępnych technologiach cyfrowych, w tym e-platformach, sondażach online, mapach online i innych podobnych rozwiązaniach, 3) zebraniu informacji i poznaniu potrzeb, pomysłów i innych stanowisk interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej, 4) braniu pod uwagę informacji i stanowisk, o których mowa w pkt 3 w toku procedur dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, 5) prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o istocie, celach, zasadach i sposobach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z zachowaniem hierarchii jej celów, o której mowa w art. 7 ust. 1, w tym produkcyjnych i pozaprodukcyjnych usługach ekosystemowych świadczonych przez lasy, w szczególności dotyczących ochrony bioróżnorodności, retencja wody, pochłaniania dwutlenku węgla oraz funkcji społecznych, kulturowych i rekreacyjnych oraz stosowanych	Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				rębniach, zabiegach pielęgnacyjnych lub sanitarnych i innych czynnościach podejmowanych w ramach gospodarki leśnej, 6) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami w ramach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz umożliwieniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, 7) proaktywnym upublicznianiu informacji i danych o lasach i gospodarce leśnej. 2. Partycypację społeczną prowadzi się: 1) w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240); 2) z poszanowaniem jawności i sprawności prowadzonych procedur; 3) z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku i z wykorzystaniem cyfrowych, interaktywnych map i wizualizacji, a także innych narzędzi, o których	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				mowa w ust. 1 pkt 2, informacji dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanego planu urządzenia lasu. 3. Partycypacja społeczna realizowana jest w szczególności przez: 1) udział w konsultacjach społecznych, 2) składanie petycji, 3) udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych. **Art. 14e** Interesariuszami są w szczególności: 1) osoby fizyczne, przy czym w przypadku osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych prawo do partycypacji społecznej przysługuje bez zgody przedstawiciela ustawowego; 2) osoby prawne; 3) jednostki organizacyjne, w tym stowarzyszenia, niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną; 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, jednostki pomocnicze, organy doradcze oraz konsultacyjne; 5) organy władzy publicznej. **Art. 14g**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1. Formami konsultacji społecznych są: 1) zbieranie uwag, wniosków i postulatów; 2) spotkania otwarte, panele eksperckie lub warsztaty; 3) spotkania plenerowe lub spacery studyjne, zorganizowane na obszarze, którego dotyczą konsultacje; 4) ankiety lub geoankiety; 5) wywiady, prowadzenie punktu konsultacyjnego lub dyżurów. 2. Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej formy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5. 3. Dopuszcza się przeprowadzenie konsultacji społecznych również w innych formach niż określone w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2. 4. Uwagi, wnioski i postulaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. 5. Konsultacje społeczne w zakresie form, o których mowa w ust. 1 pkt	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4, prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Konsultacje te można prowadzić w szczególności za pomocą formularzy udostępnionych przez podmiot prowadzący konsultacje na jego stronie internetowej, a także w innej formie, jeżeli zostanie ona określona przez ten podmiot w ogłoszeniu o rozpoczęciu konsultacji społecznych. 6. Konsultacje społeczne przeprowadza się każdorazowo przez okres co najmniej 30 dni. 7. Konsultacji społecznych nie prowadzi się w lipcu, sierpniu ani grudniu. 8. O prowadzeniu konsultacji społecznych zawiadamia się z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem: 1) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914); 2) przez wywieszenie ogłoszenia w widocznych miejscach na terenach objętych sporządzanym planem urządzania lasu lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w szczególności przy	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				miejscach gromadzenia się lub poruszania się ludności; 3) przez udostępnienie informacji na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwych gmin; 4) w internetowych serwisach społecznościowych prowadzonych oraz wykorzystywanych przez podmiot prowadzący konsultacje, oraz 5) w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. 9. Z czynności przeprowadzanej w ramach konsultacji społecznych sporządza się protokół zawierający informacje o sposobie zawiadomienia, formie konsultacji, udziale interesariuszy, zgłaszanych uwagach, wnioskach i postulatach oraz sposobie ich rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia. **Art. 14h** Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji społecznych, o których mowa w art. 14g, w tym wyznaczania ich terminów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zapewnienia	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				dostępu osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Art. 14i** 1. Interesariusze mogą złożyć petycję do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. 2. Przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia lub zaniechania działania mieszczącego się w zakresie zadań lub kompetencji adresata petycji. 3. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia jej złożenia. 4. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 3, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3. 5. Interesariuszom wnoszącym petycję przysługuje skarga do ministra właściwego do spraw środowiska w przypadkach: 1) nierozpatrzenia petycji w terminie, lub 2) załatwienia petycji w sposób nieuwzględniający szczególnych walorów	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przyrodniczych lub szczególnych funkcji społecznych obszarów, których dotyczy, hierarchii celów gospodarki leśnej, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub zasad partycypacji społecznej, o których mowa w art. 7 ust. 3a. 6. Na rozstrzygnięcie skargi, o której mowa w ust. 5, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). 7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do petycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). **Art. 14j** 1. Interesariusze mogą brać udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych Lasów Państwowych. 2. Odpowiednie jednostki organizacyjne Lasów Państwowych zawiadamiają interesariuszy o planowanym spotkaniu, o którym mowa w ust. 1 w sposób określony w art. 14g ust. 7 pkt 3 i 4 z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. 3. Interesariusze mają prawo zabierać głos w trakcie spotkania, a	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				także zgłaszać ustnie lub na piśmie uwagi i wnioski dotyczące tematu spotkania oraz jego przebiegu. **Art. 14k** 1. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane do proaktywnego publikowania informacji o gospodarce leśnej na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej. 2. Dyrekcja Generalna publikuje dane i informacje o: 1) planie prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu na kolejny rok dla wszystkich nadleśnictw, 2) badaniach opinii społecznej zlecanych przez Lasy Państwowe, 3) lasach o wzmocnionych funkcjach przyrodniczych i społecznych, w tym mapy oraz wykaz danych. 3. Regionalne dyrekcje publikują dane i informacje o: 1) pełnej dokumentacji projektowanych planów urządzenia lasu, 2) istniejącej dokumentacji przyrodniczej, obejmującej w szczególności operaty glebowo-siedliskowe, opracowania fitosocjologiczne, badania i inwentaryzacje przyrodnicze. 4. Nadleśnictwa publikują dane i informacje o:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1) planowanych w kolejnym roku kalendarzowym zadaniach i sposobach prowadzenia gospodarki leśnej - do końca maja roku poprzedzającego wdrożenie zadań, 2) historii prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu w obowiązującym planie urządzenia lasu, 3) wnioskach społecznych dotyczących gospodarki leśnej, 4) wszystkich funduszach przekazywanych przez nadleśnictwo na cele społeczne, 5) ujęciach wody na terenie nadleśnictwa. 5. Lasy Państwowe przy publikacji informacji wykorzystują formaty plików umożliwiające maszynowy odczyt danych. 6. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym. **Art. 14l** 1. Z realizacji partycypacji społecznej nadleśniczy co roku, do końca marca, sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport zawierający informacje o: 1) zastosowanych metodach zapewniających możliwość partycypacji społecznej, 2) interesariuszach biorących udział w partycypacji społecznej,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3) zgłaszanych przez interesariuszy potrzebach, 4) informacjach, stanowiskach i pomysłach dotyczących urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim a) zostały uwzględnione wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia, oraz b) nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem ich nieuwzględnienia, 5) prowadzonych działaniach edukacyjnych i informacyjnych. 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23a ust. 1. **Rozdział 4** **Plan urządzenia lasu** **Art. 18** 4. Plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności: 4) wykaz, w formacie umożliwiającym jego maszynowy odczyt, projektowanych cięć, zawierający w szczególności formy i rodzaje projektowanych rębni wraz z uzasadnieniem; 5) mapę przeglądową cięć, w formacie umożliwiającym jej maszynowy odczyt, wraz z oznaczonymi rębniami i procentem miąższości drewna do pozyskania w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				okresie obowiązywania planu urządzenia lasu; 6) streszczenie planu w języku niespecjalistycznym, zawierające w szczególności zakres planowanych zadań, wraz z umiejscowieniem ich na mapie, oraz przedstawienie zagadnień w formie graficznej. 5. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej, co najmniej przez przeprowadzenie konsultacji społecznych. 6. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, że: 1) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 tej ustawy przez organy wymienione w art. 57 tej ustawy zastępuje się uzgodnieniem projektu planu urządzenia lasu na podstawie art. 18b; 2) udział społeczeństwa w opracowaniu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 2 tej ustawy zastępuje się partycypacją	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społeczną, w tym konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi zgodnie z art. 14g; 3) art. 48 tej ustawy nie stosuje się. **Art. 18a** 1. Konsultacje społeczne przeprowadza się przed sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu, a także po opublikowaniu projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne ponawia się w przypadku wprowadzenia istotnych zmian do projektu planu urządzenia lasu, które nie były przedmiotem konsultacji społecznych. 2. Przez istotną zmianę, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności: 1) zwiększenie etatu miąższościowego użytków rębnych lub etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, również w ramach oddziałów lub ich części wydzielonych na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej; 2) modyfikację stosowanych zabiegów lub rębni, gdy może to prowadzić w miejscu, którego modyfikacja dotyczy zwiększenia pozyskania drewna.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3. Przy konsultacjach społecznych projektu planu urządzania lasu przez dyżury, o których mowa w art. 14g ust. 1 pkt 5, rozumie się dyżury autorów projektu planu urządzania lasu. 4. Raport z realizacji partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzania lasu dołącza się do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. **Art. 22a** (proponowany art. 22 ust. 14 w projekcie ustawy) 6. Minister właściwy do spraw środowiska: 1) odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli: a) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami lub zasadami prowadzenia gospodarki leśnej lub wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, lub b) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z przepisami prawa, lub c) stwierdzi naruszenie procedury przeprowadzenia partycypacji społecznej, lub d) stwierdzi inne naruszenie procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, lub e) do projektu planu urządzenia lasu nie załączono wymaganych opinii, uzgodnień lub	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				raportu z realizacji partycypacji społecznej;	
	1. Fundacja Greenpeace Polska 2. Green REV Institute Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody 4. Ratujmy kleszczowskie wąwozy 5. Inicjatywa Dzikie Karpaty . Wspólny Las . Towarzystwo Przyrodnicze “KAWKA” Natural Forest Foundation 9. Mała i Rozlewisko, Daniel Petryczkiewicz 10. LOT Wrota Karpat Wschodnich . Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury 12. Kwitnąca Otulina		W imieniu 68 organizacji pozarządowych i inicjatyw społecznych apelujemy o odrzucenie projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody (UD61) jako propozycji nie tylko nie realizującej wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. (sprawa C-432/21), ale wprost sprzecznej z Konstytucją i wymogami demokratycznego państwa prawa. Proponowane przepisy nadal tworzą fikcję dostępu do wymiaru sprawiedliwości i współdecydowania obywateli o naszym dobru wspólnym – lasach publicznych. Lasy są ważne dla polskiego społeczeństwa, ochrony przyrody i gospodarki. Od tego, w jaki sposób będziemy nimi zarządzać, zależy jak poradzimy sobie z minimalizacją skutków kryzysu klimatyczno-ekologicznego. Wyrok TSUE z 2023 r. oznacza obowiązek zapewnienia zainteresowanej społeczności, w tym organizacjom ekologicznym, możliwości zwrócenia się do sądu z wnioskiem o skuteczne zbadanie pod względem merytorycznym i formalnym legalności planów urządzenia lasu. W tym zakresie Konwencja z Aarhus wymaga zapewnienia udziału na prawach strony zainteresowanej społeczności w postępowaniu administracyjnym zakończonym przyjęciem takiego planu. Zaproponowane przepisy – pomimo że wprowadzają zasadę zatwierdzania planu urządzenia lasu decyzją administracyjną – nie zapewniają takiej możliwości. Projekt ogranicza rolę organizacji jedynie do składania uwag. Co więcej, projekt traktuje organizacje nierówno i wybiórczo – składanie uwag umożliwiono jedynie organizacjom ekologicznym i organizacjom pracodawców.		**Uwaga nieuwzględniona** W ocenie wnioskodawcy projekt ustawy realizuje wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. (sprawa C-432/21), co było uzasadniane powyżej. Na decyzję ministra można wnieść skargę do sądu administracyjnego. Prawo wniesienia skargi będzie przysługiwało: - każdej organizacji społecznej spełniającej warunki określone w projekcie prowadzącej działalność co najmniej 24 miesiące (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) - reprezentatywnej organizacji pracodawców - wnioskodawcy - prokuratorowi - Rzecznikowi Praw Obywatelskich. Wyrok nie wymaga zapewnienia udziału organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie na prawach strony. Celem projektowanego art. 7a jest zapewnienie możliwości prowadzenia niezbędnych działań w zakresie gospodarki leśnej w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	. Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA 14. Szepcząca z Drzewami 5. Fundacja alter eko 16. Fundacja Szkatułka . Fundacja Dzika Klinika-centrum Pomocy dla Dzikich Zwierząt . Fundacja Bycie w Lesie . Stowarzyszenie Dziki Buk – Koalicja Las Jest Nasz 20. Opolskie Towarzystwo Przyrodnicze . Stowarzyszenie Żywica 22. Teraz Lasy 3. Fundacja GAP Polska 4. Ratujmy Las Mokrzański . Fundacja Dzika Polska 5. Las Tenczynek 27. Akcja Ratunkowa dla Krakowa		Rażącą nieprawidłowością jest także propozycja umożliwienia realizacji wybranych zadań i czynności z zakresu gospodarki leśnej, pomimo braku zatwierdzonego planu urządzenia lasu lub pomimo jego wstrzymania przez sąd. Należy podkreślić, że w demokratycznym państwie prawa sytuacja, w której minister ds. środowiska i starosta mogą zmienić zakres sądowych rozstrzygnięć będących w mocy, jest nie do zaakceptowania jako jawne naruszenie konstytucyjnego trójpodziału władzy. Takie przepisy nie zabezpieczają także dziedzictwa przyrodniczego kraju – pozwalałaby na wycinkę np. Puszczy Białowieskiej, pomimo sądowego wstrzymania wykonalności planu urządzenia lasu albo w sytuacji, gdy właściciel lasu nie uzyskał zatwierdzenia dla takiego planu. Dodatkowo projekt w żadnym zakresie nie odnosi się także do punktu 1 wyroku TSUE, czyli konieczności zapewnienia ścisłej ochrony gatunkowej podczas prowadzenia gospodarki leśnej, nie poprawia więc stanu ochrony przyrody naszych lasów. Pomimo, że rząd deklarował, że zwiększy społeczny nadzór nad lasami, zaproponowane przepisy o partycypacji społecznej nie odpowiadają minimalnym standardom dobrej partycypacji i nie uspołeczniają planowania gospodarki leśnej. W ocenie niżej podpisanych organizacji i inicjatyw, zaproponowany projekt świadczy albo o głębokim niezrozumieniu przepisów prawa, albo stanowi celową próbę skonstruowania takich regulacji, które kontynuują naruszenie praw obywatelskich i prawa UE. Z uwagi na powyższe, negatywnie oceniamy udostępniony do konsultacji projekt ustawy i apelujemy o jego odrzucenie oraz rozpoczęcie prac nad prawidłową realizacją wyroku Trybunału		przypadku braku zatwierdzonego PUL, tj. w sytuacji gdy: - projekt PUL został złożony do ministra do zatwierdzenia (a zatem miał już uzyskane wszystkie opinie i uzgodnienie z RDOŚ), albo - PUL został już zatwierdzony przez ministra (a zatem minister uznał, że PUL jest prawidłowy), ale został zaskarżony do WSA, a sam minister albo WSA wstrzymał wykonalność decyzji administracyjnej. Zgoda ministra wydawana w formie decyzji administracyjnej nie ingeruje we wstrzymanie wykonalności decyzji dokonane postanowieniem sądu (czy też postanowieniem samego ministra). Przepis art. 7a nie niweczy wstrzymania wykonalności decyzji o zatwierdzeniu PUL. Dotyczy on bowiem innego zakresu przedmiotowego. Stanowi szczególny środek o charakterze doraźnym, jednostkowym, czy ratunkowym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	. Stowarzyszenie Prawo do Przyrody 29. Magdalena Nykiel ZOOEDUKACJA Zwierzęta bez tajemnic . Stowarzyszenie Multiform . Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Wspólna Ziemia” Fundacja Czarna Owca Pana Kota . Stowarzyszenie Społeczno--Przyrodnicze M.O.S.T. . GminniAktywiści . Fundacja i ruch społeczny Rodzice dla Klimatu . Fundacja Niech Żyją! 37. Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze . Stowarzyszenie Olszówka 39. Jakub Lenkiewicz –		Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21 we współpracy z przedstawicielami organizacji pozarządowych i społeczeństwa.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Wspólny Las Grupa Uzdrowiskowa . Stowarzyszenie Atmosfera . Fundacja Fidelis Siluas . Stowarzyszenie Okolica 43. Spółdzielnia Leśnych Praktyków – Waldpark Zabrze-Rokitnica 44. Fundacja Mysikrólik Na Pomoc Dzikim Zwierzętom 45. Fundacja Edukacji Leśnej Drzewice 46. Zielone Wiadomości 47. Fundacja Zielone Światło 8. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków 49. Fundacja Przestrzeń do życia 0. Ratujmy Las Mrozowski . Stowarzyszenie Jurajski Ruch				

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Społeczny Jurasto 2. Fundacja dla Biebrzy . Fundacja Noga w łapę 54. Fundacja Szklane Pułapki . Fundacja Strefa Zieleni . Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Lasów i Zwierząt „Duchy Lasu” 7. Inicjatywa na Rzecz Lasów Mysłowickich . Stowarzyszenie Zielone Jaworzno 59. Rodzice dla Klimatu – Niezależny ruch społeczny i Fundacja Rodzice dla Klimatu 60. Inicjatywa Ratujmy Las Kotowicki . Fundacja Alarm dla Klimatu . Stowarzyszenie Ochrony Sów				

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	63. Fundacja FOTA4Climate . Stowarzyszenie „Lokalsi dla Puszczy” 65. Zielona Fala Poznań . Fundacja Frank Bold . Stowarzyszenie Stołeczne Towarzystwo Ochrony Ptaków . Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot				
1	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy.	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: “Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio.”	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.).		projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
2	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21)	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści:	Uwaga nieuwzględniona Projekt zapewnia prawidłowe wdrożenie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji ekologicznych jako strony postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.	"Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uooś przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uooś stosuje się odpowiednio."	Konwencji z Aarhus w zakresie dokumentów będących podstawą do prowadzenia gospodarki leśnej. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Przede wszystkim projekt zapewnia wybranym organizacjom społecznym zapewnia wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na dokumentach o charakterze planistycznym, przewidując kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody. Przewidziano także prawo organizacji do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych uwag do projektu PUL. Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL.
3	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.		kończących postępowania w sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę praw właściciela lasu. Brak uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu uzgadniającego. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący, co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
4	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: "[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l.	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				"Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada".	właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
5	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: "zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione". Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.		postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.
6	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus. W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.
7	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
8	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także “części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska” dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy przejściowe, zgodnie z którymi zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 – w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...] 2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
9	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Proponowany art. 22 ust. 6 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom	Nadanie art. 22 ust. 6 treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3	**Uwaga nieuwzględniona** Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) i dopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w rozsądnym terminie. Termin ten musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega rozpatrzeniu w drodze postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL, ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny (tak jak aktualne przestaną być opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega na możliwości składania uwag do projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
10	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywną przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów "opinia dyrektora regionalnego" do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
11	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka	Przepisy dot. partycypacji społecznej i udziału społeczeństwa	Niezależnie od uwag podniesionych wyżej postulujemy zasadnicze zmodyfikowanie przepisów dot. partycypacji, w celu zapewnienia rzeczywistego, a nie tylko pozornego, udziału społeczeństwa kształtowaniu gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu.	Propozycje brzmienia przepisów. Ich numeracja wymaga odpowiedniego dostosowania do ostatecznej wersji projektu, który przedstawi MKiŚ. Jednocześnie dostosowania będą wymagać inne przepisy zaproponowane przez MKiŚ przepisy dot. partycypacji społecznej. **Rozdział 1** **Przepisy ogólne** **Art. 6 ust. 1** 15) partycypacja społeczna - udział interesariuszy w	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy wprowadza kompleksowy system partycypacji społecznej przy tworzeniu planów urządzenia lasu. Procedura ta zapewnia udział społeczeństwa na etapie opracowywania planu, umożliwiając każdej osobie fizycznej i prawnej, a także jednostkom samorządu terytorialnego oraz organizacjom społecznym i gospodarczym, składanie uwag i wniosków do projektu planu urządzenia lasu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				prowadzeniu gospodarki leśnej, zapewniany w szczególności przez prawo petycji, udział w konsultacjach społecznych i udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych, w celu zwiększenia przejrzystości, efektywności i akceptacji społecznej sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. **Rozdział 2** **Gospodarka leśna** **Art. 7** 3a. Gospodarkę leśną prowadzi się z zapewnieniem możliwości partycypacji społecznej, która uwzględnienia zasady: 1) dobrej wiary, 2) powszechności, 3) przejrzystości, 4) responsywności, 5) koordynacji, 6) przewidywalności, 7) poszanowania interesu ogólnego. **Rozdział 2a** **Partycypacja społeczna** **Art. 14c.** 1. Zapewnienie partycypacji społecznej polega w szczególności na: 1) umożliwieniu interesariuszom udziału w procedurach dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się,	Projekt przewiduje ogłoszenie o rozpoczęciu sporządzania planu (w BIP, prasie, mediach społecznościowych i w sposób zwyczajowo przyjęty), a także obowiązek wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Przewidziano także obowiązkowe spotkanie z interesariuszami oraz obowiązek sporządzenia raportu z przebiegu partycypacji społecznej, zawierającego odniesienie się do każdej zgłoszonej uwagi i postulatu. Projekt zapewnia również transparentność procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra – w tym obowiązek udostępnienia wniosku o zatwierdzenie planu wraz z załącznikami na BIP oraz obowiązek odniesienia się przez ministra do uwag zgłoszonych przez organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie i reprezentatywne organizacje pracodawców. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają przejrzystość procesu planowania gospodarki leśnej oraz odpowiednie możliwości udziału społeczeństwa, bez nadmiernego komplikowania procedur administracyjnych i ryzyka ich paraliżu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zadawania pytań, wnoszenia uwag oraz zastrzeżeń, składania wniosków, 2) stworzeniu narzędzi dla interesariuszy, dzięki którym będą mogli wykonywać swoje uprawnienia, w szczególności opartych na dostępnych technologiach cyfrowych, w tym e-platformach, sondażach online, mapach online i innych podobnych rozwiązaniach, 3) zebraniu informacji i poznaniu potrzeb, pomysłów i innych stanowisk interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej, 4) braniu pod uwagę informacji i stanowisk, o których mowa w pkt 3 w toku procedur dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, 5) prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o istocie, celach, zasadach i sposobach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z zachowaniem hierarchii jej celów, o której mowa w art. 7 ust. 1, w tym produkcyjnych i pozaprodukcyjnych usługach ekosystemowych świadczonych przez lasy, w szczególności dotyczących ochrony bioróżnorodności, retencja wody, pochłaniania dwutlenku węgla oraz funkcji społecznych, kulturowych i	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				rekreacyjnych oraz stosowanych rębniach, zabiegach pielęgnacyjnych lub sanitarnych i innych czynnościach podejmowanych w ramach gospodarki leśnej, 6) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami w ramach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz umożliwieniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, 7) proaktywnym upublicznianiu informacji i danych o lasach i gospodarce leśnej. 2. Partycypację społeczną prowadzi się: 1) w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240); 2) z poszanowaniem jawności i sprawności prowadzonych procedur; 3) z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku i z wykorzystaniem cyfrowych, interaktywnych map i wizualizacji,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				a także innych narzędzi, o których mowa w ust. 1 pkt 2, informacji dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanego planu urządzenia lasu. 3. Partycypacja społeczna realizowana jest w szczególności przez: 1) udział w konsultacjach społecznych, 2) składanie petycji, 3) udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych. **Art. 14e** Interesariuszami są w szczególności: 1) osoby fizyczne, przy czym w przypadku osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych prawo do partycypacji społecznej przysługuje bez zgody przedstawiciela ustawowego; 2) osoby prawne; 3) jednostki organizacyjne, w tym stowarzyszenia, niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną; 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, jednostki pomocnicze, organy doradcze oraz konsultacyjne; 5) organy władzy publicznej.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Art. 14g 1. Formami konsultacji społecznych są: 1) zbieranie uwag, wniosków i postulatów; 2) spotkania otwarte, panele eksperckie lub warsztaty; 3) spotkania plenerowe lub spacery studyjne, zorganizowane na obszarze, którego dotyczą konsultacje; 4) ankiety lub geoankiety; 5) wywiady, prowadzenie punktu konsultacyjnego lub dyżurów. 2. Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej formy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5. 3. Dopuszcza się przeprowadzenie konsultacji społecznych również w innych formach niż określone w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2. 4. Uwagi, wnioski i postulaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				5. Konsultacje społeczne w zakresie form, o których mowa w ust. 1 pkt 4, prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Konsultacje te można prowadzić w szczególności za pomocą formularzy udostępnionych przez podmiot prowadzący konsultacje na jego stronie internetowej, a także w innej formie, jeżeli zostanie ona określona przez ten podmiot w ogłoszeniu o rozpoczęciu konsultacji społecznych. 6. Konsultacje społeczne przeprowadza się każdorazowo przez okres co najmniej 30 dni. 7. Konsultacji społecznych nie prowadzi się w lipcu, sierpniu ani grudniu. 8. O prowadzeniu konsultacji społecznych zawiadamia się z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem: 1) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914); 2) przez wywieszenie ogłoszenia w widocznych miejscach na terenach objętych sporządzanym planem urządzania	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				lasu lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w szczególności przy miejscach gromadzenia się lub poruszania się ludności; 3) przez udostępnienie informacji na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwych gmin; 4) w internetowych serwisach społecznościowych prowadzonych oraz wykorzystywanych przez podmiot prowadzący konsultacje, oraz 5) w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. 9. Z czynności przeprowadzanej w ramach konsultacji społecznych sporządza się protokół zawierający informacje o sposobie zawiadomienia, formie konsultacji, udziale interesariuszy, zgłaszanych uwagach, wnioskach i postulatach oraz sposobie ich rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia. **Art. 14h** Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji społecznych, o których mowa w art. 14g, w tym wyznaczania ich terminów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zapewnienia dostępu osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Art. 14i** 1. Interesariusze mogą złożyć petycję do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. 2. Przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia lub zaniechania działania mieszczącego się w zakresie zadań lub kompetencji adresata petycji. 3. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia jej złożenia. 4. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 3, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3. 5. Interesariuszom wnoszącym petycję przysługuje skarga do ministra właściwego do spraw środowiska w przypadkach: 1) nierozpatrzenia petycji w terminie, lub	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) załatwienia petycji w sposób nieuwzględniający szczególnych walorów przyrodniczych lub szczególnych funkcji społecznych obszarów, których dotyczy, hierarchii celów gospodarki leśnej, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub zasad partycypacji społecznej, o których mowa w art. 7 ust. 3a. 6. Na rozstrzygnięcie skargi, o której mowa w ust. 5, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). 7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do petycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). **Art. 14j** 1. Interesariusze mogą brać udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych Lasów Państwowych. 2. Odpowiednie jednostki organizacyjne Lasów Państwowych zawiadamiają interesariuszy o planowanym spotkaniu, o którym mowa w ust. 1 w sposób określony w art. 14g ust. 7 pkt 3 i 4 z co	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. 3. Interesariusze mają prawo zabierać głos w trakcie spotkania, a także zgłaszać ustnie lub na piśmie uwagi i wnioski dotyczące tematu spotkania oraz jego przebiegu. **Art. 14k** 1. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane do proaktywnego publikowania informacji o gospodarce leśnej na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej. 2. Dyrekcja Generalna publikuje dane i informacje o: 1) planie prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu na kolejny rok dla wszystkich nadleśnictw, 2) badaniach opinii społecznej zlecanych przez Lasy Państwowe, 3) lasach o wzmocnionych funkcjach przyrodniczych i społecznych, w tym mapy oraz wykaz danych. 3. Regionalne dyrekcje publikują dane i informacje o: 1) pełnej dokumentacji projektowanych planów urządzenia lasu, 2) istniejącej dokumentacji przyrodniczej, obejmującej w szczególności operaty glebowo-siedliskowe, opracowania	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				fitosocjologiczne, badania i inwentaryzacje przyrodnicze. 4. Nadleśnictwa publikują dane i informacje o: 1) planowanych w kolejnym roku kalendarzowym zadaniach i sposobach prowadzenia gospodarki leśnej - do końca maja roku poprzedzającego wdrożenie zadań, 2) historii prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu w obowiązującym planie urządzenia lasu, 3) wnioskach społecznych dotyczących gospodarki leśnej, 4) wszystkich funduszach przekazywanych przez nadleśnictwo na cele społeczne, 5) ujęciach wody na terenie nadleśnictwa. 5. Lasy Państwowe przy publikacji informacji wykorzystują formaty plików umożliwiające maszynowy odczyt danych. 6. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym. **Art. 14l** 1. Z realizacji partycypacji społecznej nadleśniczy co roku, do końca marca, sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport zawierający informacje o:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1) zastosowanych metodach zapewniających możliwość partycypacji społecznej, 2) interesariuszach biorących udział w partycypacji społecznej, 3) zgłaszanych przez interesariuszy potrzebach, 4) informacjach, stanowiskach i pomysłach dotyczących urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim a) zostały uwzględnione wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia, oraz b) nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem ich nieuwzględnienia, 5) prowadzonych działaniach edukacyjnych i informacyjnych. 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23a ust. 1. **Rozdział 4** **Plan urządzenia lasu** **Art. 18** 4. Plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności: 4) wykaz, w formacie umożliwiającym jego maszynowy odczyt, projektowanych cięć, zawierający w szczególności formy i rodzaje projektowanych rębni wraz z uzasadnieniem;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				5) mapę przeglądową cięć, w formacie umożliwiającym jej maszynowy odczyt, wraz z oznaczonymi rębniami i procentem miąższości drewna do pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu; 6) streszczenie planu w języku niespecjalistycznym, zawierające w szczególności zakres planowanych zadań, wraz z umiejscowieniem ich na mapie, oraz przedstawienie zagadnień w formie graficznej. 5. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej, co najmniej przez przeprowadzenie konsultacji społecznych. 6. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, że: 1) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 tej ustawy przez organy wymienione w art. 57 tej ustawy zastępuje się uzgodnieniem	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				projektu planu urządzenia lasu na podstawie art. 18b; 2) udział społeczeństwa w opracowaniu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 2 tej ustawy zastępuje się partycypacją społeczną, w tym konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi zgodnie z art. 14g; 3) art. 48 tej ustawy nie stosuje się. **Art. 18a** 1. Konsultacje społeczne przeprowadza się przed sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu, a także po opublikowaniu projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne ponawia się w przypadku wprowadzenia istotnych zmian do projektu planu urządzenia lasu, które nie były przedmiotem konsultacji społecznych. 2. Przez istotną zmianę, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności: 1) zwiększenie etatu miąższościowego użytków rębnych lub etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, również w ramach oddziałów lub ich części wydzielonych na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) modyfikację stosowanych zabiegów lub rębni, gdy może to prowadzić w miejscu, którego modyfikacja dotyczy zwiększenia pozyskania drewna. 3. Przy konsultacjach społecznych projektu planu urządzania lasu przez dyżury, o których mowa w art. 14g ust. 1 pkt 5, rozumie się dyżury autorów projektu planu urządzania lasu. 4. Raport z realizacji partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzania lasu dołącza się do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. **Art. 22a** (proponowany art. 22 ust. 14 w projekcie ustawy) 6. Minister właściwy do spraw środowiska: 1) odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli: a) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami lub zasadami prowadzenia gospodarki leśnej lub wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, lub b) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z przepisami prawa, lub c) stwierdzi naruszenie procedury przeprowadzenia partycypacji społecznej, lub d) stwierdzi inne naruszenie procedury sporządzania projektu	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				planu urządzenia lasu, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, lub e) do projektu planu urządzenia lasu nie załączono wymaganych opinii, uzgodnień lub raportu z realizacji partycypacji społecznej;	
1	Stowarzyszenie Okolica	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy. W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: “Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio.”	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.).		Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
2	j.w.	Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21) wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści: “Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uooś przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uooś stosuje się odpowiednio.”	Uwaga nieuwzględniona Projekt zapewnia prawidłowe wdrożenie Konwencji z Aarhus w zakresie dokumentów będących podstawą do prowadzenia gospodarki leśnej. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji ekologicznych jako strony postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.		niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Przede wszystkim projekt zapewnia wybranym organizacjom społecznym zapewnia wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na dokumentach o charakterze planistycznym, przewidując kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody. Przewidziano także prawo organizacji do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych uwag do projektu PUL. Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL.
3	j.w.	Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych, kończących postępowania w sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.		praw właściciela lasu. Brak uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uzgadniającego. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący, co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
4	j.w.	Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: “[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. “Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada”.	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
5	j.w.	Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: “zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione”. Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.
6	j.w.	Proponowane 22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)” słowami “powołujące	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności". Dodanie po słowach "także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu" słów: "oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu"	działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
7	j.w.	Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus. W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.
8	j.w.	Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców, podczas gdy organizacje ekologiczne powinny mieć przyznany status strony zgodnie z art. 44 uooś. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego” nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
9	j.w.	Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		oraz art. 22 ust. 15 u.l.	społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
10	j.w.	Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także “części społeczeństwa, która	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy przejściowe, zgodnie z którymi zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 – w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska" dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...] 2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych	projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	
11	j.w.	Proponowane art.22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l.)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności".	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
12	j.w.	Proponowany art. 22 ust. 6 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie art. 22 ust. 6 treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) i dopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w rozsądnym terminie. Termin ten musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega rozpatrzeniu w drodze postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL, ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny (tak jak aktualne przestaną być opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega na możliwości składania uwag do projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu.
13	j.w.	Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL powinien być możliwie szeroki i każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić" słowami "każdy może wnieść".	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego" nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
14	j.w.	Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywną przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
15	j.w.	Przepisy dot. partycypacji społecznej i udziału społeczeństwa	Niezależnie od uwag podniesionych wyżej postulujemy zasadnicze zmodyfikowanie przepisów dot. partycypacji, w celu zapewnienia rzeczywistego, a nie tylko pozornego, udziału społeczeństwa kształtowaniu gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu.	Propozycje brzmienia przepisów. Ich numeracja wymaga odpowiedniego dostosowania do ostatecznej wersji projektu, który przedstawi MKiŚ. Jednocześnie dostosowania będą wymagać inne przepisy zaproponowane przez MKiŚ przepisy dot. partycypacji społecznej. **Rozdział 1** **Przepisy ogólne**	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy wprowadza kompleksowy system partycypacji społecznej przy tworzeniu planów urządzenia lasu. Procedura ta zapewnia udział społeczeństwa na etapie opracowywania planu, umożliwiając każdej osobie fizycznej i prawnej, a także jednostkom samorządu terytorialnego oraz organizacjom

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Art. 6 ust. 1 15) partycypacja społeczna - udział interesariuszy w prowadzeniu gospodarki leśnej, zapewniany w szczególności przez prawo petycji, udział w konsultacjach społecznych i udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych, w celu zwiększenia przejrzystości, efektywności i akceptacji społecznej sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. **Rozdział 2** **Gospodarka leśna** **Art. 7** 3a. Gospodarkę leśną prowadzi się z zapewnieniem możliwości partycypacji społecznej, która uwzględnienia zasady: 1) dobrej wiary, 2) powszechności, 3) przejrzystości, 4) responsywności, 5) koordynacji, 6) przewidywalności, 7) poszanowania interesu ogólnego. **Rozdział 2a** **Partycypacja społeczna** **Art. 14c.** 1. Zapewnienie partycypacji społecznej polega w szczególności na: 1) umożliwieniu interesariuszom udziału w procedurach dotyczących	społecznym i gospodarczym, składanie uwag i wniosków do projektu planu urządzenia lasu. Projekt przewiduje ogłoszenie o rozpoczęciu sporządzania planu (w BIP, prasie, mediach społecznościowych i w sposób zwyczajowo przyjęty), a także obowiązek wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Przewidziano także obowiązkowe spotkanie z interesariuszami oraz obowiązek sporządzenia raportu z przebiegu partycypacji społecznej, zawierającego odniesienie się do każdej zgłoszonej uwagi i postulatu. Projekt zapewnia również transparentność procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra – w tym obowiązek udostępnienia wniosku o zatwierdzenie planu wraz z załącznikami na BIP oraz obowiązek odniesienia się przez ministra do uwag zgłoszonych przez organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie i reprezentatywne organizacje pracodawców. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają przejrzystość procesu planowania gospodarki leśnej oraz odpowiednie możliwości udziału społeczeństwa, bez nadmiernego komplikowania procedur

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się, zadawania pytań, wnoszenia uwag oraz zastrzeżeń, składania wniosków, 2) stworzeniu narzędzi dla interesariuszy, dzięki którym będą mogli wykonywać swoje uprawnienia, w szczególności opartych na dostępnych technologiach cyfrowych, w tym e-platformach, sondażach online, mapach online i innych podobnych rozwiązaniach, 3) zebraniu informacji i poznaniu potrzeb, pomysłów i innych stanowisk interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej, 4) braniu pod uwagę informacji i stanowisk, o których mowa w pkt 3 w toku procedur dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, 5) prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o istocie, celach, zasadach i sposobach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z zachowaniem hierarchii jej celów, o której mowa w art. 7 ust. 1, w tym produkcyjnych i pozaprodukcyjnych usługach ekosystemowych świadczonych przez lasy, w szczególności dotyczących ochrony	administracyjnych i ryzyka ich paraliżu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				bioróżnorodności, retencja wody, pochłaniania dwutlenku węgla oraz funkcji społecznych, kulturowych i rekreacyjnych oraz stosowanych rębniach, zabiegach pielęgnacyjnych lub sanitarnych i innych czynnościach podejmowanych w ramach gospodarki leśnej, 6) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami w ramach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz umożliwieniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, 7) proaktywnym upublicznianiu informacji i danych o lasach i gospodarce leśnej. 2. Partycypację społeczną prowadzi się: 1) w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240); 2) z poszanowaniem jawności i sprawności prowadzonych procedur;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3) z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku i z wykorzystaniem cyfrowych, interaktywnych map i wizualizacji, a także innych narzędzi, o których mowa w ust. 1 pkt 2, informacji dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanego planu urządzenia lasu. 3. Partycypacja społeczna realizowana jest w szczególności przez: 1) udział w konsultacjach społecznych, 2) składanie petycji, 3) udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych. **Art. 14e** Interesariuszami są w szczególności: 1) osoby fizyczne, przy czym w przypadku osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych prawo do partycypacji społecznej przysługuje bez zgody przedstawiciela ustawowego; 2) osoby prawne; 3) jednostki organizacyjne, w tym stowarzyszenia, niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną; 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				organizacyjne, jednostki pomocnicze, organy doradcze oraz konsultacyjne; 5) organy władzy publicznej. **Art. 14g** 1. Formami konsultacji społecznych są: 1) zbieranie uwag, wniosków i postulatów; 2) spotkania otwarte, panele eksperckie lub warsztaty; 3) spotkania plenerowe lub spacery studyjne, zorganizowane na obszarze, którego dotyczą konsultacje; 4) ankiety lub geoankiety; 5) wywiady, prowadzenie punktu konsultacyjnego lub dyżurów. 2. Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej formy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5. 3. Dopuszcza się przeprowadzenie konsultacji społecznych również w innych formach niż określone w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2. 4. Uwagi, wnioski i postulaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. 5. Konsultacje społeczne w zakresie form, o których mowa w ust. 1 pkt 4, prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Konsultacje te można prowadzić w szczególności za pomocą formularzy udostępnionych przez podmiot prowadzący konsultacje na jego stronie internetowej, a także w innej formie, jeżeli zostanie ona określona przez ten podmiot w ogłoszeniu o rozpoczęciu konsultacji społecznych. 6. Konsultacje społeczne przeprowadza się każdorazowo przez okres co najmniej 30 dni. 7. Konsultacji społecznych nie prowadzi się w lipcu, sierpniu ani grudniu. 8. O prowadzeniu konsultacji społecznych zawiadamia się z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem: 1) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914);	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) przez wywieszenie ogłoszenia w widocznych miejscach na terenach objętych sporządzanym planem urządzania lasu lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w szczególności przy miejscach gromadzenia się lub poruszania się ludności; 3) przez udostępnienie informacji na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwych gmin; 4) w internetowych serwisach społecznościowych prowadzonych oraz wykorzystywanych przez podmiot prowadzący konsultacje, oraz 5) w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. 9. Z czynności przeprowadzanej w ramach konsultacji społecznych sporządza się protokół zawierający informacje o sposobie zawiadomienia, formie konsultacji, udziale interesariuszy, zgłaszanych uwagach, wnioskach i postulatach oraz sposobie ich rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia. **Art. 14h** Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społecznych, o których mowa w art. 14g, w tym wyznaczania ich terminów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zapewnienia dostępu osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Art. 14i** 1. Interesariusze mogą złożyć petycję do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. 2. Przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia lub zaniechania działania mieszczącego się w zakresie zadań lub kompetencji adresata petycji. 3. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia jej złożenia. 4. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 3, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3. 5. Interesariuszom wnoszącym petycję przysługuje skarga do	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ministra właściwego do spraw środowiska w przypadkach: 1) nierozpatrzenia petycji w terminie, lub 2) załatwienia petycji w sposób nieuwzględniający szczególnych walorów przyrodniczych lub szczególnych funkcji społecznych obszarów, których dotyczy, hierarchii celów gospodarki leśnej, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub zasad partycypacji społecznej, o których mowa w art. 7 ust. 3a. 6. Na rozstrzygnięcie skargi, o której mowa w ust. 5, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). 7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do petycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). **Art. 14j** 1. Interesariusze mogą brać udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych Lasów Państwowych. 2. Odpowiednie jednostki organizacyjne Lasów Państwowych zawiadamiają interesariuszy o	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				planowanym spotkaniu, o którym mowa w ust. 1 w sposób określony w art. 14g ust. 7 pkt 3 i 4 z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. 3. Interesariusze mają prawo zabierać głos w trakcie spotkania, a także zgłaszać ustnie lub na piśmie uwagi i wnioski dotyczące tematu spotkania oraz jego przebiegu. **Art. 14k** 1. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane do proaktywnego publikowania informacji o gospodarce leśnej na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej. 2. Dyrekcja Generalna publikuje dane i informacje o: 1) planie prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu na kolejny rok dla wszystkich nadleśnictw, 2) badaniach opinii społecznej zlecanych przez Lasy Państwowe, 3) lasach o wzmocnionych funkcjach przyrodniczych i społecznych, w tym mapy oraz wykaz danych. 3. Regionalne dyrekcje publikują dane i informacje o: 1) pełnej dokumentacji projektowanych planów urządzenia lasu, 2) istniejącej dokumentacji przyrodniczej, obejmującej w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				szczególności operaty glebowo-siedliskowe, opracowania fitosocjologiczne, badania i inwentaryzacje przyrodnicze. 4. Nadleśnictwa publikują dane i informacje o: 1) planowanych w kolejnym roku kalendarzowym zadaniach i sposobach prowadzenia gospodarki leśnej - do końca maja roku poprzedzającego wdrożenie zadań, 2) historii prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu w obowiązującym planie urządzenia lasu, 3) wnioskach społecznych dotyczących gospodarki leśnej, 4) wszystkich funduszach przekazywanych przez nadleśnictwo na cele społeczne, 5) ujęciach wody na terenie nadleśnictwa. 5. Lasy Państwowe przy publikacji informacji wykorzystują formaty plików umożliwiające maszynowy odczyt danych. 6. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym. **Art. 14l** 1. Z realizacji partycypacji społecznej nadleśniczy co roku, do końca marca, sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Publicznej raport zawierający informacje o: 1) zastosowanych metodach zapewniających możliwość partycypacji społecznej, 2) interesariuszach biorących udział w partycypacji społecznej, 3) zgłaszanych przez interesariuszy potrzebach, 4) informacjach, stanowiskach i pomysłach dotyczących urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim a) zostały uwzględnione wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia, oraz b) nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem ich nieuwzględnienia, 5) prowadzonych działaniach edukacyjnych i informacyjnych. 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23a ust. 1. **Rozdział 4** **Plan urządzenia lasu** **Art. 18** 4. Plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności: 4) wykaz, w formacie umożliwiającym jego maszynowy odczyt, projektowanych cięć, zawierający w szczególności formy	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				i rodzaje projektowanych rębni wraz z uzasadnieniem; 5) mapę przeglądową cięć, w formacie umożliwiającym jej maszynowy odczyt, wraz z oznaczonymi rębniami i procentem miąższości drewna do pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu; 6) streszczenie planu w języku niespecjalistycznym, zawierające w szczególności zakres planowanych zadań, wraz z umiejscowieniem ich na mapie, oraz przedstawienie zagadnień w formie graficznej. 5. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej, co najmniej przez przeprowadzenie konsultacji społecznych. 6. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, że: 1) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 tej ustawy przez organy wymienione w art. 57 tej	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ustawy zastępuje się uzgodnieniem projektu planu urządzenia lasu na podstawie art. 18b; 2) udział społeczeństwa w opracowaniu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 2 tej ustawy zastępuje się partycypacją społeczną, w tym konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi zgodnie z art. 14g; 3) art. 48 tej ustawy nie stosuje się. **Art. 18a** 1. Konsultacje społeczne przeprowadza się przed sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu, a także po opublikowaniu projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne ponawia się w przypadku wprowadzenia istotnych zmian do projektu planu urządzenia lasu, które nie były przedmiotem konsultacji społecznych. 2. Przez istotną zmianę, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności: 1) zwiększenie etatu miąższościowego użytków rębnych lub etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, również w ramach oddziałów lub ich części	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wydzielonych na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej; 2) modyfikację stosowanych zabiegów lub rębni, gdy może to prowadzić w miejscu, którego modyfikacja dotyczy zwiększenia pozyskania drewna. 3. Przy konsultacjach społecznych projektu planu urządzania lasu przez dyżury, o których mowa w art. 14g ust. 1 pkt 5, rozumie się dyżury autorów projektu planu urządzania lasu. 4. Raport z realizacji partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzania lasu dołącza się do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. **Art. 22a** (proponowany art. 22 ust. 14 w projekcie ustawy) 6. Minister właściwy do spraw środowiska: 1) odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli: a) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami lub zasadami prowadzenia gospodarki leśnej lub wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, lub b) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z przepisami prawa, lub c) stwierdzi naruszenie procedury przeprowadzenia partycypacji społecznej, lub	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				d) stwierdzi inne naruszenie procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, lub e) do projektu planu urządzenia lasu nie załączono wymaganych opinii, uzgodnień lub raportu z realizacji partycypacji społecznej;	
1	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy. W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: “Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio.”	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.).		zapewniono zgodność z przepisami prawa UE. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
2	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art.18a ust.1 pkt.2)	Obowiązujące przepisy nowelizowanej ustawy przewidują konieczność uzgadniania planów urządzenia lasu dla otulin parków narodowych i rezerwatów, oraz obszarów Natura 2000. Przepisy te jak dotychczas nie przewidywały żadnego udziału dyrektora parku krajobrazowego w procesie tworzenia planu urządzenia lasu, skutkując niezrozumiałym z systemowego punktu widzenia rozróżnieniem pomiędzy różnymi formami ochrony, które wszak mają pełnić jeden wspólny cel – tzn. mają służyć ochronie wskazanych w ustawie o	Zastąpienie art.18a ust.1 pkt.2) nowych art.18e, w następującym brzmieniu: „Art.18e. 1. Projekt planu urządzenia lasu wymaga uzgodnienia z dyrektorem parku krajobrazowego, na którego terenie znajduje się las, dla którego sporządza się plan urządzenia lasu, w zakresie uwzględnienia w projekcie planu urządzenia lasu	**Uwaga nieuwzględniona.** **W projektowanych przepisach rola organu uzgadniającego została przewidziana wyłącznie dla regionalnego dyrektora ochrony środowiska (projektowany art. 18c ustawy o lasach). Uzgodnienie, w przeciwieństwie do opinii, ma charakter wiążący i oznacza współdecydowanie organu co do**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ochronie przyrody wartości przyrodniczych. Projektowany przepis wprowadza co prawda formalny wymóg zaopiniowania planu urządzenia lasu przez właściwego dyrektora parku krajobrazowego, jednakże nie usuwa wyżej wskazanej, nieuzasadnionej dychotomii w podejściu do poszczególnych form ochrony. Stoi to w sprzeczności z brzmieniem art.18 ust.1 ustawy o lasach w związku z art.20 ustawy o ochronie przyrody. O ile bowiem zgodnie z art.18 ust.1 plan urządzenia lasu jest sporządzany – m.in. z uwzględnieniem przyrodniczych warunków gospodarki leśnej oraz celów ochrony przyrody – o tyle jednak, w przypadku parków krajobrazowych cele ochrony przyrody oraz sposoby realizacji tych celów określone są – zgodnie z art.20 ustawy o ochronie przyrody – w planie ochrony parku krajobrazowego. Jednocześnie art.105 ust.5 ustawy o ochronie przyrody nakazuje uwzględnienie ustaleń zawartych w planie ochrony parku krajobrazowego w planie urządzenia lasu, przy czym. Podkreślenia wymaga, że – wobec braku jakichkolwiek przepisów pozwalających na dowolność w wyborze ustaleń planu ochrony uwzględnianych w planie urządzenia lasu – w planie urządzenia lasu należy uwzględnić wszystkie ustalenia planu ochrony. Plan urządzenia lasu nie uwzględniający wszystkich ustaleń wynikających z planu ochrony parku krajobrazowego należy uznać za niezgody z wymogami ustawy o lasach – w zakresie przyrodniczych celów gospodarki leśnej. Tym samym niezbędne jest wprowadzenie mechanizmu pozwalającego na skuteczną weryfikację wykonania dyspozycji art.105 ust.5 ustawy o ochronie przyrody w trakcie sporządzania planu urządzenia lasu oraz na wyeliminowanie z obrotu planów urządzenia lasu niespełniających	ustaleń planu ochrony parku krajobrazowego. 2. Dyrektor parku krajobrazowego uzgadnia albo odmawia uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o uzgodnienie. 3. Dyrektor parku krajobrazowego odmawia uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu nie uwzględnia ustaleń planu ochrony parku krajobrazowego.”	**treści planu urządzenia lasu. Projektodawca uznał, że plany urządzenia lasu istotnie oddziałują na przyrodę, a kompetentne organy odpowiedzialne za ochronę środowiska powinny brać odpowiedzialność za plan w aspekcie przyrodniczym. Katalog podmiotów opiniujących projekt planu został wyznaczony w oparciu o kryterium posiadanych kompetencji w zakresie zasad i celów gospodarki leśnej na danym obszarze. Projekt nie przewiduje przekształcenia opinii dyrektora parku krajobrazowego w uzgodnienie.**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			warunków wynikających z art.105 ust.5 ustawy o ochronie przyrody, i tym samym sprzecznych zarówno z ustawą o ochronie przyrody jak i z ustawą o lasach.		
3	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21) wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji ekologicznych jako strony postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści: "Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uooś przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uooś stosuje się odpowiednio."	Uwaga nieuwzględniona Projekt zapewnia prawidłowe wdrożenie Konwencji z Aarhus w zakresie dokumentów będących podstawą do prowadzenia gospodarki leśnej. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Przede wszystkim projekt zapewnia wybranym organizacjom społecznym zapewnia wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na dokumentach o charakterze planistycznym, przewidując

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody. Przewidziano także prawo organizacji do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych uwag do projektu PUL. Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
4	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych, kończących postępowania w sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę praw właściciela lasu. Brak uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu uzgadniającego. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący, co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
5	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: “[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. "Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada".	udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
6	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: "zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.	opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione". Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.
7	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowane 22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności". Dodanie po słowach "także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu” słów: “oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu”	wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa –

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
8	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus. W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.
9	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców, podczas gdy organizacje ekologiczne powinny mieć przyznany status strony zgodnie z art. 44 uooś. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić" słowami "każdy może wnieść".	związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego" nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
10	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
11	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także "części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska" dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska.	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy przejściowe, zgodnie z którymi zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 – w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...] 2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427				
12		Proponowane art.22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Z uwagi na to, że temat	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników)	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l.)	lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	"organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności".	Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
13	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art. 22 ust. 6 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31	Nadanie art. 22 ust. 6 treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o	**Uwaga nieuwzględniona** Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) i dopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w rozsądnym terminie. Termin ten musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega rozpatrzeniu w drodze postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL, ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny (tak jak aktualne przestaną być opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega na możliwości składania uwag do projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu.
14	Stowarzyszenie Dziki Buk z	Proponowany art. 22 ust. 7	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	oraz 22a ust. 12 u.l.	podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL powinien być możliwie szeroki i każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego” nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
15	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywną przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
16	Stowarzyszenie Dziki Buk z siedzibą w Gdańsku, KRS 1043427	Przepisy dot. partycypacji społecznej i udziału społeczeństwa	Niezależnie od uwag podniesionych wyżej postulujemy zasadnicze zmodyfikowanie przepisów dot. partycypacji, w celu zapewnienia rzeczywistego, a nie tylko pozornego, udziału społeczeństwa kształtowaniu gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu.	Propozycje brzmienia przepisów. Ich numeracja wymaga odpowiedniego dostosowania do ostatecznej wersji projektu, który przedstawi MKiŚ. Jednocześnie dostosowania będą wymagać inne przepisy zaproponowane przez MKiŚ przepisy dot. partycypacji społecznej. **Rozdział 1** **Przepisy ogólne** **Art. 6 ust. 1** 15) partycypacja społeczna - udział interesariuszy w prowadzeniu gospodarki leśnej, zapewniany w szczególności przez prawo petycji, udział w konsultacjach społecznych i udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych, w celu zwiększenia przejrzystości, efektywności i akceptacji	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy wprowadza kompleksowy system partycypacji społecznej przy tworzeniu planów urządzenia lasu. Procedura ta zapewnia udział społeczeństwa na etapie opracowywania planu, umożliwiając każdej osobie fizycznej i prawnej, a także jednostkom samorządu terytorialnego oraz organizacjom społecznym i gospodarczym, składanie uwag i wniosków do projektu planu urządzenia lasu. Projekt przewiduje ogłoszenie o rozpoczęciu sporządzania planu (w BIP, prasie, mediach społecznościowych i w sposób zwyczajowo przyjęty), a także obowiązek wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Przewidziano także obowiązkowe

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społecznej sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. **Rozdział 2** **Gospodarka leśna** **Art. 7** 3a. Gospodarkę leśną prowadzi się z zapewnieniem możliwości partycypacji społecznej, która uwzględnienia zasady: 1) dobrej wiary, 2) powszechności, 3) przejrzystości, 4) responsywności, 5) koordynacji, 6) przewidywalności, 7) poszanowania interesu ogólnego. **Rozdział 2a** **Partycypacja społeczna** **Art. 14c.** 1. Zapewnienie partycypacji społecznej polega w szczególności na: 1) umożliwieniu interesariuszom udziału w procedurach dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się, zadawania pytań, wnoszenia uwag oraz zastrzeżeń, składania wniosków, 2) stworzeniu narzędzi dla interesariuszy, dzięki którym będą mogli wykonywać swoje uprawnienia, w szczególności opartych na dostępnych	spotkanie z interesariuszami oraz obowiązek sporządzenia raportu z przebiegu partycypacji społecznej, zawierającego odniesienie się do każdej zgłoszonej uwagi i postulatu. Projekt zapewnia również transparentność procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra – w tym obowiązek udostępnienia wniosku o zatwierdzenie planu wraz z załącznikami na BIP oraz obowiązek odniesienia się przez ministra do uwag zgłoszonych przez organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie i reprezentatywne organizacje pracodawców. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają przejrzystość procesu planowania gospodarki leśnej oraz odpowiednie możliwości udziału społeczeństwa, bez nadmiernego komplikowania procedur administracyjnych i ryzyka ich paraliżu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				technologiach cyfrowych, w tym e-platformach, sondażach online, mapach online i innych podobnych rozwiązaniach, 3) zebraniu informacji i poznaniu potrzeb, pomysłów i innych stanowisk interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej, 4) braniu pod uwagę informacji i stanowisk, o których mowa w pkt 3 w toku procedur dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, 5) prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o istocie, celach, zasadach i sposobach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z zachowaniem hierarchii jej celów, o której mowa w art. 7 ust. 1, w tym produkcyjnych i pozaprodukcyjnych usługach ekosystemowych świadczonych przez lasy, w szczególności dotyczących ochrony bioróżnorodności, retencja wody, pochłaniania dwutlenku węgla oraz funkcji społecznych, kulturowych i rekreacyjnych oraz stosowanych rębniach, zabiegach pielęgnacyjnych lub sanitarnych i innych czynnościach podejmowanych w ramach gospodarki leśnej, 6) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				rozwijaniu dialogu między interesariuszami w ramach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz umożliwieniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, 7) proaktywnym upublicznianiu informacji i danych o lasach i gospodarce leśnej. 2. Partycypację społeczną prowadzi się: 1) w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240); 2) z poszanowaniem jawności i sprawności prowadzonych procedur; 3) z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku i z wykorzystaniem cyfrowych, interaktywnych map i wizualizacji, a także innych narzędzi, o których mowa w ust. 1 pkt 2, informacji dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanego planu urządzenia lasu.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3. Partycypacja społeczna realizowana jest w szczególności przez: 1) udział w konsultacjach społecznych, 2) składanie petycji, 3) udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych. **Art. 14e** Interesariuszami są w szczególności: 1) osoby fizyczne, przy czym w przypadku osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych prawo do partycypacji społecznej przysługuje bez zgody przedstawiciela ustawowego; 2) osoby prawne; 3) jednostki organizacyjne, w tym stowarzyszenia, niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną; 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, jednostki pomocnicze, organy doradcze oraz konsultacyjne; 5) organy władzy publicznej. **Art. 14g** 1. Formami konsultacji społecznych są: 1) zbieranie uwag, wniosków i postulatów;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) spotkania otwarte, panele eksperckie lub warsztaty; 3) spotkania plenerowe lub spacery studyjne, zorganizowane na obszarze, którego dotyczą konsultacje; 4) ankiety lub geoankiety; 5) wywiady, prowadzenie punktu konsultacyjnego lub dyżurów. 2. Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej formy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5. 3. Dopuszcza się przeprowadzenie konsultacji społecznych również w innych formach niż określone w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2. 4. Uwagi, wnioski i postulaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. 5. Konsultacje społeczne w zakresie form, o których mowa w ust. 1 pkt 4, prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				szczególności poczty elektronicznej. Konsultacje te można prowadzić w szczególności za pomocą formularzy udostępnionych przez podmiot prowadzący konsultacje na jego stronie internetowej, a także w innej formie, jeżeli zostanie ona określona przez ten podmiot w ogłoszeniu o rozpoczęciu konsultacji społecznych. 6. Konsultacje społeczne przeprowadza się każdorazowo przez okres co najmniej 30 dni. 7. Konsultacji społecznych nie prowadzi się w lipcu, sierpniu ani grudniu. 8. O prowadzeniu konsultacji społecznych zawiadamia się z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem: 1) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914); 2) przez wywieszenie ogłoszenia w widocznych miejscach na terenach objętych sporządzanym planem urządzania lasu lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w szczególności przy miejscach gromadzenia się lub poruszania się ludności; 3) przez udostępnienie informacji na stronie internetowej	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				podmiotu prowadzącego konsultacje oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwych gmin; 4) w internetowych serwisach społecznościowych prowadzonych oraz wykorzystywanych przez podmiot prowadzący konsultacje, oraz 5) w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. 9. Z czynności przeprowadzanej w ramach konsultacji społecznych sporządza się protokół zawierający informacje o sposobie zawiadomienia, formie konsultacji, udziale interesariuszy, zgłaszanych uwagach, wnioskach i postulatach oraz sposobie ich rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia. **Art. 14h** Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji społecznych, o których mowa w art. 14g, w tym wyznaczania ich terminów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zapewnienia dostępu osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Art. 14i** 1. Interesariusze mogą złożyć petycję do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. 2. Przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia lub zaniechania działania mieszczącego się w zakresie zadań lub kompetencji adresata petycji. 3. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia jej złożenia. 4. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 3, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3. 5. Interesariuszom wnoszącym petycję przysługuje skarga do ministra właściwego do spraw środowiska w przypadkach: 1) nierozpatrzenia petycji w terminie, lub 2) załatwienia petycji w sposób nieuwzględniający szczególnych walorów przyrodniczych lub szczególnych funkcji społecznych obszarów, których dotyczy, hierarchii celów	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				gospodarki leśnej, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub zasad partycypacji społecznej, o których mowa w art. 7 ust. 3a. 6. Na rozstrzygnięcie skargi, o której mowa w ust. 5, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). 7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do petycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). **Art. 14j** 1. Interesariusze mogą brać udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych Lasów Państwowych. 2. Odpowiednie jednostki organizacyjne Lasów Państwowych zawiadamiają interesariuszy o planowanym spotkaniu, o którym mowa w ust. 1 w sposób określony w art. 14g ust. 7 pkt 3 i 4 z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. 3. Interesariusze mają prawo zabierać głos w trakcie spotkania, a także zgłaszać ustnie lub na piśmie uwagi i wnioski dotyczące tematu spotkania oraz jego przebiegu.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Art. 14k 1. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane do proaktywnego publikowania informacji o gospodarce leśnej na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej. 2. Dyrekcja Generalna publikuje dane i informacje o: 1) planie prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu na kolejny rok dla wszystkich nadleśnictw, 2) badaniach opinii społecznej zlecanych przez Lasy Państwowe, 3) lasach o wzmocnionych funkcjach przyrodniczych i społecznych, w tym mapy oraz wykaz danych. 3. Regionalne dyrekcje publikują dane i informacje o: 1) pełnej dokumentacji projektowanych planów urządzenia lasu, 2) istniejącej dokumentacji przyrodniczej, obejmującej w szczególności operaty glebowo-siedliskowe, opracowania fitosocjologiczne, badania i inwentaryzacje przyrodnicze. 4. Nadleśnictwa publikują dane i informacje o: 1) planowanych w kolejnym roku kalendarzowym zadaniach i sposobach prowadzenia gospodarki	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				leśnej - do końca maja roku poprzedzającego wdrożenie zadań, 2) historii prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu w obowiązującym planie urządzenia lasu, 3) wnioskach społecznych dotyczących gospodarki leśnej, 4) wszystkich funduszach przekazywanych przez nadleśnictwo na cele społeczne, 5) ujęciach wody na terenie nadleśnictwa. 5. Lasy Państwowe przy publikacji informacji wykorzystują formaty plików umożliwiające maszynowy odczyt danych. 6. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym. **Art. 14l** 1. Z realizacji partycypacji społecznej nadleśniczy co roku, do końca marca, sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport zawierający informacje o: 1) zastosowanych metodach zapewniających możliwość partycypacji społecznej, 2) interesariuszach biorących udział w partycypacji społecznej, 3) zgłaszanych przez interesariuszy potrzebach,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4) informacjach, stanowiskach i pomysłach dotyczących urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim a) zostały uwzględnione wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia, oraz b) nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem ich nieuwzględnienia, 5) prowadzonych działaniach edukacyjnych i informacyjnych. 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23a ust. 1. **Rozdział 4** **Plan urządzenia lasu** **Art. 18** 4. Plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności: 4) wykaz, w formacie umożliwiającym jego maszynowy odczyt, projektowanych cięć, zawierający w szczególności formy i rodzaje projektowanych rębni wraz z uzasadnieniem; 5) mapę przeglądową cięć, w formacie umożliwiającym jej maszynowy odczyt, wraz z oznaczonymi rębniami i procentem miąższości drewna do pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				6) streszczenie planu w języku niespecjalistycznym, zawierające w szczególności zakres planowanych zadań, wraz z umiejscowieniem ich na mapie, oraz przedstawienie zagadnień w formie graficznej. 5. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej, co najmniej przez przeprowadzenie konsultacji społecznych. 6. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, że: 1) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 tej ustawy przez organy wymienione w art. 57 tej ustawy zastępuje się uzgodnieniem projektu planu urządzenia lasu na podstawie art. 18b; 2) udział społeczeństwa w opracowaniu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 2 tej ustawy zastępuje się partycypacją społeczną, w tym konsultacjami	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społecznymi przeprowadzonymi zgodnie z art. 14g; 3) art. 48 tej ustawy nie stosuje się. **Art. 18a** 1. Konsultacje społeczne przeprowadza się przed sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu, a także po opublikowaniu projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne ponawia się w przypadku wprowadzenia istotnych zmian do projektu planu urządzenia lasu, które nie były przedmiotem konsultacji społecznych. 2. Przez istotną zmianę, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności: 1) zwiększenie etatu miąższościowego użytków rębnych lub etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, również w ramach oddziałów lub ich części wydzielonych na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej; 2) modyfikację stosowanych zabiegów lub rębni, gdy może to prowadzić w miejscu, którego modyfikacja dotyczy zwiększenia pozyskania drewna. 3. Przy konsultacjach społecznych projektu planu urządzania lasu	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przez dyżury, o których mowa w art. 14g ust. 1 pkt 5, rozumie się dyżury autorów projektu planu urządzania lasu. 4. Raport z realizacji partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzania lasu dołącza się do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. **Art. 22a** (proponowany art. 22 ust. 14 w projekcie ustawy) 6. Minister właściwy do spraw środowiska: 1) odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli: a) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami lub zasadami prowadzenia gospodarki leśnej lub wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, lub b) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z przepisami prawa, lub c) stwierdzi naruszenie procedury przeprowadzenia partycypacji społecznej, lub d) stwierdzi inne naruszenie procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, lub e) do projektu planu urządzenia lasu nie załączono wymaganych opinii, uzgodnień lub raportu z realizacji partycypacji społecznej;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1	Stowarzyszenie Prawo do Przyrody	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy. W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.).	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: “Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio.”	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
2		Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21) wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji ekologicznych jako strony postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści: "Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uooś przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uooś stosuje się odpowiednio."	Uwaga nieuwzględniona Projekt zapewnia prawidłowe wdrożenie Konwencji z Aarhus w zakresie dokumentów będących podstawą do prowadzenia gospodarki leśnej. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Przede wszystkim projekt zapewnia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.		wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na dokumentach o charakterze planistycznym, przewidując kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody. Przewidziano także prawo organizacji do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uwag do projektu PUL. Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL.
3		Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych, kończących postępowania w sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę praw właściciela lasu. Brak uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu uzgadniającego. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
4		Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: "[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. "Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada".	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
5		Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: “zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione”. Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.
6		Proponowane 22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)” słowami “powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności”. Dodanie po słowach “także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu” słów: “oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu”	zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
7		Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus. W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.
8		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców,	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			podczas gdy organizacje ekologiczne powinny mieć przyznany status strony zgodnie z art. 44 uooś. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić" słowami "każdy może wnieść".	planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego" nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
9		Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
10		Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także “części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska” dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy przejściowe, zgodnie z którymi zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 – w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...] 2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których	niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	
11		Proponowane art.22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l.)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności".	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
12		Proponowany art. 22 ust. 6 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie art. 22 ust. 6 treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) i dopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w rozsądnym terminie. Termin ten musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					rozpatrzeniu w drodze postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL, ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny (tak jak aktualne przestaną być opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					na możliwości składania uwag do projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu.
13		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL powinien być możliwie szeroki i każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić" słowami "każdy może wnieść".	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego" nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
14		Proponowany art. 22 ust. 14	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywną przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
15		Przepisy dot. partycypacji społecznej i udziału społeczeństwa	Niezależnie od uwag podniesionych wyżej postulujemy zasadnicze zmodyfikowanie przepisów dot. partycypacji, w celu zapewnienia rzeczywistego, a nie tylko pozornego, udziału społeczeństwa w kształtowaniu gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu.	Propozycje brzmienia przepisów. Ich numeracja wymaga odpowiedniego dostosowania do ostatecznej wersji projektu, który przedstawi MKiŚ. Jednocześnie dostosowania będą wymagać inne przepisy zaproponowane przez MKiŚ dot. partycypacji społecznej. **Rozdział 1** **Przepisy ogólne** **Art. 6 ust. 1** 15) partycypacja społeczna - udział interesariuszy w prowadzeniu gospodarki leśnej, zapewniany w szczególności przez	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy wprowadza kompleksowy system partycypacji społecznej przy tworzeniu planów urządzenia lasu. Procedura ta zapewnia udział społeczeństwa na etapie opracowywania planu, umożliwiając każdej osobie fizycznej i prawnej, a także jednostkom samorządu terytorialnego oraz organizacjom społecznym i gospodarczym, składanie uwag i wniosków do projektu planu urządzenia lasu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				prawo petycji, udział w konsultacjach społecznych i udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych, w celu zwiększenia przejrzystości, efektywności i akceptacji społecznej sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. **Rozdział 2** **Gospodarka leśna** **Art. 7** 3a. Gospodarkę leśną prowadzi się z zapewnieniem możliwości partycypacji społecznej, która uwzględnienia zasady: 1) dobrej wiary, 2) powszechności, 3) przejrzystości, 4) responsywności, 5) koordynacji, 6) przewidywalności, 7) poszanowania interesu ogólnego. **Rozdział 2a** **Partycypacja społeczna** **Art. 14c.** 1. Zapewnienie partycypacji społecznej polega w szczególności na: 1) umożliwieniu interesariuszom udziału w procedurach dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się, zadawania pytań, wnoszenia uwag	Projekt przewiduje ogłoszenie o rozpoczęciu sporządzania planu (w BIP, prasie, mediach społecznościowych i w sposób zwyczajowo przyjęty), a także obowiązek wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Przewidziano także obowiązkowe spotkanie z interesariuszami oraz obowiązek sporządzenia raportu z przebiegu partycypacji społecznej, zawierającego odniesienie się do każdej zgłoszonej uwagi i postulatu. Projekt zapewnia również transparentność procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra – w tym obowiązek udostępnienia wniosku o zatwierdzenie planu wraz z załącznikami na BIP oraz obowiązek odniesienia się przez ministra do uwag zgłoszonych przez organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie i reprezentatywne organizacje pracodawców. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają przejrzystość procesu planowania gospodarki leśnej oraz odpowiednie możliwości udziału społeczeństwa, bez nadmiernego komplikowania procedur administracyjnych i ryzyka ich paraliżu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				oraz zastrzeżeń, składania wniosków, 2) stworzeniu narzędzi dla interesariuszy, dzięki którym będą mogli wykonywać swoje uprawnienia, w szczególności opartych na dostępnych technologiach cyfrowych, w tym e-platformach, sondażach online, mapach online i innych podobnych rozwiązaniach, 3) zebraniu informacji i poznaniu potrzeb, pomysłów i innych stanowisk interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej, 4) braniu pod uwagę informacji i stanowisk, o których mowa w pkt 3 w toku procedur dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, 5) prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o istocie, celach, zasadach i sposobach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z zachowaniem hierarchii jej celów, o której mowa w art. 7 ust. 1, w tym produkcyjnych i pozaprodukcyjnych usługach ekosystemowych świadczonych przez lasy, w szczególności dotyczących ochrony bioróżnorodności, retencja wody, pochłaniania dwutlenku węgla oraz funkcji społecznych, kulturowych i rekreacyjnych oraz stosowanych	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				rębniach, zabiegach pielęgnacyjnych lub sanitarnych i innych czynnościach podejmowanych w ramach gospodarki leśnej, 6) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami w ramach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz umożliwieniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, 7) proaktywnym upublicznianiu informacji i danych o lasach i gospodarce leśnej. 2. Partycypację społeczną prowadzi się: 1) w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240); 2) z poszanowaniem jawności i sprawności prowadzonych procedur; 3) z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku i z wykorzystaniem cyfrowych, interaktywnych map i wizualizacji, a także innych narzędzi, o których	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				mowa w ust. 1 pkt 2, informacji dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanego planu urządzenia lasu. 3. Partycypacja społeczna realizowana jest w szczególności przez: 1) udział w konsultacjach społecznych, 2) składanie petycji, 3) udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych. **Art. 14e** Interesariuszami są w szczególności: 1) osoby fizyczne, przy czym w przypadku osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych prawo do partycypacji społecznej przysługuje bez zgody przedstawiciela ustawowego; 2) osoby prawne; 3) jednostki organizacyjne, w tym stowarzyszenia, niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną; 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, jednostki pomocnicze, organy doradcze oraz konsultacyjne; 5) organy władzy publicznej. **Art. 14g**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1. Formami konsultacji społecznych są: 1) zbieranie uwag, wniosków i postulatów; 2) spotkania otwarte, panele eksperckie lub warsztaty; 3) spotkania plenerowe lub spacery studyjne, zorganizowane na obszarze, którego dotyczą konsultacje; 4) ankiety lub geoankiety; 5) wywiady, prowadzenie punktu konsultacyjnego lub dyżurów. 2. Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej formy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5. 3. Dopuszcza się przeprowadzenie konsultacji społecznych również w innych formach niż określone w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2. 4. Uwagi, wnioski i postulaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. 5. Konsultacje społeczne w zakresie form, o których mowa w ust. 1 pkt	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4, prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Konsultacje te można prowadzić w szczególności za pomocą formularzy udostępnionych przez podmiot prowadzący konsultacje na jego stronie internetowej, a także w innej formie, jeżeli zostanie ona określona przez ten podmiot w ogłoszeniu o rozpoczęciu konsultacji społecznych. 6. Konsultacje społeczne przeprowadza się każdorazowo przez okres co najmniej 30 dni. 7. Konsultacji społecznych nie prowadzi się w lipcu, sierpniu ani grudniu. 8. O prowadzeniu konsultacji społecznych zawiadamia się z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem: 1) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914); 2) przez wywieszenie ogłoszenia w widocznych miejscach na terenach objętych sporządzanym planem urządzania lasu lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w szczególności przy	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				miejscach gromadzenia się lub poruszania się ludności; 3) przez udostępnienie informacji na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwych gmin; 4) w internetowych serwisach społecznościowych prowadzonych oraz wykorzystywanych przez podmiot prowadzący konsultacje, oraz 5) w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. 9. Z czynności przeprowadzanej w ramach konsultacji społecznych sporządza się protokół zawierający informacje o sposobie zawiadomienia, formie konsultacji, udziale interesariuszy, zgłaszanych uwagach, wnioskach i postulatach oraz sposobie ich rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia. **Art. 14h** Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji społecznych, o których mowa w art. 14g, w tym wyznaczania ich terminów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zapewnienia	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				dostępu osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Art. 14i** 1. Interesariusze mogą złożyć petycję do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. 2. Przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia lub zaniechania działania mieszczącego się w zakresie zadań lub kompetencji adresata petycji. 3. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia jej złożenia. 4. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 3, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3. 5. Interesariuszom wnoszącym petycję przysługuje skarga do ministra właściwego do spraw środowiska w przypadkach: 1) nierozpatrzenia petycji w terminie, lub 2) załatwienia petycji w sposób nieuwzględniający szczególnych walorów	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przyrodniczych lub szczególnych funkcji społecznych obszarów, których dotyczy, hierarchii celów gospodarki leśnej, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub zasad partycypacji społecznej, o których mowa w art. 7 ust. 3a. 6. Na rozstrzygnięcie skargi, o której mowa w ust. 5, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). 7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do petycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). **Art. 14j** 1. Interesariusze mogą brać udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych Lasów Państwowych. 2. Odpowiednie jednostki organizacyjne Lasów Państwowych zawiadamiają interesariuszy o planowanym spotkaniu, o którym mowa w ust. 1 w sposób określony w art. 14g ust. 7 pkt 3 i 4 z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. 3. Interesariusze mają prawo zabierać głos w trakcie spotkania, a	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				także zgłaszać ustnie lub na piśmie uwagi i wnioski dotyczące tematu spotkania oraz jego przebiegu. **Art. 14k** 1. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane do proaktywnego publikowania informacji o gospodarce leśnej na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej. 2. Dyrekcja Generalna publikuje dane i informacje o: 1) planie prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu na kolejny rok dla wszystkich nadleśnictw, 2) badaniach opinii społecznej zlecanych przez Lasy Państwowe, 3) lasach o wzmocnionych funkcjach przyrodniczych i społecznych, w tym mapy oraz wykaz danych. 3. Regionalne dyrekcje publikują dane i informacje o: 1) pełnej dokumentacji projektowanych planów urządzenia lasu, 2) istniejącej dokumentacji przyrodniczej, obejmującej w szczególności operaty glebowo-siedliskowe, opracowania fitosocjologiczne, badania i inwentaryzacje przyrodnicze. 4. Nadleśnictwa publikują dane i informacje o:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1) planowanych w kolejnym roku kalendarzowym zadaniach i sposobach prowadzenia gospodarki leśnej - do końca maja roku poprzedzającego wdrożenie zadań, 2) historii prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu w obowiązującym planie urządzenia lasu, 3) wnioskach społecznych dotyczących gospodarki leśnej, 4) wszystkich funduszach przekazywanych przez nadleśnictwo na cele społeczne, 5) ujęciach wody na terenie nadleśnictwa. 5. Lasy Państwowe przy publikacji informacji wykorzystują formaty plików umożliwiające maszynowy odczyt danych. 6. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym. **Art. 14l** 1. Z realizacji partycypacji społecznej nadleśniczy co roku, do końca marca, sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport zawierający informacje o: 1) zastosowanych metodach zapewniających możliwość partycypacji społecznej, 2) interesariuszach biorących udział w partycypacji społecznej,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3) zgłaszanych przez interesariuszy potrzebach, 4) informacjach, stanowiskach i pomysłach dotyczących urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim a) zostały uwzględnione wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia, oraz b) nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem ich nieuwzględnienia, 5) prowadzonych działaniach edukacyjnych i informacyjnych. 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23a ust. 1. **Rozdział 4** **Plan urządzenia lasu** **Art. 18** 4. Plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności: 4) wykaz, w formacie umożliwiającym jego maszynowy odczyt, projektowanych cięć, zawierający w szczególności formy i rodzaje projektowanych rębni wraz z uzasadnieniem; 5) mapę przeglądową cięć, w formacie umożliwiającym jej maszynowy odczyt, wraz z oznaczonymi rębniami i procentem miąższości drewna do pozyskania w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				okresie obowiązywania planu urządzenia lasu; 6) streszczenie planu w języku niespecjalistycznym, zawierające w szczególności zakres planowanych zadań, wraz z umiejscowieniem ich na mapie, oraz przedstawienie zagadnień w formie graficznej. 5. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej, co najmniej przez przeprowadzenie konsultacji społecznych. 6. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, że: 1) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 tej ustawy przez organy wymienione w art. 57 tej ustawy zastępuje się uzgodnieniem projektu planu urządzenia lasu na podstawie art. 18b; 2) udział społeczeństwa w opracowaniu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 2 tej ustawy zastępuje się partycypacją	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społeczną, w tym konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi zgodnie z art. 14g; 3) art. 48 tej ustawy nie stosuje się. **Art. 18a** 1. Konsultacje społeczne przeprowadza się przed sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu, a także po opublikowaniu projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne ponawia się w przypadku wprowadzenia istotnych zmian do projektu planu urządzenia lasu, które nie były przedmiotem konsultacji społecznych. 2. Przez istotną zmianę, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności: 1) zwiększenie etatu miąższościowego użytków rębnych lub etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, również w ramach oddziałów lub ich części wydzielonych na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej; 2) modyfikację stosowanych zabiegów lub rębni, gdy może to prowadzić w miejscu, którego modyfikacja dotyczy zwiększenia pozyskania drewna. 3. Przy konsultacjach społecznych projektu planu urządzania lasu	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przez dyżury, o których mowa w art. 14g ust. 1 pkt 5, rozumie się dyżury autorów projektu planu urządzania lasu. 4. Raport z realizacji partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzania lasu dołącza się do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. **Art. 22a** (proponowany art. 22 ust. 14 w projekcie ustawy) 6. Minister właściwy do spraw środowiska: 1) odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli: a) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami lub zasadami prowadzenia gospodarki leśnej lub wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, lub b) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z przepisami prawa, lub c) stwierdzi naruszenie procedury przeprowadzenia partycypacji społecznej, lub d) stwierdzi inne naruszenie procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, lub e) do projektu planu urządzenia lasu nie załączono wymaganych opinii, uzgodnień lub raportu z realizacji partycypacji społecznej;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1	Stowarzyszenie MULTIFORM	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy. W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.).	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: “Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio.”	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
2		Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21) wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji ekologicznych jako strony postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści: "Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uooś przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uooś stosuje się odpowiednio."	Uwaga nieuwzględniona Projekt zapewnia prawidłowe wdrożenie Konwencji z Aarhus w zakresie dokumentów będących podstawą do prowadzenia gospodarki leśnej. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Przede wszystkim projekt zapewnia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.		wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na dokumentach o charakterze planistycznym, przewidując kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody. Przewidziano także prawo organizacji do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uwag do projektu PUL. Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL.
3		Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych, kończących postępowania w sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę praw właściciela lasu. Brak uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu uzgadniającego. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
4		Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: "[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. "Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada".	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
5		Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: “zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione”. Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.
6		Proponowane 22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)” słowami “powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności”. Dodanie po słowach “także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu” słów: “oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu”	zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
7		Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus. W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.
8		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców,	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			podczas gdy organizacje ekologiczne powinny mieć przyznany status strony zgodnie z art. 44 uooś. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić" słowami "każdy może wnieść".	planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego" nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
9		Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
10		Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także “części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska” dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy przejściowe, zgodnie z którymi zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 – w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...] 2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których	niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	
11		Proponowane art.22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l.)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności".	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
12		Proponowany art. 22 ust. 6 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i	Nadanie art. 22 ust. 6 treści: W postępowaniu w sprawie	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) i dopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w rozsądnym terminie. Termin ten musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega rozpatrzeniu w drodze

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL, ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny (tak jak aktualne przestaną być opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega na możliwości składania uwag do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu.
13		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL powinien być możliwie szeroki i każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić" słowami "każdy może wnieść".	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego" nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
14		Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		oraz art. 22 ust. 15 u.l.	sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywną przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	regionalnego" do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
15		Przepisy dot. partycypacji społecznej i udziału społeczeństwa	Niezależnie od uwag podniesionych wyżej postulujemy zasadnicze zmodyfikowanie przepisów dot. partycypacji, w celu zapewnienia rzeczywistego, a nie tylko pozornego, udziału społeczeństwa kształtowaniu gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu.	Propozycje brzmienia przepisów. Ich numeracja wymaga odpowiedniego dostosowania do ostatecznej wersji projektu, który przedstawi MKiŚ. Jednocześnie dostosowania będą wymagać inne przepisy zaproponowane przez MKiŚ przepisy dot. partycypacji społecznej. **Rozdział 1** **Przepisy ogólne** **Art. 6 ust. 1** 15) partycypacja społeczna - udział interesariuszy w prowadzeniu gospodarki leśnej, zapewniany w szczególności przez prawo petycji, udział w	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy wprowadza kompleksowy system partycypacji społecznej przy tworzeniu planów urządzenia lasu. Procedura ta zapewnia udział społeczeństwa na etapie opracowywania planu, umożliwiając każdej osobie fizycznej i prawnej, a także jednostkom samorządu terytorialnego oraz organizacjom społecznym i gospodarczym, składanie uwag i wniosków do projektu planu urządzenia lasu. Projekt przewiduje ogłoszenie o rozpoczęciu sporządzania planu (w BIP, prasie, mediach

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				konsultacjach społecznych i udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych, w celu zwiększenia przejrzystości, efektywności i akceptacji społecznej sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. **Rozdział 2** **Gospodarka leśna** **Art. 7** 3a. Gospodarkę leśną prowadzi się z zapewnieniem możliwości partycypacji społecznej, która uwzględnienia zasady: 1) dobrej wiary, 2) powszechności, 3) przejrzystości, 4) responsywności, 5) koordynacji, 6) przewidywalności, 7) poszanowania interesu ogólnego. **Rozdział 2a** **Partycypacja społeczna** **Art. 14c.** 1. Zapewnienie partycypacji społecznej polega w szczególności na: 1) umożliwieniu interesariuszom udziału w procedurach dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się, zadawania pytań, wnoszenia uwag oraz zastrzeżeń, składania wniosków,	społecznościowych i w sposób zwyczajowo przyjęty), a także obowiązek wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Przewidziano także obowiązkowe spotkanie z interesariuszami oraz obowiązek sporządzenia raportu z przebiegu partycypacji społecznej, zawierającego odniesienie się do każdej zgłoszonej uwagi i postulatu. Projekt zapewnia również transparentność procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra – w tym obowiązek udostępnienia wniosku o zatwierdzenie planu wraz z załącznikami na BIP oraz obowiązek odniesienia się przez ministra do uwag zgłoszonych przez organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie i reprezentatywne organizacje pracodawców. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają przejrzystość procesu planowania gospodarki leśnej oraz odpowiednie możliwości udziału społeczeństwa, bez nadmiernego komplikowania procedur administracyjnych i ryzyka ich paraliżu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) stworzeniu narzędzi dla interesariuszy, dzięki którym będą mogli wykonywać swoje uprawnienia, w szczególności opartych na dostępnych technologiach cyfrowych, w tym e-platformach, sondażach online, mapach online i innych podobnych rozwiązaniach, 3) zebraniu informacji i poznaniu potrzeb, pomysłów i innych stanowisk interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej, 4) braniu pod uwagę informacji i stanowisk, o których mowa w pkt 3 w toku procedur dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, 5) prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o istocie, celach, zasadach i sposobach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z zachowaniem hierarchii jej celów, o której mowa w art. 7 ust. 1, w tym produkcyjnych i pozaprodukcyjnych usługach ekosystemowych świadczonych przez lasy, w szczególności dotyczących ochrony bioróżnorodności, retencja wody, pochłaniania dwutlenku węgla oraz funkcji społecznych, kulturowych i rekreacyjnych oraz stosowanych rębniach, zabiegach pielęgnacyjnych lub sanitarnych i	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				innych czynnościach podejmowanych w ramach gospodarki leśnej, 6) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami w ramach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz umożliwieniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, 7) proaktywnym upublicznianiu informacji i danych o lasach i gospodarce leśnej. 2. Partycypację społeczną prowadzi się: 1) w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240); 2) z poszanowaniem jawności i sprawności prowadzonych procedur; 3) z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku i z wykorzystaniem cyfrowych, interaktywnych map i wizualizacji, a także innych narzędzi, o których mowa w ust. 1 pkt 2, informacji dotyczących gospodarki leśnej, w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanego planu urządzenia lasu. 3. Partycypacja społeczna realizowana jest w szczególności przez: 1) udział w konsultacjach społecznych, 2) składanie petycji, 3) udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych. **Art. 14e** Interesariuszami są w szczególności: 1) osoby fizyczne, przy czym w przypadku osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych prawo do partycypacji społecznej przysługuje bez zgody przedstawiciela ustawowego; 2) osoby prawne; 3) jednostki organizacyjne, w tym stowarzyszenia, niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną; 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, jednostki pomocnicze, organy doradcze oraz konsultacyjne; 5) organy władzy publicznej. **Art. 14g** 1. Formami konsultacji społecznych są:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1) zbieranie uwag, wniosków i postulatów; 2) spotkania otwarte, panele eksperckie lub warsztaty; 3) spotkania plenerowe lub spacery studyjne, zorganizowane na obszarze, którego dotyczą konsultacje; 4) ankiety lub geoankiety; 5) wywiady, prowadzenie punktu konsultacyjnego lub dyżurów. 2. Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej formy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5. 3. Dopuszcza się przeprowadzenie konsultacji społecznych również w innych formach niż określone w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2. 4. Uwagi, wnioski i postulaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. 5. Konsultacje społeczne w zakresie form, o których mowa w ust. 1 pkt 4, prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej, w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Konsultacje te można prowadzić w szczególności za pomocą formularzy udostępnionych przez podmiot prowadzący konsultacje na jego stronie internetowej, a także w innej formie, jeżeli zostanie ona określona przez ten podmiot w ogłoszeniu o rozpoczęciu konsultacji społecznych. 6. Konsultacje społeczne przeprowadza się każdorazowo przez okres co najmniej 30 dni. 7. Konsultacji społecznych nie prowadzi się w lipcu, sierpniu ani grudniu. 8. O prowadzeniu konsultacji społecznych zawiadamia się z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem: 1) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914); 2) przez wywieszenie ogłoszenia w widocznych miejscach na terenach objętych sporządzanym planem urządzania lasu lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w szczególności przy miejscach gromadzenia się lub poruszania się ludności;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3) przez udostępnienie informacji na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwych gmin; 4) w internetowych serwisach społecznościowych prowadzonych oraz wykorzystywanych przez podmiot prowadzący konsultacje, oraz 5) w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. 9. Z czynności przeprowadzanej w ramach konsultacji społecznych sporządza się protokół zawierający informacje o sposobie zawiadomienia, formie konsultacji, udziale interesariuszy, zgłaszanych uwagach, wnioskach i postulatach oraz sposobie ich rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia. **Art. 14h** Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji społecznych, o których mowa w art. 14g, w tym wyznaczania ich terminów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zapewnienia dostępu osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Art. 14i** 1. Interesariusze mogą złożyć petycję do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. 2. Przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia lub zaniechania działania mieszczącego się w zakresie zadań lub kompetencji adresata petycji. 3. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia jej złożenia. 4. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 3, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3. 5. Interesariuszom wnoszącym petycję przysługuje skarga do ministra właściwego do spraw środowiska w przypadkach: 1) nierozpatrzenia petycji w terminie, lub 2) załatwienia petycji w sposób nieuwzględniający szczególnych walorów przyrodniczych lub szczególnych funkcji społecznych obszarów,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				których dotyczy, hierarchii celów gospodarki leśnej, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub zasad partycypacji społecznej, o których mowa w art. 7 ust. 3a. 6. Na rozstrzygnięcie skargi, o której mowa w ust. 5, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). 7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do petycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). **Art. 14j** 1. Interesariusze mogą brać udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych Lasów Państwowych. 2. Odpowiednie jednostki organizacyjne Lasów Państwowych zawiadamiają interesariuszy o planowanym spotkaniu, o którym mowa w ust. 1 w sposób określony w art. 14g ust. 7 pkt 3 i 4 z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. 3. Interesariusze mają prawo zabierać głos w trakcie spotkania, a także zgłaszać ustnie lub na piśmie	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				uwagi i wnioski dotyczące tematu spotkania oraz jego przebiegu. **Art. 14k** 1. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane do proaktywnego publikowania informacji o gospodarce leśnej na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej. 2. Dyrekcja Generalna publikuje dane i informacje o: 1) planie prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu na kolejny rok dla wszystkich nadleśnictw, 2) badaniach opinii społecznej zlecanych przez Lasy Państwowe, 3) lasach o wzmocnionych funkcjach przyrodniczych i społecznych, w tym mapy oraz wykaz danych. 3. Regionalne dyrekcje publikują dane i informacje o: 1) pełnej dokumentacji projektowanych planów urządzenia lasu, 2) istniejącej dokumentacji przyrodniczej, obejmującej w szczególności operaty glebowo-siedliskowe, opracowania fitosocjologiczne, badania i inwentaryzacje przyrodnicze. 4. Nadleśnictwa publikują dane i informacje o: 1) planowanych w kolejnym roku kalendarzowym zadaniach i	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				sposobach prowadzenia gospodarki leśnej - do końca maja roku poprzedzającego wdrożenie zadań, 2) historii prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu w obowiązującym planie urządzenia lasu, 3) wnioskach społecznych dotyczących gospodarki leśnej, 4) wszystkich funduszach przekazywanych przez nadleśnictwo na cele społeczne, 5) ujęciach wody na terenie nadleśnictwa. 5. Lasy Państwowe przy publikacji informacji wykorzystują formaty plików umożliwiające maszynowy odczyt danych. 6. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym. **Art. 14l** 1. Z realizacji partycypacji społecznej nadleśniczy co roku, do końca marca, sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport zawierający informacje o: 1) zastosowanych metodach zapewniających możliwość partycypacji społecznej, 2) interesariuszach biorących udział w partycypacji społecznej, 3) zgłaszanych przez interesariuszy potrzebach,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4) informacjach, stanowiskach i pomysłach dotyczących urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim a) zostały uwzględnione wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia, oraz b) nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem ich nieuwzględnienia, 5) prowadzonych działaniach edukacyjnych i informacyjnych. 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23a ust. 1. **Rozdział 4** **Plan urządzenia lasu** **Art. 18** 4. Plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności: 4) wykaz, w formacie umożliwiającym jego maszynowy odczyt, projektowanych cięć, zawierający w szczególności formy i rodzaje projektowanych rębni wraz z uzasadnieniem; 5) mapę przeglądową cięć, w formacie umożliwiającym jej maszynowy odczyt, wraz z oznaczonymi rębniami i procentem miąższości drewna do pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				6) streszczenie planu w języku niespecjalistycznym, zawierające w szczególności zakres planowanych zadań, wraz z umiejscowieniem ich na mapie, oraz przedstawienie zagadnień w formie graficznej. 5. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej, co najmniej przez przeprowadzenie konsultacji społecznych. 6. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, że: 1) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 tej ustawy przez organy wymienione w art. 57 tej ustawy zastępuje się uzgodnieniem projektu planu urządzenia lasu na podstawie art. 18b; 2) udział społeczeństwa w opracowaniu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 2 tej ustawy zastępuje się partycypacją społeczną, w tym konsultacjami	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społecznymi przeprowadzonymi zgodnie z art. 14g; 3) art. 48 tej ustawy nie stosuje się. **Art. 18a** 1. Konsultacje społeczne przeprowadza się przed sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu, a także po opublikowaniu projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne ponawia się w przypadku wprowadzenia istotnych zmian do projektu planu urządzenia lasu, które nie były przedmiotem konsultacji społecznych. 2. Przez istotną zmianę, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności: 1) zwiększenie etatu miąższościowego użytków rębnych lub etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, również w ramach oddziałów lub ich części wydzielonych na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej; 2) modyfikację stosowanych zabiegów lub rębni, gdy może to prowadzić w miejscu, którego modyfikacja dotyczy zwiększenia pozyskania drewna. 3. Przy konsultacjach społecznych projektu planu urządzania lasu	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przez dyżury, o których mowa w art. 14g ust. 1 pkt 5, rozumie się dyżury autorów projektu planu urządzania lasu. 4. Raport z realizacji partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzania lasu dołącza się do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. **Art. 22a** (proponowany art. 22 ust. 14 w projekcie ustawy) 6. Minister właściwy do spraw środowiska: 1) odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli: a) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami lub zasadami prowadzenia gospodarki leśnej lub wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, lub b) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z przepisami prawa, lub c) stwierdzi naruszenie procedury przeprowadzenia partycypacji społecznej, lub d) stwierdzi inne naruszenie procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, lub e) do projektu planu urządzenia lasu nie załączono wymaganych opinii, uzgodnień lub raportu z realizacji partycypacji społecznej;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1	Fundacja Lasy i Obywatele	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy. W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.).	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: “Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio.”	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
2		Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21) wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji ekologicznych jako strony postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści: "Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uooś przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uooś stosuje się odpowiednio."	Uwaga nieuwzględniona Projekt zapewnia prawidłowe wdrożenie Konwencji z Aarhus w zakresie dokumentów będących podstawą do prowadzenia gospodarki leśnej. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Przede wszystkim projekt zapewnia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.		wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na dokumentach o charakterze planistycznym, przewidując kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody. Przewidziano także prawo organizacji do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uwag do projektu PUL. Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL.
3		Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych, kończących postępowania w sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę praw właściciela lasu. Brak uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu uzgadniającego. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
4		Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: "[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. "Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada".	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
5		Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: “zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione”. Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.
6		Proponowane 22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)” słowami “powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności”. Dodanie po słowach “także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu” słów: “oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu”	lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
7		Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus. W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.
8		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców, podczas gdy organizacje ekologiczne powinny mieć	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przyznany status strony zgodnie z art. 44 uooś. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić" słowami "każdy może wnieść".	uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić wybrane organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego" nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
9		Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
10		Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także “części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska” dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy przejściowe, zgodnie z którymi zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 – w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...] 2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których	niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	
11		Proponowane art.22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l.)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności".	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
12		Proponowany art. 22 ust. 6 u.l.	W celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i	Nadanie art. 22 ust. 6 treści: W postępowaniu w sprawie	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.	zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) i dopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w rozsądnym terminie. Termin ten musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega rozpatrzeniu w drodze

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL, ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny (tak jak aktualne przestaną być opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega na możliwości składania uwag do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu.
13		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL powinien być możliwie szeroki i każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić wybrane organizacje społeczne oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego” nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
14		Proponowany art. 22 ust. 14	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywną przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
15		Przepisy dot. partycypacji społecznej i udziału społeczeństwa	Niezależnie od uwag podniesionych wyżej postulujemy zasadnicze zmodyfikowanie przepisów dot. partycypacji, w celu zapewnienia rzeczywistego, a nie tylko pozornego, udziału społeczeństwa kształtowaniu gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu.	Propozycje brzmienia przepisów. Ich numeracja wymaga odpowiedniego dostosowania do ostatecznej wersji projektu, który przedstawi MKiŚ. Jednocześnie dostosowania będą wymagać inne przepisy zaproponowane przez MKiŚ przepisy dot. partycypacji społecznej. **Rozdział 1** **Przepisy ogólne** **Art. 6 ust. 1** 15) partycypacja społeczna - udział interesariuszy w prowadzeniu gospodarki leśnej,	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy wprowadza kompleksowy system partycypacji społecznej przy tworzeniu planów urządzenia lasu. Procedura ta zapewnia udział społeczeństwa na etapie opracowywania planu, umożliwiając każdej osobie fizycznej i prawnej, a także jednostkom samorządu terytorialnego oraz organizacjom społecznym i gospodarczym, składanie uwag i wniosków do projektu planu urządzenia lasu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zapewniany w szczególności przez prawo petycji, udział w konsultacjach społecznych i udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych, w celu zwiększenia przejrzystości, efektywności i akceptacji społecznej sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. **Rozdział 2** **Gospodarka leśna** **Art. 7** 3a. Gospodarkę leśną prowadzi się z zapewnieniem możliwości partycypacji społecznej, która uwzględnienia zasady: 1) dobrej wiary, 2) powszechności, 3) przejrzystości, 4) responsywności, 5) koordynacji, 6) przewidywalności, 7) poszanowania interesu ogólnego. **Rozdział 2a** **Partycypacja społeczna** **Art. 14c.** 1. Zapewnienie partycypacji społecznej polega w szczególności na: 1) umożliwieniu interesariuszom udziału w procedurach dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się, zadawania pytań, wnoszenia uwag	Projekt przewiduje ogłoszenie o rozpoczęciu sporządzania planu (w BIP, prasie, mediach społecznościowych i w sposób zwyczajowo przyjęty), a także obowiązek wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Przewidziano także obowiązkowe spotkanie z interesariuszami oraz obowiązek sporządzenia raportu z przebiegu partycypacji społecznej, zawierającego odniesienie się do każdej zgłoszonej uwagi i postulatu. Projekt zapewnia również transparentność procedury zatwierdzania planu urządzenia lasu przez ministra – w tym obowiązek udostępnienia wniosku o zatwierdzenie planu wraz z załącznikami na BIP oraz obowiązek odniesienia się przez ministra do uwag zgłoszonych przez organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie i reprezentatywne organizacje pracodawców. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają przejrzystość procesu planowania gospodarki leśnej oraz odpowiednie możliwości udziału społeczeństwa, bez nadmiernego komplikowania procedur administracyjnych i ryzyka ich paraliżu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				oraz zastrzeżeń, składania wniosków, 2) stworzeniu narzędzi dla interesariuszy, dzięki którym będą mogli wykonywać swoje uprawnienia, w szczególności opartych na dostępnych technologiach cyfrowych, w tym e-platformach, sondażach online, mapach online i innych podobnych rozwiązaniach, 3) zebraniu informacji i poznaniu potrzeb, pomysłów i innych stanowisk interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej, 4) braniu pod uwagę informacji i stanowisk, o których mowa w pkt 3 w toku procedur dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności sporządzania planu urządzenia lasu, 5) prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o istocie, celach, zasadach i sposobach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z zachowaniem hierarchii jej celów, o której mowa w art. 7 ust. 1, w tym produkcyjnych i pozaprodukcyjnych usługach ekosystemowych świadczonych przez lasy, w szczególności dotyczących ochrony bioróżnorodności, retencja wody, pochłaniania dwutlenku węgla oraz funkcji społecznych, kulturowych i rekreacyjnych oraz stosowanych	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				rębniach, zabiegach pielęgnacyjnych lub sanitarnych i innych czynnościach podejmowanych w ramach gospodarki leśnej, 6) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami w ramach prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz umożliwieniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, 7) proaktywnym upublicznianiu informacji i danych o lasach i gospodarce leśnej. 2. Partycypację społeczną prowadzi się: 1) w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240); 2) z poszanowaniem jawności i sprawności prowadzonych procedur; 3) z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku i z wykorzystaniem cyfrowych, interaktywnych map i wizualizacji, a także innych narzędzi, o których	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				mowa w ust. 1 pkt 2, informacji dotyczących gospodarki leśnej, w szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanego planu urządzenia lasu. 3. Partycypacja społeczna realizowana jest w szczególności przez: 1) udział w konsultacjach społecznych, 2) składanie petycji, 3) udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych. **Art. 14e** Interesariuszami są w szczególności: 1) osoby fizyczne, przy czym w przypadku osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych prawo do partycypacji społecznej przysługuje bez zgody przedstawiciela ustawowego; 2) osoby prawne; 3) jednostki organizacyjne, w tym stowarzyszenia, niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną; 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, jednostki pomocnicze, organy doradcze oraz konsultacyjne; 5) organy władzy publicznej. **Art. 14g**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1. Formami konsultacji społecznych są: 1) zbieranie uwag, wniosków i postulatów; 2) spotkania otwarte, panele eksperckie lub warsztaty; 3) spotkania plenerowe lub spacery studyjne, zorganizowane na obszarze, którego dotyczą konsultacje; 4) ankiety lub geoankiety; 5) wywiady, prowadzenie punktu konsultacyjnego lub dyżurów. 2. Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej formy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz jednej z form, o których mowa w ust. 1 pkt 3-5. 3. Dopuszcza się przeprowadzenie konsultacji społecznych również w innych formach niż określone w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2. 4. Uwagi, wnioski i postulaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. 5. Konsultacje społeczne w zakresie form, o których mowa w ust. 1 pkt	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4, prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Konsultacje te można prowadzić w szczególności za pomocą formularzy udostępnionych przez podmiot prowadzący konsultacje na jego stronie internetowej, a także w innej formie, jeżeli zostanie ona określona przez ten podmiot w ogłoszeniu o rozpoczęciu konsultacji społecznych. 6. Konsultacje społeczne przeprowadza się każdorazowo przez okres co najmniej 30 dni. 7. Konsultacji społecznych nie prowadzi się w lipcu, sierpniu ani grudniu. 8. O prowadzeniu konsultacji społecznych zawiadamia się z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem: 1) przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914); 2) przez wywieszenie ogłoszenia w widocznych miejscach na terenach objętych sporządzanym planem urządzania lasu lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w szczególności przy	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				miejscach gromadzenia się lub poruszania się ludności; 3) przez udostępnienie informacji na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwych gmin; 4) w internetowych serwisach społecznościowych prowadzonych oraz wykorzystywanych przez podmiot prowadzący konsultacje, oraz 5) w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. 9. Z czynności przeprowadzanej w ramach konsultacji społecznych sporządza się protokół zawierający informacje o sposobie zawiadomienia, formie konsultacji, udziale interesariuszy, zgłaszanych uwagach, wnioskach i postulatach oraz sposobie ich rozpatrzenia wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia. **Art. 14h** Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania konsultacji społecznych, o których mowa w art. 14g, w tym wyznaczania ich terminów, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zapewnienia	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				dostępu osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Art. 14i** 1. Interesariusze mogą złożyć petycję do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. 2. Przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia lub zaniechania działania mieszczącego się w zakresie zadań lub kompetencji adresata petycji. 3. Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia jej złożenia. 4. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 3, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3. 5. Interesariuszom wnoszącym petycję przysługuje skarga do ministra właściwego do spraw środowiska w przypadkach: 1) nierozpatrzenia petycji w terminie, lub 2) załatwienia petycji w sposób nieuwzględniający szczególnych walorów	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przyrodniczych lub szczególnych funkcji społecznych obszarów, których dotyczy, hierarchii celów gospodarki leśnej, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub zasad partycypacji społecznej, o których mowa w art. 7 ust. 3a. 6. Na rozstrzygnięcie skargi, o której mowa w ust. 5, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). 7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do petycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). **Art. 14j** 1. Interesariusze mogą brać udział w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych Lasów Państwowych. 2. Odpowiednie jednostki organizacyjne Lasów Państwowych zawiadamiają interesariuszy o planowanym spotkaniu, o którym mowa w ust. 1 w sposób określony w art. 14g ust. 7 pkt 3 i 4 z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. 3. Interesariusze mają prawo zabierać głos w trakcie spotkania, a	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				także zgłaszać ustnie lub na piśmie uwagi i wnioski dotyczące tematu spotkania oraz jego przebiegu. **Art. 14k** 1. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane do proaktywnego publikowania informacji o gospodarce leśnej na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej. 2. Dyrekcja Generalna publikuje dane i informacje o: 1) planie prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu na kolejny rok dla wszystkich nadleśnictw, 2) badaniach opinii społecznej zlecanych przez Lasy Państwowe, 3) lasach o wzmocnionych funkcjach przyrodniczych i społecznych, w tym mapy oraz wykaz danych. 3. Regionalne dyrekcje publikują dane i informacje o: 1) pełnej dokumentacji projektowanych planów urządzenia lasu, 2) istniejącej dokumentacji przyrodniczej, obejmującej w szczególności operaty glebowo-siedliskowe, opracowania fitosocjologiczne, badania i inwentaryzacje przyrodnicze. 4. Nadleśnictwa publikują dane i informacje o:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1) planowanych w kolejnym roku kalendarzowym zadaniach i sposobach prowadzenia gospodarki leśnej - do końca maja roku poprzedzającego wdrożenie zadań, 2) historii prac gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna i hodowlą lasu w obowiązującym planie urządzenia lasu, 3) wnioskach społecznych dotyczących gospodarki leśnej, 4) wszystkich funduszach przekazywanych przez nadleśnictwo na cele społeczne, 5) ujęciach wody na terenie nadleśnictwa. 5. Lasy Państwowe przy publikacji informacji wykorzystują formaty plików umożliwiające maszynowy odczyt danych. 6. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym. **Art. 14l** 1. Z realizacji partycypacji społecznej nadleśniczy co roku, do końca marca, sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport zawierający informacje o: 1) zastosowanych metodach zapewniających możliwość partycypacji społecznej, 2) interesariuszach biorących udział w partycypacji społecznej,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3) zgłaszanych przez interesariuszy potrzebach, 4) informacjach, stanowiskach i pomysłach dotyczących urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim a) zostały uwzględnione wraz z uzasadnieniem ich uwzględnienia, oraz b) nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem ich nieuwzględnienia, 5) prowadzonych działaniach edukacyjnych i informacyjnych. 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23a ust. 1. **Rozdział 4** **Plan urządzenia lasu** **Art. 18** 4. Plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności: 4) wykaz, w formacie umożliwiającym jego maszynowy odczyt, projektowanych cięć, zawierający w szczególności formy i rodzaje projektowanych rębni wraz z uzasadnieniem; 5) mapę przeglądową cięć, w formacie umożliwiającym jej maszynowy odczyt, wraz z oznaczonymi rębniami i procentem miąższości drewna do pozyskania w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				okresie obowiązywania planu urządzenia lasu; 6) streszczenie planu w języku niespecjalistycznym, zawierające w szczególności zakres planowanych zadań, wraz z umiejscowieniem ich na mapie, oraz przedstawienie zagadnień w formie graficznej. 5. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej, co najmniej przez przeprowadzenie konsultacji społecznych. 6. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, że: 1) opiniowanie projektu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 tej ustawy przez organy wymienione w art. 57 tej ustawy zastępuje się uzgodnieniem projektu planu urządzenia lasu na podstawie art. 18b; 2) udział społeczeństwa w opracowaniu planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 54 ust. 2 tej ustawy zastępuje się partycypacją	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				społeczną, w tym konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi zgodnie z art. 14g; 3) art. 48 tej ustawy nie stosuje się. **Art. 18a** 1. Konsultacje społeczne przeprowadza się przed sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu, a także po opublikowaniu projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne ponawia się w przypadku wprowadzenia istotnych zmian do projektu planu urządzenia lasu, które nie były przedmiotem konsultacji społecznych. 2. Przez istotną zmianę, o której mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności: 1) zwiększenie etatu miąższościowego użytków rębnych lub etatu powierzchniowego użytków przedrębnych, również w ramach oddziałów lub ich części wydzielonych na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej; 2) modyfikację stosowanych zabiegów lub rębni, gdy może to prowadzić w miejscu, którego modyfikacja dotyczy zwiększenia pozyskania drewna.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3. Przy konsultacjach społecznych projektu planu urządzania lasu przez dyżury, o których mowa w art. 14g ust. 1 pkt 5, rozumie się dyżury autorów projektu planu urządzania lasu. 4. Raport z realizacji partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzania lasu dołącza się do wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu. **Art. 22a** (proponowany art. 22 ust. 14 w projekcie ustawy) 6. Minister właściwy do spraw środowiska: 1) odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli: a) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami lub zasadami prowadzenia gospodarki leśnej lub wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, lub b) projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z przepisami prawa, lub c) stwierdzi naruszenie procedury przeprowadzenia partycypacji społecznej, lub d) stwierdzi inne naruszenie procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu, które mogło mieć istotny wpływ na projekt, lub e) do projektu planu urządzenia lasu nie załączono wymaganych opinii, uzgodnień lub	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				raportu z realizacji partycypacji społecznej;	
	Uwagi koalicji organizacji pozarządowych Fundacji Frank Bold, Fundacji "ClientEarth Prawnicy dla Ziemi", Fundacji Greenpeace Polska, Pracowni na rzecz Wszystkich Istot, Ogólnopolskie Towarzystwa Ochrony Ptaków	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy. Projekt wprowadza w zasadzie nieograniczony wyjątek ("niezbędne do realizacji celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej") od zakazu, umożliwiając - po uzyskaniu decyzji ministra lub starosty (proponowany art. 7c u.l.) - prowadzenie gospodarki leśnej bez PUL lub z zatwierdzonym PUL, którego wykonanie zostało wstrzymane. Wyjątek ten pozwala na prowadzenie gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL również w celach produkcyjnych, w tym związanych z pozyskaniem drewna, bowiem wyliczenie zawarte po słowach "w szczególności" w żaden sposób nie ogranicza otwartego charakteru wyjątku. Oznacza to w praktyce: 1. niemal brak ograniczenia prowadzenia gospodarki leśnej bez PUL, a w konsekwencji utrwalenie i pogłębienie niezgodnej z obecnym stanem prawnym praktyki prowadzenia gospodarki leśnej bez PUL;	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: "Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio."	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			2. brak skuteczności stosowanych przez sąd administracyjny na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi środków tymczasowych, co jednocześnie może prowadzić do naruszenia prawa UE (por. powody uchwalenia ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw); 3. brak potrzeby opracowywania i zatwierdzania aneksów PUL; 4. brak jakiejkolwiek odpowiedzialności (zarówno na podstawie proponowanych zmian w kodeksie wykroczeń, jak i na zasadach ogólnych) za prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.). Na szczególną krytykę zasługuje proponowany art. 7a ust. 1 pkt 2 u.l. (i odpowiednio proponowany art. 7c u.l.), który w istocie wprowadza możliwość modyfikowania przez organ władzy wykonawczej		Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			(ministra, lub - w przypadku art. 7c - starostę) orzeczenia sądu, który wcześniej wstrzymał wykonanie decyzji wydanej przez ten organ. Stanowi to jaskrawe naruszenie zasady trójpodziału władzy i jest niedopuszczalne w państwie prawa. Dalsze ustępy wskazanego art. 7a potwierdzają powyższe obawy. Otóż, jedynym wymogiem formalnym nałożonym w związku z wydaniem decyzji omijającej sądowe orzeczenie bądź fakt braku zatwierdzenia PUL, jest uzyskanie opinii od RDOŚ (ust. 4). Jednocześnie - co wymaga wyeksponowania – opinia ta podlegać będzie zaskarżeniu, ale jedynie przez właściciela lasu. Projektowane przepisy zatem wprost przewidują, że jedynym przypadkiem możliwości podważania opinii RDOŚ będzie jej negatywny skutek dla właściciela lasu, dążącego do wycinki – tylko jemu przepisy przypisują legitymację do zaskarżania opinii. Jeśli zaś opinia byłaby niekorzystna dla przyrody, nie będzie można jej zaskarżyć. Jest to rażąca nieproporcjonalność pomiędzy interesami podmiotu eksploatującego las, a społeczeństwem, w tym organizacjami ekologicznymi. Jest to jednocześnie kolejny element służący „wyprowadzaniu" wycinki drzew spod faktycznej, zgodnej z wyrokiem TSUE, dyrektywą siedliskową, ptasią i Konwencją z Aarhus, ochrony prawnej. Opisane powyżej negatywne skutki nie zostają wyeliminowane poprzez wprowadzenie możliwości zaskarżenia decyzji ministra wyrażającej zgodę na prowadzenie wycinek bez PUL bądź pomimo sądowego postanowienia o wstrzymaniu wykonania decyzji, ponieważ decyzja ministra jako ostateczna, podlegać będzie wykonaniu. Organizacja ponownie musiałaby zatem występować o wydanie postanowienia o wstrzymaniu jej wykonania, co prowadzi do formalnoprawnego absurdu.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zaproponowane rozwiązanie ograniczenia wstrzymania wykonania planu urządzenia lasu jest sprzeczne z art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus. Przepis ten ustanawia ogólne minimalne standardy, które mają zastosowanie do wszystkich odpowiednich procedur odwoławczych, decyzji i środków tymczasowych. Na państwie spoczywa obowiązek wprowadzenia odpowiednich i prawnie skutecznych środków zaradczych, w tym w stosownych przypadkach wstrzymanie wykonania kwestionowanego działania bez wyjątków w sprawach, w których występuje szkoda lub istnieje groźba jej wystąpienia. W takich przypadkach sąd krajowy musi mieć możliwość wstrzymania wykonania określonego działania w celu utrzymania status quo.		
		Proponowany art. 7b u.l.	Konsekwencją zmiany treści proponowanego art. 7a u.l. powinno być usunięcie z projektu proponowanego art. 7b u.l.	Wykreślenie art. 7b u.l. z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona.** Konsekwencja braku zmiany art. 7a W celu zapewnienia możliwości prowadzenia w niezbędnym zakresie gospodarki leśnej (w tym ze względów społecznych i przyrodniczych) oraz dla wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych i ewentualnych niekorzystnych ich następstw proponuje się określenie w przepisach prawa, tj. w projektowanym art. 7a-7b uol, możliwości wydania przez ministra właściwego do spraw środowiska jako organu sprawującego nadzór nad gospodarką leśną w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa zgody na prowadzenie gospodarki leśnej w okresie, gdy

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					plan urządzenia lasu nie jest zatwierdzony albo gdy wykonalność rozstrzygnięcia o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu zostanie wstrzymana. Zgoda wyrażana będzie w drodze decyzji administracyjnej wydawanej na wniosek właściciela lasu. Powyższe pozostawi możliwość zapewnienia realizacji celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w zakresie adekwatnym do konkretnej sytuacji wynikającej z braku zatwierdzonego planu urządzenia lasu. Przepisy projektowanego art. 7a uol zapewniają przy tym podstawę do zbadania wniosku pod kątem braku istotnie negatywnego odziaływania na środowisko (poprzez opiniowanie przez organy ochrony przyrody) oraz kontrolę społeczną prawidłowego wykonania procedury i zasadności rozstrzygnięcia w postaci możliwości złożenia przez wybrane organizacje, w tym organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie, skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra właściwego do spraw środowiska. Z uwagi na fakt, że lasy podlegają powszechnej ochronie i pełnią dla społeczeństwa wiele ważnych funkcji, niezależnie od formy ich

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					własności, adekwatne rozwiązania określono również w odniesieniu do lasów objętych uproszczonymi planami urządzenia lasu (dot. lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Skarbu Państwa). Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
		Proponowany art. 7c u.l.	Konsekwencją zmiany treści proponowanego art. 7a u.l. powinno być usunięcie z projektu proponowanego art. 7c u.l.	Wykreślenie art. 7c u.l. z projektu ustawy	**Uwaga częściowo uwzględniona** Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
		Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21) wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: "W tym względzie należy stwierdzić, że nawet jeśli konwencja z Aarhus, a w szczególności jej art. 6 ust. 1 lit. b), pozostawia państwom będącym stronami pewien zakres uznania w zakresie badania znaczącego oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko, to jednak mając na uwadze orzecznictwo, o którym mowa w pkt 172 i 173 niniejszego wyroku, dyrektywa siedliskowa konkretyzuje wymogi, które należy sformułować w odniesieniu do znaczenia oddziaływania na środowisko w dziedzinie europejskiej ochrony przyrody. Otóż negatywne skutki dla celów ochrony europejskich obszarów ochrony powinny co do	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści: "Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uooś przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uooś stosuje się odpowiednio."	Uwaga nieuwzględniona Projekt zapewnia prawidłowe wdrożenie Konwencji z Aarhus w zakresie dokumentów będących podstawą do prowadzenia gospodarki leśnej. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Przede wszystkim projekt zapewnia wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na dokumentach

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zasady zostać uznane za znaczące w rozumieniu tego postanowienia konwencji z Aarhus, ponieważ organizacje ochrony środowiska mają prawo żądać, aby właściwe władze badały w indywidualnych przypadkach, czy planowane przedsięwzięcia mogą mieć takie znaczące oddziaływanie" (pkt 175). Również zgodnie z zaleceniami Komitetu ds. Zgodności z Konwencją z Aarhus (ACCC), zapewnienie udziału społeczeństwa jedynie na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie spełnia wymogów art. 6 Konwencji (ACCC/C/2013/98 (Litwa), ECE/MP.PP/C.1/2021/15, par. 92). Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji ekologicznych jako strony postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.		o charakterze planistycznym, przewidując kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody. Przewidziano także prawo organizacji do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych uwag do projektu PUL. Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest zagwarantowanie organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie uprawnienia do skarżenia decyzji finalnych, kończących postępowania w sprawie. Nie jest natomiast konieczne gwarantowanie tym organizacjom możliwości skarżenia wszystkich poszczególnych rozstrzygnięć wydawanych na kolejnych etapach będących elementami składowymi ww. postępowań. Skarga na postanowienie RDOŚ jest niezbędna ze względu na ochronę praw właściciela lasu. Brak uzgodnienia projektu PUL oznacza bowiem brak możliwości przedłożenia tego projektu do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 18c ust. 9 do projektu planu urządzenia lasu dołącza się postanowienie o uzgodnieniu projektu planu urządzenia lasu albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie (co jest równoznaczne z uzgodnieniem PUL). Właściciel lasu w przypadku braku uzgodnienia nie będzie mógł skarżyć postanowienia RDOŚ w skardze na decyzję o odmowie zatwierdzenia PUL, ponieważ brak uzgodnienia stanowi przeszkodę

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					formalną i uniemożliwia prawidłowe złożenie wniosku do ministra o zatwierdzenie PUL. Wybrane organizacje społeczne będą mogły natomiast skarżyć postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia PUL w skardze na decyzję ministra. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c ustawy o lasach przewidziano rolę organu uzgadniającego. Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Uzgodnienie — w przeciwieństwie do opinii — ma charakter wiążący, co w konsekwencji oznacza, iż jest formą współdecydowania organu uzgadniającego co do treści.
		Proponowany art. 18b ust. 13	Konsekwencją wykreślenia art. 18b ust. 5 powinno być usunięcie wskazanego fragmentu w art. 18b ust. 13	Wykreślenie “albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie”.	**Uwaga nieuwzględniona.** Konsekwencja braku zmiany art. 18c Regulacje przewidziane w art. 18a-18e uol wprowadzają zmiany na etapie sporządzania planu urządzenia lasu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Katalog podmiotów opiniujących projekt planu urządzenia lasu wyznaczono w oparciu o kryterium posiadanych kompetencji w zakresie określania odpowiedniego sposobu realizacji zasad i celów gospodarki leśnej na danym obszarze. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c uol przewidziano rolę organu uzgadniającego.
		Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: “[...] wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. “Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada”.	pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
		Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa, opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści: “zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dlaczego zostały nieuwzględnione”. Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	**Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z projektowanym art. 18d ust. 10 pkt 2 raport z partycypacji społecznej zawiera zestawienie postulatów i uwag wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich przez wskazanie, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz w jakim zakresie i dlaczego nie zostały uwzględnione. Podobnie w art. 21b ust. 10, który nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek odniesienia się do uwag zgłoszonych w ramach postępowania w sprawie zatwierdzenia pul.
		Proponowane 22c ust. 2, 22d	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	(lub ich odpowiedników) "organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (…)" słowami "powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności". Dodanie po słowach "także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu" słów: "oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu"	Projekt ustawy przyznaje legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego organizacjom społecznym spełniającym warunki określone w projekcie, (każdej, nawet jeżeli nie zgłaszała uwag na etapie procedowania projektu PUL) które prowadzą udokumentowaną działalność statutową w zakresie ochrony przyrody przez co najmniej 24 miesiące przed wszczęciem postępowania, a także reprezentatywnej organizacji pracodawców – w zakresie zatwierdzania planów urządzenia lasu. Takie rozwiązanie zapewnia udział organizacji najbardziej zainteresowanych skutkami planowania gospodarki leśnej – zarówno w wymiarze przyrodniczym, jak i gospodarczym. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
		Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus. Projektowana zmiana przepisów ustawy o lasach - zarówno w obecnym kształcie, jak w wersji projektu ustawy z dnia 8 sierpnia 2024 r. - ma na celu wdrożenie wyroku	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt ustawy przewiduje udział społeczeństwa poprzez procedurę partycypacji społecznej na etapie sporządzania planu (art. 18d) oraz dostęp organizacji społecznych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			TSUE przeciwko Polsce (wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r., C-432/21). W wyroku tym Trybunał jednoznacznie zakwalifikował plany urządzenia lasu jako decyzje w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji, a co za tym idzie przesądził o konieczności zapewnienia udziału zainteresowanej społeczności w postępowaniu administracyjnym zwieńczonym przyjęciem takiego planu. Tym samym przyjął, że plan urządzenia lasu nie jest projektem dokumentu, w odniesieniu do którego należy zapewnić społeczeństwu możliwość składania uwag i wniosków, a przedsięwzięciem zakończonym decyzją w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji, które wymaga zapewnienia udziału w postępowaniu zainteresowanej społeczności, który w polskim porządku prawnym w odniesieniu do organizacji ekologicznych realizuje art. 44 uooś. Jedynie przyznanie członkom zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacjom ekologicznym) statusu uczestnika na prawach strony w postępowaniu administracyjnym w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu zapewnia prawidłowe wdrożenie wyroku TSUE, który wymaga nie tylko zapewnienia udziału w postępowaniu zainteresowanej społeczności, ale także następczego dostępu do wymiaru sprawiedliwości na zasadach określonych w art. 9 ust. 2 i 3 Konwencji. Tylko status strony postępowania zapewni w konsekwencji możliwość zainicjowania kontroli sądowej pod względem merytorycznym i formalnym legalności planów urządzenia lasu. Zatem w celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowy kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44	udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	spełniających warunki określone w projekcie do sądu administracyjnego (art. 22b). W związku z tym nie przewidziano udziału organizacji społecznych na prawach strony w postępowaniu administracyjnym (art. 21b ust. 6, art. 22a ust. 8). Przyjęty mechanizm realizuje wyrok TSUE w sprawie C-432/21 i jest zgodny z Konwencją z Aarhus.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.		
		Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców, podczas gdy organizacje ekologiczne powinny mieć przyznany status strony zgodnie z art. 44 uooś. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego” nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu opartych wyłącznie na zgłoszeniu negatywnych opinii mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania.
		Art. 2 ustawy nowelizującej	Wykroczenie nie jest adekwatnym środkiem reakcji na bezprawie w postaci prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, a grożąca za nie kara w żaden sposób nie jest proporcjonalna do szkody, która może takim zachowaniem zostać spowodowana.	Wykreślenie z projektu ustawy zmiany w art. 158 § 1 kodeksu wykroczeń oraz dodanie do art. 1 ustawy nowelizującej pkt 12 o treści: 12) po rozdziale 9a dodaje się rozdział 9b w brzmieniu: "Rozdział 9b Odpowiedzialność karna Art. 66j. 1. Kto prowadzi gospodarkę leśną związaną z pozyskaniem drewna bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo w lasach z zatwierdzonym	**Uwaga nieuwzględniona** Każdy właściciel lasu ma prawo do czerpania korzyści z swojej własności; prawo to podlega na mocy art. 64 Konstytucji RP ochronie i może być ograniczone wyłącznie w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza jego istoty. Jednocześnie lasy niezależnie od formy własności, pełniąc ważne funkcje publiczne, podlegają powszechnej ochronie. Te dwa elementy wymagają zrównoważenia, ponieważ władze

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				planem urządzenia lasu, którego wykonalność zatwierdzenia została wstrzymana na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo z naruszeniem planu urządzenia lasu, podlega podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 2. Tej samej karze podlega kto prowadzi gospodarkę leśną związaną z pozyskaniem drewna bez zatwierdzonego uproszczonego planu urządzenia lasu albo w lasach z zatwierdzonym uproszczonym planem urządzenia lasu, którego wykonalność zatwierdzenia została wstrzymana na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo z naruszeniem uproszczonego planu urządzenia lasu. 3. Tej samej karze podlega kto to prowadzi gospodarkę leśną związaną z pozyskaniem drewna bez decyzji starosty, o której mowa w art. 19 ust. 3, bądź w przypadku wstrzymania wykonalności tej decyzji na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo niezgodnie z tą decyzją. 4. Tej samej karze podlega kto prowadzi gospodarkę leśną	publiczne są zobowiązane do prowadzenia polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74 Konstytucji RP), a ochrona środowiska może uzasadniać pewne ograniczenia praw i wolności konstytucyjnych. Ograniczenia prawa własności właścicieli lasów zostały więc ustanowione (zgodnie z brzmieniem art. 64 ust. 3 Konstytucji RP) w konkretnych przepisach ustawowych. W tym zakresie w art. 5 i art. 7 ust. 1 ustawy o lasach ustanowiono przepisy, zgodnie z którymi gospodarka leśna, niezależnie do formy własności lasu, podlega nadzorowi i prowadzona jest na podstawie właściwych dokumentów planistycznych. Powyższe ma zapewnić zachowanie zasad i realizację celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jako elementu bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Mając powyższe na uwadze, projektowana zmiana w art. 24 § 1a k.w. wprowadza określone w art. 158 tej ustawy czyny naruszające podstawy systemu nadzoru właściwych organów nad gospodarką leśną do katalogu wykroczeń. dla których zastosowania ma podwyższony

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				związaną z pozyskaniem drewna bez określenia przez nadleśniczego zadań z zakresu gospodarki leśnej, zgodnie z art. 19 ust. 4, albo niezgodnie z tymi zadaniami.”.	limit maksymalnej wysokości grzywny, tj. do 30 000 zł. Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 158 k.w. na katalog ww. czynów składa się pozyskanie we własnym lesie drewna, ale bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu, decyzji określającej zadania z zakresu gospodarki leśnej albo zgody na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, lub niezgodnie z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, uproszczonym planem urządzenia lasu, decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej, decyzją zezwalającą na pozyskanie drewna w przypadkach losowych albo zgodą na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej (§1), jak również niewypełnienie obowiązku w zakresie złożenia ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie 6 miesięcy od końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu, analizy gospodarki leśnej prowadzonej na podstawie tego planu (§1a).
			W związku z propozycją wprowadzenia odpowiedzialności za prowadzenie gospodarki leśnej związanej z pozyskaniem drewna bez odpowiedniej podstawy, w szczególności bez zatwierdzonego PUL albo z zatwierdzonym PUL, którego wykonalność	Dodanie do projektu ustawy nowelizującej zmiany w art. 45 ust. 2 u.l. w brzmieniu: “nie była karana sądownie za przestępstwo z chęci zysku lub z innych niskich pobudek	**Uwaga nieuwzględniona.** Propozycja wykracza poza zakres nowelizacji objętej projektem UD61.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			została wstrzymana na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo z naruszeniem planu urządzenia lasu do ustawy o lasach należy dodać przepis, który uniemożliwi osobom ukaranym/skazanym za takie czyny bycie pracownikiem Służby Leśnej. Nie do zaakceptowania jest bowiem sytuacja, w której pracownik Służby Leśnej dopuszcza się czynów, o których mowa w uwadze 5 i jednocześnie w dalszym ciągu pozostaje tym pracownikiem.	ani za przestępstwo, o którym mowa w art. 66j". Przepis należy odpowiednio zmodyfikować w sytuacji nieuwzględnienia uwagi nr 13.	Celem projektu jest usunięcie uchybień wskazanych w wyrokach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – dalej „TSUE": z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21 oraz z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie C-441/17.
		Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do. art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także "części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska" dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed bezstronnym sądem umożliwiających zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuły 6 i 7 ustawy nowelizującej wprowadzają jasne przepisy przejściowe, zgodnie z którymi zatwierdzone plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany zachowują moc obowiązującą do końca okresu ich sporządzenia. Dla projektów planów złożonych do zatwierdzenia przed dniem wejścia ustawy w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio służących wykonaniu wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 – w szczególności dotyczących udziału organizacji społecznych i dostępu do sądu. W ocenie projektodawcy przyjęte rozwiązania zapewniają zgodność z Konwencją z Aarhus oraz prawem UE, a jednocześnie respektują zasadę niedziałania prawa wstecz i stabilność obowiązujących planów.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	zaniechań w odniesieniu do planu urządzania lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...] 2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		Uwaga o charakterze ogólnym	Projekt ustawy w obecnym kształcie jest niepotrzebnie bardzo obszerny i przez to bardziej skomplikowany niż jest to niezbędne. Będzie to utrudniało praktyczne zastosowanie zawartych w nim rozwiązań. Przy zastosowaniu odpowiednich technik prawodawczych, w szczególności techniki kondensacji tekstu prawnego, można znacząco skrócić tekst projektu.	Redukcja powtarzających się przepisów, poprzez zastosowanie techniki kondensacji tekstu prawnego, zwłaszcza w zakresie przepisów dotyczących planów i uproszczonych planów urządzenia lasu.	**Uwaga częściowo uwzględniona.** Celem projektu jest usunięcie uchybień wskazanych w wyrokach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – dalej „TSUE": z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21 oraz z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie C-441/17. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
		Uwaga o charakterze ogólnym	Proponowany projekt ustawy nie stanowi prawidłowej implementacji wyroku TSUE z dnia 2 marca 2023 r. C-432/21 i naraża Rzeczpospolitą Polskę na sankcje za brak wdrożenia postanowień orzeczenia Trybunału w odniesieniu do zapewnienia członkom zainteresowanej społeczności (tj. co najmniej organizacjom ekologicznym) właściwego udziału w postępowaniach dotyczących planów urządzenia lasu i możliwości zaskarżania tych		Uwaga nieuwzględniona. Celem projektu jest usunięcie uchybień wskazanych w wyrokach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – dalej „TSUE": z dnia 2 marca 2023 r.w sprawie C-432/21 oraz z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie C-441/17. Projekt zapewnia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			planów, w szczególności poprzez brak wystarczającego zagwarantowania formalnej i merytorycznej kontroli aktów zatwierdzających plany urządzenia lasu. Projekt także w żadnym zakresie nie wdraża orzeczenia odnoszącego się do konieczności zapewnienia przestrzegania ścisłej ochrony gatunkowej podczas prowadzenia gospodarki leśnej.		wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt wprowadza obowiązek uzgodnienia projektu PUL z RDOŚ. Projekt wprowadza kategoryczne przesłanki, kiedy RDOŚ musi odmówić uzgodnienia projektu PUL. Mianowicie, RDOŚ obligatoryjnie odmawia uzgodnienia projektu PUL ze względu na możliwość naruszenia ochrony form ochrony przyrody oraz ze względu na ryzyko spowodowania pogorszenia stanu środowiska. Jeżeli RDOŚ nie uzgodni projektu Pul (odmówi uzgodnienia), to taki projekt PUL nie może być dalej procedowany.
	Związek Leśników Polskich Regionu Zachodniopomorskiego	Art. 1, pkt 1 (dodawany art. 6 ust 1, pkt 14)	W dodanym do art. 6 w ust. 1 punkcie 14) pojawia się zapis „pozyskanie drewna – usunięcie drzewostanu lub drzew z drzewostanu w celu gospodarczego wykorzystania”. Zapis nie jest precyzyjny bowiem nie precyzuje celu wykorzystania.	14) pozyskanie drewna – usunięcie drzewostanu lub drzew z drzewostanu w celu gospodarczego wykorzystania surowca drzewnego	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy sformułowanie to jest zrozumiałe i nie powoduje niejasności.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		Art. 1, pkt 2 (dodawany art. 7a ust 1)	Wprowadzone odstępstwo wymaga wystąpienia właściciela lasu z wnioskiem do ministra, w wypadku gruntów w zarządzie PGL Lasów Państwowych (właściciel Skarb Państwa, co najwyżej reprezentowany przez nadleśniczego pełniącego funkcję reprezentacji zarządu). Trudno wyobrazić sobie sytuację w jakiej nadleśniczy występuje z wnioskiem w procedurze decyzji administracyjnej, na której wydanie może oczekiwać miesiąc (a w sprawach szczególnie skomplikowanych dwa miesiące) w sytuacji zagrożenia trwałości lasu, jego ochrony czy zapewnienia bezpieczeństwa życia lub zdrowia ludzi. Wprowadzenie obowiązku zgłoszenia faktu zagrożenia winno być wystarczające. Jednocześnie proponuję wprowadzenie delegacji ustawowej – tj. wzoru zgłoszenia określonego w rozporządzeniu.	„dopuszcza się wykonywanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej jeżeli jest to niezbędne do realizacji celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, w szczególności do zachowania trwałości lasu lub jego ochrony albo zapewnienia bezpieczeństwa życia lub zdrowia ludzi, po zgłoszeniu ministrowi właściwemu do spraw środowiska. Formuła zgłoszenia wraz z szczegółowym wykazem informacji dowodowych zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw środowiska.	**Uwaga nieuwzględniona.** Celem projektowanego art. 7a jest zapewnienie możliwości prowadzenia niezbędnych działań w zakresie gospodarki leśnej w przypadku braku zatwierdzonego PUL, tj, w sytuacji gdy: - projekt PUL został złożony do ministra do zatwierdzenia (a zatem miał już uzyskane wszystkie opinie i uzgodnienie z RDOŚ), albo - PUL został już zatwierdzony przez ministra (a zatem minister uznał, że PUL jest prawidłowy), ale został zaskarżony do WSA, a sam minister albo WSA wstrzymał wykonalność decyzji administracyjnej. Wstrzymanie wykonalności decyzji to nie jest jej uchylenie. Jest to tymczasowe „zatrzymanie" jej obowiązywania do czasu prawomocnego rozpatrzenia sprawy przez sąd. WSA (NSA) wstrzymując wykonanie decyzji nie rozpatruje jeszcze jej merytorycznie. Nie decyduje jeszcze o tym czy decyzja została wydana prawidłowo czy nie. Jest to środek tymczasowy pozwalający zarówno organowi (który też może wstrzymać wykonalność decyzji po wniesieniu na nią skargi) jak i sądowi, na rozpatrzenie zarzutów skargi na decyzję bez ryzyka, że do czasu wydania wyroku

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					obowiązująca decyzja przez jej wykonywanie może powodować szkody. Zgoda ministra wydawana w formie decyzji administracyjnej nie ingeruje we wstrzymanie wykonalności decyzji dokonane postanowieniem sądu (czy też postanowieniem samego ministra). Przepis art. 7a nie niweczy wstrzymania wykonalności decyzji o zatwierdzeniu PUL. Dotyczy on bowiem innego zakresu przedmiotowego. Stanowi szczególny środek o charakterze doraźnym, jednostkowym, czy ratunkowym. PUL obowiązuje 10 lat i obejmuje całą gospodarkę leśną na danym obszarze. Natomiast decyzja ministra dotyczy wyrażenia zgody na wykonanie konkretnych pojedynczych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, przewidzianych już w PUL (co wynika z art. 7a ust. 2) Rozwiązanie to ma charakter interwencyjny i ma na celu minimalizację ryzyka jednoznacznie niekorzystnych zjawisk czy procesów zagrażających realizacji określonych w ustawie o lasach zasad i celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Rozwiązanie to znajdzie zastosowanie np. w sytuacji: 1) zagrożenia trwałości utrzymania lasu, 2) konieczności ochrony lasu – np. przebudowa drzewostanu w celu zwiększenia odporności lasu, zapobieganie gradacji i zwalczanie rozprzestrzeniania się organizmów szkodliwych 3) gdy jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego albo wyeliminowania bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi.
		Art. 1, pkt 2 (dodawany art. 7a ust 2-9)	Wprowadzony przepis jest sprzeczny logicznie i prowadzi do możliwości trwałej blokady gospodarki leśnej oraz płynności finansowej nadleśnictw – przykład: nadleśnictwo po przeprowadzeniu wszelkich formalności wysyła projekt PUL do zatwierdzenia, PUL zostaje zatwierdzony, po czym NGO wnosi protest i następuje wstrzymanie wykonania świeżo zatwierdzonego PUL do sądowego rozpatrzenia. Nadleśniczy mimo zatwierdzonego PUL, by prowadzić gospodarkę (w tym w miejscach które nie są kwestionowane w zatwierdzonym PUL przez NGO) powinien sporządzić nowy projekt PUL. Jego wykonanie zgodnie z wymogami z istniejących rozporządzeń trwa kilka miesięcy.	Wykreślenie dodawanego art. 7a ust 2-9	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE.
		Art. 1, pkt 2 (dodawany art. 18c)	Przepis zawiera sprzeczności w terminie na zgłaszanie uwag, to jest: - termin min. 21 dni od dnia dokonania ostatniej czynności na podstawie ust. 2 - termin min. 21 dni od wyłożenia projektu (zgodnie z ust 7), następujący po min. 7 dniach od opublikowania informacji o miejscu i terminie spotkania (zgodnie z ust. 6). Przepis wprowadza obowiązek obwieszczenia w prasie – jednak nie precyzuje czy mają to być wszystkie możliwe prasy, lub prasy elektroniczne, z jaką częstotliwością mogą być publikowane, czy jedna wybrana, czy zamiast pras lokalnych może być to pismo ogólnopolskie (przykładowo, czy dla nadleśnictwa zlokalizowanego na Pomorzu, może być opublikowane obwieszczenie w miesięczniku „Pomerania” o tematyce społeczno-kulturalny wydawany od 1963 r. przez Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie). Nie ma prawnych możliwości ustalenia zasięgu prasy odpowiadającej położenia lasu. Ponadto przepis wprowadza w ust. 8 możliwość komunikacji za pomocą środków	Art. 18c. 1. Przy sporządzaniu projektu planu urządzenia lasu zapewnia się możliwość partycypacji społecznej. 2. Właściciel lasu informuje o przystąpieniu do sporządzania projektu planu urządzenia lasu przez: 1) zamieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej; 2) ogłoszenie informacji w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w swojej siedzibie; 3) obwieszczenie w prasie lub w prasie wydawanej w wersji elektronicznej o zasięgu odpowiadającym położeniu lasu objętego projektem planu urządzenia lasu;	**Uwaga nieuwzględniona** Celem przepisu jest zwiększenie transparentności i dostępności informacji dla lokalnych społeczności oraz ułatwienie udziału społeczeństwa w procesie planistycznym. Projektowane brzmienie zapewnia elastyczność w doborze formy udostępniania projektu planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem zróżnicowanego charakteru właścicieli lasów oraz ich możliwości technicznych. Okres wyłożenia projektu planu urządzenia lasu oraz składania uwag i wniosków do planu nie jest ściśle określony. Wskazano jednak, że jest to minimum 7 dni przed terminem ww. spotkania konsultacyjnego (w celu umożliwienia wcześniejszego zapoznania się zainteresowanych z projektem) oraz nie krócej niż 21 licząc od dnia, w którym odbyło się spotkanie (co umożliwi składanie uwag po spotkaniu, jeżeli wyjaśnienia udzielone w czasie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			komunikacji elektronicznej bez precyzowania jakich (a więc każdych?) bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Możliwość ta jest rzadką, wręcz niespotykaną w procedurach administracyjnych formą komunikacji – sprzeczną z lex specialis, tj. Kodeksem Postępowań Administracyjnych.	3) swoją stronę internetową, o ile taką posiada; 4) swoje media społecznościowe, o ile takie prowadzi. 3. W terminie 21 dni od dnia dokonania ostatniej czynności na podstawie ust. 2, każdy może wnieść do właściciela lasu opinie, postulaty i wnioski dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej w lasach objętych projektem planu urządzenia lasu. 4. Właściciel lasu, z wyłączeniem osób fizycznych będących użytkownikami wieczystymi lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, wykłada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie lub zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, lub na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. 5. Osoba fizyczna będąca użytkownikiem	spotkania nie zostaną przyjęte). W celach dokumentacyjnych z przeprowadzonej partycypacji sporządza się raport.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wieczystym lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa przekazuje projekt planu urządzenia lasu nadleśniczemu, na obszarze właściwości którego położony jest las objęty tym projektem. Nadleśniczy wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa lub zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej. 6. Nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia wyłożenia lub zamieszczenia projektu planu urządzenia właściciel lasu organizuje spotkanie w celu przedstawienia tego projektu i uzasadnienia przyjętych w nim rozwiązań. 7. Właściciel lasu informuje w sposób określony w ust. 2 o: 1) wyłożeniu lub zamieszczeniu projektu planu urządzenia lasu; 2) miejscu i terminie spotkania, o którym mowa w ust. 6; 3) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie termin na	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ich składanie, nie krótszy niż 21 dni od dnia, w którym odbyło się spotkanie, o którym mowa w ust. 6. 8. Opinie, postulaty i wnioski, o których mowa w ust. 3, oraz uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 7 pkt 3, mogą być wnoszone: 1) w formie pisemnej; 2) za pomocą elektronicznych platform usług administracji publicznej, z koniecznością opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym.	
		Art. 1, pkt 2 (dodawany art. 18e)	Wprowadzenie do art. 19 w ust. 4 po wyrazach „Skarbu Państwa” wyrazów „oraz dla lasów o powierzchni mniejszej niż 10 ha będących w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych” niesie konsekwencje odpowiedzialności za zaprojektowane zadania. Tymczasem nadleśniczy nie jest w posiadaniu danych araz nie ma uprawnień pozwalających sprawdzić własność gruntu, stan prawny, formę władania w tym ochronę konserwatorską zabytków. Organem zdolnym wykonać te czynności jest starosta pełniący jednocześnie obowiązki reprezentowania Skarbu Państwa jako właściciela gruntu niebędącego w zarządzie żadnej jednostki.	w art. 19 w ust. 3 po wyrazach „Skarbu Państwa” dodaje się przecinek oraz wyrazy „oraz dla lasów Skarbu Państwa o powierzchni mniejszej niż 10 ha będących w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych”.	**Uwaga nieuwzględniona** Regulacje przewidziane w art. 18a-18e uol wprowadzają zmiany na etapie sporządzania planu urządzenia lasu. Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Katalog podmiotów opiniujących projekt planu urządzenia lasu wyznaczono w oparciu o kryterium posiadanych kompetencji w zakresie określania odpowiedniego sposobu realizacji

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					zasad i celów gospodarki leśnej na danym obszarze. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c uol przewidziano rolę organu uzgadniającego. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji
		Art. 1 pkt 8) zmieniany art. 22	Zamieniany art. 22 ust 2 wprowadza termin złożenia do ministra właściwego do spraw środowiska wniosku o zatwierdzenie PUL na co najmniej 3 miesiące przed końcem okresu obowiązywania dotychczasowego PUL. Przepis ten sprzeczny jest ze szczegółowymi przepisami dotyczącymi zasad sporządzania PUL w którym	Odrzucenie w całości, lub zmiana szczegółowych zasad sporządzania planów urządzania lasu.	**Uwaga nieuwzględniona** Proponowane w art. 22 ust. 2 uol zobowiązanie właściciela lasu do złożenia wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu na co najmniej 3 miesiące przed końcem okresu obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu jest możliwe w związku z

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			określono, że projekt przedstawiany do zatwierdzenia zawiera opis dokonanych działań w ciągu poprzednich, całych 10 lat. Tym samym ostatnie tabele można dołączyć dopiero po zakończeniu i podsumowaniu roku gospodarczego w dziesięcioletnim planie.		wyłączeniem z zakresu planu analizy gospodarki leśnej w minionym okresie i pozwala na jego zatwierdzenie przed 1 stycznia pierwszego roku jego obowiązywania. Wyeliminowana zostanie zatem istniejąca do tej pory luka w obowiązywaniu planu urządzenia lasu wynikająca z konieczności przedkładania planu urządzenia lasu do zatwierdzenia już po wyekspirowaniu dotychczasowego i zminimalizowane ryzyko prowadzenia gospodarki leśnej bez obowiązującego planu urządzenia lasu.
		Art. 1 pkt 11) dodawany art. 23a i 23b	Zapis o którym poniżej nie gwarantuje przedstawienia informacji podczas sesji rady gminy, daje jedynie możliwość („Art. 23a. Nadleśniczy lub upoważniona przez niego osoba przedstawia informację z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym na terenie gminy na posiedzeniu rady gminy, w terminie do dnia 30 czerwca. Nad przedstawioną informacją z wykonania planu urządzenia lasu może być przeprowadzona debata. Przewodniczący rady gminy informuje o debacie nie później niż na 7 dni przed terminem jej przeprowadzenia.”) Przesłanie informacji na adres mailowy biura rady gminy spełnienia wymogi ustawowe. Jednocześnie art. 23b odnosi się do analizy wykonania zadań określonych w planie urządzania lasu które to zgodnie z rozporządzeniem o sposobie	wykreślenie	**Uwaga nieuwzględniona** Proponowany w art. 23a uol obowiązek przedstawienia przez nadleśniczego informacji z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym na terenie gminy na posiedzeniu rady gminy, w terminie do dnia 30 czerwca, wraz z możliwością przeprowadzenia debaty w tym zakresie, stanowi element partycypacji społecznej w procesie zarządzania gospodarką leśną. Natomiast art. 23b jest następstwem wyłączenia z zakresu planu urządzenia lasu analizy gospodarki leśnej w minionym okresie, które to omówiono w uzasadnieniu do uchylenia pkt 2 w art. 18 ust. 4 uol.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wykonywania PUL są częścią projektu planu urządzania lasu.		Złożenie do ministra właściwego do spraw środowiska analizy wymagane będzie niezależnie, w terminie 6 miesięcy od końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu, jako elementu nadzoru o którym mowa w aktualnym brzmieniu art. 22 ust. 4 uol.
		Cały projekt UD61	Z treści zniknął zapis gwarantujący zdjęcie odpowiedzialności za wypadki i szkody w mieniu związane z wejściem do lasu i terenem bezpośrednio z nim graniczącym (z nadleśniczych i leśniczych)	Proponuję dodanie zapisu "Wejście na teren lasu odbywa się na własną odpowiedzialność. Właściciel i osoby wykonujące pracę na rzecz właściciela i zarządcy nie odpowiadają za jakiekolwiek zdarzenia, wypadki lub szkody, które mogą wystąpić na terenie lasu, w tym również z uwagi na prowadzoną akcję ratunkową.”	**Uwaga nieuwzględniona.** Celem projektu jest usunięcie uchybień wskazanych w wyrokach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – dalej „TSUE”: z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21 oraz z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie C-441/17.
1	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	Art. 7a ust. 9:	Uprzywilejowanie jednej grupy interesariuszy: Zapis nadaje wyłączne uprawnienie do skarżenia decyzji wyłącznie organizacjom ekologicznym, całkowicie pomijając inne istotne grupy społeczne i gospodarcze, w szczególności: organizacje przedsiębiorców, które reprezentują branże zależne od dostępu do surowca drzewnego i aktywności leśnej, samorządy terytorialne, które mają konstytucyjnie gwarantowaną samodzielność. Prowadzi to do nierówności proceduralnej, gdzie jedna grupa zyskuje realny wpływ na decyzje administracyjne, podczas gdy inne – równie	9. Od decyzji ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie wyrażenia zgody na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej służy odwołanie do ministra właściwego do spraw leśnictwa albo, w przypadku jego braku, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. 9a. Po wyczerpaniu środków zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym, skargę do sądu	**Uwaga nieuwzględniona.** Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			uprawnione – są całkowicie wykluczone z kontroli sądowej. Brak symetrii i naruszenie zasad proporcjonalności Zapis pozwala organizacji ekologicznej wnieść skargę nawet jeśli nie uczestniczyła w postępowaniu, co jest wyjątkiem od ogólnych zasad postępowania administracyjnego. Tymczasem organizacje pracodawców, izby gospodarcze, związki branżowe czy jednostki samorządu terytorialnego – choć mogą być bezpośrednio zainteresowane skutkami decyzji – nie mają nawet prawa do udziału ani skargi.	administracyjnego na decyzję, o której mowa w ust. 9, mogą wnieść: - organizacja ekologiczna, powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania zaskarżonej decyzji, - organizacja pracodawców, jeżeli przedmiot decyzji dotyczy działalności gospodarczej objętej jej zakresem działania; - jednostka samorządu terytorialnego – jeżeli decyzja może wywrzeć bezpośredni wpływ na jej zadania własne, stan środowiska lub rozwój lokalny; - inny podmiot, który wykaże interes faktyczny lub prawny w sprawie.	do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem.
2	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	Art. 7c ust. 6	Uprzywilejowanie jednej grupy interesariuszy – uwaga identyczna jak w odniesieniu do Art. 7a ust. 9:	6. Od decyzji starosty w sprawie wyrażenia zgody na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej służy odwołanie. 6a. Po wyczerpaniu środków zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym, skargę do sądu	**Uwaga nieuwzględniona.** Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				administracyjnego na decyzję, o której mowa w ust. 6, mogą wnieść: - organizacja ekologiczna, powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania zaskarżonej decyzji, - organizacja pracodawców, jeżeli przedmiot decyzji dotyczy działalności gospodarczej objętej jej zakresem działania; - jednostka samorządu terytorialnego – jeżeli decyzja może wywrzeć bezpośredni wpływ na jej zadania własne, stan środowiska lub rozwój lokalny; - inny podmiot, który wykaże interes faktyczny lub prawny w sprawie.	niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne.
3	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	Art. 7a ust. 9:	Zapis przewidujący, że decyzja ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu lub zgody na określone działania jest ostateczna, bez wskazania środka odwoławczego w administracyjnym toku instancji, budzi istotne wątpliwości prawne i konstytucyjne. Odejście od zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego	9. Od decyzji ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie wyrażenia zgody na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej służy odwołanie do ministra właściwego do spraw leśnictwa albo, w przypadku jego braku, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.	**Uwaga nieuwzględniona.** Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zgodnie z art. 15 KPA i art. 78 Konstytucji RP, strona ma prawo do zaskarżenia decyzji wydanej w pierwszej instancji. Art. 127 § 1 KPA przewiduje, że od decyzji przysługuje odwołanie do organu wyższego stopnia, chyba że ustawa stanowi inaczej – co jednak powinno być wyjątkiem, a nie regułą. Wyłączenie trybu odwoławczego przez prosty zapis o „ostateczności decyzji" narusza tę zasadę i pozbawia strony skutecznej ochrony prawnej na poziomie administracyjnym. Jednocześnie wskazując na bardzo wąskie grono interesariuszy – organizacje ekologiczne – które może złożyć skargę. Naruszenie równowagi procesowej stron i zamknięcie dostępu dla innych podmiotów Zapis umożliwiający zaskarżenie tylko dla wybranych organizacji ekologicznych (pomijając organizacje przedsiębiorców, samorządy, lokalne społeczności czy inne podmioty mające interes faktyczny lub prawny) narusza zasadę równości stron oraz dostęp do sądu (art. 45 Konstytucji RP). Rekomendacja Postulujemy przywrócenie normalnego trybu zaskarżania decyzji administracyjnych. Taki zapis zachowuje zgodność z prawem unijnym i orzecznictwem TSUE, jednocześnie minimalizując ograniczenia dla gospodarki leśnej, zapewniając uczciwość i przejrzystość procesu.	9a. Po wyczerpaniu środków zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym, skargę do sądu administracyjnego na decyzję, o której mowa w ust. 9, mogą wnieść: - organizacja ekologiczna, powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania zaskarżonej decyzji, - organizacja pracodawców, jeżeli przedmiot decyzji dotyczy działalności gospodarczej objętej jej zakresem działania; - jednostka samorządu terytorialnego – jeżeli decyzja może wywrzeć bezpośredni wpływ na jej zadania własne, stan środowiska lub rozwój lokalny; - inny podmiot, który wykaże interes faktyczny lub prawny w sprawie."	sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem.
4	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	Art. 7c ust. 6	Uwaga tożsama z uwagą odnoszącą się do Art. 7a ust. 9	6. Od decyzji starosty w sprawie wyrażenia zgody na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej służy odwołanie.	**Uwaga nieuwzględniona.** Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				6a. Po wyczerpaniu środków zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym, skargę do sądu administracyjnego na decyzję, o której mowa w ust. 6, mogą wnieść: - organizacja ekologiczna, powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania zaskarżonej decyzji, - organizacja pracodawców, jeżeli przedmiot decyzji dotyczy działalności gospodarczej objętej jej zakresem działania; - jednostka samorządu terytorialnego – jeżeli decyzja może wywrzeć bezpośredni wpływ na jej zadania własne, stan środowiska lub rozwój lokalny; - inny podmiot, który wykaże interes faktyczny lub prawny w sprawie.	zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji. Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne.
5	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	Po art. 18 dodaje się art. 18a–18e	Sztuczne wydłużenie procedur pod pozorem realizacji wyroku TSUE Projektowane zmiany przewidujące: obowiązek uzyskania opinii aż 6 różnych podmiotów (w tym m.in. Wody Polskie, regionalne dyrekcje	Wykreślenie w całości	**Uwaga nieuwzględniona.** Regulacje przewidziane w art. 18a-18e uol wprowadzają zmiany na etapie sporządzania planu urządzenia lasu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ochrony środowiska, zarządy parków krajobrazowych), • obowiązkową partycypację społeczną (w tym publikację informacji, organizację spotkania informacyjnego i przygotowanie raportu z konsultacji), • terminy: 21 dni na zgłaszanie uwag przez społeczeństwo i 2 miesiące na wydanie opinii przez instytucje, nie stanowią rzeczywistej realizacji wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-432/21 ani skutecznego wprowadzenia mechanizmów udziału społecznego, lecz jedynie biurokratyczne rozbudowanie procedury, które w praktyce: - wydłużą proces zatwierdzania planów urządzenia lasów bez poprawy jakości ochrony środowiska, - utrudnią planowe prowadzenie gospodarki leśnej, zwłaszcza w lasach o znaczeniu gospodarczym, - wprowadzą formalny chaos i opóźnienia, które nie są powiązane z faktycznym ryzykiem środowiskowym ani społecznym. Projektowane przepisy traktują partycypację społeczną jako formalność, narzucając wymogi, które nie zapewniają rzeczywistego wpływu zainteresowanych stron, a jedynie generują dodatkowe koszty, obowiązki i nieefektywność. Trudno uznać takie rozwiązania za spełniające standardy wynikające z Konwencji z Aarhus czy orzecznictwa TSUE – skoro społeczeństwo zyskuje głos dopiero po zainicjowaniu i rozbudowaniu procedury, która sama w sobie zniechęca do zaangażowania. Wydłużenie procedur i nałożenie licznych wymogów formalnych nie może być utożsamiane z		Projektowane przepisy przewidują włączenie w proces sporządzania planu urządzenia lasu organów kompetentnych w obszarach, na które istotnie oddziałuje plan urządzenia lasu. Katalog podmiotów opiniujących projekt planu urządzenia lasu wyznaczono w oparciu o kryterium posiadanych kompetencji w zakresie określania odpowiedniego sposobu realizacji zasad i celów gospodarki leśnej na danym obszarze. Wyjątek stanowi właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, dla którego w projektowanym art. 18c uol przewidziano rolę organu uzgadniającego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			transparentnością ani odpowiedzialnością środowiskową. Wręcz przeciwnie – takie podejście: • blokuje sprawne planowanie, • sprzyja konfliktom proceduralnym, • naraża instytucje publiczne i Lasy Państwowe na przewlekłość i spory administracyjne • stanowi potencjalne zagrożenie dla stabilności zaopatrzenia sektora drzewnego w surowiec. Zalecana jest rewizja zapisów pod kątem ich proporcjonalności, efektywności i rzeczywistej użyteczności społecznej, przy jednoczesnym ograniczeniu biurokratyzacji procesu zatwierdzania planów.		
6	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	Art. 22 ust. 11 i 14 pkt 1)	Ten przepis przyznaje ministrowi właściwemu do spraw środowiska bardzo szeroką i uznaniową kompetencję do oceny: - zgodności projektu planu z przepisami prawa – co jest oczywiste i zasadne, - zawartości tzw. „istotnych błędów" – które nie są zdefiniowane ustawowo (kategoria ogólna i ocenna), - wykraczania poza zakres właściwy dla PUL – również formuła nieostro zarysowana, - zapewnienia realizacji celów zrównoważonej gospodarki leśnej lub ochrony przyrody – a więc ocena treści merytorycznej i celowościowej, nie tylko formalnoprawnej. Problemy praktyczne: 1. Zgodność z prawem – oczywista i konieczna kompetencja. Minister musi mieć możliwość odmowy zatwierdzenia dokumentu sprzecznego z prawem (np. ustawą, planem miejscowym, ustawami o ochronie przyrody).	Jeżeli projekt planu urządzenia lasu: jest niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności ustaw z zakresu ochrony środowiska, ochrony przyrody, planowania przestrzennego lub prawa wodnego, zawiera błędy formalne lub istotne rozbieżności uniemożliwiające ocenę zgodności projektu z przepisami prawa, zawiera rozwiązania wykraczające poza ustawowo określony zakres planu urządzenia lasu, 4. w sposób rażący uniemożliwia osiągnięcie celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	**Uwaga nieuwzględniona.** Projektowany art. 22 porządkuje sposób zatwierdzania planów urządzenia lasu poprzez wprowadzenie formy decyzji administracyjnej oraz jasnych przesłanek odmowy zatwierdzenia. Obowiązujące w projekcie brzmienie art. 21b ust. 15 pkt 1 lit. d u.l. uwzględnia standard wynikający z wyroku TSUE (C-432/21), zgodnie z którym naruszenie przepisów o partycypacji może prowadzić do odmowy zatwierdzenia planu, jeżeli miało istotny wpływ na projekt. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia planu mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			2. Nieprecyzyjność przesłanek - „istotne błędy”, „niewłaściwy zakres”. Brak definicji ustawowej pojęcia „istotny błąd” pozostawia duże pole do swobodnej interpretacji. Kryteria takie jak „nie zapewnienie celów ochrony przyrody” są pojemne i mogą być wykorzystywane instrumentalnie – zwłaszcza przy braku odwołania od decyzji ministra. 3. Rozszerzenie władztwa ministra na kwestie merytoryczne i celowościowe - przepis daje ministrowi realną możliwość ingerencji nie tylko w zgodność formalnoprawną, ale również w treść, logikę i założenia planu, które tradycyjnie są ustalane na poziomie nadleśnictw, w uzgodnieniu z ekspertami leśnymi. Może to prowadzić do centralizacji decyzji planistycznych, w tym wbrew ustaleniom służb terenowych i stron zainteresowanych na poziomie lokalnym. Przepis łączy w sobie uzasadnioną kontrolę zgodności z prawem z bardzo szeroką uznaniową kontrolą merytoryczną, co w połączeniu z brakiem trybu odwoławczego od decyzji ministra (w innych przepisach projektu) tworzy potencjalne zagrożenie dla stabilności i przewidywalności procesów planistycznych.	w rozumieniu art. 7 ustawy o lasach, – minister właściwy do spraw środowiska wzywa właściciela lasu do usunięcia nieprawidłowości lub uzupełnienia projektu, określając zakres i termin nie krótszy niż 14 dni. W razie ich nieusunięcia, minister może odmówić zatwierdzenia projektu planu.	Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania. W ocenie projektodawcy sformułowane projekty przepisów są zrozumiałe i nie powodują niejasności.
7	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	Art. 22a ust. 11 i 17 pkt 1)	Przepis dotyczący starostów, analogiczne uwagi, jak w przypadku ministra Art. 22 ust. 11 i 14 pkt 1)	Przepis dotyczący starostów, analogiczne uwagi, jak w przypadku ministra Art. 22 ust. 11 i 14 pkt 1)	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowany art. 22a porządkuje sposób zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu poprzez wprowadzenie formy decyzji administracyjnej oraz jasnych przesłanek odmowy zatwierdzenia. Wprowadzenie dodatkowych fakultatywnych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					przesłanek odmowy zatwierdzenia uproszczonego planu mogłoby prowadzić do automatycznego blokowania procedury, niezależnie od merytorycznej zasadności uwag. Obecny model zapewnia równowagę między prawem do udziału społeczeństwa a skutecznością postępowania. W ocenie projektodawcy sformułowane projekty przepisów są zrozumiałe i nie powodują niejasności.
8	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	Art. 22 ust 7 i Art. 22a ust 12	Uwagi identyczne jak w przypadku art. 7a ust. 9 – przepis w obecnym brzmieniu uprzywilejowuje jedną, szeroko zdefiniowaną grupę interesariuszy, tj. organizacje ekologiczne, nadając im wyłączne lub uprzywilejowane uprawnienia do składania skarg i uczestnictwa w postępowaniu, z pominięciem jednostek samorządu terytorialnego oraz przy ograniczeniu dostępu innych grup, np. wyłącznie „reprezentatywnych" organizacji samorządu gospodarczego. Taka regulacja narusza zasadę równości stron, godzi w konstytucyjną zasadę pomocniczości i samodzielności samorządów (art. 15 i 16 Konstytucji RP) oraz pomija interesy gospodarcze podmiotów zależnych od warunków prowadzenia działalności w obszarach leśnych. Niezbędne jest objęcie uprawnieniami do udziału w postępowaniu i/lub składania skargi także: - jednostek samorządu terytorialnego, jeśli plan oddziałuje na ich zadania własne,	7/22 Od decyzji ministra (analogicznie starosty) właściwego do spraw środowiska w sprawie wyrażenia zgody na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej służy odwołanie do ministra właściwego do spraw leśnictwa albo, w przypadku jego braku, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. 7a/22a Po wyczerpaniu środków zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym, skargę do sądu administracyjnego na decyzję, mogą wnieść: - organizacja ekologiczna, powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed dniem wszczęcia	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie przewiduje, że uwagi do projektu planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu w toku postępowania zatwierdzającego mogą wnosić organizacje oraz reprezentatywne organizacje pracodawców. Takie ukształtowanie kręgu podmiotów uprawnionych ma na celu zapewnienie udziału tych grup, których działalność jest ściśle związana z ochroną środowiska lub funkcjonowaniem sektora gospodarczego, na który planowanie gospodarki leśnej bezpośrednio wpływa. Rozszerzenie kręgu podmiotów na „każdego" nie znajduje uzasadnienia. Pozostałe osoby

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			- organizacji samorządu gospodarczego prowadzących rzeczywistą działalność w danym regionie lub branży, - innych organizacji społecznych lub zawodowych, które wykażą interes faktyczny lub prawny.	postępowania w sprawie wydania zaskarżonej decyzji, - organizacja pracodawców, jeżeli przedmiot decyzji dotyczy działalności gospodarczej objętej jej zakresem działania; - jednostka samorządu terytorialnego – jeżeli decyzja może wywrzeć bezpośredni wpływ na jej zadania własne, stan środowiska lub rozwój lokalny; - inny podmiot, który wykaże interes faktyczny lub prawny w sprawie.	fizyczne i prawne mogą w dalszym ciągu uczestniczyć w procesie planowania poprzez udział w konsultacjach społecznych, zgodnie z procedurą określoną w art. ustawy, która zapewnia szeroki dostęp do projektów PUL na wcześniejszym etapie ich opracowywania. Przyjęcie modelu, w którym każdy zainteresowany mógłby składać uwagi w ramach postępowania administracyjnego, skutkowałoby koniecznością dopuszczenia bardzo dużej liczby organizacji, a tym samym wydłużeniem procedury nawet o kilka lat. Wnioski o zawieszenie postępowania lub liczne wnioski dowodowe mogłyby doprowadzić do jego całkowitego zablokowania, a tym samym uniemożliwić zatwierdzenie PUL z uwagi na dezaktualizację danych i zmienne warunki przyrodnicze. Z tych względów w projekcie wybrano rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom i reprezentatywnym organizacjom pracodawców składania uwag do projektu PUL lub UPUL dla lasów komunalnych z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Takie ukształtowanie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uprawnień zapewnia zgodność z wyrokiem TSUE oraz równowagę pomiędzy potrzebą udziału społeczeństwa a koniecznością zachowania sprawności postępowania administracyjnego.
9	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	Art. 22c i Art. 22d	Projektowane brzmienie przepisu, zgodnie z którym decyzja administracyjna ministra właściwego do spraw środowiska (lub starosty) w sprawach dotyczących gospodarki leśnej ma charakter ostateczny, stanowi naruszenie zasad ogólnych postępowania administracyjnego, w szczególności zasady dwuinstancyjności (art. 15 Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). W świetle art. 127 § 1 KPA, od każdej decyzji wydanej w pierwszej instancji przysługuje stronie prawo do odwołania, chyba że ustawa stanowi inaczej – jednak wprowadzenie wyjątku w sprawach istotnych dla wielu interesariuszy, w tym podmiotów gospodarczych i samorządów, należy ocenić jako nieuzasadnione i nieproporcjonalne ograniczenie praw podmiotowych. Dodatkowo, przepis pomija inne grup społeczne i gospodarcze, jako te które mogą składać skargi od decyzji. W tym w szczególności: - jednostek samorządu terytorialnego, - organizacji samorządu gospodarczego, - właścicieli nieruchomości sąsiadujących z lasami objętymi planem, - innych interesariuszy, którzy mają interes faktyczny lub prawny.	22c/22d Od decyzji ministra (analogicznie starosty) właściwego do spraw środowiska w sprawie wyrażenia zgody na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej służy odwołanie do ministra właściwego do spraw leśnictwa albo, w przypadku jego braku, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Po wyczerpaniu środków zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym, skargę do sądu administracyjnego na decyzję, mogą wnieść: - organizacja ekologiczna, powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania zaskarżonej decyzji, - organizacja pracodawców, jeżeli przedmiot decyzji dotyczy	**Uwaga nieuwzględniona.** Projekt ustawy jest zgodny z Konwencją z Aarhus oraz wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-432/21, jako zapewniające wystarczający dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nie przewiduje się rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skarżenia na inne organizacje społeczne. Projekt zapewnia odpowiednie mechanizmy udziału społeczeństwa – zarówno osób fizycznych jak i prawnych – na wcześniejszych etapach prac nad planami urządzenia lasu, w szczególności poprzez procedurę partycypacji społecznej (art. 18d), która zapewnia szeroki i rzeczywisty dostęp do projektu PUL przed jego zatwierdzeniem. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Takie zawężenie narusza zasadę równości i proporcjonalności oraz nie realizuje rzeczywistej partycypacji społecznej, która – zgodnie z orzecznictwem TSUE – nie może być iluzoryczna ani selektywna.	działalności gospodarczej objętej jej zakresem działania; - jednostka samorządu terytorialnego – jeżeli decyzja może wywrzeć bezpośredni wpływ na jej zadania własne, stan środowiska lub rozwój lokalny; - inny podmiot, który wykaże interes faktyczny lub prawny w sprawie.	zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.
10	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	Art. 6 i Art. 7	Zawarte w art. 6 i 7 oszacowanie skutków finansowych nowelizacji ustawy wskazuje na znaczący wzrost wydatków budżetu państwa związanych z nowym modelem procedowania planów urządzenia lasów, m.in. poprzez: - zatrudnienie dodatkowych pracowników w Ministerstwie Klimatu i Środowiska (koszt: ok. 12 mln zł w latach 2026–2035), - zwiększenie zatrudnienia w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (koszt: ok. 100 mln zł w tym samym okresie). Tak znaczny wzrost kosztów administracyjnych – sięgający łącznie ponad 110 mln zł w mniej niż dekadę – stoi w wyraźnej sprzeczności z: - Konstytucyjną zasadą racjonalnego stanowienia prawa (art. 2 Konstytucji RP – zasada demokratycznego państwa prawnego),	Wykreślenie w całości	**Uwaga nieuwzględniona.** Projektowane przepisy art. 6 i 7 określają maksymalny limit nowych wydatków budżetu państwa, a także mechanizm korygujący oraz organ monitorujący i wdrażający maksymalny limit, zgodnie z art. 50 ust. 1a, 4 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) .

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			- koniecznością ograniczania zbędnych kosztów administracyjnych i dążeniem do uproszczenia procedur (deklarowanym także przez rząd w ramach reform deregulacyjnych), - celem implementacji wyroku TSUE (C-432/21), który wymaga zapewnienia rzeczywistego dostępu do udziału w postępowaniu i kontroli sądowej, a nie tworzenia nowej biurokracji. Zamiast przyjąć rozwiązania proporcjonalne i skuteczne (np. uznanie decyzji za administracyjną, z możliwością jej zaskarżenia; wprowadzenie przejrzystej ścieżki konsultacyjnej), ustawodawca proponuje biurokratycznie rozbudowaną procedurę, wymagającą wielu etapów, dokumentów i opinii, której realizacja ma być uzasadnieniem dla zatrudnienia dodatkowych pracowników i kosztownych struktur organizacyjnych. To rozwiązanie nie tylko niepotrzebnie komplikuje system, ale też generuje nieuzasadnione wydatki publiczne, bez gwarancji poprawy jakości ochrony środowiska czy efektywności planowania leśnego.		
	Klub Przyrodników		1. W proponowanych do ustawy zmienianej art 7a-7c zaproponowano przepisy, w myśl których organ zatwierdzający plan urządzenia lasu, mógłby w przypadku wstrzymania wykonania planu wydać decyzję zezwalającą na wykonywanie niektórych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, będących elementami planu, którego wykonanie zostało wstrzymane. Rozwiązanie to budzi podstawowe wątpliwości konstytucyjne, ponieważ de facto stanowiłoby ingerencję władzy wykonawczej w meritum rozstrzygnięcia		**Ad.1 i Ad.2** **Uwaga nieuwzględniona** Celem projektowanego art. 7a jest zapewnienie możliwości prowadzenia niezbędnych działań w zakresie gospodarki leśnej w przypadku braku zatwierdzonego PUL, tj. w sytuacji gdy: - projekt PUL został złożony do ministra do zatwierdzenia (a zatem miał już uzyskane wszystkie opinie i uzgodnienie z RDOŚ), albo

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			sądowego. Rozwiązanie to nie jest też zgodne z wyrokiem TSUE C-432/21, który Polska chce wdrożyć projektowaną ustawą. Aby kontrola sądowa mogła być uznana za skuteczną, sąd ja sprawujący musi mieć możliwość skutecznego wstrzymania wykonania kontrolowanego aktu, tak by do czasu zakończenia kontroli nie wywarł on wpływu na środowisko. Proponowane zmiany umożliwiałyby organowi, którego decyzja została wtrzymana przez sąd, obejście tego zabezpieczenia przez powtórne zezwolenie na niektóre zadania i czynności. Nawet gdyby rozwiązanie takie zostało uznane za konstytucyjnie dopuszczalne, warunkiem brzegowym jest, że musiałaby zostać zapewniona ochrona dobra trwającego postępowania sądowego i musiałaby zostać zapewniać skuteczność kontroli sądowej o której mowa w wyroku TSUE C-432/21, w tym: a) Wydanie zezwolenia na zadania lub czynności objęte planem, którego wykonanie zostało wstrzymane, musiałoby być zależne od zgody sądu, który wstrzymał wykonanie planu; b) O zamiarze wydania zezwolenia na zadania lub czynności objęte planem, którego wykonanie zostało wstrzymane, organ musiałby wyprzedzająco zawiadomić uczestników postępowania sądowego; c) Zezwolenie nie mogłoby obejmować zadań i czynności zakwestionowanych w skardze do sądu administracyjnego na podstawie której toczy się postępowanie przed sądem.		- PUL został już zatwierdzony przez ministra (a zatem minister uznał, że PUL jest prawidłowy), ale został zaskarżony do WSA, a sam minister albo WSA wstrzymał wykonalność decyzji administracyjnej. Wstrzymanie wykonalności decyzji to nie jest jej uchylenie. Jest to tymczasowe „zatrzymanie" jej obowiązywania do czasu prawomocnego rozpatrzenia sprawy przez sąd. WSA (NSA) wstrzymując wykonanie decyzji nie rozpatruje jeszcze jej merytorycznie. Nie decyduje jeszcze o tym czy decyzja został wydana prawidłowo czy nie. Jest to środek tymczasowy pozwalający zarówno organowi (który też może wstrzymać wykonalność decyzji po wniesieniu na nią skargi) jak i sądowi, na rozpatrzenie zarzutów skargi na decyzję bez ryzyka, że do czasu wydania wyroku obowiązująca decyzja przez jej wykonywanie może powodować szkody. Zgoda ministra wydawana w formie decyzji administracyjnej nie ingeruje we wstrzymanie wykonalności decyzji dokonane postanowieniem sądu (czy też postanowieniem samego ministra). Wydaje się przy tym, że w uwadze mylone jest wstrzymanie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			d) Zezwolenie musiałoby automatycznie wygasać w przypadku uchylenia planu przez sąd. 2. W proponowanych do ustawy zmienianej art 7a-7c zaproponowano także przepisy, w myśl których organ zatwierdzający plan urządzenia lasu, mógłby wydać decyzję zezwalającą, jeszcze przed zatwierdzeniem planu, na wykonywanie niektórych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, będących elementami procedowanego planu. Oznacza to, ze organ prowadziłaby równocześnie dwa równoległe postępowania administracyjne dotyczące częściowo pokrywającego się meritum. Konstrukcja taka wydaje się nowatorska i oryginalna z punktu widzenia podstawowych zasad postępowania administracyjnego. Nawet gdyby dało się ją pogodzić z tymi zasadami, musiałaby zostać skorygowana, tak by spełnić co najmniej następujące warunki brzegowe: a) Ochronie musi podlegać przebieg postępowania głównego w sprawie zatwierdzenia planu, w tym nieskrępowana możliwość rozważenia w tym postępowaniu opinii o których mowa w art. 18a, oraz uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7. W tym celu, konieczne jest dodanie przepisu: Minister / starosta odmawia wydania zezwolenia w zakresie zadań i czynności kwestionowanych w opiniach o projekcie planu o których mowa w art. 18a lub w uwagach lub wnioskach, o których mowa w art. 22 ust. 7. b) O wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie niektórych zadań lub czynności		wykonalności decyzji przez organ albo sąd administracyjny w trybie PPSA, które nie stanowi wyrazu oceny sądu dla decyzji a jedynie środek tymczasowy, z wyrokiem uchylającym decyzję. W przypadku wycinki Puszczy Białowieskiej doszło do wydania zabezpieczenia przez sąd cywilny w trybie KPC. Projekt w ogóle nie dotyka przepisów KPC. Przepis art. 7a nie niweczy wstrzymania wykonalności decyzji o zatwierdzeniu PUL. Dotyczy on bowiem innego zakresu przedmiotowego. Stanowi szczególny środek o charakterze doraźnym, jednostkowym, czy ratunkowym. PUL obowiązuje 10 lat i obejmuje całą gospodarkę leśną na danym obszarze. Natomiast decyzja ministra dotyczy wyrażenia zgody na wykonanie konkretnych pojedynczych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, przewidzianych już w PUL (co wynika z art. 7a ust. 2) Rozwiązanie to ma **charakter interwencyjny i ma na celu minimalizację ryzyka jednoznacznie niekorzystnych zjawisk czy procesów** zagrażających realizacji

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			na podstawie niezatwierdzonego planu, organ musiałby poinformować podmioty, które oczekują rozważenia ich opinii, uwag lub wniosków w postępowaniu głównym. W tym celu konieczne jest dodanie przepisu: O wniosku o wydanie zezwolenia Minister informuje podmioty, które do planu urządzenia lasu przedstawiły opinie, uwagi lub wnioski, o których mowa w art. 18a lub w art 22 ust 7. c) Zezwolenie musiałoby z urzędu wygasać w momencie rozstrzygnięcia w głównej sprawie zatwierdzenia planu. Oczywiste jest, że nie może pozostawać ważne w przypadku odmowy zatwierdzenia planu. Treść projektu planu może ulec zmianie np. w trybie wezwania o którym mowa w art. 22 ust 11, a w takim przypadku nie może pozostawać w obrocie prawnym zezwolenie na czynności, które nie znalazły się w ostatecznie zatwierdzonym planie. 3. Wszystkie wady będące przesłankami do wezwania o zmianę planu wymienione w ust. art. 22 ust. 11. powinny być powtórzone jako przesłanki do odmowy zatwierdzenia planu w ust. 14. Tj. powinien być obowiązek odmowy zatwierdzenia planu w przypadku faktycznego zaistnienia tych przesłanek, a nie tylko w przypadku, gdy Minister wezwie do usunięcia tych wad, a nie zostaną one usunięte. Jest to istotne dla umożliwienia efektywnej kontroli sądowej zatwierdzenia planu (sąd musi mieć materialnoprawne podstawy do		określonych w ustawie o lasach zasad i celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Rozwiązanie to znajdzie zastosowanie np. w sytuacji: 1) zagrożenia trwałości utrzymania lasu, 2) konieczności ochrony lasu – np. przebudowa drzewostanu w celu zwiększenia odporności lasu, zapobieganie gradacji i zwalczanie rozprzestrzeniania się organizmów szkodliwych 3) gdy jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego albo wyeliminowania bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi **Przepis zawiera mechanizmy ograniczające ryzyka**: 1) rozstrzygnięcie następuje w formie **decyzji** administracyjnej, co oznacza obowiązek stosowania KPA, w tym obowiązku zbadania wszystkich okoliczności niezbędnych dla

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			usunięcia ewentualnego uchybienia, polegającego na tym, że Minister nie skorzystał z ust. 11 pomimo istnienia przesłanek do tego). W praktyce: art. 22 ust. 14 należy uzupełnić o przesłankę „niezapewnienia realizacji celów ochrony przyrody”. 4. Fakt, że prognoza oddziaływania na środowisko nie spełnia warunków określonych w art. 51 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, powinien stanowić materialnoprawną podstawę do odmowy zatwierdzenia planu – także jeżeli zostanie ujawniony dopiero w toku postępowania przed Ministrem o zatwierdzenie planu, a nie tylko gdy zostanie wyrażony jako odmowa uzgodnienia przez RDOŚ. Jest to szczególnie istotne dla skuteczności wdrożenia wyroku C-432/21, jako że to zwykle w prognozie oddziaływania środowisko jest realizowane badanie oddziaływania na obszar Natura 2000, z utrwalonego orzecznictwa TSUE wynika, że wady jakościowe tej oceny muszą być traktowane jako przeszkoda do zatwierdzenia ocenianego planu, a może zdarzyć się, że takie wady zostaną ujawnione dopiero w trybie uwag składanych do Ministra. 5. Prawo skargi na zatwierdzenie planu urządzenia lasu powinien mieć także samorząd województwa, mający interes prawny w ochronie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Gospodarka leśna określona planem urządzenia lasu		rozstrzygnięcia, obowiązek ważenia interesu indywidualnego z interesem społecznym czy obowiązek uzasadnienia rozstrzygnięcia, 2) wymóg zasięgnięcia **opinii RDOŚ**, przy czym projekt przewiduje kiedy RDOŚ musi obligatoryjnie wyrazić negatywną opinię 3) **określenie obligatoryjnych przesłanek odmowy** wydania decyzji przez ministra– np. wykonanie wnioskowanych czynności spowoduje pogorszenie stanu środowiska, 4) **sądową kontrolę decyzji – decyzję będą mogły skarżyć organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie (nawet gdy nie uczestniczyły w postepowaniu), prokurator oraz RPO;** 5) **w przypadku takiej decyzji po wniesieniu skargi do WSA minister oraz WSA także mogą wstrzymać jej wykonalność do czasu prawomocnego wyroku w sprawie**.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			lub uproszczonym planem urządzenia lasu może mieć istotny wpływ na cele ochrony tych form ochrony przyrody. 6. Projekt uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu należącego do osób fizycznych lub wspólnot gruntowych również powinien podlegać uzgodnieniu z RDOS oraz przynajmniej zaopiniowaniu przez dyrektora parku krajobrazowego i dyrektora RZGW PGW Wody Polskie. Gospodarowanie w lasach prywatnych również może istotnie oddziaływać na obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), krajobraz i retencyjne funkcje lasu. 7. Proponujemy zasadnicze przebudowanie przepisów o partycypacji społecznej, w szczególności: a) Szersze określenie, na czym polega partycypacja - na wzór ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (na umożliwieniu interesariuszom udziału w sporządzaniu projektu planu urządzenia lasu, w tym wypowiadania się, zadawania pytań, wnoszenia uwag oraz zastrzeżeń, składania wniosków na każdym etapie sporządzania projektu planu; poznaniu potrzeb, zebraniu stanowisk i pomysłów interesariuszy dotyczących gospodarki leśnej na obszarze objętym planem; inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami a właścicielem lub zarządcą lasu, oraz zwiększaniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i prowadzeniu gospodarki leśnej); b) Zastrzeżenie, że partycypację społeczną prowadzi się w sposób umożliwiający		Cel projektowanego przepisu i jego konstrukcja, w szczególności fakt, że dotyczy on podejmowania pojedynczych działań z zakresu gospodarki leśnej oraz zawiera jasne przesłanki odmowy wydania zezwolenia, wykluczają ryzyko, że przepis ten umożliwi wycinkę „setek hektarów lasu". Projektowane rozwiązanie nie służy „obchodzeniu" wyroków sądów, lecz ma umożliwić wykonywanie **wybranych, ściśle określonych działań** niejako w stanie wyższej konieczności, kiedy to w sytuacji zagrożenia dla celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej konieczne jest szybkie podjęcie środków zapobiegawczych. Przepis art. 7a jak wynika z samej uwagi może budzić wątpliwości. Możliwe jest zatem jego dalsze doprecyzowanie, tak aby jego brzmienie bardziej jednoznacznie odzwierciedlało cele przepisu. W celu podkreślenia wyjątkowego charakteru mechanizmu zapisanego w art. 7a DP w porozumieniu z DLiŁ proponuje nadanie art. 7a ust. 1 następującego brzmienia: „ Art. 7a. 1. W lasach: 1) bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, albo

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami; z poszanowaniem jawności i sprawności postępowania w sprawie sporządzania projektu planu urządzenia lasu; z użyciem opracowanych w niespecjalistycznym języku informacji o sporządzanych planach urządzenia lasu, w szczególności wyjaśniających konsekwencje sporządzanych planów dla krajobrazu leśnego; c) Zapisanie w ustawie zasad konsultacji społecznych, wg zestawienia wypracowanego w rozdz. VII dokumentu „Wzmocnienie ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie - Wytyczne i rekomendacje Ogólnopolskiej Narady o Lasach (zasada dobrej wiary, powszechności, przejrzystości, ekspansywności, koordynacji, przewidywalności, poszanowania interesu ogólnego); d) Zapisanie szerszej gamy form partycypacji, nieograniczanie jej tylko do konsultacji projektu gotowego planu. Zagwarantowanie, że proces partycypacji będzie interaktywny, tj. - dopóki projekt planu nie przybierze finalnej formy – będzie umożliwiać dyskusję nad poszczególnymi postulatami i wnioskami, w tym nad proponowanymi przez autora planu sposobami ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia w planie; e) Zagwarantowanie, że proces partycypacji społecznej trwa przez cały okres prac nad planem. Możliwość wnoszenia opinii, postulatów i wniosków dotyczących		2) z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane – dopuszcza się wykonywanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej na podstawie zgody ministra właściwego do spraw środowiska, wyrażonej w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek właściciela lasu, jeżeli są one niezbędne do realizacji celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, w szczególności do zachowania trwałości lasu lub jego ochrony albo zapewnienia bezpieczeństwa życia lub zdrowia ludzi.”. Powyższe odnosi się także do art. 7b. Projekt zapewnia wybranym organizacjom społecznym społecznym spełniającym warunki określone w projekcie (oraz prokuratorowi i RPO, co wynika z PPSA, którego nie zmieniamy) możliwość wniesienia skargi na każdą przewidzianą w projekcie decyzję administracyjną kończącą postępowanie w sprawie, w tym na zgodę ministra na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			prowadzenia gospodarki leśnej w lasach objętych projektem planu urządzenia lasu nie powinna być ograniczona do 21-dniowego okna czasowego po ogłoszeniu do przystąpienia planu, a powinna być otwarta aż do chwili sporządzenia finalnego projektu planu. Proces partycypacji powinien przy tym mieć charakter interaktywny, tj. - dopóki projekt planu nie przybierze finalnej formy - umożliwiać dyskusję nad poszczególnymi postulatami i wnioskami, w tym nad proponowanymi przez autora planu sposobami ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia w planie; f) Zagwarantowanie, że podawane konsultacjom materiały, w tym projekt planu, będą dostępne on-line, a nie tylko wykładane w siedzibie nadleśnictwa; g) Zagwarantowanie, że podawane konsultacjom materiały, w tym projekt planu, będą udostępniane do konsultacji w formie umożliwiającej łatwe ich przetwarzanie w celu analizy (przestrzenne dane cyfrowe, forma bazodanowa – a nie forma pdf). h) Zagwarantowanie, że projekt planu będzie udostępniany do finalnych konsultacji społecznych wraz z prognozą oddziaływana na środowisko. i) Zagwarantowanie, że raport z partycypacji będzie zawierać zestawienie uwag wraz z informacją w jaki sposób każda z tych uwag została wzięta pod uwagę i w jakim zakresie została uwzględniona (tak jak sformułowano obecnie w art. 42 ust 2		(projektowany art. 7a ust. 11). Przewidziane w projektowanym art. 7a ust. 4 ustawy o lasach ograniczenie możliwości złożenia zażalenia na opinię RDOŚ nie wpływa na ww. uprawnienie. Celem wyposażenia właściciela lasu w uprawnienie do zaskarżenia opinii RDOŚ jest dbałość o ekonomikę procesową. Wydanie przez RDOŚ opinii negatywnej wobec wniosku właściciela lasu powodowałoby konieczność wydania przez ministra właściwego do spraw środowiska decyzji odmownej wobec określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej (projektowany art. 7a ust. 6 i ust. 9). Dzięki zastosowaniu projektowanej konstrukcji, negujący taką decyzję właściciel lasu, zamiast oczekiwać na wydanie przez ministra decyzji kończącej postępowanie w sprawie, będzie mógł na wcześniejszym etapie postępowania zanegować opinię RDOŚ, z którą się nie zgadza. Zgodnie z art. 135 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi sąd stosuje przewidziane ustawą środki w celu usunięcia naruszenia prawa w stosunku do aktów lub czynności

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ustawy ooś), a nie tylko „odniesienie się do uwag”. Prawne zagwarantowanie tych standardów jest potrzebne, ponieważ konieczne jest wytworzenie praktyki stosowania tych zasad dobrej partycypacji, dziś w większości nieznanych podmiotom sporządzającym plany urządzenia lasu. 8. Wnosimy, by w postępowaniu przez Ministrem w sprawie zatwierdzenia projektu planu: a) Uregulować na wzór art. 44 ustawy ooś, że organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, na swój wniosek biorą udział w postępowaniu na prawach strony – a nie tylko mają możliwość składania wniosków i uwag oraz zaskarżenia decyzji. Organizacje powinny mieć w szczególności możliwość odnoszenia się do innych uwag i dowodów, składania wniosków dowodowych, wnioskowania o zastosowanie ust. 11, odnoszenia się do ewentualnych zmian i uzupełnień dokonywanych w trybie ust. 11). Taki udział w postępowaniu ograniczy ryzyko skarg do sądu administracyjnego na zapadłe rozstrzygnięcie. b) Nie wykluczać stosowania art. 31 k.p.a., dając tym samym możliwość ubiegania się o prawo strony także innym organizacjom; c) Umożliwić uczestnikom postępowania, a nie tylko właścicielowi lasu,		wydanych lub podjętych we wszystkich postępowaniach prowadzonych w granicach sprawy, której dotyczy skarga, jeżeli jest to niezbędne dla końcowego jej załatwienia. Oznacza to, że organizacje społeczne spełniające warunki określone w projekcie będą mogły zaskarżyć opinię RDOŚ wraz ze skargą na decyzję ministra. Zgodnie z art. 7 KPA w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Przepis ten oznacza, że minister, wydając decyzję na podstawie art. 7a, będzie musiał także z urzędu uwzględniać przesłanki, jakie przemawiały za wstrzymaniem przez WSA czy NSA wykonalności decyzji ministra o zatwierdzeniu PUL. Możliwość wydania decyzji zezwalającej na wykonywanie określonych czynności przed zatwierdzeniem planu nie oznacza prowadzenia dwóch równoległych postępowań w tym samym zakresie, lecz stanowi instrument

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zażalenie na postanowienie RDOŚ uzgadniające projekt. Możliwość zakwestionowania przez organizację ekologiczną stanowiska RDOŚ co do oddziaływana na obszar Natura 2000 stanowi integralny element praw gwarantowanych Konwencją z Aahus i zagwarantowanie takiej możliwości jest niezbędne do wykonania wyroku TSUE C-432/21. 9. Do terminu na zatwierdzenie planu przez Ministra, określonego w proponowanym art. 22 ust. 12 ustawy zmienianej, nie powinien wliczać się czas wyznaczony na ewentualne uzupełnienia lub zmiany dokonywane w trybie ust. 11. 10. Konieczne są przepisy umożliwiające usunięcie naruszenia stwierdzonego wyrokiem C-432/21 także w stosunku do planów urządzenia lasu zatwierdzonych przed wejściem w życie ustawy. Konieczne jest także zastosowanie przepisów ustawy zmienionej (w miejsce przepisów dotychczasowych) w stosunku do planów przedstawionych do zatwierdzenia. Zwracamy tu uwagę, że również po wydaniu wyroku TSUE Minister kontynuował i kontynuuje zatwierdzanie planów urządzenia lasu w trybie niezgodnym z prawem UE, a wśród planów zatwierdzonych są plany budzące kontrowersje. Przypominamy, że w odrębnej korespondencji zgłosiliśmy żądanie, by ewentualne zatwierdzenie planów urządzenia lasu dla nadleśnictw Gdańsk i Bytów zostało dokonane w trybie umożlwiającym kontrole sądową tego zatwierdzane – a więc by plany te zatwierdzono już wg przepisów ustawy zmienionej.		tymczasowy, ograniczony w stosunku do całości dokumentacji planu urządzenia lasu zakresem wniosku. Proponowane rozwiązanie nie podważa też skuteczności kontroli sądowej, ponieważ sąd może również ocenić legalność decyzji administracyjnej w odrębnym postępowaniu. W tym celu organizacje mogą korzystać z ogólnych mechanizmów dostępu do informacji środowiskowej i udziału w postępowaniach administracyjnych, które w tym przypadku nie zostały wyłączone. Uwaga opiera się na założeniu o możliwości nadużywaniu nowych przepisów, co nie znajduje potwierdzenia w treści projektu, który przewiduje zabezpieczenia proceduralne, w tym przesłanki dot. odmowy udzielenia zgody na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej. Zwracam również uwagę, że w prawodawstwie Polski od lat funkcjonują niekwestionowane przepisy stanowiące podstawę do określania zadań z zakresu gospodarki leśnej w drodze decyzji administracyjnej, np. art. 9 ust. 2 i art. 19 ust. 3 ustawy o lasach. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			11. Plan urządzenia lasu państwowego powinien w konsekwencji być sporządzony nie tylko w sposób zgodny z ustawą o lasach, ale także z uwzględnieniem takiej polityki państwa w stosunku do lasów. Aby realizacja takiej polityki była możliwa, Minister powinien mieć możliwość wpływu na treść planów urządzenia lasu w kierunku wpasowania ich w politykę państwa. Wnosimy, by w art. 22 ust 11 ustawy zmienianej dać Ministrowi możliwość wzywania do dostosowania planu do polityki państwa względem lasów: po słowach „celów ochrony przyrody" dodać słowa „lub nie umożliwiają realizacji polityki państwa względem lasów". 12. W związku z wejściem w życie Rozporządzenia UE 2024/1991 w sprawie odbudowy siedlisk przyrodniczych (rozporządzenie NRL), konieczne jest wskazanie, jako przesłanki obligatoryjnej odmowy zatwierdzenia planu, niezgodności z przepisami tego rozporządzenia. Na podstawie art. 4 ust. 1 i ust. 4 tego rozporządzenia, Polska, jako państwo członkowskie UE, zobowiązana jest do odbudowy siedlisk przyrodniczych w lasach, a środkami tej odbudowy będą nieuchronnie środki ujmowane w planach urządzenia lasu (np. wykonanie określonych działań z zakresu gospodarki leśnej zapewniających odbudowę stanu lub areału siedliska przyrodniczego, lub przeciwnie – brak działań, umożliwiający spontaniczną renaturyzację siedliska przywódczego). Podobny obowiązek ma Polska na podstawie art. 4 ust. 7 w stosunku do siedlisk wybranych gatunków. W		zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji. **Ad. 3** **Uwaga nieuwzględniona** Brak literalnego powtórzenia przesłanki „niezapewnienia realizacji celów ochrony przyrody" w art. 21b ust. 15 nie oznacza pominięcia tego aspektu, ponieważ może ona być subsumowana pod inne przesłanki, np. zgodności z przepisami prawa. Całkowite nastawienie na realizację celów ochrony przyrody jest domeną form ochrony przyrody, w przypadku gospodarki leśnej zakres dotyczący ochrony przyrody jest równoważony z innymi funkcjami lasu, czemu służą szczegółowe przepisy. Dlatego uzasadnione jest, aby w zakresie odmowy zatwierdzenia PUL należało się

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			związku z art. 4 ust. 11 i 12, konieczne jest analizowanie możliwych planów i przedsięwzięć mogących potencjalnie pogarszać stan siedlisk objętych środkami odbudowy i siedlisk będących w dobrym stanie, pod kątem zapewnienia, że ich stan nie będzie się pogarszać a będzie ulegał poprawie – i nawet jeśli cel dotyczy poziomu regionu biogeograficznego, to wymagane jest wykazanie, że każde ewentualne lokalne pogorszenie nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie tego celu. W związku z tym, wnosimy,. by w art. 22 ust. 14 dodać pkt 2a o brzmieniu: “projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami wynikającymi z art. 4 ust. 1, 3 i 7 lub z wymogami art. 4 ust. 11 i 12 Rozporządzenia UE 2024/1991, dotyczącymi ekosystemów leśnych i siedlisk przyrodniczych w lasach”.		odnieść do konkretnego przepisu regulującego relacje między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną, a nie ogólnych zasad. **Ad. 4** **Uwaga nieuwzględniona** Uwaga nieuwzględniona. Kwestie dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości prognoz oddziaływania na środowisko w kontekście prawidłowości analiz jest domeną RDOŚ, GDOŚ. Zgodność dokumentacji w tym zakresie zapewnić ma wymóg uzyskania uzgodnienia, gdzie w razie wątpliwości co do rozstrzygnięcia istnieje dwuinstancyjność (RDOŚ i GDOŚ). **Ad. 5** **Uwaga nieuwzględniona** Zapewniony jest udział dyrektora parku w opiniowaniu PUL. Udział ten z założenia ma charakter merytoryczny i ekspercki – jego zadaniem jest ocena wpływu planu na wartości przyrodnicze i krajobrazowe. **Ad. 6** **Uwaga nieuwzględniona** Mając na uwadze proporcjonalności w zakresie obciążeń administracyjnych oraz przewidywanych efektów w toku

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					praz uwzględniono uwagi dotyczące wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST). Ad. 7a Uwaga nieuwzględniona. Proponowane rozszerzenie opisu partycypacji społecznej na wzór ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie zostało uwzględnione. Uznano, że charakter planowania urządzeniowego w leśnictwie różni się od planowania przestrzennego, a obecne brzmienie art. 18d ustawy o lasach zapewnia wystarczający zakres udziału społeczeństwa, z uwzględnieniem specyfiki planistycznej w gospodarce leśnej. **Ad. 7b** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Projekt przewiduje szereg środków mających na celu zapewnienie przejrzystości i dostępności procesu partycypacji społecznej, w tym obowiązek szerokiego informowania (art. 18d ust. 2), możliwość składania uwag w formie papierowej i elektronicznej

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					(ust. 8) oraz organizację spotkania konsultacyjnego (ust. 6). Działania te sprzyjają aktywnemu udziałowi społecznemu i jawności postępowania. **Ad. 7c** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Projektowane przepisy przewidują szczegółowe zasady prowadzenia partycypacji społecznej przy sporządzaniu planu urządzenia lasu. Art. 18d ustawy określa obowiązki informacyjne właściciela lasu (m.in. publikację informacji w BIP, na stronie internetowej i w mediach społecznościowych), tryb zgłaszania opinii i wniosków, organizację spotkania konsultacyjnego oraz sporządzenie raportu zawierającego zestawienie uwag i odniesienie się do nich.. **Ad. 7d** **Uwaga nieuwzględniona.** Projekt przewiduje możliwość składania opinii, postulatów i wniosków zarówno na etapie przystąpienia do sporządzania planu (art. 18d ust. 3), jak i na etapie wyłożenia projektu planu po jego opracowaniu (art. 18d ust. 9 pkt 2). Tym samym zapewniono udział społeczeństwa w dwóch kluczowych momentach prac planistycznych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Nie przyjęto jednak postulatu prowadzenia nieprzerwanej, interaktywnej partycypacji do momentu ostatecznego zatwierdzenia projektu planu. Uznano, że procedura wymaga określonych ram czasowych, które zapewniają sprawne i terminowe zakończenie procesu zatwierdzania planu urządzenia lasu. Projekt zapewnia możliwość składania postulatów i uwag na dwóch etapach prac — przed rozpoczęciem oraz po opracowaniu projektu planu — co odpowiada standardom procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i pozwala zachować przejrzystość oraz efektywność procesu. **Ad. 7e** **Uwaga nieuwzględniona.** Zgłaszając uwagę, nie uwzględniono konieczności zapewnienia ram proceduralnych i czasowych, które umożliwiają skuteczne i terminowe zakończenie procesu zatwierdzania planu urządzenia lasu (PUL). Proces planistyczny musi mieć określone ramy również w zakresie partycypacji, a nie być otwartym cyklem konsultacyjnym, co mogłoby prowadzić do paraliżu decyzyjnego. 30-dniowy okres na składanie postulatów oraz termin na

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					składanie uwag nie krótszy niż 30 dni jest zgodny z zasadami wynikającymi z obowiązujących przepisów dotyczących strategicznej oceny oddziaływania dokumentów na środowisko. Interaktywność procesu konsultacyjnego, choć pożądana, musi być zrównoważona z potrzebą efektywności i finalizacji procedury administracyjnej. **Ad. 7f** Uwaga uwzględniona. Zgodnie z art. 18d ust. 4 projekt planu urządzenia lasu udostępnia się online – w Biuletynie Informacji Publicznej lub na stronie internetowej właściciela lasu, o ile taką prowadzi. Dodatkowo, zgodnie z art. 18d ust. 2, informacje o konsultacjach mogą być zamieszczane także w mediach społecznościowych. **Ad. 7g** Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z art. 18d ust. 4 projekt planu wykłada się w siedzibie właściciela lasu lub zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli właściciel jest obowiązany do jego prowadzenia, lub na stronie internetowej, o ile taką posiada. W przypadku osób fizycznych będących użytkownikami

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					wieczystymi lasów Skarbu Państwa projekt udostępnia nadleśniczy właściwego nadleśnictwa. Nadleśniczy natomiast wykłada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa lub zamieszcza go w BIP (ust 5). Przepisy nie precyzują technicznej formy dokumentu, ograniczając się do ogólnych zasad jego publicznego udostępnienia. **Ad. 7h, 7i** **Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z uzasadnieniem projektu, plany urządzenia lasu i uproszczone plany urządzenia lasu podlegające strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko opiniowane są przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, a do przyjętego dokumentu dołącza się uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. Wobec powyższego, w zakresie planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, dla których w ustawie o lasach określono obowiązek uzgadniania z regionalnym dyrektorem ochrony

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					środowiska i przeprowadzenie partycypacji społecznej, wskazaną w art. 54 ustawy ooś opinię i uzasadnienie, zastępuje się odpowiednio uzgodnieniem i raportem z partycypacji społecznej. **Ad. 8** **Uwaga nieuwzględniona** Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) indopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					rozsądnym terminie. Termin ten musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega rozpatrzeniu w drodze postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL, ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					(tak jak aktualne przestaną być opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega na możliwości składania uwag do projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Przewidziano także prawo organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych uwag do projektu PUL. Mając powyższe na względzie w przedstawionym projekcie uregulowano skargę do sądu administracyjnego na: a) decyzję administracyjną ministra wł. ds. środowiska w sprawie zatwierdzenia PUL i uPUL dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, b) decyzję administracyjną starosty w sprawie zatwierdzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					uproszczonego planu urządzenia lasu. Należy wskazać, że jest to wzmocnienie pozycji procesowej organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie względem innych organizacji społecznych, o których mowa w art. 50 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zgodnie z którym organizacje takie są uprawnione do wniesienia skargi, w zakresie ich działalności statutowej, w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób, jeżeli brały udział w postępowaniu administracyjnym. **Ad. 9** **Uwaga uwzględniona** **Ad. 10** **Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzanie przepisów o charakterze retroaktywnym, które mogłyby podważać ważność zatwierdzonych planów, naruszałoby zasady dotyczące stabilności podstaw prawnych dla działania jednostek odpowiedzialnych za realizację konkretnych i ważnych zadań.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Wyrok TSUE w sprawie C-432/21 dotyczy przyszłego stosowania prawa i nie nakłada obowiązku automatycznego wzruszania decyzji wydanych przed jego ogłoszeniem. Wprowadzenie ogólnego mechanizmu rewizji zatwierdzonych planów mogłoby prowadzić do masowego podważania decyzji administracyjnych, co zagrażałoby ciągłości gospodarki leśnej. **Ad. 11** **Uwaga nieuwzględniona** Uwaga nie uwzględnia konieczności zachowania jasnych, mierzalnych i obiektywnych kryteriów oceny planu urządzenia lasu, które są niezbędne dla zapewnienia przejrzystości procedury administracyjnej. Dodanie przesłanki odnoszącej się do „realizacji polityki państwa względem lasów” wprowadza pojęcie nieostre, trudne do jednoznacznego zdefiniowania i stosowania w praktyce, co skutkowałoby zbyt dużą dowolnością. **Ad. 12** **Uwaga nieuwzględniona** Zakres realizacji celów NRL jest przedmiotem odrębnych prac, które

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					wskażą m.in. na zakres niezbędnych zmian legislacyjnych.
	Związek Leśników Polskich w RP		Wnioskujemy o wycofanie projektu w całości i ponowne rozpoczęcie prac nad zmianami ustawowymi. Projekt ustawy w takim kształcie niesie wiele zagrożeń dla gospodarki leśnej, rynku drzewnego i funkcjonowania Lasów Państwowych. Nie zawiera od dawna postulowanej przez nas regulacji dotyczącej przebywania na terenach leśnych na własną odpowiedzialność. Wnosimy o jego ponowne sformułowanie w uzgodnieniu z wszelkimi organizacjami społecznymi związanymi z lasami. Zmiana ustawy przygotowana w obecnym kształcie znacząco wykracza poza tematykę związaną z usunięciem uchybienia wskazanego w punkcie 2 wyroku TSUE z dnia 2 marca 2023 r. Projekt ustawy dąży do zmian w ustawie o lasach, które centralizują wszelkie decyzje mające wpływ na gospodarkę leśną, a przy tym przewiduje system dotkliwych kar dla realizatorów tych decyzji, czyli nadleśniczych. Nadaje też szczególne, według nas nieuzasadnione, uprawnienia organizacjom ekologicznym i zabezpiecza interesy różnych grup społecznych z całkowitym pominięciem leśników. Obowiązujące prawo stanowi, że gospodarka leśna obejmuje także pozyskanie drewna i jest jednym z jej celów, choć wymienionym jako cel nr 5. Nie jest to jednak cel mniej ważny, a stanowi podstawę samofinansowania się Lasów Państwowych i ma ogromny wpływ na rynek pracy przedsiębiorców leśnych oraz drzewnych. Projekt ustawy w tej postaci stanowi też ogromne zagrożenie dla polskiego przemysłu drzewnego. Stwarza sytuację, że brak pozyskania drewna tworzy podstawowy stan		**Uwaga nieuwzględniona.** Projekt ustawy realizuje zobowiązanie wynikające z wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 2 marca 2023 r. (C-433/21), w szczególności z punktu 2 sentencji, oraz zmierza do dostosowania procedury sporządzania planów urządzenia lasu do wymogów wynikających z dyrektywy siedliskowej i ptasiej, zapewniając udział organów odpowiedzialnych za ochronę przyrody oraz społeczeństwa. Prace nad projektem zostały poprzedzone szerokimi konsultacjami społecznymi, w tym z udziałem organizacji społecznych związanych z leśnictwem, organizacjami ekologicznymi, samorządami oraz przedstawicielami przemysłu drzewnego. Uwagi zostały w znacznej części uwzględnione lub omówione w toku dalszych prac. Celem projektowanych zmian nie jest ograniczenie gospodarki leśnej ani pozyskania drewna, lecz zapewnienie jej zgodności z przepisami prawa unijnego oraz wymogami ochrony przyrody. Projekt w żaden sposób nie likwiduje funkcji gospodarczej

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			gospodarki leśnej nakierowanej wyłącznie na ochronę bierną przyrody. Z uwagi na powyższe odstępujemy od przygotowania tabeli uwag i wnioskujemy o wycofanie projektu na druku U61 w całości oraz o ponowne rozpoczęcie prac nad zmianami ustawowymi. Jesteśmy przygotowani do wspólnego przygotowania nowego, pozbawionego wad projektu i zachęcamy do skorzystania z wieloletniego, praktycznego doświadczenia licznej społeczności naszych członków pracujących na różnych stanowiskach w oparciu o ustawę o lasach oraz ustawę o ochronie przyrody.		lasów ani nie eliminuje ich roli w zaopatrzeniu rynku drzewnego. Jednocześnie projekt przewiduje partycypację społeczną w formie dostosowanej do specyfiki planowania urządzeniowego i nie nadaje szczególnych kompetencji żadnej z grup społecznych, lecz dąży do równowagi pomiędzy celami gospodarczymi, przyrodniczymi i społecznymi. Rezygnacja z dalszego procedowania projektu oznaczałaby pozostawienie systemowego uchybienia w prawie krajowym i narażenie Polski na konsekwencje finansowe z tytułu niewykonania wyroku TSUE.
	Polskie Towarzystwo Leśne		Ze względu na ograniczony czas konsultacji, określony w wyżej wymienionym piśmie, w stanowisku Polskiego Towarzystwa Leśnego odniesiono się tylko do najistotniejszych mankamentów opiniowanego projektu ustawy, których wdrożenie niesie za sobą realne ryzyko wystąpienia wysoce negatywnych konsekwencji dla polskich lasów oraz sektora leśno- -drzewnego. W wyżej wymienionym projekcie ustawy zaproponowano nowy art. 7a, w myśl którego w lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu (dalej PUL) lub z zatwierdzonym planem, którego wykonanie zostało wstrzymane, dopuszcza się wykonywanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej na podstawie zgody ministra właściwego do spraw środowiska (dalej również jako Minister), wyrażonej w drodze decyzji		Uwaga nieuwzględniona Art. 7a ustawy ma kluczowe znaczenie, gdyż zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się jednak na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. W OSR

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			administracyjnej, wydanej na wniosek właściciela lasu. Zgoda ta dotyczyłaby działań, które są niezbędne do realizacji celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, w szczególności dla zachowania trwałości lasu lub jego ochrony albo zapewnienia bezpieczeństwa życia lub zdrowia ludzi. Wykonywanie jakichkolwiek działań z zakresu gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL lub ze wstrzymanym PUL podlegać będzie karze grzywny (zmiana art. 158 Kodeksu Wykroczeń proponowana w tej ustawie). W myśl tego artykułu Minister zobligowany jest do niezwłocznego przekazania wniosku właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, który ma 30 dni na jego zaopiniowanie. Brak opinii w tym terminie oznacza pozytywną opinię. W projekcie określono również przesłanki obligujące dyrektora RDOŚ do wydania negatywnej opinii (m.in. naruszenie przepisów dotyczących form ochrony przyrody, pogorszenie stanu środowiska). Same tylko te przesłanki obligują Ministra do odmowy udzielenia zgody na wnioskowane działania. Minister nie jest związany terminem na wydanie decyzji w sprawie udzielenia zgody (lub odmowy udzielenia zgody) na niezbędne działania z zakresu gospodarki leśnej, w związku z czym może jej udzielić w dowolnym czasie, licząc od daty złożenia wniosku. W postępowaniu w sprawie wyrażenia zgody stosuje się odpowiednio art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, który umożliwia organizacjom ekologicznym udział w wyżej wymienionym postępowaniu na prawach strony. Na postanowienie o		uwzględniono wpływ na sektor leśny i uwzględniając wyżej wskazane instrumenty wskazano, że projekt nie przewiduje możliwości całkowitego braku prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów. W zakresie decyzji wydawanej na podstawie projektowanego art. 7a zapewniono zgodność z przepisami prawa UE. Projekt ustawy stanowi wykonanie wyroku TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) i ten wyrok wykonuje. Jednocześnie wprowadzono rozwiązania, które pozwolą na zapewnienie ciągłości wszystkich funkcji jakie lasy pełnią dla społeczeństwa, również produkcji surowca niezbędnego do rozwoju gospodarczego Polski w zakresie niemającym istotnie negatywnego wpływu na środowisko. Przede wszystkim projekt zapewnia wybranym organizacjom społecznym możliwość zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności PUL. Projekt wyraźnie i wprost opiera prowadzenie gospodarki leśnej na

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odmowie dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji ekologicznej służy zażalenie. Na decyzję w sprawie udzielenia zgody wydaną przez Ministra, skargę może wnieść każda organizacja ekologiczna powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania zaskarżonej decyzji, także w przypadku, gdy nie uczestniczyła w tym postępowaniu. Zdaniem Polskiego Towarzystwa Leśnego przyjęcie proponowanego rozwiązania stanowi bardzo poważne zagrożenie dla trwałości polskich lasów, zwłaszcza w obliczu nasilających się zmian klimatycznych. Stanowi też istotne zagrożenie dla stabilności podaży drewna i uwarunkowanej tym kondycji ekonomicznej sektora leśno-drzewnego. W uzasadnieniu powyższej konkluzji należy m.in. wskazać na niżej wymienione problemy. W obecnym brzmieniu minister właściwy do spraw środowiska nie jest związany terminem na rozpatrzenie wniosku, a zatem udzielenie zgody lub odmowa może nastąpić po dowolnie długim okresie od otrzymania wniosku, co w praktyce może prowadzić do zwłoki w podjęciu decyzji, a nawet do pozostawiania wniosku bez rozpatrzenia. Z tego powodu zaproponowane rozwiązanie rodzi realne ryzyko paraliżu gospodarki leśnej w wielu nadleśnictwach, tj. w tych, w których nie zatwierdzono na czas planu urządzenia lasu lub wstrzymano realizację PUL, np. w następstwie zaskarżenia decyzji zatwierdzającej PUL przez organizacje ekologiczne, przy jednoczesnej znaczącej zwłoce w wydawaniu przez Ministra decyzji w sprawie wyrażenia zgody na wykonywanie		dokumentach o charakterze planistycznym, przewidując kompleksowe uregulowanie każdego etapu ich tworzenia i procedury zatwierdzania, zapobiegając jednocześnie powstawaniu luk prawnych lub nieścisłości, które mogłyby prowadzić do nadużyć. Projekt zapewnia udział społeczeństwa na etapie projektowania PUL i UPUL dla lasów komunalnych oraz na etapie ich zatwierdzania. Projekt określa przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL/UPUL dla lasów komunalnych tak, aby zapewnić zgodność tych dokumentów zarówno z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, jak i ochroną przyrody. Przewidziano także prawo organizacji do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję ministra. Prawo to będzie przysługiwało także organizacjom, które wcześniej nie złożyły swych uwag do projektu PUL. Informujemy, że w związku z licznymi uwagami odstąpiono od pierwotnej propozycji wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			niezbędnych zadań z zakresu gospodarki leśnej lub gdy decyzja ta jest negatywna. 2. Zaproponowane rozwiązanie jest sprzeczne z artykułem 9 Ustawy o lasach, który obliguje właścicieli lasów do zapobiegania, wykrywania i zwalczania nadmiernie pojawiających i rozprzestrzeniających się organizmów szkodliwych. Wprowadzenie proponowanego artykułu 7a warunkuje realizację tego obowiązku uzyskaniem odpowiedniej zgody ministra właściwego do spraw środowiska. Jest to rozwiązanie bardzo niebezpieczne, którego negatywne konsekwencje mogą być bardzo duże. W sytuacji szybko postępujących zmian klimatycznych (m.in. susze, huraganowe wiatry, ekstremalne upały), mających negatywny wpływ na stan zdrowotny lasów i nasilających się z tego powodu gradacji owadów, konieczne jest podejmowanie natychmiastowych działań. Nawet kilkutygodniowa zwłoka w usuwaniu zasiedlonych przez szkodliwe owady drzew może mieć katastrofalne skutki w postaci wielkopowierzchniowego zamierania lasu. Tymczasem zaproponowane rozwiązanie zakłada miesięczny okres na wyrażenie opinii przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz nie wskazuje terminu na wyrażenie zgody przez Ministra. Dodatkowo decyzja Ministra może zostać zaskarżona przez organizacje ekologiczne. A zatem istnieje realne ryzyko, że niezbędna zgoda nie zostanie udzielona przez wiele miesięcy (a nawet lat), powodując tym samym brak możliwości realizacji jakichkolwiek działań z zakresu gospodarki, w szczególności brak możliwości przeciwdziałania zagrożeniom biotycznym i abiotycznym, takim np. jak: gradacje owadów (usuwanie zasiedlonych drzew), inwazja jemioły (usuwanie najbardziej		lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek w tym zakresie stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST), które – mimo że formalnie nie należą do Skarbu Państwa – posiadają charakter dobra publicznego. W związku z tym uznano za zasadne, aby lasy komunalne pozostały objęte zakresem projektowanej regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zainfekowanych drzew, wymiana generacyjna lasu), aktywna adaptacja lasów do zmieniającego się klimatu (w tym przebudowa drzewostanów iglastych na siedliskach lasowych, różnicowanie struktury gatunkowej i przestrzennej). Rozwiązanie to może uniemożliwić także działania, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym na terenach leśnych. Możliwość podejmowania odpowiednich działań, miałaby być uzależniona od uzyskania odpowiedniej zgody Ministra. Przesądza o tym zapis art. 7a ust. 1 pkt. 2), w myśl którego udzielenia zgody Ministra wymagać będą m.in. działania „niezbędne do […] zapewnienia bezpieczeństwa życia lub zdrowia ludzi". Biorąc pod uwagę możliwą, nawet wielomiesięczną, zwłokę w udzieleniu takiej zgody, należy stwierdzić, że wdrożenie zaproponowanego rozwiązania stwarzać może realne zagrożenie dla zdrowia i życia osób przebywających w lesie. Zaproponowane rozwiązanie jest bardzo represyjne, ponieważ zakłada wyłącznie możliwość zatwierdzenia, lub niezatwierdzenia całego planu (rozwiązanie zero- -jedynkowe), także w sytuacji, gdy zastrzeżenia dotyczą znikomej tylko części zaplanowanych działań. Zasadne i adekwatne w tej sytuacji byłoby przyjęcie rozwiązania pozwalającego na wskazanie tych działań (wraz z podaniem adresu leśnego), które nie są akceptowalne oraz dopuszczenie możliwości realizacji pozostałych działań. 5. Istotne zastrzeżenia budzi rozwiązanie, w którym prawo do uczestniczenia na prawach strony przysługuje wyłącznie organizacjom ekologicznym. Jest to ewidentny brak równości wobec prawa, zwłaszcza że skutki społeczne, ekonomiczne i przyrodnicze wynikające z braku zgody, zakresu		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			takiej zgody, lub zwłoki w jej udzieleniu dotykać będą przede wszystkim lokalną społeczność, m.in. z tytułu ograniczeń w zakresie rekreacyjnego wykorzystania lasu (zamierające lasy – ryzyko utraty zdrowia lub życia – zakaz wstępu do lasu), paraliżu działalności nadleśnictw, zakładów usług leśnych, firm transportujących i przetwarzających surowiec drzewny, brak dostępu do drewna opałowego itp. Wyraźnie uprzywilejowana pozycja organizacji ekologicznych względem innych interesariuszy jest sprzeczna z naczelną zasadą zawartą w art. 32 Konstytucji, zgodnie z którą „wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne”. Należy podkreślić, że jeżeli wniosek właściciela, a w ślad za tym zgoda Ministra, dotyczy działań niezbędnych dla realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (np. cięcia sanitarne, odnowienie lasu, przebudowa lasów niestabilnych itp.) i jeśli zostały one pozytywnie zaopiniowane przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, to takie działania nie powinny być ograniczane np. ze względu na uwagi organizacji ekologicznych. Skoro działania te są niezbędne, to oczywiste jest, że brak takich działań powodował będzie poważne negatywne konsekwencje dla lasu, w tym również zagrożenie dla trwałości lasu i pełnienia przez niego wszystkich istotnych usług ekosystemowych. W takiej sytuacji podstawowym kryterium weryfikacji wniosku powinna być analiza merytoryczna zasadności zaproponowanych działań i ocena konsekwencji ich zaniechania. Zaproponowane rozwiązanie w założeniu miało zapewne zapobiegać znaczącym negatywnym konsekwencjom przyrodniczym i gospodarczym, wynikającym z braku zatwierdzonego planu		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			urządzania lasu lub wstrzymania jego realizacji. Niestety, zaproponowane procedury, jak wykazano powyżej, nie zapewniają efektywnego narzędzia, które zapobiegałoby lub minimalizowałoby wyżej wymienione. negatywne skutki. Uwzględniając powyższą argumentację, negatywnie opiniujemy propozycję zawartą w artykule 7a opiniowanego projektu ustawy i wnosimy o rezygnację bądź istotną modyfikację tego zapisu. Analogiczne zapisy zaproponowano również w odniesieniu do lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (art. 7b) oraz lasów prywatnych (art. 7c – analogiczna zgoda starosty); zgodnie z powyższą argumentacją, również i te propozycje opiniujemy negatywnie. Nowelizacja ustawy o lasach wprowadza również wymóg uzgodnienia projektu PUL z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (art. 18b) oraz zaopiniowania przez liczne instytucje i organy (art. 18a). Co prawda założono, że brak opinii lub uzgodnienia w wymaganym terminie oznaczać będzie brak uwag (tzn. pozytywna opinia lub uzgodnienie), niemniej jednak powyższe rozwiązanie spowoduje znaczące wydłużenie procesu przygotowania PUL, chociażby z powodu konieczności przeanalizowania i uwzględnienia wielu, zapewne często rozbieżnych, uwag (lub przedłożenia uzasadnienia dotyczącego powodów odrzucenia uwag). W wielu przypadkach wprowadzenie nowych PUL może ulec wydłużeniu z powodu złożenia zażalenia na postanowienie dotyczące uzgodnienia albo złożenia skargi do sądu administracyjnego. Przyjęty obecnie dwuletni cykl opracowania projektu PUL niewątpliwe będzie zbyt krótki dla tak rozbudowanych procedur (na co zwracają również niżej przedstawione uwagi do art. 22 i 22d). Z tego powodu przygotowywane obecnie		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			projekty PUL oraz projekty PUL, których opracowanie rozpocznie się przed wejściem w życie proponowanych rozwiązań, ulegną co najmniej kilkumiesięcznemu opóźnieniu. A zatem około 80 nadleśnictw może znaleźć się w sytuacji bez zatwierdzonego na czas PUL. Przy takiej konstrukcji zapisów konieczne będzie rozpoczynanie prac urządzeniowych nad nowym PUL już w siódmym roku obowiązywania aktualnego planu. Uwzględniając powyższe uwagi oraz biorąc pod uwagę rozwiązania proponowane w art., 7a (w tym możliwą zwłokę w uzyskaniu zgody ministra na doraźne działania), należy stwierdzić, że nadleśnictwa pozbawione zostaną realnej możliwości prowadzenia gospodarki leśnej, w szczególności dbania o należyty stan sanitarny lasu oraz możliwości zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym na terenach leśnych. Prawdopodobieństwo znaczących opóźnień jest tym bardziej realne, że – zgodnie z zaproponowanym nowym brzmieniem art. 22 projekty PUL przekazane do ministerstwa właściwego do spraw środowiska – będą podlegać dodatkowym ponownym konsultacjom (21 dni), w których uczestniczyć mogą organizacje ekologiczne oraz reprezentatywna organizacja pracodawców. Nowelizacja zakłada, że Minister będzie zobligowany do wydania, w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania wniosku o zatwierdzenie PUL, decyzji w sprawie zatwierdzenia PUL lub odmowy jego zatwierdzenia. Zgodnie z nowym art. 22d skargę na wyżej wymienioną decyzję Ministra, w terminie 31 dni od daty jej ogłoszenia w BIP, mogą wnieść organizacje ekologiczne oraz reprezentatywna organizacja pracodawców. Takie rozwiązanie niewątpliwie w wielu przypadkach prowadzić będzie do		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wielomiesięcznych, a być może nawet kilkuletnich opóźnień (np. w wypadku zaskarżenia do SA) w zatwierdzaniu planów urządzenia lasu. Istotnym mankamentem propozycji zakładającej przeprowadzenie dodatkowych konsultacji na etapie projektu złożonego w Ministerstwie Klimatu i Środowiska jest fakt, że mogą w nich uczestniczyć tylko organizacje ekologiczne (także wtedy, gdy nie uczestniczyły one w procesie partycypacji społecznej na etapie tworzenia projektu PUL) oraz reprezentatywna organizacja pracodawców. Rozwiązanie to jest dyskryminujące dla pozostałych interesariuszy. Zwłaszcza tych, którzy brali czynny udział w procesie partycypacji społecznej, a wypracowane z ich udziałem kompromisowe rozwiązania są dla nich akceptowalne (w tej sytuacji interesariusze ci nie mają na tym etapie potrzeby zgłaszania uwag do projektu PUL). Późniejsze ewentualne istotne zmiany w projekcie PUL mogą doprowadzić do utraty akceptacji społecznej dla zmienianego w ten sposób PUL. Jako bardzo problematyczną z merytorycznego i etycznego punktu widzenia należy ocenić propozycję przeprowadzenia na ostatnim etapie dodatkowych konsultacji, a następnie wprowadzenia (zwłaszcza istotnych) zmian w projekcie PUL, który został już uzgodniony z RDOŚ i uzyskał wymagane prawem opinie (zapewne pozytywne) szeregu podmiotów oraz uwzględniał wypracowane w ramach partycypacji społecznej kompromisowe rozwiązania. Zasadne jest w tej sytuacji pytanie, czy projekt PUL, po ewentualnym uwzględnieniu szeregu zmian postulowanych przez organizacje, ma być ponownie przedstawiony do opiniowania np. radom gmin? Czy ma być ponownie poddany konsultacjom społecznym z udziałem lokalnej społeczności, które składały już		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wnioski i uwagi do projektu na wcześniejszych etapach konsultacji? Rodzi się uzasadnione pytanie, kto i na podstawie jakich regulacji (lub kryteriów) będzie decydował o tym, czy taki plan skierować do ponownych konsultacji? Wprowadzenie istotnych zmian w projekcie PUL z całkowitym pominięciem pozostałych interesariuszy może zostać odebrane jako lekceważenie ich znaczenia i wysiłków i jest to zasadniczo sprzeczne z ideą partycypacji społecznej. Wyraźnie uprzywilejowana pozycja wybranych organizacji społecznych względem innych interesariuszy – jak już wcześniej stwierdzono – jest sprzeczna z naczelną zasadą zawartą w art. 32 Konstytucji, zgodnie z którą „wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne”. Ponadto istnieje uzasadnione ryzyko, że przy tak skonstruowanej regulacji wiele organizacji ekologicznych nie będzie zainteresowanych angażowaniem się w proces partycypacji społecznej na etapie tworzenia projektu planu i ograniczy się do składania uwag i wniosków na końcowym etapie procedowania decyzji, tj. w ministerstwie właściwym do spraw środowiska. Należy również zwrócić uwagę, że wprowadzenie dodatkowych obligatoryjnych konsultacji na ostatnim etapie procedowania projektu PUL nie znajduje uzasadnienia w treści wyroku TSUE w sprawie C-432/21. W uzasadnieniu do opiniowanego projektu ustawy jednoznacznie wskazano, że jego celem jest usunięcie uchybienia wskazanego w pkt. 2 wyroku, tj. że Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom spoczywającym na niej na mocy art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43, zmienionej dyrektywą 2013/17, w związku z art. 6 ust. 1 lit. b) i art. 9 ust. 2 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus w dniu 25 czerwca 1998 r. i zatwierdzonej w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją Rady 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r. poprzez zaniechanie przyjęcia wszelkich przepisów ustawodawczych niezbędnych do zapewnienia organizacjom ochrony przyrody możliwości zwrócenia się do sądu z żądaniem skutecznego zbadania pod względem merytorycznym i formalnym legalności planów urządzenia lasu w rozumieniu przepisów ustawy o lasach. Uwzględniając powyższą argumentację, negatywnie opiniujemy propozycję zakładającą dodatkowe konsultacje dla organizacji ekologicznych oraz reprezentatywnego związku pracodawców na ostatnim etapie procedowania projektu PUL. Takie rozwiązanie dyskryminuje innych interesariuszy, w szczególności lokalną społeczność, która angażowała się w wypracowanie kompromisowych rozwiązań w ramach partycypacji społecznej. Proponowana regulacja nie wynika także z treści wyżej wymienionego wyroku TSUE w sprawie C-432/21 i nie jest konieczna do jego wykonania. W przedłożonym do konsultacji projekcie ustawy, oprócz wymaganej wyżej wymienionym wyrokiem TSUE regulacji, zaproponowano szereg dodatkowych regulacji przyznających organizacjom ekologicznym szczególne uprawnienia do udziału w procesie wydawania zgody na niezbędne działania z zakresu gospodarki leśnej również w sytuacji braku planu urządzenia lasu, lub jego wstrzymania (art. 7a ust. 8), zatwierdzania projektów planów urządzania lasu przez ministra właściwego do spraw środowiska (art. 22, ust.: 7 i 10) oraz starostę (art. 22a, ust. 12, 15). Regulacje te wydają się być sprzeczne z art. 32		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Konstytucji Rzeczpospolitej Polskiej, gwarantującym każdemu obywatelowi równość wobec prawa. W tym konkretnym przypadku prawo do składania uwag mają wyłącznie te osoby, które są członkiem określonej organizacji ekologicznej lub reprezentatywnej organizacji pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego. W związku z tym rekomenduje się usunięcie powyższych propozycji regulacji jako niezgodnych z ustawą zasadniczą, dyskryminujących pozostałych interesariuszy, w szczególności organizacje, osoby i podmioty zaangażowane w proces partycypacji społecznej, których wysiłek może zostać zniweczony wskutek uwag wyżej wymienionych organizacji społecznych. Należy podkreślić, że podstawowym zadaniem racjonalnego ustawodawcy jest uwzględnienie w procesie legislacyjnym interesów wszystkich (różnych) grup społecznych (interesariuszy). Wskazane powyżej kontrowersyjne regulacje wyraźnie faworyzują niektóre organizacje społeczne kosztem pozostałych interesariuszy. Minister właściwy do spraw środowiska podczas podejmowania decyzji dotyczących zatwierdzenia planów urządzenia lasu lub wyrażania zgody na działania z zakresu gospodarki leśnej zobowiązany jest do wzięcia pod uwagę oczekiwań różnych grup interesariuszy oraz sprawiedliwego (merytorycznego i obiektywnego) wyważenia tych potrzeb. Jest to warunek konieczny do harmonijnego godzenia zróżnicowanych funkcji lasu, w szczególności funkcji przyrodniczych, gospodarczych i społecznych. Zaproponowane rozwiązania zakładające, że na etapie podejmowania decyzji zatwierdzającej PUL		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			osobami uprawnionymi do składania uwag i wniosków (do których rozpatrzenia zobowiązany będzie Minister) będą tylko przedstawiciele organizacji ekologicznych oraz reprezentatywni przedstawiciele związków pracodawców, jest sprzeczne z zasadą wyrażoną w art. 32 Konstytucji. Podsumowanie: Przedłożone w opiniowanym projekcie ustawy propozycje niosą ze sobą realne ryzyko sparaliżowania pracy wielu nadleśnictw, spowodowanego opóźnieniami we wprowadzeniu nowych PUL, a także opóźnieniami w udzielaniu zgód przez Ministra na niezbędne działania z zakresu gospodarki leśnej (w sytuacji braku zatwierdzonego PUL lub jego wstrzymania). Konsekwencją wdrażania wyżej wymienionych propozycji niejednokrotnie będzie brak możliwości przeciwdziałania zagrożeniom dla trwałości lasu oraz zapobiegania zagrożeniom dla zdrowia i życia ludzkiego. Ponadto nieuniknione w tej sytuacji ograniczenie podaży surowca drzewnego będzie miało poważne negatywne skutki dla sektora leśno-drzewnego, w szczególności dla zakładów usług leśnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw przetwarzających lokalnie dostępny surowiec drzewny. Mogą również wystąpić problemy z dostępem do drewna opałowego dla lokalnych społeczności, zwłaszcza wiejskich, które do chwili obecnej w znacznej mierze korzystają z tego źródła energii cieplnej. Z powyższych względów, zawartą w ocenie skutków regulacji diagnozę, że „projektodawca nie przewiduje braku możliwości prowadzenia gospodarki leśnej, a tym samym nie przewiduje destabilizacji dostaw surowca drzewnego z polskich lasów bądź zmniejszonej podaży tego surowca”, należy uznać za nieprawidłową.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej uwagi, Polskie Towarzystwo Leśne negatywnie opiniuje projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody (nr UD61 w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów). W ocenie Polskiego Towarzystwa Leśnego projekt ten wymaga głębokiej refleksji i zasadniczej zmiany podejścia do takich kwestii, jak obowiązek zapobiegania gradacjom szkodliwych organizmów, konieczność podjęcia niezbędnych działań adaptujących polskie lasy do zmieniających się warunków klimatycznych, czy konieczność zapewnienia płynności prowadzenia gospodarki leśnej, która warunkuje stabilny i zrównoważony rozwój sektora leśno-drzewnego. Polskie Towarzystwo Leśne deklaruje pełną gotowość do współpracy mającej na celu wypracowanie kompromisowych rozwiązań w opiniowanym projekcie ustawy, które z jednej strony umożliwią wykonanie wyroku TSUE w sprawie C-432/21, a z drugiej – w pełnym zakresie uwzględniać będą wymóg powszechnej ochrony lasu, zapewnienia jego trwałości i wysokich walorów przyrodniczych, przy jednoczesnym zapewnieniu stabilnej podaży surowca drzewnego.		
1	Stowarzyszenie Ruch Obrony Lasów (ROLP)	Art. 1. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2025 r. poz. 567) wprowadza się następujące zmiany:	Ustawa nie powinna wprowadzać w swoje brzmienie określeń technicznych zarezerwowanych do definiowania i użytkowania w ramach instrukcyjnych pojęć technicznych. Dla przykładu uogólnienie pojęcia pozyskania drewna wyłącznie do jego przeznaczenia gospodarczego jest niewystarczające i może budzić w praktyce wiele niejasności oraz kontrowersji. Dla przykładu usunięcie drzewa z drzewostanu lub fragmentu drzewostanu może być	Proponuje się usunięcie propozycji zmiany przepisu w całości.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Dokumentacja techniczna, taka jak instrukcje urządzania lasu czy wytyczne operacyjne, pełni funkcję pomocniczą i wykonawczą, a nie normatywną. Nie mogą więc ograniczać prerogatyw ustawodawcy w zakresie

		1) w art. 6 w ust. 1 w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12-14 w brzmieniu: „12) etat miąższościowy użytków rębnych – ilość drewna przewidziana do pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębnego wyrażona w metrach sześciennych; 13) etat powierzchniowy użytków przedrębnych – powierzchnia drzewostanów przeznaczonych do użytkowania przedrębnego wyrażona w hektarach; 14) pozyskanie drewna – usunięcie drzewostanu lub drzew z drzewostanu w celu	spowodowane np. efektem powstałego pożaru lub względami bezpieczeństwa publicznego. Wówczas nie w każdym przypadku (chociażby w rozumieniu działań z zakresu ochrony przyrody) takie działanie można zdefiniować jako nastawione na pozyskanie drewna w celu jego gospodarczego wykorzystania.		kształtowania norm prawnych obowiązujących w systemie prawa Rzeczypospolitej Polskiej, w tym ustawowych definicji, które mają charakter powszechnie obowiązujący i stanowią źródło prawa w rozumieniu Konstytucji RP. Jednakże w odpowiedzi na uwagi zgłoszone w ramach konsultacji i uzgodnień projektu ustawy, zmodyfikowano propozycję definicji „pozyskania drewna”, nadając jej następujące brzmienie: pozyskanie drewna – usunięcie drzewostanu lub drzew z drzewostanu w celu dalszego wykorzystania. Definicja ta nie ogranicza się wyłącznie do gospodarczego celu pozyskania drewna, lecz obejmuje każde działanie, którego efektem jest fizyczne usunięcie drzewa z zamiarem dalszego wykorzystania drewna – niezależnie od formy tego wykorzystania. Zakres definicji obejmuje również działania wynikające z potrzeb bezpieczeństwa publicznego, czy usuwania skutków klęsk żywiołowych, o ile drewno zostanie w jakikolwiek sposób wykorzystane.

		gospodarczego wykorzystania			
2	ROLP	Art. 7a. 1. W lasach (…) – dotyczy całego zaproponowanego Art. 7a	Przedłożona propozycja wciąż nie rozwiązuje niejasności prawnej i budzi wiele kontrowersji, szczególnie, że zaproponowane droga na otrzymanie decyzji administracyjnej przez ministra właściwego ds. środowiska jest wciąż czasochłonna i dopuszcza możliwość wnoszenia skarg przez organizacje ekologiczne (to również jest pewnego sensu ograniczeniem dla ewentualnych interesariuszy jak np. Wojska Polskiego) i nie rozwiązuje problemu a jeszcze bardziej go pogłębia.	Art. 7a 1. W lasach: 1) bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, albo 2) z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane – dopuszcza się wykonywanie określonych zadań na zasadach obowiązujących w ostatnim obowiązującym planie urządzenia lasu dla danej jednostki z zachowaniem aktualnie obowiązujących przepisów prawa.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowany art. 7a ma kluczowe znaczenie, w kontekście zapewnia możliwość kontynuowania w bezspornym zakresie działań gospodarczych w nadleśnictwie w okresie braku planu urządzenia lasu i gdy sąd zdecyduje się na wstrzymanie wykonania PUL. Wobec tego zgoda ministra ma charakter zabezpieczający, a nie blokujący – umożliwia prowadzenie niezbędnych działań w okresie przejściowym, co zapobiega całkowitemu wstrzymaniu gospodarki leśnej. Natomiast propozycja przepisu według uwagi nie zapewnia właściwej realizacji zobowiązań międzynarodowe, w zakresie przedstawionym w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-432/21.
3	ROLP	Art. 7c. 3, Art. 7c. 4, Art. 7c. 5, Art. 7c. 6	Przepis narusza prawo własności gruntu prywatnego i zbyt dalece ingeruje we własność prywatną określoną zasadami zawartymi w Konstytucji RP. Przedłożone propozycje wydłużą proces przygotowania uproszczonych planów urządzania lasu, wywołają jeszcze większe rozbudowanie administracji publicznej poprzez zwiększenie pracochłonności rdOŚ (automatyczny wzrost zatrudnienia), co przełoży się również na dodatkowe obłożenie finansowe budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego. Proponuje się w pełni wykreślić zaproponowane przepisy, które w konsekwencji wprowadzą utrudnienia w przygotowaniu i dalszym realizowaniu wytycznych zawartych w UPUL.	Proponuje się pominąć (tj. wykreślić) propozycje przepisów zawartych w Art. 7c. 3, Art. 7c. 4, Art. 7c. 5, Art. 7c. 6	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwzględniono uwagi dotyczące wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST). Lasy komunalne, mimo że nie należą do Skarbu Państwa, mają charakter dobra publicznego, zarządzanego przez wspólnotę

					samorządową. W związku z tym ich funkcjonowanie powinno uwzględniać w większym stopniu również interes społeczny, środowiskowy i lokalny oraz podlegać kontroli społecznej. Z tego względu uzasadnione jest, aby w odniesieniu do lasów komunalnych stosować podobne wymagania w zakresie przejrzystości i udziału społeczeństwa w procesie planowania gospodarki leśnej, jak w przypadku lasów Skarbu Państwa. Pozostawienie w projekcie przepisów odnoszących się do UPUL dla lasów komunalnych jest zatem w pełni uzasadnione i spójne z celami projektowanej nowelizacji.
4	ROLP	3) w art. 18 w ust. 4 uchyla się pkt 2	Przepis dotyczący analizy gospodarki leśnej w minionym okresie pozwala na zachowanie ciągłości informacji przy realizacji PUL jak również umożliwić dalsze kontynuowanie działań w ramach PUL w okresie oczekiwania na jego zatwierdzenie. Może stanowić on również podstawę do oceny działalności kierownika jednostki i w dalszej konsekwencji doprowadzić do zatrudniania na zasadach umów menagerskich nadleśniczych (umożliwi to w części odpolitycznienie firmy Lasy Państwowe na poziomie nadleśnictw) i zapewni stabilność jej funkcjonowania.	Przepis funkcjonując aktualnie powinien zostać zachowany, a przedłożona propozycji powinna zostać wykreślona.	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że nie rezygnuje się z obowiązku przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw środowiska informacji o sposobie i stopniu wykonania zadań określonych w planie urządzenia lasu. Powyższe stanowi ważny element służący do realizacji zadań ministra właściwego do spraw środowiska w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa oraz sprawowanego nadzoru nad wykonaniem zatwierdzonych planów urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa. Natomiast uchylenie pkt 2 w art. 18 ust. 4 uol zniesie obowiązek zamieszczania w planie urządzenia

					lasu analizy gospodarki leśnej w minionym okresie, co umożliwi przedłożenie projektu planu urządzenia lasu do zatwierdzenia przed rozpoczęciem okresu, na który został sporządzony, tj. dopełnienie terminu określonego w proponowanym brzmieniu art. 22 ust. 2 uol.
5	ROLP	po art. 18 dodaje się art. 18a–18e w brzmieniu: 18. a	Zaproponowany przepis proponujemy wykreślić ponieważ wydłuża on znacząco drogę przygotowania PUL. Sporządzający plan a w szczególności zlecający jego wykonanie może bez regulacji ustawowej (opiniowania) poprosić różnego rodzaju organy w tym interesariuszy do udziału w jego przygotowaniu chociażby poprzez udział w zespole lokalnej współpracy lub czynnego udziału w konsultacjach. Proponowanie dodatkowego opiniowania przygotowywanego planu pociąga za sobą dodatkowy i niezasadny ogrom pracy, która nie ma uzasadnienia formalno-prawnego ani finansowego.	Propozycję przepisu wskazuje się za zasadne usunąć.	**Uwaga nieuwzględniona** Organy i instytucje publiczne działają na podstawie i w granicach prawa. Dlatego uzasadnione jest, aby zapewnić odpowiednią formalną podstawę do udziału w pracach organów właściwych w specjalistycznych obszarach, w które plan urządzenia lasu ingeruje.
6	ROLP	Art. 18b. Projekt planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.	Propozycja przepisu nie do przyjęcia. W efekcie i doświadczeniu upolitycznia kierownictwa rdOŚ i GDOŚ nadanie uprawnienia do uzgadniania PUL może spowodować jego zatrzymanie już na etapie tworzenia. Przepis nie jest w zaproponowanej formie możliwy do zastosowania w Polsce, do czasu zabezpieczenia administracji publicznej od wpływów politycznych oraz powiązań z lobbującymi organizacjami społecznymi w tym ekologicznymi.	Propozycja wykreślenia artykułu. Proponuje się zachowanie regulacji w dotychczasowym brzmieniu tj. np. na poziomie opiniowania przez RDOŚ.	**Uwaga nieuwzględniona** Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Kompetentne organy odpowiedzialne za ochronę środowiska powinny brać odpowiedzialność za plan urządzenia lasu w aspekcie przyrodniczym. Aby zapewnić pewność działania i eliminować obawy o arbitralność działania organów uzgadniających, w projektowanych przepisach wprost określono podstawy odmowy uzgodnienia projektu planu przez dyrektora ochrony środowiska. Ponadto na postanowienie w tej

					sprawie właścicielowi będzie przysługiwało prawo odwołania i skargi do odpowiedniego sądu.
7	ROLP	dot. od Art. 18c. 4. do Art. 18c. 12	Zaproponowane w kolejnych punktach propozycji Art. 18 c. 4-12 rozwiązania są zbyt dalece idące i będą wywoływały dodatkowe zamieszanie i przysparzały niepotrzebnej pracy nadleśnictwu. Wyrok TSUE odnosił się do zwiększenia oddziaływania społecznego na tworzenie PUL co zapewniają już przyjęte rozwiązania Instrukcji Urządzania Lasu i przedłożone w propozycji zmiany ustawy rozstrzygnięcia w np. Art., 18c 1.	Proponuje się wykreślenie pkt od Art. 18c. 4. Do Art. 18c. 12	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowane zmiany mają na celu zapewnienie, na poziomie przepisów powszechnie obowiązujących, obowiązku zapewnienia możliwości partycypacji społecznej w procesie tworzenia wszystkich planów urządzenia lasu. Pozwoli to osobom sporządzającym plan urządzenia lasu lepiej poznać potrzeby społeczne, ale też wytłumaczyć społeczeństwu własne działania. Powyższe w szerszej perspektywie pozytywnie wpłynie na proces tworzenia i realizacji planów urządzenia lasu – zmniejszając ilość skarg na późniejszych etapach.
8	ROLP	Art. 18e. Przepisy art. 18a, art. 18b, art. 18c ust. 1-5 (…)	Przepis niezasadny	Proponuje się usunięcie zaproponowanego przepisu w całości.	**Uwaga nieuwzględniona** W zakresie opiniowania uproszczonych planów urządzenia lasu, ich uzgadniania z RDOŚ i partycypacji społecznej uzasadnienie jw.
9	ROLP	w art. 19 w ust. 4 po wyrazach „Skarbu Państwa” dodaje się wyrazy „oraz dla lasów o powierzchni mniejszej niż 10 ha będących w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych”;	Przepis niezasadny. Odpowiedzialność za sporządzenie PUL dla lasów nie powinna być każdorazowo przenoszona na nadleśniczego. W uzasadnionych przypadkach takich jak PUL na gruntach Skarbu Państwa we władaniu SGGW, UR imienia Hugona Kołłątaja, UP w Poznaniu i UP we Wrocławiu oraz gruntów leśnych przynależnych szkołom leśnym prowadzonym przez ministra właściwego ds. środowiska lub PGL Lasy Państwowe może być w miarę posiadanych środków finansowych sporządzane przez właściwe nadleśnictwa.	w art. 19 w ust. 4 po wyrazach „Skarbu Państwa” dodaje się wyrazy „oraz dla lasów będących w zarządzie zakładów doświadczalnych Wydziałów Leśnych SGGW, UP w Poznaniu, UP we Wrocławiu oraz UR im Hugona Kołłątaja w Krakowie i gruntów leśnych przynależnych do szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego ds. środowiska i/lub PGL Lasy Państwowe dla których właściwy terytorialnie Dyrektor RDLP może zlecić	**Uwaga nieuwzględniona** Zmiana nie dotyczy „przenoszenia na nadleśniczego sporządzenia PUL dla lasów będących poza zarządem PGL LP”. Przeciwnie projektowany przepis przewiduje zniesienia obowiązku sporządzania PUL dla bardzo specyficznej i stosunkowo nielicznej kategorii lasów, tj. lasów Skarbu Państwa o powierzchni mniejszej niż 10 ha będących w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych – analogicznie jak w przypadku lasów rozdrobnionych o

				opracowanie PUL" zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu określa nadleśniczy	powierzchni do 10 ha, wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Nadleśniczy będzie tu jedynie określał zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów. Co zdecydowanie wiąże się z mniejszym wymaganiami, niż w przypadku PUL. Jest to uzasadnione małą powierzchnią tych lasów i brakiem możliwości organizacyjnych właściwych dla właścicieli lasu o charakterze instytucjonalnym.
10	ROLP	art. 22 otrzymuje brzmienie: 1. Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek właściciela lasu, plan urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz uproszczony planu urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.	Za niezasadne uważa się ograniczenie formuły prawnej w jakiej zatwierdzany jest przez ministra właściwego ds. środowiska do decyzji administracyjnej. Aktualny zapis nie zamyka formy zatwierdzania PUL i umożliwia na jego zatwierdzanie we właściwej i pozwalającej na rzecz zachowania ciągłości działania reprezentującej Skarb Pastwa firmy jaką jest PGL Lasy Państwowe. Już na etapie sporządzania PUL społeczeństwo może kształtować jego kształt w zakresie nienaruszalności podstaw założeń merytorycznych. Przepis pozwala na zatwierdzenie PUL, a czasowo uprzednio funkcjonujące rozstrzygnięcia o zatwierdzaniu PUL w proponowanej formule wywoływały paraliż funkcjonowania firmy, ze względu na brak zatwierdzenia PUL prze cały okres jego trwania. Proponujemy dodanie zapisu, który umożliwiałby ewentualne zaskarżanie z zastosowaniem przepisów o postępowaniu administracyjnym.	Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plan urządzenia lasu „z możliwością jego zaskarżenia w drodze zastosowania przepisów o zaskarżaniu decyzji administracyjnej" dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz uproszczony planu urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.	**Uwaga nieuwzględniona** Przyjęcie formy decyzji administracyjnej dla zatwierdzenia PUL jest zgodne z zasadami ogólnego postępowania administracyjnego, co zapewnia przejrzystość, dostępność środków zaskarżenia oraz możliwość kontroli sądowej. Taka forma umożliwia stosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego (KPA), co wzmacnia spójność systemu prawnego i realizuje zasadę demokratycznego państwa prawa.
11	ROLP	7. W terminie 21 dni od dnia zamieszczenia	Zaproponowany przepis jest nieakceptowany ponieważ promuje grupę organizacji, w których interesie i statucie działania jest bojkotowanie	Proponuje się wykreślenie zaproponowanego przepisu w jego brzmieniu.	**Uwaga nieuwzględniona** Proponowane regulacje wiążą się z realizacją wyroku Trybunału

		wniosku o zatwierdzenie planu urządzenia lasu wraz z załącznikami organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.)), mogą wnosić do ministra właściwego do	funkcjonowania PGL Lasy Państwowe oraz prowadzenia gospodarki leśnej.		Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-432/21. Projektowany art. 22 21b ust. 5 uol przewiduje, że stroną postępowania w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Decyzja o zatwierdzeniu dokumentacji urządzeniowej oddziałuje bowiem na jego prawa i obowiązki. Jednocześnie w projektowanym art. 22 21b ust. 6 uol przewidziano wyłączenie stosowania art. 31 k.p.a. w postepowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu. Takie wyłączenie uzasadnia specjalny tryb udziału właściwych organizacji społecznych w procesie sporządzania planu urządzania lasu. Przede wszystkim, jak wskazywano powyżej, zapewniono społeczeństwu i właściwym organizacjom społecznym szeroki udział na etapie tworzenia planu urządzenia lasu oraz dodatkowo możliwość wypowiedzenia się na etapie postępowania w sprawie jego zatwierdzenia. Powyższe pozytywnie wpłynie na ilość skarg wniesionych do sądów administracyjnych na decyzje Ministra dot. zatwierdzenia PUL. Jednocześnie w świetle brzmienia projektowanych przepisów nie znajduje uzasadnienia teza o „promocji organizacji, w których interesie i statucie działania jest bojkotowanie funkcjonowania PGL Lasy Państwowe oraz prowadzenia gospodarki leśnej.” Przepis wskazuje na cele statutowe

		spraw środowiska uwagi i wnioski do udostępnionego projektu planu urządzenia lasu. 8. Uwagi i wnioski wniesione po terminie lub przez podmioty niespełniające warunków, o których mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw środowiska pozostawia bez rozpatrzenia. 9. Minister właściwy do spraw środowiska może przekazać właścicielowi lasu wniesione uwagi i wnioski w celu przedstawienia stanowiska.			organizacji w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody.
12	ROLP	13. Plan urządzenia lasu stanowi załącznik do decyzji administracyjnej w sprawie zatwierdzenia	Przepis mówiący o zatwierdzaniu PUL w drodze decyzji administracyjnej jest niezasadny i może przysporzyć wiele ograniczeń i w konsekwencji paraliż funkcjonowania PGL Lasy Państwowe.	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Uzasadnienie jak dla uwagi nr 10.

		planu urządzenia lasu.			
13	ROLP	15. Minister właściwy do spraw środowiska może odmówić zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli opinia dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, dyrektora parku krajobrazowego lub rady gminy, a w przypadku leśnego kompleksu promocyjnego także rady naukowo-społecznej tego kompleksu, do projektu planu urządzenia lasu jest negatywna.	Przepis do usunięcia. Nie można doprowadzać do sytuacji, w której na podstawie wyrażonej opinii organ ma prawo do odrzucenia dokument. Opinia stanowi pewnego ocenę dokumentu w rozumieniu np. instytucji ale nie może być wyrocznią w kontekście całego procedowanego dokumentu.	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Opinia nie jest wiążąca. Nie stanowi więc jak wskazano w uwadze „wyroczni", gdyż minister może, ale nie musi odmówić zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli opinia jest negatywna.
14	ROLP	Art. 22a. 1. Starosta zatwierdza uproszczony plan urządzenia lasu w drodze decyzji administracyjnej	Proponuje się zachowanie pierwotnej regulacji przepisu w sprawie. Nadanie dodatkowego rygoru formy zatwierdzania UPUL może w efekcie zatrzymać proces ich tworzenia. Możliwość zaskarżania UPUL przez społeczeństwo może sparaliżować drogę ich ustanawiania na rzecz uporządkowania działań prowadzonych na gruntach lasów będących własnością osób prywatnych.	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwzględniono uwagi dotyczące wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu

		, z wyłączeniem uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (…)			Państwa. Wyjątek stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST). Lasy komunalne, mimo że nie należą do Skarbu Państwa, mają charakter dobra publicznego, zarządzanego przez wspólnotę samorządową. W związku z tym ich funkcjonowanie powinno uwzględniać w większym stopniu również interes społeczny, środowiskowy i lokalny oraz podlegać kontroli społecznej. Z tego względu uzasadnione jest, aby w odniesieniu do lasów komunalnych stosować podobne wymagania w zakresie przejrzystości i udziału społeczeństwa w procesie planowania gospodarki leśnej, jak w przypadku lasów Skarbu Państwa. Pozostawienie w projekcie przepisów odnoszących się do UPUL dla lasów komunalnych jest zatem w pełni uzasadnione i spójne z celami projektowanej nowelizacji.
15	ROLP	4. Z wnioskiem do nadleśniczego o przedstawienie opinii występuje: 1) starosta – w przypadku lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych	Mając na uwadze drobne rozczłonkowanie własności prywatnej gruntów leśnych w przypadku każdorazowego występowania o ustanowienie opinii przez interesariuszy do nadleśnictwa, może w konsekwencji przełożyć się to na paraliż pracy nadleśnictwa oraz potrzebę wydatkowania dodatkowych środków finansowych na realizację kolejnych zadań nakładanych na Lasy Państwowe. Propozycję przepisu uznaje się za niezasadną.	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona.** Argumentacja uwagi nie znajduje uzasadnienia, gdyż wskazany przepis nie nakłada dodatkowego obowiązku na nadleśniczego. Nadleśniczy już obecnie opiniuje uproszczone plany urządzenia lasu na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy o lasach. Projektowana zmiana ma charakter porządkujący w zakresie wskazania wnioskodawcy w tym zakresie.

		i wspólnot gruntowych; 2) właściciel lasu – w przypadku pozostałych lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa.			Jednakże przepis zostanie zmodyfikowany w związku z uwzględnieniem uwag dotyczących wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa z wyjątkiem lasów komunalnych.
16	ROLP	5. Projekt uproszczonego planu urządzenia lasu: 1) dla lasów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego, lub 2) podlegający strategicznej ocenie na środowisko – wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska	Propozycja przepisu nazbyt dalece idąca i naruszająca własność prywatną. Wymaganie od RDOŚ uzgodnienia projektu w konsekwencji będzie zniechęcało właścicieli lasów do przygotowywania UPUL oraz będzie wywoływało niezadowolenie społeczne. Proponuje się wykreślenie przepisu.	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwzględniono uwagi dotyczące wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST). Lasy komunalne, mimo że nie należą do Skarbu Państwa, mają charakter dobra publicznego, zarządzanego przez wspólnotę samorządową. W związku z tym ich funkcjonowanie powinno uwzględniać w większym stopniu również interes społeczny, środowiskowy i lokalny oraz podlegać kontroli społecznej. Z tego względu uzasadnione jest, aby w odniesieniu do lasów komunalnych stosować podobne wymagania w zakresie przejrzystości i udziału społeczeństwa w procesie planowania gospodarki leśnej, jak w przypadku lasów Skarbu Państwa.

					Pozostawienie w projekcie przepisów odnoszących się do UPUL dla lasów komunalnych jest zatem w pełni uzasadnione i spójne z celami projektowanej nowelizacji. Niemniej jednak podkreślenia wymaga, że władze publiczne są zobowiązane do prowadzenia polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74 Konstytucji RP), a ochrona środowiska może uzasadniać pewne ograniczenia praw i wolności konstytucyjnych.
17	ROLP	9. Do wniosku o zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu załącza się:3) opinię nadleśniczego do projektu uproszczonego planu urządzenia lasu albo informację o nieprzedstawieniu opinii w terminie;	Propozycja przepisu niezasadna z uwagi m.in. na dodatkowe nakładanie obowiązków pracy na nadleśnictwo.	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona.** Uzasadnienie jak dla uwagi nr 15.
18	ROLP	12. W terminie 21 dni od dnia zamieszczenia wniosku o zatwierdzenie uproszczonego planu urządzenia lasu wraz z załącznikami, organizacje	Zaproponowany przepis jest nieakceptowany ponieważ promuje grupę organizacji, w których interesie i statucie działania jest bojkotowanie funkcjonowania PGL Lasy Państwowe oraz prowadzenia gospodarki leśnej.	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga częściowo uwzględniona.** Uwzględniono uwagi dotyczące wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek stanowią lasy

		ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, mogą wnosić staroście uwagi i wnioski do projektu uproszczonego planu urządzenia lasu. 13. Uwagi i wnioski wniesione po terminie lub przez podmioty			będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST). Lasy komunalne, mimo że nie należą do Skarbu Państwa, mają charakter dobra publicznego, zarządzanego przez wspólnotę samorządową. W związku z tym ich funkcjonowanie powinno uwzględniać w większym stopniu również interes społeczny, środowiskowy i lokalny oraz podlegać kontroli społecznej. Z tego względu uzasadnione jest, aby w odniesieniu do lasów komunalnych stosować podobne wymagania w zakresie przejrzystości i udziału społeczeństwa w procesie planowania gospodarki leśnej, jak w przypadku lasów Skarbu Państwa. Pozostawienie w projekcie przepisów odnoszących się do UPUL dla lasów komunalnych jest zatem w pełni uzasadnione i spójne z celami projektowanej nowelizacji. Niemniej jednak w świetle brzmienia projektowanych przepisów nie znajduje uzasadnienia teza o „promocji organizacji, w których interesie i statucie działania jest bojkotowanie funkcjonowania PGL Lasy Państwowe oraz prowadzenia gospodarki leśnej.” Przepis wskazuje na cele statutowe organizacji w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody.

		niespełniające warunków, o których mowa w ust. 12, starosta pozostawia bez rozpatrzenia.			
19	ROLP	18. Uproszczony plan urządzenia lasu stanowi załącznik do decyzji administracyjnej w sprawie jego zatwierdzenia.	UPUL winien być zatwierdzany pismem, zaś droga decyzji administracyjnej może wywołać nieporządane w konsekwencji skutki i wywołać wydatkowanie środków finansowych z budżetu samorządu na rzecz postępowań odwoławczych.	18. Uproszczony plan urządzenia lasu stanowi załącznik do pisma go zatwierdzającego.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwzględniono uwagi dotyczące wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST). Lasy komunalne, mimo że nie należą do Skarbu Państwa, mają charakter dobra publicznego, zarządzanego przez wspólnotę samorządową. W związku z tym ich funkcjonowanie powinno uwzględniać w większym stopniu również interes społeczny, środowiskowy i lokalny oraz podlegać kontroli społecznej. Z tego względu uzasadnione jest, aby w odniesieniu do lasów komunalnych stosować podobne wymagania w zakresie przejrzystości i udziału społeczeństwa w procesie planowania gospodarki leśnej, jak w przypadku lasów Skarbu Państwa. Pozostawienie w projekcie przepisów odnoszących się do UPUL dla lasów komunalnych jest zatem w pełni uzasadnione i spójne z celami projektowanej nowelizacji.

20	ROLP	19. Starosta zamieszcza decyzję administracyjną w sprawie zatwierdzenia uproszczonego planu urządzenia lasu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu.	UPUL winien być zatwierdzany pismem, zaś droga decyzji administracyjnej może wywołać nieporzadane w konsekwencji skutki i wywołać wydatkowanie środków finansowych z budżetu samorządu na rzecz postępowań odwoławczych.	19. Starosta zamieszcza informację i zatwierdzeniu uproszczonego planu urządzenia lasu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwzględniono uwagi dotyczące wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST). Lasy komunalne, mimo że nie należą do Skarbu Państwa, mają charakter dobra publicznego, zarządzanego przez wspólnotę samorządową. W związku z tym ich funkcjonowanie powinno uwzględniać w większym stopniu również interes społeczny, środowiskowy i lokalny oraz podlegać kontroli społecznej. Z tego względu uzasadnione jest, aby w odniesieniu do lasów komunalnych stosować podobne wymagania w zakresie przejrzystości i udziału społeczeństwa w procesie planowania gospodarki leśnej, jak w przypadku lasów Skarbu Państwa. Pozostawienie w projekcie przepisów odnoszących się do UPUL dla lasów komunalnych jest zatem w pełni uzasadnione i spójne z celami projektowanej nowelizacji.
21	ROLP	2. Skargę na decyzję, o której mowa w ust. 1, może wnieść także organizacja	Zaproponowany przepis jest nieakceptowany ponieważ promuje grupę organizacji, w których interesie i statucie działania jest bojkotowanie funkcjonowania PGL Lasy Państwowe oraz prowadzenia gospodarki leśnej.	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis bezpośrednio realizuje wyrok TSUE z 2 marca 2023 r.(sprawa C-432/21) w zakresie

		ekologiczna powołująca się na swoje cele statutowe, prowadząca działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia, o którym mowa w art. 22 ust. 4, oraz organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu.			zapewnienia możliwości kontroli sądowej w zakresie PUL. W świetle brzmienia projektowanych przepisów nie znajduje uzasadnienia teza o „promocji organizacji, w których interesie i statucie działania jest bojkotowanie funkcjonowania PGL Lasy Państwowe oraz prowadzenia gospodarki leśnej.” Przepis wskazuje na cele statutowe organizacji w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody. Uwzględniono uwagi dotyczące wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa poza lasami komunalnymi.

22	ROLP	„Art. 23a. Nadleśniczy lub upoważniona przez niego osoba przedstawia informację z wykonania planu urządzenia lasu w poprzednim roku kalendarzowym na terenie gminy na posiedzeniu rady gminy, w terminie do dnia 30 czerwca. Nad przedstawioną informacją z wykonania planu urządzenia lasu może być przeprowadzona debata. Przewodniczący rady gminy informuje o debacie nie później niż na 7 dni przed terminem jej przeprowadzenia.	Przepis zbyt daleko idący. Starostwa ani wójt gminy lub inny przedstawiciel samorządu nie ma obowiązku raportowania z realizacji swojej pracy przed nadleśniczym. Do raportowania o stanie firmy Lasy Państwowe upoważniony i uprawniony jest Dyrektor Generalny Lasów Państwowych przedkładający informację o działaniu firmy na ręce nadzorującego LP ministra właściwego ds. środowiska. Informacja o działalności nadleśnictwa może być w każdej chwili przedkładana zainteresowanym jednostkom administracyjnym na podstawie skierowanego zaproszenia. Nie znajduje się uzasadnienia na to by przenosić zasadę dobrej współpracy z jednostkami samorządowymi na obowiązek wynikający z przepisów ustawy. Przepis niezasadny.	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Jest to działanie o charakterze informacyjnym, nie kontrolnym, mające na celu budowanie zaufania i współpracy między Lasami Państwowymi a lokalnymi społecznościami.
23	ROLP	„§ 1. Właściciel lub posiadacz lasu, który dokonuje wyrębu drzewa w należącym do niego lesie albo	Propozycja przepisu w konsekwencji będzie powodowała ograniczenia w funkcjonowaniu np. firmy Lasy Państwowe, szczególnie w czasie kiedy PUL będzie podlegał zaskarżeniu i procesom odwoławczym. Przepis jest zbyt dalece idący. Aktualnie funkcjonuje regulacje prawne na dzień dzisiejszy wydają się na wystarczające i pozwalające	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana zmiana w art. 24 § 1a Kodeksu wykroczeń wprowadza do katalogu wykroczeń czyny naruszające podstawy systemu nadzoru właściwych organów nad

		w inny sposób pozyskuje z tego lasu drewno: 1) bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu, decyzji określającej zadania z zakresu gospodarki leśnej albo zgody na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, 2) niezgodnie z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, uproszczonym planem urządzenia lasu, decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej, decyzją zezwalającą na pozyskanie drewna w	na zabezpieczenie legalności pozyskania drewna na wystarczającym poziomie oraz na wyciągnięcie konsekwencji prawnych od osób, które ze złamaniem przepisów prawa weszły we władanie drewna.		gospodarką leśną, określone w art. 158 ustawy o lasach. W związku z tym, w projekcie ustawy odstąpiono od wprowadzenia kar administracyjnych, podnosząc jednocześnie w tym zakresie maksymalny limit grzywny za wykroczenia – do kwoty 30 000 zł.

		przypadkach losowych albo zgodą na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej - podlega karze grzywny.”,			
24	ROLP	po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu: „§ 1a. Tej samej karze podlega właściciel lasu, który wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi nie składa ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie 6 miesięcy od końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu, analizy gospodarki leśnej prowadzonej na podstawie tego planu.”.	Przepis może powodować wiele obaw szczególnie np. w zakresie podmiotów reprezentujących Skarb państwa, które są zobowiązane do przygotowania np. PUL dla lasów przynależnych w zarząd np. do szkół leśnych. Przy braku środków finansowych, z którymi już dziś borykają się niektóre jednostki Państwowe oraz inni właściciele Państwa nakładanie na nich jeszcze dodatkowych obowiązków związanych ze sporządzeniem analizy gospodarki leśnej może wywoływać niepożądane skutki. Przepis nie powinien być dalej procedowany.	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Zarządcy, użytkownicy lasów Skarbu Państwa mają obowiązek sporządzania analizy gospodarki leśnej realizowanej na podstawie PUL sporządzonego na poprzedni okres już na podstawie obecnie obowiązujących przepisów. Różnica polega wyłącznie na tym, że analiza ta będzie składana ministrowi niezależnie od wniosku o zatwierdzenie kolejnego PUL. Nie jest to istotne zwiększenie obowiązków dla tych podmiotów.
25	ROLP	Art. 3. W ustawie z dnia	Przepis nie może zostać wprowadzony w życie z uwagi na brak obiektywizmu oraz stronniczości w	Proponuje się wykreślenie propozycji przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona.**

		16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 13 ust. 3b otrzymuje brzmienie: „3b. Projekty uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niebędących własnością jednostek samorządu terytorialnego i zadania z zakresu gospodarki leśnej, o których mowa w art. 19 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody wymagają uzgodnienia z regionalnym dyrektorem	działaniu RDOŚ. Organy powołane do działania wspierające w zakresie ochrony środowiska tak jak dotychczas powinny opiniować sporządzane dokumenty nie zaś stanowić ich uzgodnienie. W konsekwencji może dochodzić do sytuacji, kiedy organy Państwa odpowiedzialne za ochronę przyrody (np. RDOŚ) pod wpływem nacisków politycznych lub działań lobbystycznych organizacji „skrajnie ekologicznych” nie będą uzgadniały PUL i UPUL.		Plany urządzenia lasu w sposób istotny oddziałują na przyrodę, celowe jest zatem zwiększenie udziału organów ochrony przyrody w procesie tworzenia planów urządzenia lasu. Kompetentne organy odpowiedzialne za ochronę środowiska powinny brać odpowiedzialność za plan urządzenia lasu w aspekcie przyrodniczym. Aby zapewnić pewność działania i eliminować obawy o arbitralność działania organów uzgadniających, w projektowanych przepisach wprost określono podstawy odmowy uzgodnienia projektu planu przez dyrektora ochrony środowiska. Ponadto na postanowienie w tej sprawie właścicielowi będzie przysługiwało prawo odwołania i skargi do odpowiedniego sądu. Uwzględniono uwagi dotyczące wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa poza lasami komunalnymi.

		ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów i zadań, które mogą mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody w rezerwacie przyrody.”; 2) w art. 28 uchyla się ust. 11a–11d.			
26	ROLP	Art. 6. W latach 2026–2035 maksymalny całkowity limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym wynikającym ze wzrostu zatrudnienia w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw środowiska wynosi w roku: (…) **Art. 7.** W latach 2026–2035 maksymalny całkowity limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem	Przepis ograniczający możliwość reagowania na zmieniające się kierunki i zakresy działania organów Państwa Polskiego w zakresie ochrony przyrody. Dla przykładu część z jednostek nadzorowanych przez ministra właściwego ds. środowiska już aktualnie boryka się z problemami finansowymi i nie może realizować na dostatecznie wystarczającym i oczekiwanym poziomie wszystkich nałożonych im zadań – na przykład Biuro Nasiennictwa Leśnego, szkoły leśne. Wprost założenie rozmiaru wydatków na działanie poszczególnych organizacji na tle budżetu zaproponowanemu GDOŚ i RDOŚ budzi wiele obaw nad prawidłowością funkcjonowania Państwa oraz dostrzegania możliwości zaistnienia różnych scenariuszy związanych z funkcjonowaniem ochrony przyrody w Polsce.		**Uwaga nieuwzględniona.** Zdaniem resortu finansów w projekcie powinna być zawarta reguła wydatkowa.

		finansowym wynikającym ze wzrostu zatrudnienia w urzędach obsługujących generalnego dyrektora ochrony środowiska oraz regionalnych dyrektorów ochrony środowiska wynosi w roku (…)			

ZAŁĄCZNIK DO RAPORTU Z KONSULTACJI
Uwagi
do projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody
(numer UD61 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)
OPINIOWANIE

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Państwowa Rada Ochrony Przyrody – Komisja ds. Prawa Ochrony Przyrody		Przedstawiamy następujące uwagi, wskazujące że projekt nie powinien być zaakceptowany w obecnym kształcie i wymaga dalszej poprawy. 1. Proponowane art 7a-7c ustawy zmienianej budzą zasadnicze wątpliwości. Proponowane przepisy przewidują, że organ właściwy do zatwierdzenia planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu mógłby wydać decyzję zezwalającą na wykonywanie określonych czynności ujętych w planie jeszcze zatwierdzonym lub w planie, którego wykonanie zostało wstrzymane przez sąd administracyjny. Jedynym wymogiem formalnym nałożonym w związku z wydaniem takiej decyzji miałoby być uzyskanie opinii od RDOŚ (art. 7a ust. 4, art. 7c ust. 3), a zażalenie na tę opinię miałoby przysługiwać tylko właścicielowi lasu. Projekt dopuszcza udział w postępowaniu organizacji ekologicznych, ale nie precyzuje, skąd miałyby się one dowiedzieć o prowadzonym postępowaniu. Pierwsza sytuacja - wydanie decyzji zezwalającej na częściowe wykonywanie niezatwierdzonego planu - jest wątpliwa z punktu widzenia ogólnych zasad postępowania administracyjnego. Oznaczałaby de facto, że organ prowadziłby równocześnie dwa postępowania administracyjne dotyczące nakładającego się zakresu merytorycznego. Krąg uczestników tych postępowań byłby przy tym różny (np. organizacje ekologiczne nie mogłyby uczestniczyć na prawach strony w postępowaniu o zatwierdzenie planu, podczas gdy mogłyby uczestniczyć w tym charakterze w postępowaniu o zezwolenie na wykonywanie niektórych czynności). Podmioty		Ad 1. **Uwaga nieuwzględniona.** Możliwość wydania decyzji zezwalającej na wykonywanie określonych czynności przed zatwierdzeniem planu nie oznacza prowadzenia dwóch równoległych postępowań w tym samym zakresie, lecz stanowi instrument tymczasowy, ograniczony w stosunku do całości dokumentacji planu urządzenia lasu zakresem wniosku. Proponowane rozwiązanie nie podważa też skuteczności kontroli sądowej, ponieważ sąd może również ocenić legalność decyzji administracyjnej w odrębnym postępowaniu. W tym celu organizacje mogą korzystać z ogólnych mechanizmów dostępu do informacji środowiskowej i udziału w postępowaniach administracyjnych, które w tym przypadku nie zostały wyłączone. Uwaga opiera się na założeniu o możliwości nadużywaniu nowych przepisów, co nie znajduje potwierdzenia w treści projektu, który przewiduje zabezpieczenia proceduralne, w tym przesłanki dot. odmowy udzielenia zgody na wykonanie określonych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej. Zwracam również uwagę, że w prawodawstwie Polski od lat funkcjonują niekwestionowane przepisy stanowiące podstawę do określania zadań z zakresu gospodarki leśnej w drodze decyzji administracyjnej, np. art. 9 ust. 2 i art. 19 ust. 3 ustawy o lasach.

			zainteresowane postępowaniem o zatwierdzenie planu (np. organizacje ekologiczne które złożyły uwagi i wnioski oraz organy opiniujące projekt planu) niekoniecznie w ogóle dowiedziałyby się o postępowaniu o zezwolenie. Jeszcze poważniejsze zastrzeżenia nasuwa druga sytuacja: wydanie decyzji zezwalającej na wykonywanie pewnych czynności przewidzianych w planie, którego wykonanie zostało wstrzymane przez sąd administracyjny. Wątpliwości natury konstytucyjnej budzi taka ingerencja organu administracji w meritum rozstrzygnięcia sądu. Przede wszystkim jednak taka konstrukcja jest nie do przyjęcia z perspektywy wyroku TSUE z 2 marca 2023 r. (sprawa C-432/21), który Polska chce wdrożyć projektowaną ustawą. Aby kontrola sądowa mogła być uznana za skuteczną, sąd musi mieć możliwość skutecznego wstrzymania wykonania kontrolowanego aktu, tak by do czasu zakończenia kontroli nie wywarł on wpływu na środowisko. Tymczasem, w myśl proponowanej regulacji, organ administracji mógłby zezwolić na wykonanie niektórych czynności objętych takim zabezpieczeniem, a tym samym na niektóre skutki dla środowiska - i to w ogóle bez wiedzy sądu oraz bez wiedzy uczestników postępowania toczącego się przed tym sądem. Nadal uchybiałoby to prawu do sądu, gwarantowanemu Konwencją z Aarhus. **Rekomendujemy rezygnację z dodawania art. 7a-7c do ustawy zmienianej.** 2. Przesłanki do odmowy zatwierdzenia planu w art. 22 ust. 14 ustawy zmienianej powinny powtarzać wszystkie wady będące przesłankami do wezwania o zmianę planu wymienione w ust. 11. Tj. powinien być obowiązek odmowy zatwierdzenia planu w przypadku faktycznego zaistnienia tych przesłanek, a nie tylko w przypadku, gdy Minister wezwie do usunięcia tych wad, a nie zostaną one usunięte. Jest to istotne dla umożliwienia efektywnej kontroli sądowej zatwierdzenia planu (sąd musi mieć materialnoprawne podstawy do usunięcia ewentualnego uchybienia polegającego na tym, że Minister nie skorzystał z ust. 11 pomimo istnienia przesłanek do tego). W obecnej wersji projektu ta potrzeba została „prawie" zrealizowana, tj. w ust. 14 wymieniono wszystkie przesłanki, ale z wyjątkiem „niezapewnienia realizacji celów ochrony przyrody".		Celem projektowanego art. 7a jest zapewnienie możliwości prowadzenia **niezbędnych działań** w zakresie gospodarki leśnej w przypadku braku zatwierdzonego PUL, tj, w sytuacji gdy: - projekt PUL został złożony do ministra do zatwierdzenia (a zatem miał już uzyskane wszystkie opinie i uzgodnienie z RDOŚ), albo - PUL został już zatwierdzony przez ministra (a zatem minister uznał, że PUL jest prawidłowy), ale został zaskarżony do WSA, a sam minister albo WSA wstrzymał wykonalność decyzji administracyjnej. Wstrzymanie wykonalności decyzji to nie jest jej uchylenie. Jest to tymczasowe „zatrzymanie" jej obowiązywania do czasu prawomocnego rozpatrzenia sprawy przez sąd. WSA (NSA) wstrzymując wykonanie decyzji nie rozpatruje jeszcze jej merytorycznie. Nie decyduje jeszcze o tym czy decyzja została wydana prawidłowo czy nie. Jest to środek tymczasowy pozwalający zarówno organowi (który też może wstrzymać wykonalność decyzji po wniesieniu na nią skargi) jak i sądowi, na rozpatrzenie zarzutów skargi na decyzję bez ryzyka, że do czasu wydania wyroku obowiązująca decyzja przez jej wykonywanie może powodować szkody. Zgoda ministra wydawana w formie decyzji administracyjnej nie ingeruje we wstrzymanie wykonalności decyzji dokonane postanowieniem sądu (czy też postanowieniem samego ministra). Przepis art. 7a nie niweczy wstrzymania wykonalności decyzji o zatwierdzeniu PUL. Dotyczy on bowiem innego zakresu przedmiotowego. Stanowi szczególny środek o charakterze doraźnym, jednostkowym, czy ratunkowym. PUL obowiązuje 10 lat i obejmuje całą gospodarkę leśną na danym obszarze. Natomiast decyzja ministra dotyczy wyrażenia zgody na wykonanie konkretnych pojedynczych zadań lub czynności z zakresu gospodarki leśnej, przewidzianych już w PUL. Rozwiązanie to ma charakter interwencyjny i ma na celu minimalizację ryzyka jednoznacznie niekorzystnych zjawisk czy procesów

			Rekomendujemy więc, by. proponowanemu art. 22 ust. 14 pkt 1b ustawy zmienianej nadać brzmienie „nie zapewnia realizacji celów lub zasad trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, lub celów ochrony przyrody”. 3. Fakt, że *prognoza oddziaływania na środowisko nie spełnia warunków określonych w art. 51 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, powinien stanowić materialnoprawną podstawę do odmowy zatwierdzenia planu, także jeżeli zostanie ujawniony dopiero w toku postępowania przed Ministrem o zatwierdzenie planu, a nie tylko gdy zostanie wyrażony jako odmowa uzgodnienia przez RDOŚ. Może zdarzyć się, że istotne i krytyczne wady prognozy nie zostaną dostrzeżone przez RDOŚ, a zostaną wskazane dopiero w trybie art. 22 ust. 7. Konieczne jest, by reakcją organu na taki fakt mogła być odmowa zatwierdzenia planu – a brak takiej reakcji mógł być badany w trybie kontroli sądowej. Jest to szczególnie istotne dla skuteczności wdrożenia wyroku C-432/21, jako że to zwykle w prognozie oddziaływania środowisko jest realizowane badanie oddziaływania na obszar Natura 2000, a z utrwalonego orzecznictwa TSUE wynika, że wady jakościowe tej oceny muszą być traktowane jako przeszkoda do zatwierdzenia ocenianego planu. **Rekomendujemy więc, by w proponowanym art. 22 ust. 14 pkt 1c ustawy zmienianej nadać brzmienie „został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej lub przepisów o ocenie oddziaływania planów i programów na środowisko, które mogło mieć istotny wpływ na projekt”.** 4. Prawo skargi na zatwierdzenie planu urządzenia lasu powinien mieć także samorząd województwa, mający interes prawny w ochronie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Gospodarka leśna określona planem urządzenia lasu lub uproszczonym planem urządzenia lasu może mieć istotny wpływ na cele ochrony tych form ochrony przyrody. W szczególności, powinna być możliwa kontrola sądowa zatwierdzenia planu przez Ministra wbrew negatywnej opinii dyrektora parku krajobrazowego, inicjowana przez organ odpowiedzialny za ochronę tego		zagrażających realizacji określonych w ustawie o lasach zasad i celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Rozwiązanie to znajdzie zastosowanie np. w sytuacji: 1) zagrożenia trwałości utrzymania lasu, 2) konieczności ochrony lasu – np. przebudowa drzewostanu w celu zwiększenia odporności lasu, zapobieganie gradacji i zwalczanie rozprzestrzeniania się organizmów szkodliwych 3) gdy jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego albo wyeliminowania bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi **Przepis zawiera mechanizmy ograniczające ryzyka**: 1) rozstrzygnięcie następuje w formie **decyzji** administracyjnej, co oznacza obowiązek stosowania KPA, w tym obowiązku zbadania wszystkich okoliczności niezbędnych dla rozstrzygnięcia, obowiązek ważenia interesu indywidualnego z interesem społecznym czy obowiązek uzasadnienia rozstrzygnięcia, 2) wymóg zasięgnięcia **opinii RDOŚ**, przy czym projekt przewiduje kiedy RDOŚ musi obligatoryjnie wyrazić negatywną opinię 3) **określenie obligatoryjnych przesłanek odmowy** wydania decyzji przez ministra– np. wykonanie wnioskowanych czynności spowoduje pogorszenie stanu środowiska, 4) **sądową kontrolę decyzji** – decyzję będą mogły skarżyć wybrane organizacje społeczne i reprezentatywne organizacje pracodawców (nawet gdy nie uczestniczyły w postepowaniu), prokurator oraz RPO; 5) **w przypadku takiej decyzji po wniesieniu skargi do WSA minister oraz WSA także mogą wstrzymać jej**

			parku. **Rekomendujemy dodanie, w proponowanym art. 22c ust. 2 ustawy zmienianej słów „samorząd województwa, jeżeli plan obejmuje lasy parku krajobrazowego lub na obszarze chronionego krajobrazu w granicach tego województwa”.** 5. Projekt uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasu należącego do osób fizycznych lub wspólnot gruntowych również powinien podlegać uzgodnieniu z RDOS oraz przynajmniej zaopiniowaniu przez dyrektora parku krajobrazowego i dyrektora RZGW PGW Wody Polskie. Gospodarowanie w lasach prywatnych również może istotnie oddziaływać na obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), krajobraz i retencyjne funkcje lasu. **Rekomendujemy odpowiednie uzupełnienie proponowanych przepisów.** 6. Przepisy o partycypacji społecznej w sporządzaniu projektu planu urządzenia lasu, zaproponowane jako art. 18c ustawy zmienianej, nie odpowiadają współczesnym standardom dobrej partycypacji. W szczególności: a. W dzisiejszych czasach wszystkie konsultowane materiały powinny być obowiązkowo dostępne do konsultacji w formie elektronicznej, a nie tylko „wykładane w siedzibie nadleśnictwa”. Przez „projekt planu”, udostępniany do finalnej konsultacji, należy przy tym rozumieć materiał w formie nieograniczającej technicznych możliwości jego analizy - a więc np. mapy w formie cyfrowych warstw informacji przestrzennej; podstawowe dane taksacyjne i dane o planowanych zabiegach w cyfrowej formie bazodanowej; b. Proces partycypacji społecznej, o ile ma rzeczywiście służyć zapewnieniu udziału społeczeństwa w planowaniu, powinien trwać przez cały okres prac nad planem. Możliwość *wnoszenia opinii, postulatów i wniosków dotyczących prowadzenia gospodarki leśnej w lasach objętych projektem planu urządzenia lasu* nie powinna być ograniczona do 21-dniowego okna czasowego po ogłoszeniu do przystąpienia planu, a powinna być otwarta aż do chwili sporządzenia finalnego projektu planu. Proces partycypacji		**wykonalność do czasu prawomocnego wyroku w sprawie**. Cel projektowanego przepisu i jego konstrukcja, w szczególności fakt, że dotyczy on podejmowania pojedynczych działań z zakresu gospodarki leśnej oraz zawiera jasne przesłanki odmowy wydania zezwolenia, wykluczają ryzyko. Projektowane rozwiązanie nie służy „obchodzeniu” wyroków sądów, lecz ma umożliwić wykonywanie **wybranych, ściśle określonych działań** niejako w stanie wyższej konieczności, kiedy to w sytuacji zagrożenia dla celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej konieczne jest szybkie podjęcie środków zapobiegawczych. Ad 2. **Uwaga nieuwzględniona.** Brak literalnego powtórzenia przesłanki „niezapewnienia realizacji celów ochrony przyrody” nie oznacza pominięcia tego aspektu, ponieważ może ona być subsumowana pod inne przesłanki, np. zgodności z przepisami prawa. Całkowite nastawienie na realizację celów ochrony przyrody jest domeną form ochrony przyrody, w przypadku gospodarki leśnej zakres dotyczący ochrony przyrody jest równoważony z innymi funkcjami lasu, czemu służą szczegółowe przepisy. Dlatego uzasadnione jest, aby w zakresie odmowy zatwierdzenia PUL należało się odnieść do konkretnego przepisu regulującego relacje między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną, a nie ogólnych zasad. Ad 3. **Uwaga nieuwzględniona.** Kwestie dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości prognoz oddziaływania na środowisko w kontekście prawidłowości analiz jest domeną RDOŚ, GDOŚ. Zgodność dokumentacji w tym zakresie zapewnić ma wymóg uzyskania uzgodnienia, gdzie w razie wątpliwości co do rozstrzygnięcia istnieje dwuinstancyjność (RDOŚ i GDOŚ).

			powinien przy tym mieć charakter interaktywny, tj. - dopóki projekt planu nie przybierze finalnej formy - umożliwiać dyskusję nad poszczególnymi postulatami i wnioskami, w tym nad proponowanymi przez autora planu sposobami ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia w planie; c. Jeżeli proponowana partycypacja społeczna miałyby integrować także elementy udziału społecznego w ramach strategicznej oceny oddziaływania projektu planu na środowisko, to projekt planu musi być udostępniany do finalnych konsultacji wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (co należy wyraźnie zastrzec w ustawie), a proponowane przepisy w żadnym punkcie nie mogą być słabsze od przepisów ogólnych o strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko - obecnie stosowanych także wobec ocen oddziaływania planów urządzenia lasu. d. Celem partycypacji społecznej jest maksymalne uwzględnienie uwag społeczeństwa, a nie tylko „odnoszenie się do uwag" otrzymanych od społeczeństwa. Raport z partycypacji powinien zawierać zestawienie uwag wraz z informacją w jaki sposób każda z tych uwag została wzięta pod uwagę i w jakim zakresie została uwzględniona (tak jak sformułowano obecnie w art. 42 ust 2 ustawy ooś), a nie tylko „odniesienie się do uwag". **Rekomendujemy zasadnicze przebudowanie przepisów dotyczących partycypacji - z wykorzystaniem powyższych uwag oraz z wykorzystaniem standardów wypracowanych przez samo Ministerstwo Klimatu i Środowiska w drodze partycypacji społecznej zorganizowanej jako Ogólnopolska Narada o Lasach.** Jeżeli poważnie traktować deklaracje Ministra co do zamiaru uspołecznienia planowania gospodarki leśnej, to przepisy o partycypacji społecznej w proponowanej ustawie powinny być nie gorsze, niż przepisy o partycypacji społecznej w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. 7. Proponowane brzmienie art. 22 ustawy zmienianej wprost wyklucza organizacje społeczne jako strony w postępowaniu o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL, wyłączając stosowanie art. 31 k.p.a. W projekcie uprawnienia organizacji ekologicznych powołujących się na swoje cele statutowe, prowadzących		Ad 4. **Uwaga nieuwzględniona.** Zapewniony jest udział dyrektora parku w opiniowaniu PUL. Udział ten z założenia ma charakter merytoryczny i ekspercki – jego zadaniem jest ocena wpływu planu na wartości przyrodnicze i krajobrazowe. Ad 5. **Uwaga nieuwzględniona.** Mając na uwadze proporcjonalności w zakresie obciążeń administracyjnych oraz przewidywanych efektów w toku praz uwzględniono uwagi dotyczące wyłączenia z zakresu projektowanej ustawy przepisów odnoszących się do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Wyjątek stanowią lasy będące własnością jednostek samorządu terytorialnego (JST). **Ad 6a. Uwaga uwzględniona** **Ad 6b. Uwaga nieuwzględniona.** Zgłaszając uwagę, nie uwzględniono konieczności zapewnienia ram proceduralnych i czasowych, które umożliwiają skuteczne i terminowe zakończenie procesu zatwierdzania planu urządzenia lasu (PUL). Proces planistyczny musi mieć określone ramy również w zakresie partycypacji, a nie być otwartym cyklem konsultacyjnym, co mogłoby prowadzić do paraliżu decyzyjnego. 30-dniowy okres na składanie postulatów oraz termin na składanie uwag nie krótszy niż 30 dni są zgodne z zasadami wynikającymi z obowiązujących przepisów dotyczących strategicznej oceny oddziaływania dokumentów na środowisko. Interaktywność procesu konsultacyjnego, choć pożądana, musi być zrównoważona z potrzebą efektywności i finalizacji procedury administracyjnej.

			działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców, ograniczono tylko do możliwości składania uwag, a nie umożliwiono im standardowego udziału na prawach strony. Jeżeli takie organizacje będą zainteresowane sprawą, to ich pełny udział w postępowaniu (w tym możliwość interaktywnego odnoszenia się do innych uwag i dowodów, składania wniosków dowodowych, odnoszenia się do ewentualnych zmian i uzupełnień dokonywanych w trybie ust. 11) jest pożądany, ponieważ ograniczy ryzyko skarg do sądu administracyjnego na zapadłe rozstrzygnięcie. Przede wszystkim jednak taka konstrukcja stoi w sprzeczności z wartościami wyrażonymi w wyroku TSUE, który omawiana nowelizacja ma za zadanie wdrożyć (motyw 176 wyroku) - "obowiązek zapewnienia przez Rzeczpospolitą Polską możliwości wystąpienia do sądu z wnioskiem o skuteczne zbadanie pod względem merytorycznym i formalnym legalności planów urządzenia lasu (…)". Nieuwzględnienie eksperckich stanowisk organizacji społecznych nie będzie podlegało rygorom regulowanym przez KPA, a to oznacza, że ich pominięcie nie będzie mogło stanowić samodzielnej przesłanki zaskarżenia decyzji ministra do sądu. Dodatkowo art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus stanowi o konieczności zapewnienia zainteresowanej społeczności bycia stroną w postępowania, a nie tylko uczestniczenia w składaniu uwag. **Rekomendujemy, by z projektu ustawy usunąć przepis wyłączający stosowanie art. 31 k.p.a, a uprawnienia organizacji ekologicznych i organizacji pracodawców określić w sposób analogiczny do art. 44 ustawy ooś (tj. by obejmowały one także udział na prawach strony w postępowaniu).** 8. Proponowany art. 18b ustawy zmienianej przewiduje uzgodnienie RDOŚ (co należy ocenić pozytywnie), ale stanowi, że stroną postępowania jest wyłącznie właściciel lasu. Organizacja ekologiczna nie będzie więc mieć żadnej możliwości zakwestionowania postanowienia uzgadniającego RDOŚ; jako że przepisy nie przewidują jej udziału w postępowaniu głównym, któremu służy to postępowanie wpadkowe. Wątpliwa w tym kontekście będzie możliwość zakwestionowania merytorycznego postanowienia RDOŚ w ewentualnej skardze do sądu administracyjnego na zatwierdzenie planu. Uchybienie		**Ad 6c. Uwaga uwzględniona** **Ad 6d. Uwaga uwzględniona** **Ad 7. Uwaga nieuwzględniona.** Wyrok TSUE z dn. 2.3.2023 r., sprawa C-432/21, nie wymaga od Rzeczypospolitej dopuszczenia organizacji społecznych, na prawach strony, do postępowania o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie zatwierdzenia PUL. Ze względu na przepisy KPA i konstrukcję dopuszczania organizacji społecznych na prawach strony do postępowania, minister zgodnie musi wydawać postanowienia o dopuszczeniu albo o odmowie dopuszczenia organizacji do udziału w postepowaniu (art. 31 KPA). W przypadku postepowania o zatwierdzenie PUL należy przyjąć, że takie wnioski o dopuszczenie składane byłyby przez bardzo dużą liczbę organizacji (np. 50) indopuszczone musiałyby być wszystkie organizacje, które wystąpiłyby z takim żądaniem. W rzeczywistości oznaczałoby to brak możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w rozsądnym terminie. Termin ten musiałby być liczony w latach, bowiem każda z dopuszczonych organizacji mogłaby składać niezliczoną liczbę wniosków, w tym także np. o zawieszenie postępowania. Wniosek o zawieszenie postępowania podlega rozpatrzeniu w drodze postanowienia, które również podlega zaskarżeniu. Do czasu rozpatrzenia skargi w sądzie postępowanie nie może się toczyć. Każda z organizacji może złożyć taki wniosek osobno i w dowolnym momencie. Mogą być też składane niezliczone wnioski dowodowe, które organ będzie musiał oddalać w drodze postanowień. Tym samym może dochodzić do niezamierzonego albo zamierzonego paraliżu postepowania administracyjnego. Nawet jeżeli organ będzie działał bardzo sprawnie, z dużym nakładem sił i środków, to takie postępowanie może potrwać kilka lat. Długotrwałe postępowanie będzie z kolei powodowało dezaktualizowanie się projektu PUL,

			wskazane wyrokiem C-432/21 nie zostanie więc w pełni usunięte. Rekomendujemy, by **w sprawie uzgodnienia RDOŚ, projekt nadawał organizacjom ekologicznym uprawnienie do udziału w postępowaniu i do zażalenia, w sposób analogiczny do art. 44 ustawy ooś.** 9. Do terminu na zatwierdzenie planu przez Ministra, określonego w proponowanym art. 22 ust. 12 ustawy zmienianej, **nie powinien wliczać się czas wyznaczony na ewentualne uzupełnienia lub zmiany dokonywane w trybie ust. 11**. Jednocześnie przedstawiamy następujące wnioski dotyczące koniecznych uzupełnień projektu: 10. Konieczne są przepisy umożliwiające usunięcie naruszenia stwierdzonego wyrokiem C-432/21 także w stosunku do planów urządzenia lasu zatwierdzonych lub przedstawionych do zatwierdzania przed wejściem w życie ustawy. Zwracamy tu uwagę, że również po wydaniu wyroku TSUE Minister kontynuował i kontynuuje zatwierdzanie planów urządzenia lasu, a wśród planów zatwierdzonych w trybie niezgodnym z prawem UE mogą znaleźć się plany dotyczące nadleśnictw, w których gospodarka leśna silnie oddziałuje na obszary Natura 2000, cele ochrony przyrody lub funkcje społeczne lasów. W związku z tym, **rekomendujemy uzupełnienie projektu o takie przepisy.** 11. Lasy są istotne m.in. dla ogółu społeczeństwa jako miejsce rekreacji, dla turystyki będącej elementem rozwoju lokalnego, dla gospodarowania wodami, dla realizacji zobowiązań klimatycznych i innych zobowiązań środowiskowych państwa. W granicach określonych prawem UE oraz ustawą o lasach, państwo powinno mieć możliwość określania i realizowania swojej polityki względem lasów będących jego własnością, obejmującej m.in strategiczne określanie sposobów współrealizacji celów określonych w art. 7 ustawy o lasach (w tym określania obszarów i miejsc priorytetowych dla poszczególnych celów). Plan urządzenia lasu państwowego powinien w konsekwencji być sporządzony nie tylko w sposób zgodny z ustawą o lasach, ale także z uwzględnieniem takiej polityki państwa w stosunku do lasów. Aby realizacja takiej polityki była		ze względu na zmieniające się w tym czasie warunki przyrodnicze. W następstwie minister po kilku latach nie będzie mógł zatwierdzić PIL, który przestał być aktualny (tak jak aktualne przestaną być opinie czy uzgodnienie RDOŚ, które go dotyczyły). Z tych względów w projekcie wybrano zastępczą formę uczestnictwa organizacji społecznych spełniających warunki określone w projekcie, która polega na możliwości składania uwag do projektu PUL, z zachowaniem pełnej transparentności tego procesu. Ad 8. **Uwaga nieuwzględniona** Brak udziału organizacji społecznej spełniającej warunki określone w projekcie w postępowaniu administracyjnym nie zamyka jej drogi przed sądem administracyjnym. Ad 9 **Uwaga nieuwzględniona** Wynika to z art. 35 par. 5 k.p.a. Do terminów określonych w przepisach poprzedzających nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów doręczania z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, okresów zawieszenia postępowania, okresu trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo przyczyn niezależnych od organu. Ad. 10 Uwaga nieuwzględniona. Wprowadzanie przepisów o charakterze retroaktywnym, które mogłyby podważać ważność zatwierdzonych planów, naruszałoby zasady dotyczące stabilności podstaw prawnych dla działania jednostek odpowiedzialnych za realizację konkretnych i ważnych zadań. Wyrok TSUE w sprawie C-432/21 dotyczy przyszłego stosowania prawa i nie nakłada obowiązku automatycznego wzruszania decyzji wydanych przed jego ogłoszeniem.

			możliwa, Minister powinien mieć możliwość wpływu na treść planów urządzenia lasu w kierunku wpasowania ich w politykę państwa. W praktyce oznacza to możliwość wzywania do dostosowania planu urządzenia konkretnego obszaru lasu państwowego do polityki państwa względem lasów. **Rekomendujemy, by w art. 22 ust. 11 po słowach „celów ochrony przyrody" dodać słowa „lub nie umożliwiają realizacji polityki państwa względem lasów"**. 12. W związku z wejściem w życie Rozporządzenia UE 2024/1991 w sprawie odbudowy siedlisk przyrodniczych (rozporządzenie NRL), konieczne jest wskazanie, jako przesłanki obligatoryjnej odmowy zatwierdzenia planu, niezgodności z przepisami tego rozporządzenia. Na podstawie art. 4 ust. 1 i ust. 4 tego rozporządzenia, Polska, jako państwo członkowskie UE, zobowiązana jest do odbudowy siedlisk przyrodniczych w lasach, a środkami tej odbudowy będą nieuchronnie środki ujmowane w planach urządzenia lasu (np. wykonanie określonych działań z zakresu gospodarki leśnej zapewniających odbudowę stanu lub areału siedliska przyrodniczego, lub przeciwnie – brak działań, umożliwiający spontaniczną renaturyzację siedliska przywódczego). Podobny obowiązek ma Polska na podstawie art. 4 ust. 7 w stosunku do siedlisk wybranych gatunków. W związku z art. 4 ust. 11 i 12, konieczne jest analizowanie możliwych planów i przedsięwzięć mogących potencjalnie pogarszać stan siedlisk objętych środkami odbudowy i siedlisk będących w dobrym stanie, pod kątem zapewnienia, że ich stan nie będzie się pogarszać a będzie ulegał poprawie – i nawet jeśli cel dotyczy poziomu regionu biogeograficznego, to wymagane jest wykazanie, że każde ewentualne lokalne pogorszenie nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie tego celu. W związku z tym, **rekomendujemy, by w art. 22 ust. 14 dodać pkt 2a o brzmieniu: "projekt planu urządzenia lasu nie jest zgodny z celami wynikającymi z art. 4 ust. 1, 3 i 7 lub z wymogami art. 4 ust. 11 i 12 Rozporządzenia UE 2024/1991, dotyczącymi ekosystemów leśnych i siedlisk przyrodniczych w lasach".** 13. Wbrew deklaracji w uzasadnieniu projektu, proponowane regulacje nie usuwają uchybień stwierdzonych w wyroku TSUE C-441/17. Zastrzeżenia, podniesione w tym		Wprowadzenie ogólnego mechanizmu rewizji zatwierdzonych planów mogłoby prowadzić do masowego podważania decyzji administracyjnych, co zagrażałoby ciągłości gospodarki leśnej. Jednocześnie aktualny projekt przewiduje przepisy przejściowe dotyczące projektów planów przedłożonych do zatwierdzenia i niezatwierdzonych przed dniem wejścia w życie ustawy oraz projektów przedłożonych do zatwierdzenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (art. 7), przy zachowaniu obowiązywania planów zatwierdzonych przed dniem wejścia w życie ustawy przez okres, na który zostały sporządzone (art. 6). Ad 11. **Uwaga nieuwzględniona.** Uwaga nie uwzględnia konieczności zachowania jasnych, mierzalnych i obiektywnych kryteriów oceny planu urządzenia lasu, które są niezbędne dla zapewnienia przejrzystości procedury administracyjnej. Dodanie przesłanki odnoszącej się do „realizacji polityki państwa względem lasów" wprowadza pojęcie nieostre, trudne do jednoznacznego zdefiniowania i stosowania w praktyce, co skutkowałoby zbyt dużą dowolnością. Ad 12. **Uwaga nieuwzględniona.** Zakres realizacji celów NRL jest przedmiotem odrębnych prac, które wskażą m.in. na zakres niezbędnych zmian legislacyjnych. Ad 13. **Uwaga nieuwzględniona** Projektowana ustawa realizuje wyroki TSUE.

			wyroku wobec aneksu do planu urządzenia lasu jednego z nadleśnictw, dotyczyły głównie metodyki i jakości przeprowadzonej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, a projekt ustawy nie reguluje tych aspektów. Ustawodawca pozostaje też w bezczynności, jeśli chodzi o wdrożenie drugiej części wyroku TSUE C-432/21, dotyczącej ochrony gatunkowej w lasach - uchylenie art. 14b ustawy o lasach nie do końca rozwiązało wskazywane przez Trybunał problemy. W tych sprawach planujemy wydanie odrębnych opinii.		
	Rzecznik Praw Obywatelskich		Biorąc pod uwagę, że poprzednie projekty (zarówno senacki, jak i pierwotna wersja projektu UD61) mocno akcentowały rolę podmiotów instytucjonalnych (Prokuratury, Rzecznika Praw Obywatelskich) w kontroli procesu zatwierdzania planów urządzenia lasu – explicite przewidując ich legitymację do zaskarżania aktów zatwierdzających, pozwalam sobie jedynie zwrócić uwagę na proponowane obecnie brzmienie art. 22c ust. 3 i art. 22d ust. 3 ustawy o lasach („skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia zamieszczenia, o którym mowa w art. […]"). Wprowadzenie do ustawy o lasach regulacji o takiej treści, wyłączy stosowanie ogólnych norm wynikających z art. 53 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w tym jego § 3, statuującego wydłużony, 6-miesięczny termin na wniesienie skargi do sądu administracyjnego m.in. przez prokuratora i Rzecznika Praw Obywatelskich. Jeżeli intencją projektodawcy pozostaje, za poprzednią wersją projektu, uwzględnienie Prokuratury i Rzecznika Praw Obywatelskich jako efektywnych kontrolerów aktów zatwierdzających, rozważenia wymaga modyfikacja omawianych przepisów. W ślad za poprzednimi, przywołanymi wyżej wystąpieniami Rzecznika wskazuję, że optymalnym rozwiązaniem dla osiągnięcia takiego celu – o ile, rzecz jasna, pozostaje on celem projektodawcy – będzie określenie w ustawie o lasach wyłącznie momentu rozpoczęcia biegu terminu, a nie samej długości terminu na wniesienie skargi do sądu administracyjnego (nadanie omawianym przepisom brzmienia: „termin na wniesienie skargi biegnie od dnia zamieszczenia, o którym mowa w art. […]"). Przy takiej ich redakcji, wprost zastosowanie znajdą normy zawarte w art. 53 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, także przywołany § 3, z tą jedynie		**Uwaga uwzględniona**

			modyfikacją, że zmianie ulegnie moment początkowy biegu terminu na wniesienie skargi.		